

**Ainavas un vizuālās ietekmes novērtējums
1. daļa**

**Paredzētā darbība –
330 kV elektropārvades līnijas
Ventpils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve**

Ierosinātājs: AS “Augstsprieguma tīkls”

Reģ. nr. 40003575567

Dārziema iela 86, Rīga

IVN izstrādātājs: SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”

Reģ. nr. 40003374818

Vīlandes iela 3–6, Rīga

Novērtējuma izstrādātājs: Gunita Čepanone

Ainavu arhitekta

LAAA sert. nr. 45-2011

2025./2026. gads

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU**

SATURS

Paredzētās darbības apraksts _____	3–6
Ainavu aizsardzības politika un normatīvais regulējums _____	6–8
Ietekmes novērtējuma pieeja un metodoloģija _____	8–9
Esošās situācijas raksturojums _____	9–25
Ietekmes uz ainavu novērtējums _____	25–76
Kumulatīvā ietekme _____	76–84
Alternatīvu vērtējums _____	85–87
Iespējamie pasākumi ietekmes mazināšanai _____	87–96

AS “Augstsprieguma tīkls” plānotā 330 kV elektropārvades līnija (turpmāk – EPL) Ventspils–Latvijas/Lietuvas robeža ir stratēģiski nozīmīgs infrastruktūras objekts, kas uzlabos elektroapgādes drošību reģionā un nodrošinās Latvijas un pārējo Baltijas valstu energosistēmas drošību, neatkarību un ilgtspēju. Tās mērķis ir ne tikai izbūvēt jauno 330 kV līniju un rekonstruēt esošo 110 kV līniju, bet arī integrēt atjaunīgos energoresursus, t. sk. nepieciešamības gadījumā nodrošinot esošo un plānoto vēja parku pieslēgšanu tīklā.

Ņemot vērā paredzētās darbības apjomu, tā varētu tikt uzskatīta par vienu no nozīmīgākajiem un apjomīgākajiem energoresursu ainavu telpas koridoriem Latvijas mērogā, līdz ar to tās attīstībā ir svarīgi ņemt vērā ne tikai funkcionalitāti, bet arī ainaviskās, kultūrvēsturiskās un sociālās vērtības, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un sabalansētu vidi.

Tā kā viens no posmiem tiek plānots pietuvināti UNESCO pasaules mantojuma objektam “Kuldīgas vecpilsēta”, ainavas un vizuālās ietekmes novērtējums sadalīts trijās daļās. 1. daļā ietverta kopējā informācija par paredzēto darbību un skarto teritoriju un objektu novērtējums, savukārt 2. un 3. daļā apkopota informācija par paredzētās darbības ietekmi uz UNESCO pasaules mantojuma objektu “Kuldīgas vecpilsēta”. 2. daļa ietver 3. un 4. apakšalternatīvas vizuālās ietekmes uz UNESCO objektu novērtējumu, savukārt 3. daļā analizēta 5. apakšalternatīva un papildu iespējamie tehniskie risinājumi esošās 110 kV EPL pārbūvei tās realizācijas gadījumā. Visas daļas ir savstarpēji saistītas un skatāmas kopā.

1. Paredzētās darbības apraksts.

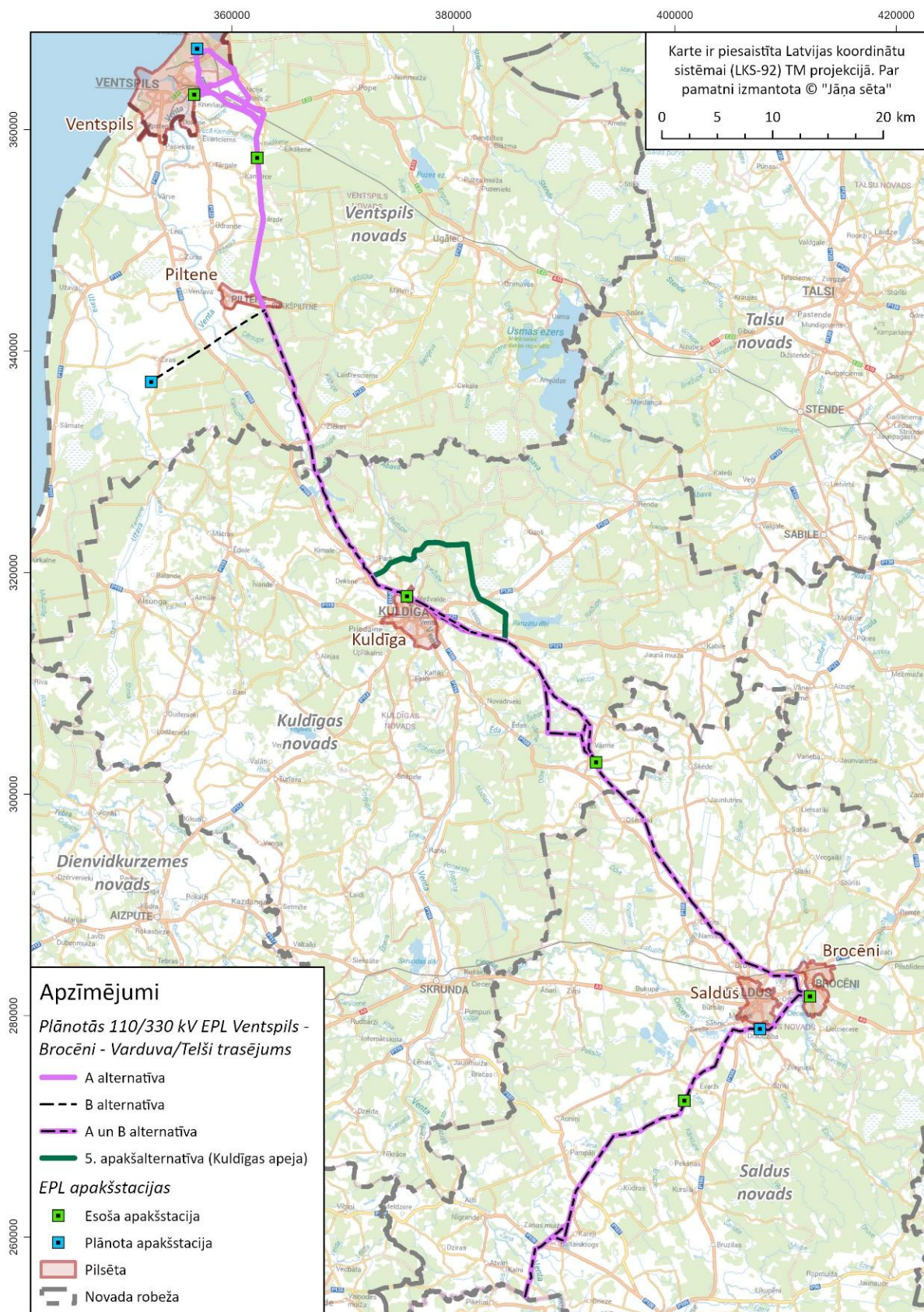
Plānotā 330 kV EPL šķērso vairāku pašvaldību teritorijas: Ventspils valstspilsētas teritoriju, Ventspils novada teritoriju, Kuldīgas novada teritoriju un Saldus novada teritoriju. Lielāko daļu plānotā trasējuma paredzēts virzīt pa esošo 110 kV gaisvada līnijas koridoru. Paredzēts, ka šajos posmos esošā 110 kV līnija tiek pārnesta uz plānotās 330 kV līnijas balstiem, izbūvējot kombinētu 110/330 kV EPL uz vieniem balstiem. Savukārt noslēdzošajā posmā no Baltaiskroga līdz Latvijas–Lietuvas robežai paredzēts izbūvēt pilnībā jaunu 330 kV EPL. Kopējais aptuvenais EPL trases garums ir 150 km.

Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ietvaros tiek vērtētas divas EPL trases novietojuma alternatīvas ar vairākām apakšalternatīvām atsevišķos trases posmos.

A alternatīvas ietvaros trasi paredzēts izbūvēt no Ventspils valstspilsētas, savukārt B alternatīva paredz jaunas 330 kV EPL trases sākumu netālu no Ziru ciema līdz Piltenes pilsētas dienvidu robežai. Pārējā posmā trasējums ir identisks A alternatīvai, un piedāvātās apakšalternatīvas attiecas gan uz A, gan B alternatīvu.

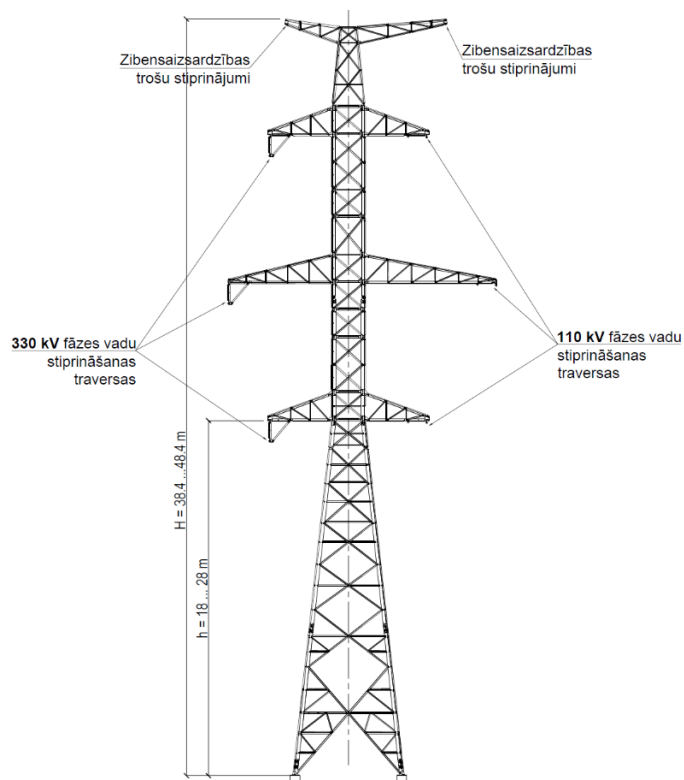
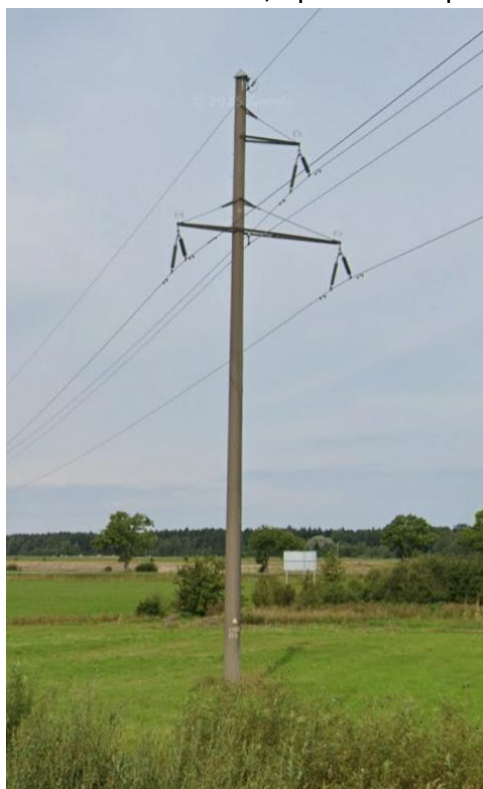
Abu alternatīvu sākumpunkts ir jaunas apakšstacijas izbūve. A alternatīvā to paredzēts izbūvēt Ventspils valstspilsētā blakus SIA “Vitol Terminal Latvia” ražošanas teritorijai (330/275 kV a./st. “Staldzene”), turpretim B alternatīvā – lauku teritorijā netālu no Ziru ciema. Neatkarīgi no izvēlētajās alternatīvas papildus paredzēts izbūvēt vēl vienu apakšstaciju – pie Saldus. Savukārt EPL skartajās esošajās apakšstacijās “Ventspils”, “Ventspils nafta”, “Tārgale”, “Kuldīga”, “Vārme”, “Brocēni” un “Kūmas” paredzēti neliela apjoma rekonstrukcijas darbi, kas nav saistīti ar šo teritoriju paplašināšanu. Ventspilī atkarībā no izvēlētajā varianta var tikt skarta arī apakšstacija “Ventspils nafta”. Šāds risinājums ļauj maksimāli izmantot esošo infrastruktūru un pieslēguma punktus, tādējādi līdz minimumam samazinot nepieciešamību izbūvēt jaunas apakšstacijas.

330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve /
Ainava un vizuālā ietekme / 1. daļa

Paredzētās darbības A un B alternatīvas plānotais trasējums.

Vizuālās ietekmes kontekstā jāņem vērā, ka paredzētā darbība ieviesīs būtiskas vizuālās izmaiņas ne tikai tajā posmā, kur EPL paredzēts izbūvēt no jauna, bet arī vietās, kur šobrīd jau ir esošā 110 kV līnija. Tas pamatojams ar plānoto balstu dimensijām un konstruktīvo risinājumu. Šobrīd esošie tubulārie dzelzsbetona balsti ir 22–25 m augsti, to savstarpējais attālums ir 180–250 m. Savukārt jaunie balsti paredzēti cinkoti metāla režģoti balsti 40–45 m augstumā, atsevišķās vietās sasniedzot 48 m. Augstāka un noturīgāka konstrukcija balstus ļauj izvietot ar lielāku soli, optimāli starp balstiem sasniedzot 340 m attālumu.

Attēlā pa kreisi – esošie 110 kV elektroliņijas dzelzsbetona tubulārie balsti. Attēlā pa labi – plānotie 110/330 kV divķēžu leņķa balsti.

Esošā 110/330 kV EPL pie Zirām.

Esoša 110 kV EPL netālu no Zlākām.

Tā kā esošā 110 kV elektrolīnija jau šobrīd ne tikai atrodas pietuvināti, bet arī atsevišķās vietās šķērso gan ainaviski vērtīgas teritorijas, gan vēsturiski nozīmīgas vietas, ainavu novērtējuma pamatuzdevums ir šīs vietas identificēt un piedāvāt risinājumus vizuālās ietekmes mazināšanai vai pilnīgai novēršanai.

2. Ainavu aizsardzības politika un normatīvais regulējums.

Ainavas aizsardzības, pārvaldības un plānošanas pamatnostādnes tiek uzraudzītas un regulētas ar dažādiem plānošanas dokumentiem vairākos līmeņos. Tie ietver starptautiskus līgumus un valsts ilgtermiņa plānošanas dokumentus, reģionāla līmeņa ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un teritorijas plānojumus, kā arī dažādus nozaru (tematiskajiem) plānošanas dokumentus administratīvo teritoriju (pašvaldību) līmenī. Savukārt lokālā līmenī attiecībā uz īpaši aizsargājamām un bioloģiski vai ainaviski vērtīgām teritorijām tiek piemēroti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, ainavu ekoloģiskie un dabas aizsardzības plāni.

Viens no pamatdokumentiem, kas veicina ainavu aizsardzību, pārvaldību un plānošanu Eiropas mērogā, ir Eiropas ainavu konvencija.¹ Latvija tai pievienojās 2007. gadā, tādējādi apņēmoties ieviest un ievērot konvencijas principus un mērķus, pieņemot, ka ainava nav tikai dabas veidojums, bet arī nozīmīgs resurss kultūras, sociālajā un ekonomiskajā kontekstā, kur vērojama cilvēka un vides mijiedarbība. Savukārt, lai veicinātu “zaļā kursa” ieviešanu un mērķa sasniegšanu, ainavas saglabāšana, aizsardzība un pārvaldība tiek reglamentēta ar dokumentiem, kas saistīti ar pieaugošo atjaunīgās enerģijas izmantošanas tendenci, vienlaikus uzsverot, ka ainava ir būtiska Latvijas identitātes un ilgtspējīgas attīstības sastāvdaļa, tādēļ enerģētikas un citu liela mēroga projektu plānošanā tā ir jāsargā un jāņem vērā, lai līdzsvarotu funkcionalitāti un dabas vērtības.

¹ <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1265>

Turpinājumā uzskaitīti Latvijas Republikas galvenie stratēģiskās plānošanas dokumenti ilgtspējīgai, ekonomiskai un enerģētiskajai attīstībai, kas tiešā veidā ir saistīti arī ar ainavu aizsardzību un pārvaldību.

- Latvijas nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam;²
- Latvijas ilgtermiņa enerģētikas stratēģija 2050;³
- Latvijas nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam;⁴
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam.⁵

2024. gada 28. martā tika apstiprināts Ainavu politikas ieviešanas plāns 2024.–2027. gadam,⁶ kura mērķis ir veicināt Latvijas daudzveidīgo ainavu aizsardzību, plānošanu un ilgtspējīgu attīstību, lai tiktu uzlabota dzīves kvalitāte, sekmēta ekonomiskā attīstība, vienlaikus nodrošinot dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu. Kā viens no plāna galvenajiem instrumentiem, kas palīdz to īstenot, ir Latvijas digitālais ainavu atlants⁷ – publiski pieejams digitāls rīks, kurš sniedz detalizētu informāciju par Latvijas ainavas raksturu, tās vērtībām un to mainību. Tas ir neatsverams palīgs plānoto darbību ietekmes uz ainavu vērtēšanā.

Uz UNESCO pasaules mantojuma objekta “Kuldīgas vecpilsēta” aizsardzību attiecināma Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību,⁸ kas Latvijā stājās spēkā 1995. gada 10. aprīlī. Tāpat Pasaules mantojumu komiteja ir izstrādājusi precīzas pamatnostādnes un kritērijus objektu iekļaušanai pasaules mantojuma sarakstā, kā arī sarakstā iekļauto objektu pārvaldībai, aizsardzībai un uzturēšanai – “Darbības pamatnostādnes Pasaules mantojuma konvencijas īstenošanai” (*Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention*). Šis dokuments regulāri tiek pārskatīts, lai tajā iekļautu jaunas koncepcijas, zināšanas vai pieredzi.⁹ Jāatzīmē, ka kopš 2026. gada 12. marta spēkā ir Kuldīgas vecpilsētas saglabāšanas un aizsardzības likums.¹⁰ Tā mērķis ir nodrošināt Kuldīgas vecpilsētas kā Latvijā un pasaulē ievērojama kultūrvēsturiskā mantojuma, kam piemīt īpašas nozīmes universāla vērtība, saglabāšanu, aizsardzību, attīstību un pilnvērtīgu pārvaldību.

Praktiskajam darbam, vērtējot ainavas aizsardzību un pārvaldību, paredzētās darbības kontekstā tiek izmantoti detalizēti plānošanas dokumenti, kas attiecas uz noteiktām administratīvajām teritorijām, piemēram:

- ilgtspējīgas attīstības stratēģijas, kas nosaka pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējumu, ņemot vērā arī esošās vērtības;
- teritorijas plānojumi, kas nosaka atļautās zemes izmantošanu, aizsargājamās teritorijas un objektus;
- tematiskie plānojumi, tostarp ainavu plāni un ar ainavas izpēti saistīti dokumenti, kas sniedz detalizētu apskatu par esošajām vērtībām un nosaka mērķus to saglabāšanai un attīstībai.

² https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-nacionalais-attistibas-plans?utm_source=https%3A%2F%2F.com%2F

³ <https://www.kem.gov.lv/lv/latvijas-energetikas-strategija-2050>

⁴ <https://www.kem.gov.lv/lv/nacionalais-energetikas-un-klimata-plans-2021-2030-gadam>

⁵ <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspejigas-attistibas-strategija>

⁶ <https://likumi.lv/ta/id/350823-par-ainavu-politikas-ieviesanas-planu-20242027-gadam>

⁷ <https://experience.arcgis.com/experience/6c0b5c1cfaaa4bffb3c44b79158cd93c>

⁸ <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/766>

⁹ <https://whc.unesco.org/en/guidelines>

¹⁰ <https://likumi.lv/ta/id/366670-kuldigas-vecpilsetas-saglabasanas-un-aizsardzibas-likums>

Pēc administratīvi teritoriālās reformas, kuras rezultātā vairāki novadi tika apvienoti vienā pašvaldībā, ir radusies sarežģīta situācija ar spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem. Šobrīd vienai administratīvajai teritorijai nereti ir saistoši vairāki spēkā esoši plānojumi, un tas apgrūtina efektīvu attīstības plānošanu. Šī situācija ir īpaši apgrūtinoša attiecībā uz energoinfrastruktūras projektu plānošanu. Turklāt lielākā daļa pašvaldību šobrīd izstrādā jaunus, vienotus teritorijas plānojumus, kas var ieviest būtiskas izmaiņas līdzšinējā kārtībā. Šajā pārejas posmā nepieciešama pastiprināta uzmanība, lai nodrošinātu saskaņotu attīstību un pieņemtu objektīvus lēmumus.

3. Ietekmes novērtējuma pieeja un metodoloģija.

Latvijā nav vienota regulējuma un pieejas vizuālās ietekmes un ietekmes uz ainavu novērtēšanai, taču ir vairāki uzskates materiāli, kuros apkopota informācija par iespējamām izpētes un novērtēšanas pieejām citviet pasaulē. Viena no apjomīgākajām ir valsts pētījumu programmas “Ilgtspējīga teritorijas attīstība un racionāla zemes resursu izmantošana” projekta “Ilgtspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi (*LandLat4Pol*)” ietvaros izstrādātā Ainavas izpētes un novērtēšanas rokasgrāmata,¹¹ kas sniedz ieskatu ainavas pētīšanas, novērtēšanas un plānošanas metodēs atkarībā no situācijas.

Paredzētās darbības novērtēšanā tika izmantotas Apvienotajā Karalistē izstrādātās vizuālās ietekmes vadlīnijas “Guidelines for Landscape and Visual Impact Assessment” (turpmāk – GLVIA). Tās ir plaši atzītas un pielietotas vadlīnijas, kas nodrošina strukturētu un objektīvu pieeju attīstības projektu ietekmes novērtēšanai uz ainavu un tās vizuālo uztveri. Šo vadlīniju viena no galvenajām pamatnostādņēm ir ietekmes uz ainavu un vizuālās ietekmes nodalīšana. Tās rekomendē atsevišķi vērtēt paredzētās darbības ietekmi uz ainavu, skarto teritoriju (tās raksturu) un paredzētās darbības ietekmi no nozīmīgiem skatu punktiem (vizuālo uztveri).

Vērtējot paredzēto darbību Kuldīgas pilsētas tuvumā, jāņem vērā UNESCO pasaules mantojuma sarakstā iekļautās Kuldīgas vecpilsētas tuvums. Līdz ar to ietekmes novērtējuma princips balstīts uz Starptautiskās ievērojamu vietu un pieminekļu padomes (*International Council on Monuments and Sites* (ICOMOS)) izdotajām vadlīnijām atjaunīgās enerģijas infrastruktūras un iekārtu uzstādīšanai un potenciālās ietekmes novērtēšanai (*Guidelines for the installation of renewable energy-related infrastructures and equipment and their potential impact on cultural heritage*).¹² Savukārt paredzētās darbības ietekme uz noteiktiem Kuldīgas vecpilsētas skatu punktiem, kas saistīti ar UNESCO objekta izcilajām universālajām vērtībām (*Outstanding Universal Value* (OUV)), tiek vērtēta līdzīgi kā *Institute for Heritage Management* izstrādātajā Skatu punktu analīzē UNESCO pasaules mantojuma objektam “Kuldīgas vecpilsēta” (*Viewshed analysis for the UNESCO World Heritage property*),¹³ ņemot vērā UNESCO pasaules mantojuma objekta “Kuldīgas vecpilsēta” atribūtu kartēšanas ziņojumu.¹⁴

Novērtējuma sagatavošanai informācija iegūta:

¹¹ <https://www.lzp.gov.lv/lv/media/5007/download?attachment>

¹² https://icomos.es/wp-content/uploads/2022/10/Guidelines-renewable-energy-related-infrastructures-and-cultural-heritage_ICOMOS-Spain.pdf

¹³ https://kuldigasnovads.lv/wp-content/uploads/2025/10/Pielikums-Nr.-1- originals Viewshed-Analysis-for-the-Old-town-of-Kuldiga-dokuments_eng.pdf

¹⁴ <https://kuldigasnovads.lv/wp-content/uploads/2025/11/Attribute-mapping-report-for-the-Old-town-of-Kuldiga-23052025.pdf>

- izpētot pieejamo kartogrāfisko materiālu;
- apzinot uz plānotās darbības teritoriju attiecināmos spēkā esošos normatīvos aktus un citus saistošos dokumentus;
- apsekojot apvidus ainavas dabā un novērtējot to vizuālās struktūras;
- apzinot potenciāli sensitīvās vietas, piemēram, apdzīvotās vietas tuvējā apvidū, vērtīgos un nozīmīgos kultūrvēsturiskā mantojuma un tūrisma objektus, teritorijas ar īpaši vērtīgām ainavām vai to iezīmēm, un novērtējot ietekmi;
- novērtējot potenciālo kumulatīvo ietekmi.

Lai nodrošinātu informācijas pārskatāmību, novērtējuma dati apkopoti tabulā. Savukārt, lai gūtu pilnvērtīgu priekšstatu par sagaidāmajām izmaiņām īpaši nozīmīgās vietās, tas papildināts ar fotomontāžām, proti, attēli tika sagatavoti ar 3D modelēšanas risinājumiem, kur, ņemot vērā pētāmās teritorijas virsmas ģeomorfoloģiju un apauguma augstumu attiecībā pret konkrētā skata izejas punktu, plānoto elektrolīniju balsti projicēti to reālajā mērogā. Fotomontāžas sagatavotas, izmantojot vizuālās modelēšanas programmu “WindPRO 4.1”, kur ņemta vērā gan attēla uzņemšanas vieta, gan laiks, attēlojot elektrolīnijas balstus atbilstošos apgaismojuma apstākļos.

Jāpiebilst, ka, uzsākot IVN procesu, regulāri tika organizētas iesaistīto ekspertu kopsapulces un diskusiju rezultātā jau novērtējuma izstrādes laikā tika vērtēti, precizēti un mainīti iespējamie risinājumi un izvērtētas alternatīvas, lai maksimāli samazinātu ietekmes būtiskumu visos iespējamās aspektos.

4. Esošās situācijas raksturojums.

Esošās situācijas raksturojumam tika izmantoti dati no Latvijas digitālā ainavu atlanta, kā arī informācija no plānošanas dokumentiem un kartogrāfiskajiem materiāliem, fiksējot ainaviski nozīmīgas teritorijas, tostarp tuvumā esošos kultūrvēsturiskos pieminekļus, nozīmīgus objektus un vērtīgus skatu punktus.

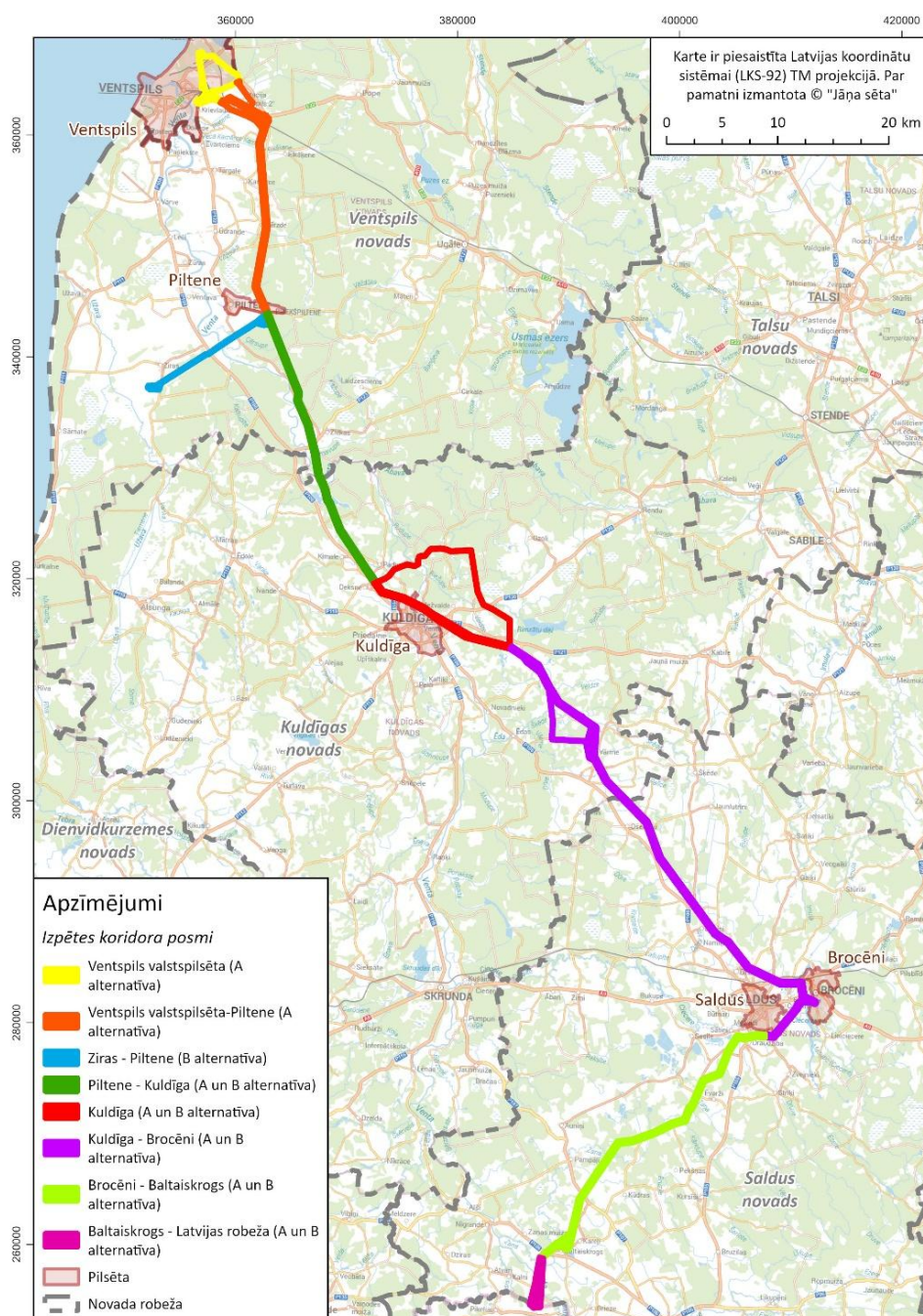
Lai iegūtu objektīvu priekšstatu par paredzētās darbības vizuālo ietekmi, par optimālo vērtējamo apgabalu pieņemts 2–3 km attālums uz katru pusi no EPL trases. Šāds attālums izvēlēts, pamatojoties uz pirmsizpētes procesā veikto vizuālo analīzi, kuras laikā tika apsektas esošas EPL ar līdzīga izmēra balstiem, lai gūtu reālu priekšstatu par balstu saskatāmību un uztveršanu atkarībā no ainavu telpas rakstura un skata izejas punkta attāluma. Vispārīgs apkopojums atspoguļots novērtējuma 1. pielikumā “Augstsprieguma balstu vizuālās uztveres raksturojums ainavā”, kura mērķis ir sniegt vizuālu priekšstatu par balstu saskatāmību un to uztveršanu atkarībā no ainavu telpas rakstura un skatu izejas punkta attāluma.

Tāpat attālums izvēlēts, ņemot vērā reljefu, apaugumu un urbānās zonas, jo katrs no minētajiem faktoriem ietekmē arī redzamības apjomu.

- Reljefs. Ja apkārtnē ir ar izteiktām reljefa svārstībām, elektrolīnijas balsti var būt redzami arī no lielāka attāluma – tieši tāpat kā no augstākām skatu vietām, piemēram, torņiem.
- Aпаugums. Lielāki meža nogabali darbojas kā skata ierobežotāji, īpaši no tuviem attālumiem, taču, elektrolīnijas trasējumu virzot caur mežu, palielinās lokālā ietekme uz ainavu. Savukārt apvidū ar mozaīkainavas raksturu liela mēroga objekti integrējas vieglāk, jo ainavas daudzveidīgo elementu kopa padara tos mazāk uzkrītošus.
- Urbānās zonas. Blīvāk apdzīvotās vietās vizuālo ietekmi samazina apbūve, konkrētajā gadījumā uzmanība pievēršama arī apdzīvoto vietu siluetam, ja tāds veidojas, vai nozīmīgiem objektiem, kuru vizuālās uztveramības zonā atrodas vērtējamie objekti.

Paredzētās darbības skarto teritoriju apsekojums veikts pa esošajiem ceļiem, ko atsevišķās vietās šķērso elektrolīnijas trasējums. Procesu atvieglo tas, ka lielākā daļa plānotās elektrolīnijas tiek virzīta pa esošo 110 kV līnijas trasējumu. Šāds risinājums uzskatāms par samērā racionālu gan no vizuālā, gan ekonomiskā, gan sociālā aspekta, taču neizslēdz vajadzību atsevišķus posmus novirzīt.

Shēmā turpinājumā attēlots konceptuālais paredzētās darbības trasējums, pamatojoties uz esošo 110 kV līnijas koridoru. Izņēmums ir posms Zirās–Piltene, kur jau šobrīd izbūvēta kombinētā 110/330 kV līnija, kā arī pie Saldus. Savukārt posmā Baltaiskrogs–Latvijas/Lietuvas robeža elektrolīnijas posms tiks būvēts pilnībā no jauna.

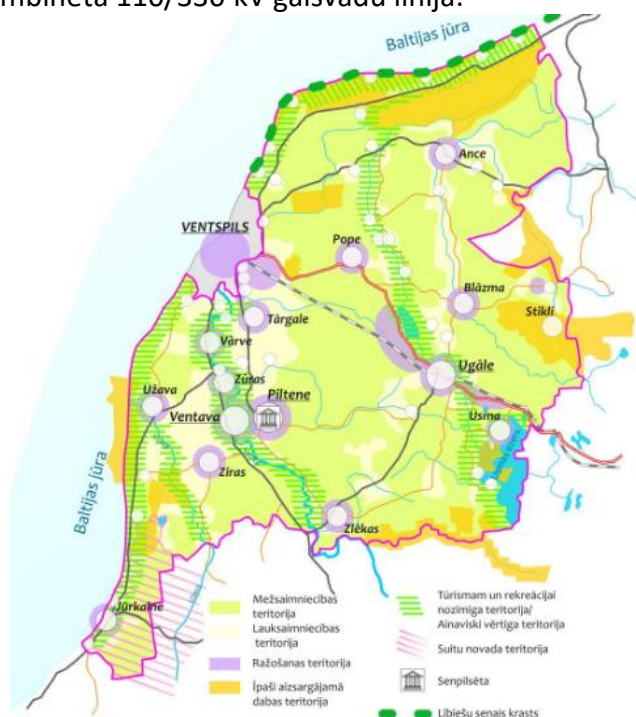
Plānotā trasējuma sadalījuma shēma.

Plānotā elektrolīnija šķērso četras atsevišķas administratīvās teritorijas – Ventspils valstspilsētu, Ventspils novadu, Kuldīgas novadu un Saldus novadu.

Ventspils valstspilsētas teritorijā šobrīd spēkā ir Ventspils pilsētas teritorijas plānojums 2006.–2018. gadam ar grozījumiem.¹⁵ Ar paredzēto darbību plānots skart pilsētas ziemeļu galu – blīvi apmežotu teritoriju, kas atrodas blakus esošajam naftas terminālim. Tur plānots izbūvēt jaunu apakšstaciju, no kuras plānotā elektrolīnija tālāk pa tehniskās infrastruktūras koridoriem tiek novirzīta uz esošo Ventspils apakšstaciju. Plānojuma ietvaros skartajās teritorijās nav noteiktas īpaši ainaviski vērtīgas teritorijas. Baltijas jūras krasts atrodas apmēram 1,2 km attālumā, un to atdala mežainas piejūras kāpas. Saskaņā ar Ventspils pilsētas ilgtspējīgās attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam¹⁶ plānoto jauno apakšstaciju un elektrolīniju paredzēts izbūvēt ostas, rūpniecības un citas tehniskās infrastruktūras teritorijās, kas nozīmē – teritorija jau šobrīd ir rezervēta šāda veida infrastruktūras objektiem.

Salīdzinājumā ar Ventspils valstspilsētu Ventspils novada teritorijā plānotā elektrolīnija aizņem daudz plašāku zonu. Tā šķērso novada centrālo daļu, virzoties gar Ventas labo krastu ne tuvāk kā 4 km attālumā no upes. Zlēku pagastā, netālu no Lagzdīnes pilskalna, kas Ventspils novada teritorijas plānojumā definēts kā ainaviski vērtīga teritorija (TIN5), līnija tam pietuvinās nepilna puskilometra attālumā, taču abas zonas vizuāli norobežo blīvs meža masīvs.

Saskaņā ar Ventspils novada ilgtspējīgās attīstības stratēģiju 2030. gadam¹⁷ zona gar Ventas abiem krastiem ir noteikta kā tūrismam un rekreācijai nozīmīga un ainaviski vērtīga teritorija. Plānotais elektrolīnijas trasējums šo zonu šķērsos posmā Ziras–Piltene, kur jau pašlaik ir izbūvēta kombinētā 110/330 kV gaisvadu līnija.

Ventspils novada ilgtspējīgās attīstības stratēģija 2030. gadam, karte "Lauku teritorijas".

¹⁵ <https://www.ventspils.lv/pilsetas-parvalde/publiskie-dokumenti/ventspils-pilsetas-teritorijas-planojums-2006-2018-ar-grozijumiem/>

¹⁶ https://www.ventspils.lv/app/uploads/2022/12/118_pielikums_ventspils-strategija-lidz-2030-20181109.pdf

¹⁷ <https://www.ventspilsnovads.lv/lv/media/6126/download?attachment>

2020. gadā Ventspils novadā tika veikts pētījums “Ventspils novada ainavas un to vērtības”¹⁸ (turpmāk – ainavas pētījums). Tā ietvaros tika sagatavots priekšlikums īpaši augstvērtīgu ainavu telpām Ventspils novadā un izdalītas trīs īpaši vērtīgas ainavu telpas. No tām divas tiešā veidā skar paredzētā darbība:

- ainavu telpa ar dominējošu kultūrvēsturisko vērtību – paredzētā darbība skars apdzīvotas vietu Zlēkas (Zlēkas kultūrvēsturiskā ainava) un Piltene (Piltenes kultūrvēsturiskā ainava);
- ainavu telpa ar dominējošu vizuālo vērtību – Ventas lejteces ainava, kas izvietojas gar Ventas abiem krastiem.

Ainavas pētījumā ir noteiktas arī vairākas ainaviskas skatu vietas, kuras ieteicams saglabāt atvērtas, neizvietojot tajās jaunus industriālos objektus. Izvērtējot definētos skatu virzienus, secināts, ka paredzētajai darbībai saistoša ir panorāma netālu no Zirām, kā arī skats no Ventas tilta pie Zlēkām. Savukārt no pētījumā izdalītajiem ainaviskajiem ceļiem plānotā trase skar posmu no Lagzdīnes pilskalna līdz pieslēgumam pie reģionālā autoceļa P123 (Zlēkas–Ugāle).

*Ventspils novada ainavu pētījums:
Ventspils novada īpaši vērtīgās ainavu telpas.*

*Ventspils novada ainavu pētījums:
Ventspils novada ainavu vizuālās vērtības.*

Paredzētās darbības skartajai zonai Kuldīgas novadā šobrīd saistošs ir Kuldīgas novada teritorijas plānojums 2013.–2025. gadam.¹⁹ Tajā nav noteiktas īpaši ainaviski vērtīgas teritorijas, taču ir izvirzītas prasības ainavu plānošanai un aizsardzībai, un viens no uzdevumiem ir noteikt šādas zonas novadā. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju 2024. gadā tika uzsākta Kuldīgas novada teritorijas plānojuma un divu tematisko plānojumu izstrāde. Viens no tiem ir Ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības plānojums²⁰ (turpmāk – Ainavu plānojums). Novērtējuma izstrādes brīdī neviens no minētajiem materiāliem publiski vēl nebija pieejams. Sabiedriskajai apspriešanai Kuldīgas novada

¹⁸ <https://www.ventspilsnovads.lv/lv/media/6132/download?attachment>

¹⁹ https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_14979

²⁰ <https://kuldiga.maps.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?webmap=00ef28ca1c8149ff863a60cba69cc86b>

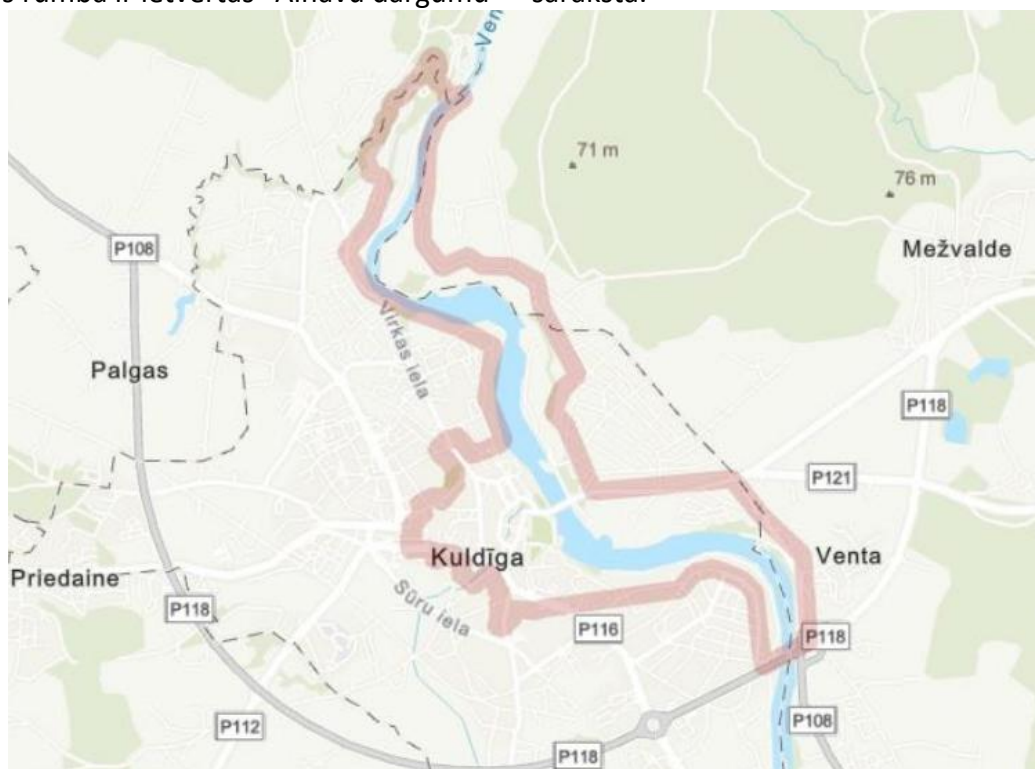
teritorijas plānojums tika nodots no 2026. gada 13. janvāra līdz 13. martam, savukārt Ainavu plānojums – no 2025. gada 29. septembra līdz 23. oktobrim.

Pamatojoties uz IVN procesa ietvaros saņemtajiem Kuldīgas novada pašvaldības komentāriem, pēc sabiedriskās apspriešanas ainavu novērtējums tika papildināts ar informāciju par plānojumā definētajām kultūrvēsturiski un vizuāli estētiski nozīmīgajām teritorijām, īpašu uzmanību pievēršot tās veidojošajiem elementiem, piemēram, vērtīgajiem skatu punktiem. Sākotnēji secināts, ka plānotais EPL trasējums nešķērso nevienu no novadā atzīmētajiem ainaviskajiem ceļu posmiem.

Vienlaikus jāatzīmē: lai gan pamatvērtēšanas posmā oficiālā informācija par vērtīgajām teritorijām vēl nebija pieejama, apkopojot datus no citiem avotiem, nozīmīgākās no tām jau tika identificētas laikus. To vidū ir Nabes ezeru, Padures ciema un Vārmes ainavas, kā arī Ventas upes koridors. Viens no galvenajiem informācijas avotiem bija Kuldīgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.–2046. gadam,²¹ kurā ainaviski vērtīgas teritorijas ir noteiktas plašā novada apgabalā.

Kuldīgas vecpilsēta UNESCO pasaules mantojuma sarakstā tika iekļauta 2023. gadā. Tā ir unikāla gan ar savu lieliski saglabājušos viduslaiku pilsētībūvniecisko struktūru, gan ar vērtīgiem dabas objektiem, piemēram, Ventas rumbu un tās ieleju. Kuldīga un tās tuvākā apkārtnē ir viena no kultūrvēsturiski nozīmīgākajām teritorijām ne tikai novada un Latvijas, bet arī pasaules mērogā.

Kuldīgas vecpilsētu un daļu Ventas ielejas Latvijas digitālajā ainavu atlantā rosina noteikt kā nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgas teritorijas, papildus Kuldīgas vecpilsēta un Ventas rumba ir ietvertas “Ainavu dārgumu”²² sarakstā.

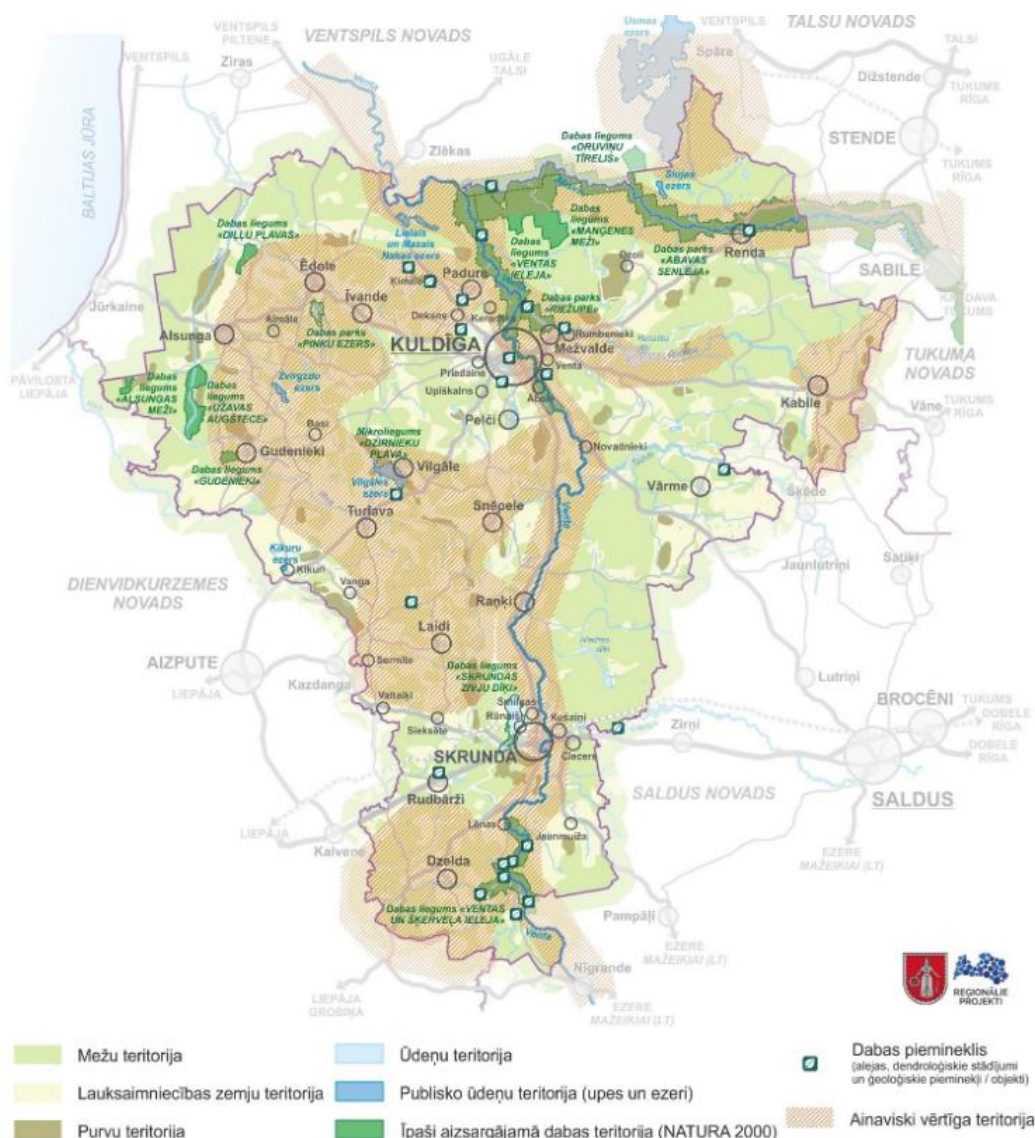

Teritorijas kartoshēma ar Latvijas digitālajā ainavu atlantā piedāvāto nacionālas

²¹ https://kuldigasnovads.lv/wp-content/uploads/2023/04/Kuldigas_novada_IAS_2_1_red_NOFORME%CC%84TS.pdf

²² <https://ainavudargumi.lv/saraksts/?section=5>

nozīmes ainaviski vērtīgās teritorijas – Kuldīgas vecpilsēta un daļa Ventas ielejas – robežu.

*Kuldīgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.–2046. gadam,
karte “Dabas un ainaviski vērtīgās teritorijas”.*

Cauri Saldus novada teritorijai stiepjas garākais EPL trases posms, kā arī ir paredzēts izbūvēt jaunu līniju starpvalstu starpsavienojuma nodrošināšanai ar Lietuvu. Novērtējumā kā saistošie tika izskatīti divi plānošanas dokumenti: Saldus novada teritorijas plānojums 2013.–2025. gadam un Brocēnu novada teritorijas plānojums 2017.–2030. gadam,²³ kas savulaik izstrādāts agrākajai Brocēnu novada teritorijai.

Iepazīstoties ar plānošanas dokumentiem, secināts, ka tajos nav definētas vai noteiktas konkrētas ainaviski vērtīgas teritorijas, taču šobrīd tiek izstrādāts jauns teritorijas plānojums, kura ietvaros top ainavas tematiskais plānojums. Abiem plānošanas dokumentiem ir noslēgusies 1. redakcijas sabiedriskā apspriešana. Iepazīstoties ar materiālu, secināts, ka tajā ainaviski nozīmīgās teritorijas ir definētas līdzīgi kā Saldus novada ilgtspējīgas attīstības

²³ <https://www.saldus.lv/pasvaldiba/dokumenti/teritorijas-planojums/>

stratēģijā 2022.–2038. gadam,²⁴ taču ar lielāku detalizāciju un iespējamiem papildinājumiem. Lai gan izstrādes procesā esošajam dokumentam šobrīd nav juridiska spēka, pirmšķietami definētais ainaviski vērtīgo teritoriju zonējums ir objektīvs. Tas ir vērā ņemams instruments ainaviski un vizuāli nozīmīgo vērtību strukturēšanai, lai novērtētu paredzētās darbības ietekmi Saldus novadā. Tādējādi ietekmes zonā identificējamas šādas ainavu telpas:

- Cieceres ezera ainavu telpa;
- Saldus un Brocēnu urbānā ainavu telpa;
- Sātiņu dīķu ainavu telpa;
- Kareļu ainavu telpa;
- Ventas upes ainavu telpa.

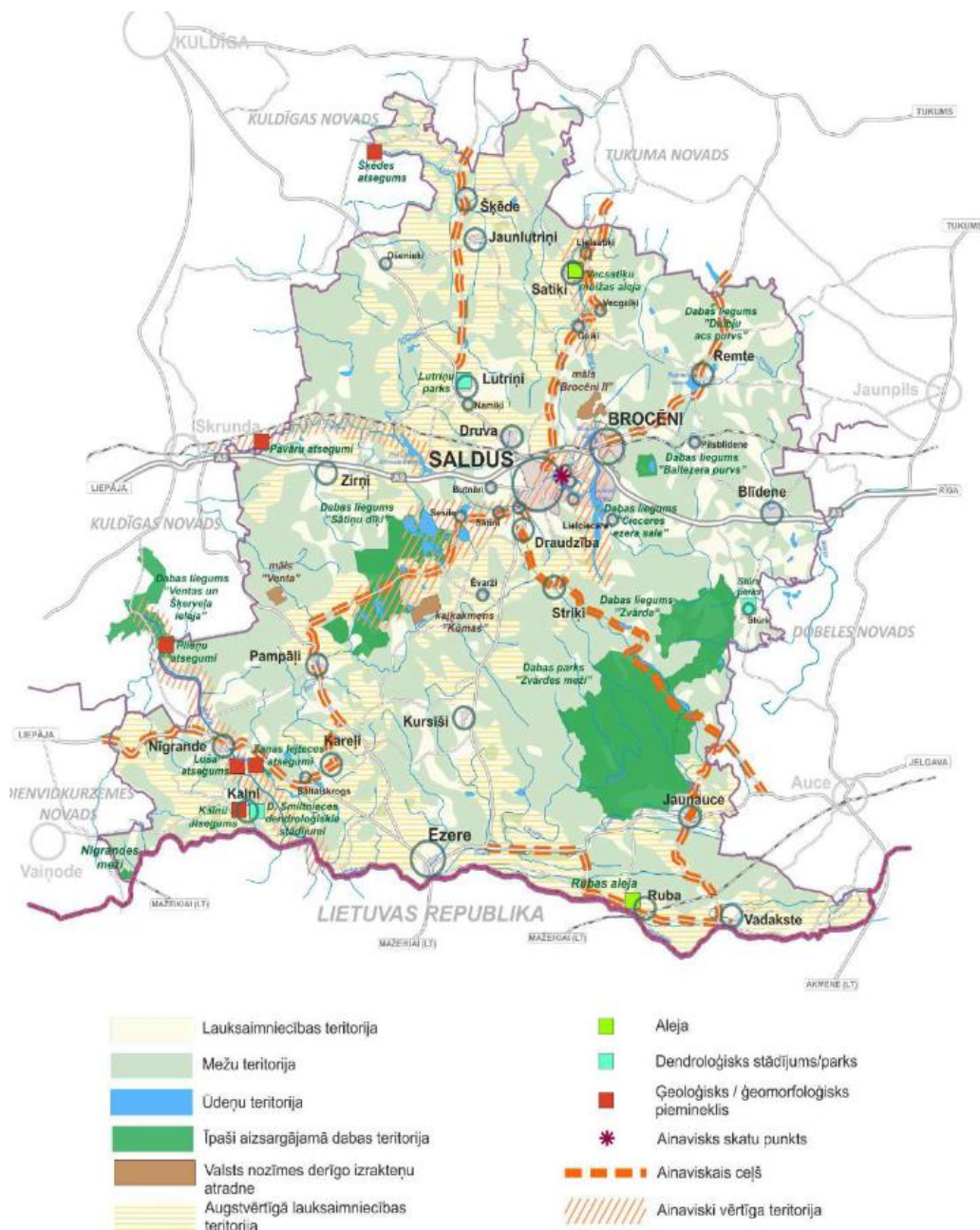
Izstrādes stadijā esošā Saldus novada ainavas tematiskā plānojuma karte ar norādītām īpaši vērtīgajām ainavu telpām. Ar zilo pārtraukto līniju atzīmēts aptuvenais EPL trasējums.

Saldus novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022.–2038. gadam ir noteikti vairāki ainaviski vērtīgi ceļa posmi. No tiem paredzētās darbības teritoriju skar šādi ceļa posmi:

- Šķēde–Lutriņi ar pieslēgumu P108 autoceļam. Šo ceļa posmu plānotais EPL trasējums šķērso īsi pirms pieslēguma autoceļam P108;

²⁴ <https://www.saldus.lv/pasvaldiba/dokumenti/posts/saldus-novada-ilgtspejigas-attistibas-strategija-2022-2038-gadam/>

- Saldus–Sesile–Pampāji–Kareļi–Baltais krogs–Nīgrande, un plānotā EPL to šķērso posmā Pampāji–Baltais krogs.

Saldus novada ilgtermiņa attīstības stratēģija 2022.–2038. gadam, lauku teritorijas telpiskā struktūra.

Nemot vērā kopējo trases garumu, tā šķērso plašu teritorijas zonu ar dažādiem ģeomorfoloģijas, veģetācijas un hidrosfēras apstākļiem. Pamatojoties uz K. Ramana 16 ainavzemi klasifikāciju ar V. Zelča un V. Šteina precizējumiem, secināts, ka EPL trasējums šķērso piejūras ainavu zemi, Ventas zemi un Austrumkursas ainavzemi, kuras daudzveidību nosaka arī dažādie ainavsegas tipi, piemēram, mežāre, āraine, mežaine. Lai raksturotu esošo ainavu un strukturētu tajā esošās vērtības, tika izmantoti Latvijas digitālajā ainavu atlantā noteiktie ainavu areāli, kuru galvenais iedalījuma kritērijs ir cilvēka uztveres mērogs.

Tabulā apkopota informācija par skartajiem areāliem un tajos esošajām vērtībām vai blakus areālos esošajām vērtībām, kas vizuāli varētu būt saistītas ar EPL trasējumu. Tabulas noslēdzošajā kolonā papildus norādīts konkrētā ainavu areāla jutīgums attiecībā pret lielu ražošanas objektu integrēšanu tajā saskaņā ar Latvijas digitālajā ainavu atlantā definēto. Jutība noteikta vērtību skalā no 1 līdz 5, kur vērtība 1 nozīmē areāla zemu jutīgumu, bet vērtība 5 – augstu jutīgumu. Pilsētām jutīgumu nenosaka.

Areāls/novads	Īss areāla (skartās zonas) raksturojums	Vērtības	Areāla jutīgums
Urbānā ainava – pilsētas teritorija (Ventspils valstspilsēta)	Atrodas pilsētas austrumu daļā, ārpus intensīvas apbūves zonas. Zemes segumā meža teritorijas mijas ar klajumiem.	Tiešas ietekmes zonas vai objekti nav fiksēti. Vērtējams skats no Ventspils Piedzīvojumu parka slēpošanas kalna.	–
Klāņu meža ainava (Ventspils novads)	Līdzena meža ainava ar blīvu mežsaimniecības ceļu tīklu. Teritoriju šķērso atsevišķi reģionālie autoceļi un dzelzceļš. Raksturīgs ļoti augsts lielu meža masīvu īpatsvars, kur daudzveidību nosaka atšķirīgie meža augšanas apstākļi. Skati – tuvi un šauri. EPL trase virzās gar areāla rietumu malu.	Piltenes kultūrvēsturiskā ainava, t. sk. Piltenes pilsdrupas (Nr. 6937) un Piltenes luterāņu baznīca (Nr. 6939). Ventas lejteces ainava ar skatu uz Ventu no Lagzdīnes pilskalna (Nr. 2532), kas Ventspils novada teritorijas plānojumā noteikta kā TIN5 teritorija.	4
Tārgales agrārā ainava (Ventspils novads)	Līdzenumu ainava, kur dominē lauksaimniecības zeme – plaši lieli tīrumi un pļavas, kas vietumis mijas ar koku puduriem vai ļoti nelieliem meža masīviem. Areālā, īpaši Ventspils tuvumā, skatam paveras vēja ģeneratori. Teritoriju šķērso dzelzceļa līnija. Skati – atvērti un tāli. Trase šķērso areāla austrumu malu. Līnijas trasējums šķērso Gārzdes ciemu, kas vēsturiski izveidojies ap Gārzdes muižu, un tam nav izteikta centra –ciemu veido atsevišķas izklaidus izvietotas lauku sētas.	Tiešas ietekmes zonas vai objekti nav fiksēti.	2

<p>Ventas lejteces ainava (Ventspils novads)</p>	<p>Samērā līdzena teritorija. Ainavsegas raksturu nosaka dominējošās lauksaimniecības zemes mija ar koku grupām vai nelieliem meža masīviem, veidojot mozaikainavas struktūru. Reljefa pazeminājums veidojas gar upēm, taču tas nav izteikts. Skati – vidēji un tuvi. Tuvākie ciemi – Piltene un Karaļciems. Ziru–Piltenes posmā plānotais trasējums šķērso areāla dienvidu daļu, kur aptuvenais posma garums ir 4 km.</p>	<p>Piltenes kultūrvēsturiskā ainava, t. sk. Piltenes pilsdrupas (Nr. 6937) un Piltenes luterāņu baznīca (Nr. 6939). Ventas lejteces ainava ar skatu uz Ventu no Lagzdīnes pilskalna (Nr. 2532), kas Ventspils novada teritorijas plānojumā noteikta kā TIN5 teritorija.</p>	<p>5</p>
<p>Tērandes–Vendzavas meža ainava (Ventspils novads)</p>	<p>Līdzens reljefs ar augstu mežainumu, kuru veido lieli meža masīvi. Ainavas dažādību nosaka mežu augšanas apstākļu daudzveidība. Ceļa struktūru pamatā veido meža ceļu tīkls. Skati – tuvi un noslēgti. Trase šķērso nelielu daļu areāla ziemeļu malas.</p>	<p>Priednieku apmetne (Nr. 2583).</p>	<p>4</p>
<p>Užavas agrārā ainava (Ventspils novads)</p>	<p>Areālu galvenokārt veido lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Izteikts līdzenums, vien atsevišķās vietās sastopami ļoti nelieli meža nogabali. Nozīmīgs kultūrainavas elements ir viensētas un lauku ciemi. No ciemiem vistuvāk atrodas Ziras – aptuveni 600 m. Skati – atklāti un plaši.</p>	<p>Ainavisks visu perimetru aptverošs skatu punkts pie Zirām.</p>	<p>3</p>
<p>Valsts reģionālā autoceļa Zlēkas–Ugāle meža ainava (Ventspils novads)</p>	<p>Viegli viļņots reljefs, apaugumu veido meža teritorijas, savukārt areāla zemākajās vietās attīstījušies purvi. Visā ainavā reti un izkļiedēti ir izvietotojušās viensētas. Skati – vidēji ierobežoti un šauri. Trasējums divās vietās pavisam nedaudz šķērso areāla rietumu malu. Nepilnu 700 m attālumā no plānotās trases atrodas Zlēku ciems, savukārt jaunā apakšstacija no Zirām plānota aptuveni 1 km attālumā.</p>	<p>Zlēku kultūrvēsturiskā ainava, t. sk. Zlēku luterāņu baznīca (Nr. 6964), Zlēku Karātavu kalns – pilskalns (Nr. 2600), Zlēku pilskalns – kulta vieta (Nr. 2601).</p>	<p>3</p>

		Ainavisks ceļa posms no Lagzdīnes pilskalna līdz autoceļam P123 (Zlēkas–Ugāle).	
Lejasventas ainava (Ventspils novads un Kuldīgas novads)	<p>Areāla galvenais elements ir Venta, kas vietām nolasās ar plaši atvērtiem skatiem, vietām – ar ierobežotiem skatiem koku un krūmu apauguma dēļ. Teritorijas ziemeļu daļā dominē āru ainava ar intensīvi apstrādātiem laukiem, savukārt dienvidu daļā areāls pāriet intensīvāka meža teritorijā. Reljefs – viegli viļņots.</p> <p>Areālā ir ļoti blīvs kultūrvēsturiskais uzslāņojums, īpaši arheoloģiskais. Kopumā areāls ir daudzveidīgs un mainīgs. Skati – no plaši atvērtiem līdz tuviem un ierobežotiem.</p> <p>No apdzīvotām vietām trasējums skar vienīgi Zlēku ciema dienvidu daļu. Trases ziemeļu posms virzās gar areāla rietumu ārējo malu, savukārt dienvidos – netālu no Kuldīgas apakšstacijas – plānotais trasējums skar areāla pašu nomali.</p>	<p>Zlēku kultūrvēsturiskā ainava, t. sk. Zlēku parks, Zlēku pilskalns – kulta vieta (Nr. 2601), Ventas lejteces ainava, t. sk. Ventspils novads: Valleskalns – pilskalns (Nr. 2599), Gaisiņu senkapi (Nr. 2592). Skats uz Ventu no tilta (no autoceļa P123).</p> <p>Ainavisks ceļa posms no Lagzdīnes pilskalna līdz autoceļam P123 (Zlēkas–Ugāle).</p> <p>Kuldīgas novads: Lapsu senkapi (Nr. 9073), daļa dabas lieguma “Ventas ieleja” teritorijas, Ventas šķērsojums.</p>	5
Nabes ezeru ainava (Kuldīgas novads)	<p>Lai arī procentuāli plašāko areālu aizņem sauszeme ar meža un pļavu teritorijām, areāla dominante ir Lielā Nabes ezera un Mazā Nabes ezera ūdens plakne.</p> <p>Ūdens tuvums ir ļāvis attīstīties arī tūrismam. Nabes ezeru tiešā tuvumā</p>	Nabes ezeru ainavu telpa, skati uz ezeriem un no tiem. Atpūtas zona pie Nabes ezeru kanāla.	5

	<p>atrodas brīvdienu māja “Nabas rezidence”, kempings “Nabīte”. Skati – atvērti.</p> <p>Trase šķērso Nabes ezeru kanālu un zonu, kas teritorijas plānojumā ir atzīmēta kā applūstošā teritorija ar 10 procentu varbūtību.</p>		
<p>Pieventas līdzenumu meža ainava (Kuldīgas novads)</p>	<p>Ainavā dominē līdzenumu meža ainava. Skati – ierobežoti.</p> <p>Šķērso ļoti nelielu posmu (ap 1 km garu), kur lielāko daļu aizņem klajums.</p>	<p>Daļa dabas lieguma “Ventas ieleja” teritorijas.</p>	3
<p>Ēdoles–Padures pauguraines meža mozaīkainava (Kuldīgas novads)</p>	<p>Mozaīku veido meža nogabali, kas mijas ar atvērtām lauksaimniecības teritorijām, galvenokārt pļavām un ganībām. Meža atvērumos iezīmējas arī infrastruktūras elementi – sakaru torņi un elektrības stabu rindas, kā arī atsevišķas viensētas, kas reljefa un meža īpatsvara dēļ labi iekļaujas ainavā. Atklātas ainavas mērogs te mijas ar tuviem un noslēgtiem skatu virzieniem.</p>	<p>Tiešas ietekmes zonas vai objekti nav fiksēti.</p>	3
<p>Ķīmales pazeminājuma viļņota reljefa agrārā mozaīkainava (Kuldīgas novads)</p>	<p>Mozaīkainavas raksturu veido meža platību mija ar pārsvarā esošajām lauksaimniecības teritorijām. Savukārt kultūrvēsturisko noslāņojumu iezīmē kādreizējo muižu apbūve. Reljefs – viegli viļņots. Skati – tāli un atvērti.</p> <p>Tuvākās apdzīvotās vietas – Dekšne, Padure, Ķīmale – atrodas nepilna 1 km attālumā no plānotās elektrolīnijas.</p>	<p>Ķīmales muiža un parks, Ābelnieku senkapi (Nr. 1247), Padures kultūrvēsturiskā ainava ar Padures muižas dzīvojamo ēku (Nr. 6368), Padures muižas apbūvi (Nr. 6367), Padures aleja.</p>	3
<p>Urbānā ainava – pilsētas teritorija (Kuldīgas novads)</p>	<p>Trase šķērso Kuldīgas ziemeļu daļu un virzās gar pilsētas ZA malu, skarot savrupmāju apbūves zonu. Trasējuma izvēli nosaka esošās Kuldīgas apakšstacijas novietojums.</p>	<p>Daļa dabas lieguma “Ventas ieleja” teritorijas.</p> <p>Veckuldīgas pilskalns ar senpilsētu (Nr. 1232), UNESCO pasaules mantojuma objekts “Kuldīgas</p>	–

		vecpilsēta”. Kuldīgas jaunais skatu tornis kā skata izejas punkts.	
Dabas lieguma “Maņģenes meži” meža ainava (Kuldīgas novads)	Ainavā dominē vienlaidus meža masīvs, ko sadala meža ceļu tīklojums. Paredzētās darbības teritorijas tuvumā atrodas ĪADT. Dabas parks “Riežupe”, kura teritorija veidota Riežupes ielejas aizsardzībai. Elektrolīnijas trasējums šķērsos tikai nelielu teritoriju DR pusē apmēram 500 m garā posmā.	Tiešas ietekmes zonas vai objekti nav fiksēti.	5
Veldzes agrārā ainava (Kuldīgas novads)	Viļņota reljefa agrārā ainava. Šķērso areālu visā tā garumā ZR–DA virzienā. Meža un dabas pamatne summāri aizņem lielāko areāla daļu, taču ainavas struktūrā dominē vienlaidus plašie aramzemes lauki. Skati – vidēji tāli, kur skats noslēdzas ar meža sienām. Aptuveni 1 km attālumā no paredzētās darbības atrodas apdzīvota vieta Mežvalde, savukārt Ventas ciems tiek šķērsots gar ZA pusi ārpus blīvi apdzīvotās zonas.	Kuldīgas jaunais skatu tornis un UNESCO pasaules mantojuma objekts “Kuldīgas vecpilsēta” kā skatu izejas punkts, Vārmes kultūrvēsturiskā telpa.	1
Valsts reģionālā autoceļa Ventspils– Kuldīga–Saldus agrārā ainava (Kuldīgas novads un Saldus novads)	Areālu trasējums šķērso pa centrālo daļu ZR–DA virzienā. Trasējums virzās gandrīz paralēli reģionālas nozīmes autoceļam P108 Ventspils–Kuldīga– Saldus aptuveni 500–3000 m attālumā. Areāla reljefs – līdzens. Apaugumu struktūrā dominē lauksaimniecības zemju teritorijas, kas mijas ar atsevišķiem lielākiem meža masīviem, bet lielākoties – ar nelieliem izklaidus izvietotiem meža fragmentiem vai koku grupām. Skati – plaši un atvērti. Paredzētajai darbībai tuvākās apdzīvotās vietas – Vārme Kuldīgas novada teritorijā, Ošenieki, Lutriņi un Namiķi Saldus novada teritorijā (atrodas līdz 1 km attālumā).	Kuldīgas novads: Vārmes kultūrvēsturiskā telpa ar Vārmes muižas kalpu māju (Nr. 9292) un kādreizējās Vārmes muižas apbūves kompleksu. Saldus novads: dabas parks “Putniņu birzs”, Lutriņu parks, ainavisks ceļa posms Šķēde– Lutriņi (pieslēgums autoceļam P108).	5
Druvas agrārā mozaīkainava	Trase virzās pa areāla centrālo daļu ZR–DA virzienā, šķērsojot augstākās	Saldus pilskalns (Nr. 2170) un	5

(Saldus novads)	<p> kategorijas autoceļu A9 (Rīga–Liepāja), kā arī pietuvinās apdzīvotajām vietām Druva, Emburga un Saldus.</p> <p> Kopējais reljefs – viegli viļņots, kas īpaši izteiksmīgi nolasās no tālām skatu līnijām.</p> <p> Apaugumu struktūru veido plašo lauku zemju mija ar nelieliem meža nogabaliem vai koku grupām. Skati – atvērti un tāli.</p>	<p> Saldus panorāmas skats, paveras frontāls skats paredzētās darbības virzienā pāri Saldus ezeram. Bīrēnu viduslaiku kapsēta (Nr. 2171). Gleznotāja J. Rozentāla dzimtās mājas (Nr. 94).</p>	
Saldus (Saldus novads)	<p> Trasējums paredz šķērsot Saldus pilsētas DA stūri. Nav paredzama tieša ietekme uz Saldus teritoriju, taču izceļams ir Saldus panorāmas skats.</p>	<p> Saldus un Brocēnu urbānā ainavu telpa, Saldus pilskalns (Nr. 2170) un Saldus panorāmas skats, paveras frontāls skats paredzētās darbības virzienā pāri Saldus ezeram.</p>	–
Cieceres–Zvārdes meža mozaīkainava (Saldus novads)	<p> Trasējums tiek virzīts pāri Cieceres ezeram uz esošo Brocēnu transformatora apakšstaciju, līdz ar to tiešā veidā skarot areāla ziemeļu galu, kur vērojams izteikts kritums Cieceres ezera virzienā.</p>	<p> Cieceres ezera ainavu telpa, t. sk. Cieceres ezera šķērsojums. Cieceres ezera skatu tornis kā skatu izejas punkts.</p>	3
Valsts vietējā autoceļa Saldus–Striķi agrārā ainava (Saldus novads)	<p> Šķērso areāla ziemeļu galu, virzoties uz rietumiem. Atsevišķās vietās jūtams neliels reljefa viļņojums. Dominē lauksaimniecības zeme. Apaugumu nosaka plaša lauksaimniecības zemju mija ar samērā lieliem, bet reti izvietotiem meža nogabaliem. Skati – plaši atvērti un tāli.</p> <p> Reljefs attīstījies ar izteiktu reljefa kritumu Cieceres ezera virzienā.</p> <p> Trasējums šķērso tādas apdzīvotas vietas kā Emburga, Kalnsētas, Mežvidi un izvietojas nelielā attālumā no Draudzības. Uz ziemeļiem atrodas apdzīvota vieta Oškalni.</p>	<p> Zona gar Cieceres ezera rietumu malu. Cieceres ezera skatu tornis kā skata izejas punkts.</p>	5

Cieceres– Bukupes– Sātiņu ainava (Saldus novads)	Šķērso nelielu (ap 2 km) garu areāla posmu austrumos. Ainavas raksturu ietekmē viegli viļņotais reljefs un lauksaimniecības zemes mija ar nelielām meža teritorijām. Areāla vizuālais piesaistes elements – ūdens plaknes. Skati – vidēji līdz plaša mēroga.	Daļa no Sātiņu dīķu ainavu telpas. Eglīšu apmetne (Nr. 2164).	5
Pampāļu agrārā mozaīkainava (Saldus novads)	Trasējums šķērso areāla austrumu galu. Meža apaugums attīstījies plašā joslā areāla centrālajā zonā, ārējā perimetrā saglabājot lauksaimniecības zemju platības. Vairāk sastopami ierobežoti skati, bet vietās, kur ir vienlaidus plašākas lauksaimniecības teritorijas, – arī vidēji tāli skati. Aptuveni 1,5 km attālumā atrodas apdzīvota vieta Ēvarži.	Daļa no Sātiņu dīķu ainavu telpas. Kupes senkapi (Nr. 2161).	3
Dabas parka “Zvārdes meži” meža mozaīkainava (Saldus novads)	Viļņota reljefa mozaīkainava. Trase iet gar areāla ZR malu. Lai arī areālā ar ļoti lielu pārsvaru dominē tieši meža masīvi, konkrētajā zonā, kuru šķērso plānotais trasējums, ir samērā liels aramzemju īpatsvars, līdz ar to izteikti veidojot ainavu ar mozaīkas struktūru. Tiešā tuvumā atrodas dabas liegums “Sātiņu dīķi”. Skati – samērā tāli un atklāti.	Daļa Sātiņu dīķu ainavu telpas un dabas liegums “Sātiņu dīķi”. Bāliņu senkapi (Nr. 2154).	5
Valsts vietējā autoceļa Pampāji–Lukas meža ainava (Saldus novads)	Viegli viļņota teritorija, blīvi apmežota. Konkrētajā zonā ceļa tīklojumu veido meža ceļi. Ar trasējumu tiek skarta areāla dienvidu un DA mala. Konkrēto areāla zonu šķērso Zaņas upe.	Tiešas ietekmes zonas vai objekti nav fiksēti.	3
Ezeres agrārā ainava (Saldus novads)	Teritorijā ir samērā līdzens reljefs, ainavsegas pamatstruktūru veido lauksaimniecības zemju mija ar nelieliem izklaidus meža nogabaliem vai koku puduriem. Lielāki vienlaidus apauguma masīvi veidojas gar upēm, piemēram, Zaņas upi. Teritoriju šķērso ainaviskā ceļa Saldus–Sesile–Pampāji–Kareļi–Baltais krogs–Nīgrande posms.	Kareļu ainavu telpa. Ainaviskais ceļa posms – Pampāji–Kareļi–Nīgrande, Ventas upes ainavu telpa. Zaņas dzirnavdīķis, dabas taka “Zaņas līkloči”. Dabas piemineklis “Zaņas lejteces atsegumi”.	3

	<p>Uz austrumiem aptuveni 1,3 km attālumā atrodas dabas piemineklis “Zaņas lejteces atsegumi”.</p> <p>Skati – vidēji tāli un plaši. Atsevišķās vietās paveras skats uz vēja parkiem Lietuvas teritorijā.</p> <p>Tuvākās apdzīvotās vietas – Kareļi un Baltaiskrogs.</p>		
Ventas ielejas ainava (Saldus novads)	<p>Plānots izbūvēt jaunu trasi.</p> <p>Ar trasējumu paredzēts skart areāla DA galu. Teritorijā ir viegli viļņots reljefs. Konkrētajā areālā tiek šķērsota Venta. Šķērsojums paredzēts zonā, kur gar Ventu ir neliels apaugums. Dominē upju ainava. Skati – šauri un ierobežoti.</p>	Ventas upes ainavu telpa.	5
Nīgrandes agrārā ainava	<p>Plānots izbūvēt jaunu trasi.</p> <p>Viegli viļņots reljefs, arī konkrētajā areāla daļā dominē agroainava, kas noslēdzas ar meža siluetu.</p> <p>Teritoriju šķērso Ventas pieteka – Skutule. Teritorijā izklaidus izvietojušās atsevišķas viensētas. Konkrētajā areālā paveras skats uz vēja parkiem Lietuvas teritorijā. Aptuveni 2 km attālumā no plānotā trasējuma atrodas apdzīvota vieta Kalni.</p> <p>Skati – plaši un tāli. Trasējums areālu šķērso pa austrumu stūri.</p>		5

Apkopojot informāciju par esošo situāciju, secināts, ka plānotais trasējums šķērso dažādas ainavu teritorijas ar atšķirīgiem apauguma, reljefa un hidroloģiskajiem apstākļiem. Reljefs lielākoties ir līdzens vai viegli viļņots, kas sniedz samērā plašus skatus. Ainavas kopējā struktūra raksturojama kā ļoti daudzveidīga, jo to veido gan lauksaimniecības zemes, pļavas un ganības, gan lielāki un mazāki meža nogabali, gan arī upju un ezeru ainava, kas pieder pie unikālas ainavas tipa.

Saistībā ar areālu jutīgumu norādāms, ka vienlīdz lielā apjomā tiek šķērsotas gan vidēji jutīgas teritorijas, piemēram, meža teritorijas vai teritorijas ar mozaikainavas raksturu, gan arī augstas jutības areāli, ko nosaka upju un ezera ainavas klātbūtne, piemēram, Ventas ieleja, Nabes ezeri, Sātiņu dīķi, Cieceres ezers, īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un biotopu lauki, arī teritorijas, kas bagātas ar kultūras mantojumu. Jāatzīmē, ka norādītais jutīgums noteikts visam areālam, nevis konkrētai zonai, ko paredzēts šķērsot. Tādējādi ir vietas, kur līnija šķērso augsta jutīguma areālus, taču ietekme ir nelielā apjomā vai skar tikai to robežu, neietekmējot pašas jutīgās teritorijas, tādēļ būtiska ietekme nav paredzama. Turpretī citviet, piemēram, Veldzes agrārās ainavas areālā, kam ir ļoti zems jutīgums pret lieliem infrastruktūras objektiem (vērtība 1), situācija ir atšķirīga. Lai gan liela uztveres mēroga ainavas parasti ir mazāk jutīgas pret enerģētikas infrastruktūru, konkrētajā gadījumā uz plānoto EPL pavērsies tiešs skats no Kuldīgas jaunā skatu torņa, kas var radīt vizuālu konfliktu.

Lai arī jauno EPL trasi paredzēts virzīt pa esošas 110 kV trases koridoru, tas neizslēdz nepieciešamību nodrošināt līdzsvaru starp esošo vidi un paredzēto darbību, īpaši ņemot vērā Ventas klātbūtni gandrīz visā EPL trases garumā, kas ir nozīmīgs elements gan no ainaviskā aspekta, gan kultūrvēsturiskā noslāņojuma dēļ.

Apkopojot informāciju par esošo situāciju un apsekojot teritoriju, identificētas vairākas konflikta zonas, un jau tagad ir paredzama nepieciešamība meklēt alternatīvas ietekmes būtiskuma samazināšanai vai pilnīgai novēršanai. Tādas zonas ir, piemēram, Kuldīgas pilsētas apkārtnē un teritorija pie Nabes ezeriem, kas ir iemīļota atpūtas vieta ar izteiksmīgiem ainavas skatiem.

5. Ietekmes uz ainavu novērtējums.

Ietekmes novērtējuma pamatā ir ietekmes novērtēšana uz iepriekšējā nodaļā fiksētajām esošajām vērtībām. Lielākoties tās ir plašākas ainavu telpas, kurās ietilpst arī konkrēti nozīmīgi objekti vai vietas. Objektīvam novērtējumam ir izvēlēti divi vērtēšanas principi:

- ainavas ietekmes novērtējums;
- vizuālās ietekmes (uztveres) novērtējums.

Kā jau minēts iepriekš, šie principi izvēlēti, pamatojoties uz GLVIA piedāvāto metodoloģiju, kur novērtējumu rekomendēts dalīt divos posmos. 1. posma ietvaros tiek veikta paredzētās darbības ietekme uz konkrētajām fiziski skartajām ainavas teritorijām, kas, raksturojot esošo kopējo ainavu, tika fiksētas kā vērtīgas un nozīmīgas (ainavas ietekmes novērtēšana). Savukārt 2. posmā tiek vērtēta trases tuvumā esošu vai uz to vērsto fiksēto vērtīgo skatu punktu ietekme (vizuālās ietekmes novērtēšana).

Turpinājumā aplūkojami abu vērtēšanas principu matricas un ietekmes vērtību noteikšanas princips. Tie objekti, kas neietilpst plašākās zonu teritorijās, tiek fiksēti un IVN procesa ietvaros, īpaši plānojot provizorisko trasējumu, tiek atzīmēti un apskatīti kā lokāli kontrolpunkti.

Ainavas ietekmes novērtējuma matrica

Kritēriji	Vērtību gradācija	Galvenie vērtējamie aspekti
Ainavas raksturs un kvalitāte	Augsts: izcila, unikāla ainava labā stāvoklī. Vidējs: tipiska ainava pieņemamā stāvoklī. Zems: degradēta ainava sliktā stāvoklī.	Vērtē ainavas pievilcību, integritāti, daudzveidību. Vai ainava ir unikāla vai tipiska? Vai tā ir dabiska, kultūrvēsturiska vai industriāla? Ainava ar augstu kvalitāti ir jutīgāka pret izmaiņām, kas samazina tās integritāti.
Ainavas jutīgums	Augsts: ainava ar unikāliem kultūrvēsturiskiem dabas elementiem. Vidējs: tipiska ainava ar noteiktiem rakstura elementiem. Zems: degradēta ainava ar zemu spēju pielāgoties.	Vērtē ainavas spēju pielāgoties izmaiņām. Vai ainava ir spējīga uzņemt jaunu infrastruktūru bez būtiskām izmaiņām tās raksturā? Jo jutīgāka ir ainava, jo nozīmīgāka ir ietekme uz to. Ainavas ar kultūrvēsturisku uzslāņojumu vai vērtīgām dabas teritorijām ir jutīgākas.
Ietekmes mērogs	Liels: izmaiņas ir būtiskas un dominējošas.	Vērtē izmaiņu apjomu un pamanāmību. Kādi ir integrējamo balstu izmēri, augstums, materiāls? Vai tie iekļaujas ainavā vai disonē

	<p>Vidējs: izmaiņas ir pamanāmas, bet nav dominējošas.</p> <p>Mazs: izmaiņas ir mazas vai nenozīmīgas.</p>	<p>ar to? Cik labi tie ir redzami? Jo lielāks ir ietekmes mērogs, jo nozīmīgāks ir kaitējums.</p>
Ainavas ietekmes nozīmīgums	<p>Ietekmes nozīmīgums ir summatīvais vērtējums, kas apvieno divus galvenos kritērijus – ainavas jutīgumu un ietekmes mērogu. Ainavu raksturs un kvalitāte summāri tiek ietverta pie ainavas jutīguma.</p>	

Vizuālās ietekmes novērtēšanas kritēriji

Kritērijs	Vērtību gradācija	Galvenie vērtējamie aspekti
Skata raksturs un kvalitāte	<p>Augsts: izcils skats ar unikālām īpašībām.</p> <p>Vidējs: tipisks, bet pievilcīgs skats.</p> <p>Zems: skats ar vāju vizuālo kvalitāti vai degradācijas pazīmēm.</p>	<p>Vērtē skata vizuālo pievilcību, raksturu, daudzveidību, unikalitāti. Skats ar augstu kvalitāti ir jutīgāks pret izmaiņām.</p>
Vizuālais jutīgums (no vērotāju aspekta)	<p>Augsts: apmeklētāji, tūristi, iedzīvotāji.</p> <p>Vidējs: cilvēki, kuri atrodas tranzīta zonās, darbavietā.</p> <p>Zems: cilvēki, kuri atrodas industriālajās zonās, maģistrālēs.</p>	<p>Vērtē skatītāja darbības mērķi un motivāciju, pievēršot uzmanību tam, vai fiksētais skats paveras no tūrisma objekta, kas ir apmeklētāja mērķis, vai tas ir ainavisks skats, ko cilvēks redz kustībā, virzoties pa ceļu? Kāda ir skata fiziskā pieejamība? Gājēji ir jutīgāki par autobraucējiem, vietējie iedzīvotāji un mērķtiecīgi apmeklētāji ir jutīgāki par tranzīta apmeklētājiem.</p>
Vizuālās ietekmes mērogs	<p>Liels: objekts ir dominējošs un viegli pamanāms.</p> <p>Vidējs: objekts ir pamanāms, bet nav dominējošs. Objekts ir pamanāms, bet ir iederīgs ainavā.</p> <p>Mazs: objekts ir grūti pamanāms vai daļēji aizsegts.</p> <p>Papildu uzmanība tiek pievērsta arī EPL attālumam no skata izejas punkta, kas vērtēts, pamatojoties uz novērtējuma ietvaros veikto apsekojumu dabā “Augstsprieguma balstu vizuālās uztveres raksturojums ainavā”. Pamatojoties uz šo apsekojumu, vizuālo saredzamību var iedalīt 4 posmos atkarībā no EPL attāluma no skata izejas punkta: līdz 500 m, 500–1000 m, 1000–1500 m un virs 1500 m. Uzskatāms, ka EPL balsti</p>	<p>Vērtē, cik liela un pamanāma būs jaunā objekta ietekme uz skatu, ņemot vērā attālumu, objekta dimensijas un vizuālo risinājumu, fona kontrastus un vizuālo norobežojumu. Jo lielāks ir ietekmes mērogs, jo nozīmīgāks ir kaitējums.</p>

	līdz 500 m var radīt lielu vizuālo dominanci, kas pakāpeniski samazinās, pieaugot attālumam.	
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Ietekmes nozīmīgums ir summatīvais vērtējums, kas apvieno divus galvenos kritērijus – skata vizuālo jutīgumu un ietekmes mērogu. Skata raksturs un kvalitāte summāri tiek ietverta pie vizuālā jutīguma.	

Ietekmes nozīmīguma vērtību noteikšanas princips

Ietekmes mērogs	Liels	Vidējs	Mazs
Jutīgums			
Augsts	Nozīmīgs	Vidēji nozīmīgs	Vidējs
Vidējs	Vidēji nozīmīgs	Vidējs	Zems
Zems	Vidējs	Zems	Nenozīmīgs

Saskaņā ar GLVIA vadlīnijām 330 kV elektrolīnija parasti tiek uzskatīta par liela mēroga objektu. Tā kā jaunais elektrolīnijas trasējums lielākoties tiek virzīts pa esošās 110 kV līnijas koridoru, veicot analīzi, ir būtiski noskaidrot, vai jaunā infrastruktūra fundamentāli mainīs līdzšinējo ainavas raksturu.

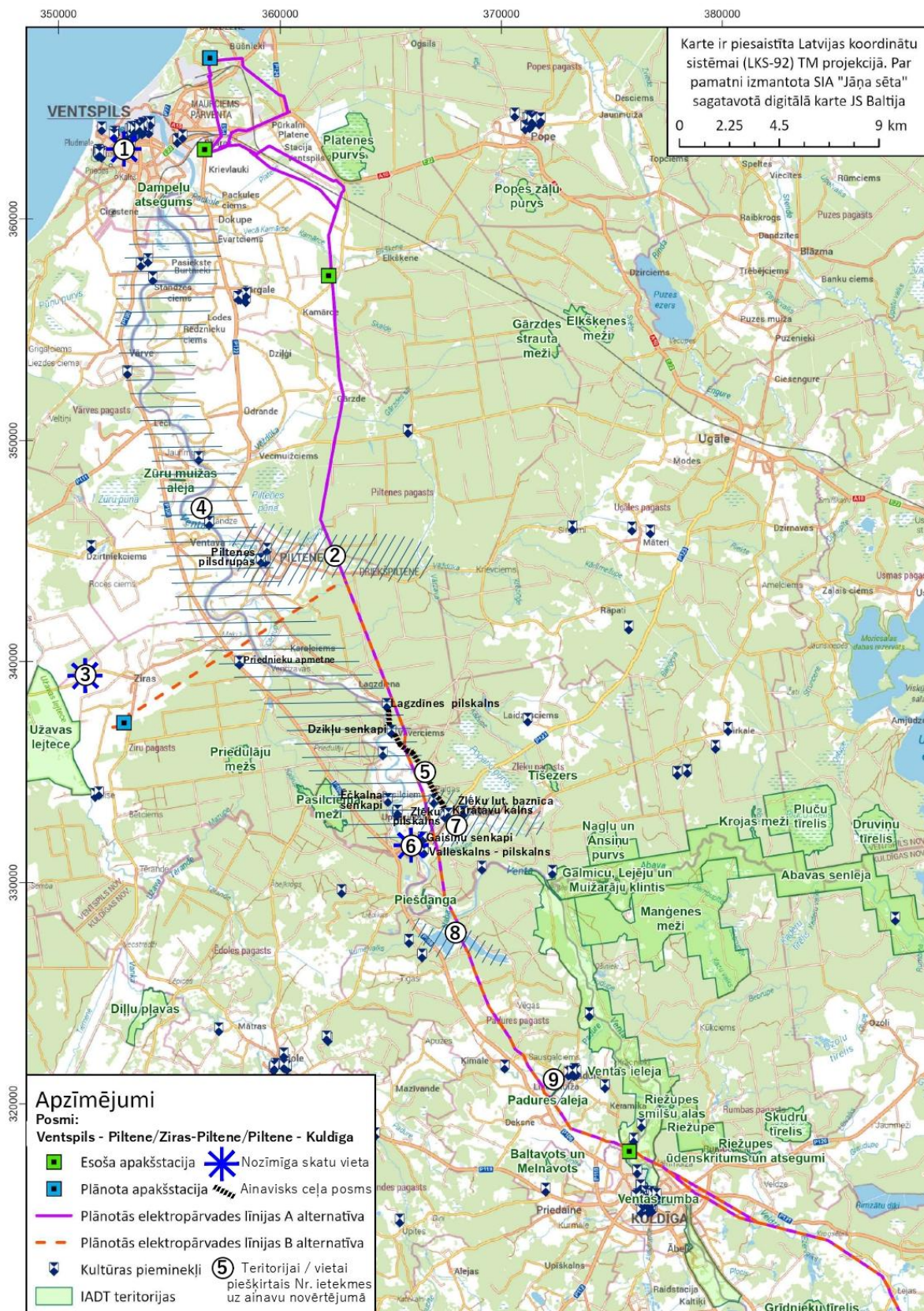
Turpinājumā tabulu formātā apkopots iepriekš identificēto vērtību novērtējums atbilstoši izstrādātajām matricām. Vērtības ir strukturētas ģeogrāfiski – virzienā no Ventspils līdz Lietuvas robežai –, sadalot tās divos blokos:

- Ventspils–Kuldīga, kas ietver trasējuma posmu no Ventspils līdz Kuldīgas apkārtni;
- Vārme–Lietuvas robeža, kas ietver posmu no Vārmes ciema līdz trases noslēgumam pie Latvijas/Lietuvas robežas.

Tā kā ietekmes novērtēšanai uz UNESCO pasaules mantojuma objektu tiek izmantota atšķirīga metodoloģija nekā pārējai teritorijai, ietekmes novērtējumā posms, kas attiecas uz UNESCO pasaules mantojuma objektu “Kuldīgas vecpilsēta”, tiek izdalīts atsevišķās novērtējuma daļās (2. un 3. daļa).

Bloka sākumā pievienota karte ar atzīmētiem un numurētiem objektiem un teritorijām, kas apskatītas novērtējuma ietvaros.

330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve /
Ainava un vizuālā ietekme / 1. daļa

Ietekmes uz ainavu novērtējumā vērtētās teritorijas posmā Ventspils–Piltene, Ziras–Piltene un Piltene–Kuldīga. Shēmā nav attēlota 5. apakšalternatīva jeb “Kuldīgas apeja”, kas tika izstrādāta IVN procesa ietvaros.

1. Vizuālās ietekmes novērtējums skatam no Ventspils Piedzīvojumu parka slēpošanas kalna, Ventspils valstspilsēta

Skata raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Piedzīvojumu parks ir viens no galvenajiem tūrisma objektiem Ventspilī un nodrošina rekreācijas iespējas gan ziemā, gan vasarā. Slēpošanas kalns, kas atrodas aptuveni 58 m virs jūras līmeņa, ir pilsētas augstākais skatu punkts. No tā virsotnes paveras plaša panorāma uz pilsētu, jūru, ostu un apkārtējo ainavu, tostarp paredzētās darbības virzienā. Skatu platforma ir pieejama apmeklētājiem piedzīvojumu parka darba laikā. Ventspils izaugsmes pamatā ir spēja apvienot ražošanas un industriālās funkcijas ar piesātinātu rekreācijas iespēju klāstu, kas spēj netraucēti pastāvēt līdzās.</p>	<p>Kalns atrodas pilsētas DR. Plānotā trase ieskaus pilsētu no divām pusēm – ziemeļos tā atrodas apmēram 5 km attālumā, savukārt austrumos – 10 km. Tas ir pietiekams attālums, lai kopā ar apkārtnes fona ainavu, tostarp ostas zonu, skata vizuālā kvalitāte nebūtu ietekmēta. Turklāt pilsētas austrumu daļā ir esoša augstsprieguma tīklu infrastruktūra, kas īpaši blīvi koncentrējas pie esošās AST transformatoru stacijas.</p>

Skats no Ventspils Piedzīvojumu parka slēpošanas kalna austrumu virzienā.

Skats no piedzīvojumu parka slēpošanas kalna ziemeļu virzienā

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Skata raksturs un kvalitāte	Vidējs	Skats apvieno industriālo vidi (osta, vēja ģeneratori) ar atpūtas zonu. Skata izejas punkts ir mākslīgi veidots, un tas samazina ainavas dabisko vērtību.
Vizuālais jutīgums	Vidējs	Piedzīvojumu parks ir populārs tūrisma un rekreācijas objekts, taču pilsēta veiksmīgi pratusi apvienot industriālo pilsētas raksturu ar pilnvērtīgām rekreācijas funkcijām.
Vizuālās ietekmes mērogs	Mazs	Plānotās darbības teritorija atrodas pietiekami lielā attālumā. Lai gan balsti ir plānoti augstāki nekā esošie un atsevišķos posmos tos paredzēts izvietot jaunās vietās, to vizuālā ietekme ir niecīga, jo tie saplūst ar esošo industriālo fonu vai nav saskatāmi vispār.
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Zems	Tā kā kopējais ietekmes vērtējums ir zems, uzskatāms, ka paredzētās darbības realizācijā nav nepieciešami papildu pasākumi ietekmes mazināšanai.

2. Ainavu ietekmes novērtējums uz Piltenes kultūrvēsturisko ainavu, Ventspils novads

Teritorijas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Piltene kultūrvēsturiskā ainava saskaņā ar Ventspils novada ainavas pētījumu noteikta ap Piltene pilsētu un nelielu daļu tās tuvākās apkārtnes perimetra. Tās ainavas galvenā vēsturiskā vērtība ir Piltene pilsdrupas un Piltene viduslaiku pils, kas atrodas pie Ventas vecupes, veidojot vizuāli iespaidīgu dabas un vēstures kompleksu. Piltene pilsdrupas (Nr. 6937) un Piltene luterāņu baznīca (Nr. 6939) ir valsts nozīmes kultūras pieminekļi, un pie saglabājamām vērtībām noteikts celtnes/būves telpiskais risinājums ainavā, vidē (pilsētvides ainavā, lauku ainavā). Piltene pilsētvides vērtība ir Lielā iela ar 19. gadsimtam raksturīgo pilsētas apbūvi un specifiskiem tās elementiem (sētām, namiņiem, jumtiem u. tml.).</p>	<p>Konkrētās ainavu telpas konfigurācija līdzīgi kā Piltene pilsētā ir noteikta gareniska, un tās struktūru nosaka 3 ainavu tipi: urbānā zona, lauku ainava, kas austrumos, kur šo telpu šķērso EPL, pāriet meža teritorijā. Nozīmīgās teritorijas un objekti izvietojušies urbānajā zonā, kas ir arī pilsētas vēsturiskā daļa, un aptuvenais attālums līdz plānotajam līnijas trasējumam (gan Ventspils–Piltene, gan Piltene–Ziras posmam) ir apmēram 2,7 km. Elektrolīnija tiek virzīta pa mežaino nogabalu, kas funkcionē kā labs skata ierobežotājs, līdz ar to līnija neietekmēs pilsētas siluetu un tai nebūs tiešas vizuālas sasaistes ar noteiktajām ainavas vērtībām. Posmā Piltene–Ziras šobrīd jau ir kombinētā 110/330 kV līnija, kas izvietota uz metāla balstiem ar aptuveno augstumu 42 m, un tā nav redzama no vērtīgajām skatu vietām.</p>

Ceļa apaugums plānotās EPL virzienā./Lielās ielas apbūve Piltenē.

Skats no putna lidojuma uz Piltenes pilsdrupām (foto: <https://mantojums.lv/>).

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Augsts	Šī ainava kā telpa ir izcila un unikāla. Lai gan tās raksturs ir mainīgs, kopējā kvalitāte ir noteikta kā augsta, jo tajā atrodas valsts nozīmes kultūras pieminekļi, kas veido būtisku kultūrvēsturisku vērtību. Tāpat par unikālu ir uzskatāma apkārtējā ainava ar Ventas vecupi.
Ainavas jutīgums	Vidējs	Lai gan kopumā ainavu telpa ir ar vēsturiskām iezīmēm, tomēr lokāli trasējums tiek virzīts attālināti no ainavu telpas kvalitātēm un vērtībām.
Ietekmes mērogs	Mazs	Ietekmes mērogs ir minimāls. Plānotā elektrolinija atradīsies pietiekamā attālumā no kultūrvēsturiskajiem objektiem. Turklāt tā šķērso mežainu apvidu, kas dabiski ierobežo vizuālo ietekmi.
Ietekmes nozīmīgums	Zems	Tā kā kopējais ietekmes vērtējums ir zems, uzskatāms, ka paredzētās darbības realizācijā nav nepieciešami papildu pasākumi ietekmes mazināšanai.

3. Vizuālās ietekmes novērtējums uz nozīmīgu perimetrālu skatu punktu pie Zirām, Ventspils novads

Skata raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Ventspils novada ainavu pētījumā šī vieta ir definēta kā nozīmīgs skatu punkts. Līdzienā reljefa un neizteiktā apauguma dēļ no tās paveras ļoti plaša, visaptveroša apkārtnes panorāma. Lai gan ainava ir salīdzinoši viendabīga, tajā skaidri iezīmējas lineāri konfigurēti meliorācijas elementi. Šī ekstensīvās lauksaimniecības teritorija ir būtiska novada ainaviskā vērtība. Turpretī Ziru ciems, kas vēsturiski veidojies ap kādreizējo Ziru muižu, mūsdienās ir saglabājies kā neliela lauku apdzīvota vieta. Skata vērsums rietumu virzienā ietver arī dabas parka "Užavas lejtece" teritoriju, kas ir "Natura 2000" vieta un īpaša dabas vērtība vēsturiskās polderu sistēmas dēļ.</p>	<p>Konkrētā skata izejas punkts atrodas aptuveni 4 km attālumā no ciema Ziras, savukārt pārsimt metru tālāk paredzēta jaunas apakšstacijas būvniecība. Šo zonu labi iezīmē esošā kombinētā 110/330 kV EPL, kas ir uzskatāms piemērs jaunajai plānotajai elektrolīnijai. Paredzētās darbības B alternatīvas gadījumā papildus jau esošajai līnijai blakus plānots izbūvēt vēl vienu. Vērtēšanas procesā secināts, ka pašreizējā līnija no šī skatu punkta ir saskatāma ļoti vāji, tādēļ jaunās elektrolīnijas izbūve tiešā tās tuvumā panorāmu būtiski neietekmēs. Lielāka vizuālā ietekme gaidāma lokālā līmenī tieši konkrētajā būvniecības vietā.</p>

Skats rietumu virzienā, panorāmas skats pie Zirām.

Skats austrumu virzienā, panorāmas skats pie Zirām.

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Skata raksturs un kvalitāte	Vidējs	Skats ir plašs un visaptverošs, un tas atspoguļo konkrētu vēsturisko posmu, taču tam trūkst izcilas estētiskās pievilcības.
Vizuālais jutīgums	Zems	Skats neatrodas uz nozīmīga vai intensīvi izmantota ceļa posma, tas neietver kultūrvēsturiskus vai vizuāli nozīmīgus objektus.
Vizuālās ietekmes mērogs	Mazs	Konkrētajam skata izejas punktam nav tiešas sasaistes ar paredzēto darbību. Plānotā elektrolīnija nebūs vizuāli saskatāma no skatu punkta.
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Nenozīmīgs	Paredzētajai darbībai nebūs vizuālas ietekmes uz konkrēto skatu.

4. Ainavas ietekmes novērtējums uz Ventas lejteces ainavu, Ventspils novads

Teritorijas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Ventas lejteces ainava klasificēta kā vizuāli augstvērtīga ainava. Tā aptver Ventas abus krastus, kur kā robežšķirtne noteikti vēsturiskie ceļi, ievērtējot mūsdienu telpisko struktūru. Šīs ainavu telpas galvenā vērtība ir Venta ar tās lokiem un daudzveidīgajiem cilvēka veidotajiem elementiem, kam daudziem ir kultūrvēsturiska un ainavas vizuālā vērtība. Ainavas vēsturiskā telpiskā struktūra ir veidojusies kā muīžu ainava Ventas krastos. Ventas krasti ir arī samērā blīvi apdzīvoti, tādēļ brīvi pieklūstamu skatu uz Ventu no ceļiem ir maz. Kopumā šajā ainavu telpā ir koncentrējušies daudzi vēsturiski augstvērtīgi ainavas elementi, veidojot salīdzinoši saskaņotu laika slāņu ainavu, kuru būtu vēlams uzturēt un veidot, stiprinot šīs vizuālās un kultūrvēsturiskās vērtības. Konkrētajā ainavā ir ļoti daudz kultūras pieminekļu, īpaši arheoloģisko, piemēram, Dzikļu senkapi (Nr. 2591), Jāņkalna viduslaiku kapsēta (Nr. 2597), Pabērzkalna – pilskalns ar apmetni (Nr. 2594), Pabērzkalna senkapi (Nr. 2593), Ēčkalna senkapi (Nr. 2590), Gaisiņu senkapi (Nr. 2592). Atsevišķi izceļami Lagzdīnes pilskalns (Nr. 2532) un Valleskalns – pilskalns (Nr. 2599), kam pie saglabājamām vērtībām ir minēts ārējais veidols ainavā. Zona ar plašu skatu uz Ventu no Lagzdīnes pilskalna Ventspils novada teritorijas plānojumā ir noteikta kā ainaviski vērtīga teritorija (TIN5), lai kontrolētu</p>	<p>Definētā ainavas telpa stiepjas vairāk nekā 30 km garumā gar Ventas abiem krastiem un aptver posmu no Ventspils līdz Zlūkām. Elektrolīnija izvietojas Ventas labajā pusē posmā no Ventspils līdz Dzikļu senkapiem ar pietiekami lielu attālumu – 4–5 km. Savukārt pie Lagzdīnes pilskalna attālums samazinās līdz nepilniem 500 m. Taču tieša vizuāla ietekme nav paredzama, jo šajā posmā elektrolīnija tiek virzīta caur blīvu meža masīvu. Arī pašu Lagzdīnes pilskalnu aptver blīvs apaugums. Fiksētais vērtīgais skats no Lagzdīnes pilskalna paver ļoti augstvērtīgu skatu uz Ventu, un tam nav sasaistes ar paredzēto darbību, jo skata vērsums ir uz pretējo pusi. Ventas ainava vislabāk pārskatāma no tilta pār Ventu netālu no Zlūkām. Konkrētais skats tiks aplūkots atsevišķi, vērtējot to pēc vizuālās ietekmes kritērijiem, tas ietver arī skatu uz Valleskalnu – pilskalnu. Par jutīgu posmu varētu tikt uzskatīts posms no Lagzdīnes pilskalna līdz pat Valleskalnam – pilskalnam, kas aptver nepilnus 5 km garu posmu. Šī zona ir ne tikai blīvi piesātināta ar kultūras pieminekļiem, bet arī pietiekami atvērta un labi pārskatāma, un Ventspils novada ainavas pētījumā tas noteikts kā ainavisks</p>

nevēlamas ainavas struktūras izmaiņas, piemēram, nozīmīgu skatu punktu un perspektīvu aizsegšanu ar būvēm, apstādīšanu ar kokiem vai būtisku reljefa pārveidošanu.

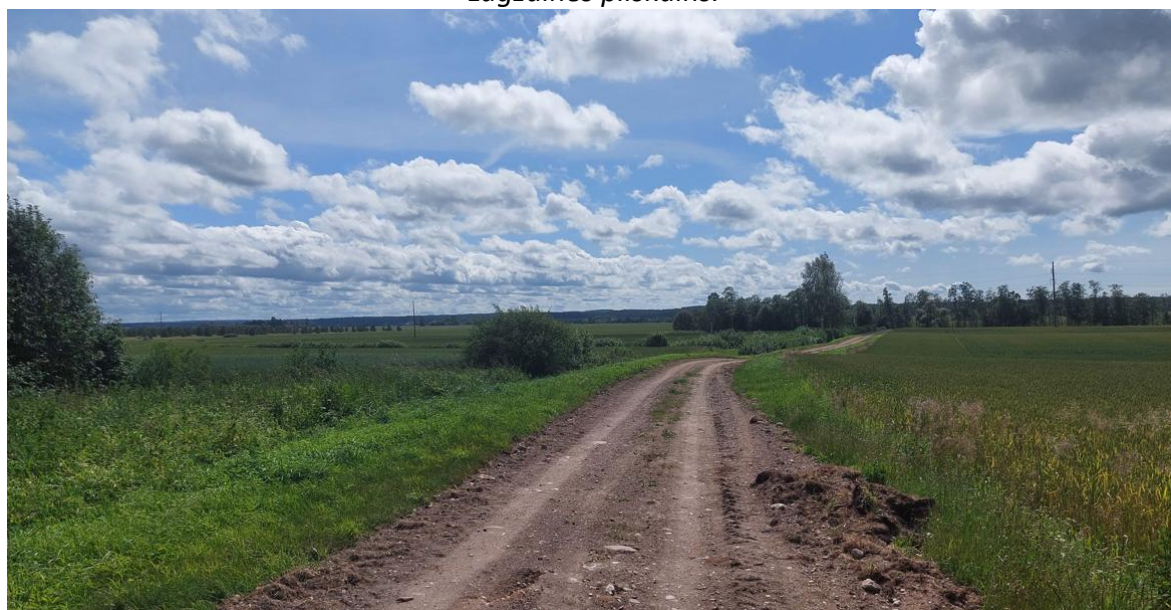
ceļa posms. Arī šis posms tiks vērtēts atsevišķi vizuālās ietekmes kontekstā. Skatīt vērtējumu Nr. 5 un 6.

Skats uz Ventu no Lagzdīnes pilskalna.

Lagzdīnes pilskalns.

Skats uz Ventas lejteces ainavu no ainaviskā ceļa posma. Venta atrodas apmēram 1,5 km attālumā, savukārt aptuveni 300 km attālumā atrodas esošā 110 kV elektrolīnija, ko iezīmē skatā redzami atsevišķie balsti.

Kritēriji	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Augsts	Ainava ir vizuāli augstvērtīga, jo tajā atrodas vairāki kultūrvēsturiski objekti un augstvērtīgi ainavu elementi, īpaši Venta. Ainavas raksturs ir mainīgs, jo tā stiepjas vairāk nekā 30 km garumā.
Ainavas jutīgums	Augsts	Ainava ir jutīga, jo tajā atrodas vairāki kultūras pieminekļi (pilskalni, senkapi utt.). Jutību palielina ainaviskā ceļa posma esība un vērtīgais skatu punkts no tilta pār Ventu.
Ietekmes mērogs	Vidējs	Garākajā posmā plānotā elektrolīnija atrodas pietiekami lielā attālumā, lai tai nebūtu ietekmes uz esošajām vērtībām. Taču ir vietas, kur, samazinoties attālumam, ietekme ir paredzama.
Ietekmes nozīmīgums	Vidēji nozīmīgs	Visticamāk, lokālās vietās ietekme no paredzētās darbības ir gaidāma. Lai izvērtētu tās apjomu un nepieciešamās darbības ietekmes mazināšanai, jāveic papildu analīze no konkrētiem skatu punktiem – ainaviskajam ceļa posmam no Lagzdīnes pilskalna līdz Zlēkām pie pieslēguma autoceļam P123, attiecībā uz Valleskalnu – pilskalnu, kā arī ainaviskajam skatam no tilta pār Ventu. Skatīt vērtējumu Nr. 5 un 6.

5. Vizuālās ietekmes novērtējums ainaviskam ceļa posmam no Lagzdīnes pilskalna līdz Zlēkām (pa autoceļu P122), Ventspils novads

Skata raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Posms Ventspils novada ainavu izpētē ir atzīmēts kā ainaviski vērtīgs. Tas ietver nelielu autoceļa P122 (Ventspils–Piltene–Zlēkas) posmu. Tā vērtība noteikta, jo tas atrodas ārpus atvērtām ainavām un no apauguma brīvajās zonās paver plaši atvērtu skatu Ventas virzienā.</p> <p>Konkrētais posms ir aptuveni 5 km garš. Tas sākas pie Lagzdīnes pilskalna un turpinās līdz krustojumam ar autoceļu P123 (Zlēkas–Ugāle). Šīs teritorijas nozīmīga vērtība ir arī tajā koncentrētie kultūras pieminekļi.</p>	<p>Tā kā ceļa attālums līdz Ventai svārstās no pārdesmit metriem pie Lagzdīnes pilskalna līdz 1,5 km, Ventas ūdens plakne no ceļa skatu atvērumiem nav redzama. Taču estētisko raksturu veido nelielās koku grupas un puduri, kas ainavu padara dinamiskāku un daudzveido tālās un plašās skatu līnijas.</p> <p>Konkrētajā posmā no ceļa fiksēti divi plaši atvērumi – viens atvērums netālu no esošās kokapstrādes teritorijas (posma garums – aptuveni 440 m), kur EPL trase no līnijas atrodas aptuveni 300–400 m attālumā. Savukārt otrs plašāks atvērums atrodas tuvāk ceļa pieslēgumam pie autoceļa P123 (Zlēkas–Ugāle), kur attālums līdz plānotajai EPL sasniedz nepilnus 800 m. Atvēruma garums ir apmēram 400 m. Esošā 110 kV līnija ar savu apjomu un tehnisko risinājumu šobrīd ainavā neizceļas, taču plānotā kombinētā līnija</p>

esošajos skatu atvērumos būs pamanāma. Jāņem gan vērā, ka atvērumu posma garumi ir pavisam nelieli un konkrēto skatu eksponē ļoti īsu brīdi.

Skatu atvērumi uz ainaviskā ceļa posma.

Kritēriji	Vērtējums	Pamatojums
Skata raksturs un kvalitāte	Augsts	Ainava ir noteikta kā ainaviski vērtīga. Tā sniedz plaši atvērtus skatus un ietver kultūrvēsturiskās vērtības, kas nodrošina augstvērtīgas ainavas raksturu.
Vizuālais jutīgums	Vidējs	Vērotāji ir galvenokārt tranzīta satiksmes dalībnieki, un tas jutīgumu pazemina.
Ietekmes mērogs	Liels	Lai gan attiecībā pret skatu izejas punktiem EPL būs redzama garenskatā, kas nedaudz samazina ietekmes būtiskumu, nelielā attāluma dēļ (tuvākajā vietā ap 400 m) redzamie balsti varētu būt vizuāli dominējoši.
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Vidēji nozīmīgs	Vizuālā ietekme uzskatāma par vidēji nozīmīgu, taču, ņemot vērā, ka šo balstu redzamība vērtējama arī no tilta pār Ventu, tad ietekmi mazinošu risinājumu nepieciešamība jāvērtē kompleksi ar minēto Ventas tilta skatu.

6. Vizuālās ietekmes novērtējums skatam no tilta pār Ventu (pie Zlākām no autoceļa P123), Ventspils novads

Skata raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Konkrētais skats ietver divus nozīmīgus virzienus. Skats, kas vairāk vērsts ziemeļu un ZA virzienā, paver plašu lauku ainavu ar Ventu un upes krastā esošo apbūvi, kam piekļaujas Gaisiņu senkapu teritorija (Nr. 2592). Savukārt skata austrumu un DA virziens ietver skatu uz Ventu otrpus tiltam, arī upes krastā esošu lauku apbūvi, kam priekšplānā ar izteikto reljefu nolasās Valleskalna – pilskalna (Nr. 2599) apjoms, kam pie saglabājamām vērtībām minēts ārējais veidols ainavā. Fonā – meža siena. Skatā dominē Ventas upes ieleja. Arī lauku apbūve nodrošina skata dinamiku, savukārt ainavas vēsturisko vērtību pastiprina arheoloģiskie kultūras pieminekļi. Skata estētiku pamatā nosaka upes ielejas mijiedarbība ar apkārtnes mozaīkainavas raksturu.</p>	<p>Šajā posmā tuvākais attālums līdz EPL būs aptuveni 600–700 m. Uz ziemeļu pusi tā atradīsies aiz priekšplānā esošās lauku apbūves, savukārt dienvidu virzienā ainava ir atvērtāka. Plānoto trasējumu šobrīd vāji iezīmē esošās 110 kV līnijas balstu aprises. Pa šo pašu trasi paredzēts virzīt jauno kombinēto 110/330 kV EPL trasi. Ņemot vērā plānoto balstu apjomu, tie noteikti būs pamanāmāki, īpaši dienvidu pusē aiz Valleskalna – pilskalna. Ziemeļu virzienā balstus pietiekami labi nosegs priekšplānā esošā lauku apbūve.</p>

Skats no tilta pār Ventu ziemeļu, ZA virzienā (Gaisiņu senkapu virzienā).

Skats no tilta pār Ventu austrumu, DA virzienā (Valleskalna – pilskalna virzienā).

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Skata raksturs un kvalitāte	Augsts	Unikāls un estētiski pievilcīgs skats ar dabas un kultūrvēsturiskām vērtībām. Skats no tilta ir dabisks un vizuāli pievilcīgs. Venta piešķir vizuāli augstvērtīgu nozīmi un raksturu.
Vizuālais jutīgums	Vidējs	Tā kā skata izejas punkts atrodas uz tilta, kas kalpo kā transporta infrastruktūra, un uz tā nav paredzētas īpaši veidotas skatu platformas, skatītāju mērķis nav ainavas baudīšana. Ainavu novērtē iedzīvotāji, kas dzīvo tuvējās mājās, kā arī transportlīdzekļu vadītāji tranzīta zonā. Skatā jau šobrīd ir mērogā lielāki infrastruktūras objekti, piemēram, sakaru tornis DA virzienā. Perspektīvai, kas vērsta ZA virzienā, ir samērā papildīts priekšplāns, kas labi aizsedz plānoto EPL, taču DA virzienā ainava ir atvērtāka un ar izteiktu kultūrvēsturisku raksturu.
Vizuālās ietekmes mērogs	Vidējs (ZA virziens)/liels (DA virziens)	ZA virzienā balsti vizuāli tiks nosegti ar aktīvo priekšplānu. Paredzams, ka balsti būs pamanāmi, īpaši DA skata virzienā, kur ir klajāka teritorija. Tāpat jaunie balsti vizuāli varētu konkurēt ar priekšplānā esošo pilskalna apjomu.
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Vidējs (ZA virziens)/vidēji nozīmīgs (DA virziens)	Lai gan skata tranzīta raksturs pazemina vērotāju jutīgumu, attiecībā uz DA virzienu ietekme prognozējama kā samērā nozīmīga.

Apkopojot informāciju par paredzētās darbības ietekmi saistībā ar EPL posmu Lagzdīnes pilskalns–Valleskalns – pilskalns, secināts, ka kopējā ietekme vērtējama kā vidēji nozīmīga. Prioritāri ietekme jāsamazina posmā no autoceļa P123 līdz trases ievirzīšanai mežā, kur tā eksponēsies aiz Valleskalna – pilskalna.

Lai objektīvi izvērtētu situāciju, tika sagatavota fotomontāža ar paredzēto darbību vides kontekstā skatam ar vērsumu DA (Valleskalna pilskalna) virzienā. To vērtējot, secināts, ka balsti samērā veiksmīgi iekļaujas ainavā, līdz ar to pasākumi vizuālās ietekmes mazināšanai

konkrētajā zonā varētu tikt uzskatīti par sekundāriem. Tomēr atkārtoti tas būtu vērtējams būvprojekta ietvaros, saglabājot iespēju mainīt balstu krāsojumu, ja nepieciešams. Tā kā šis posms ir turpinājums posmam, kas virzās gar autoceļa P122 ainavisko ceļa posmu, iespēja pielāgot balstu krāsu var tikt izskatīta arī šeit.

Fotomontāžas darba modelis ar norādītiem balstu augstumiem un fotomontāža skatam no tilta pār Ventu Valleskalna – pilskalna virzienā. Tuvākais balsts atrodas aptuveni 700 m attālumā.

7. Ainavas ietekmes novērtējums uz Zlēku kultūrvēsturisko ainavu, Ventspils novads	
Teritorijas raksturojums	Ietekmes apraksts
Zlēku kultūrvēsturiskā ainava atrodas Ventas un Abavas sateces apvidū. Ainavu telpas nozīmīgākie elementi ir Zlēku dzirnavas un dzirnavezers, Zlēku muižas komplekss, Zlēku luterāņu baznīca (Nr. 6964), kam ir noteikts valsts	Zlēkas ciems izvietojas aptuveni 700 m attālumā no plānotās EPL, kur tā tiek virzīta pa esošās 110 kV līnijas trasējumu. Vistuvāk EPL no minētajiem kultūras pieminekļiem atrodas Zlēku pilskalns, kas atrodas ciema ZR pusē, taču vizuāli to norobežo blīvs tūju dzīvžogs, līdz ar to skats uz

nozīmes pieminekļa statuss un kā saglabājamā vērtība minēta celtnes/būves telpiskais risinājums ainavā, vidē (pilsētvides ainavā, lauku ainavā). Tāpat tur ir vairākas vēsturiskas kulta un piemiņas vietas, piemēram, Zlēku Karātavu kalns (Nr. 2600) un Zlēku pilskalns – kulta vieta (Nr. 2601), kas ir reģiona nozīmes kultūras pieminekļi un kam kā saglabājamā vērtība ir arī ārējais veidols ainavā.

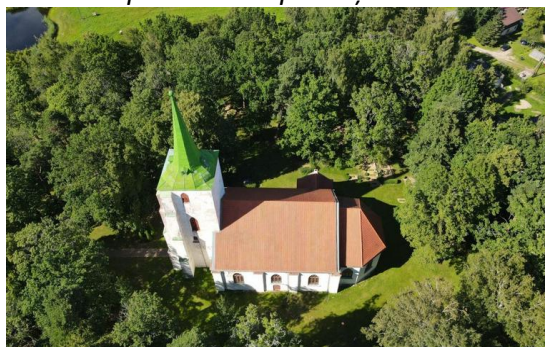
Zlēku dzirnavas un dzirnavdīķis Ventspils novada teritorijas plānojumā ir noteikts kā ainaviski vērtīga teritorija (TIN5).

plānoto elektrolīniju pilnībā tiek bloķēts. Arī attālums līdz EPL ir nedaudz virs 700 m. Savukārt Karātavu kalns atrodas blīvā meža pudurī, kam nav atvērtu skatu uz apkārtni. Minētās Zlēku dzirnavas un dzirnavdīķis (TIN5 teritorija) atrodas uz austrumiem ārpus ciema teritorijas, no plānotās līnijas sasniedzot 5 km attālumu.

Zlēku muižas apbūve savu estētisko vērtību ir zaudējusi – tā ir sliktā stāvoklī un pakāpeniski pārvēršas drupās. Kā ainaviski nozīmīgu objektu var minēt Zlēku muižas parku, kas ir nozīmīgs ar plašo dendroloģisko daudzveidību un ekoloģisko vērtību. Parks ar muižas apbūvi atrodas ciema DR pusē, un tam apkārt ir plaša lauksaimniecības ainava, kas nodrošina skatu elektrolīnijas virzienā nepilna 1 km attālumā, taču tieši no parka skatu atvērumi uz ārējo perimetru nav veidoti.

Zlēku pilskalns ar piemiņas vietu 1944. gada upuriem./Karātavu kalns – pilskalns.

*Zlēku luterāņu baznīca no putna lidojuma
(foto: www.visitventspils.com).*

Zlēku muižas galvenās ēkas drupas.

Zlēku ciema centrs.

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Augsts	Konkrētā ainavu telpa uzskatāma par ļoti vērtīgu valsts un reģionālas nozīmes kultūras pieminekļu klātbūtnes dēļ. Turklāt vairāku objektu apkārtnē un iekļaušanās tajā ir noteikta kā saglabājama vērtība.
Ainavas jutīgums	Vidējs	Minētie nozīmīgie objekti paši par sevi ir ar augstu jutīgumu pret plānoto darbību, taču to vizuālo sasaisti ar plānoto elektrolīniju būtiski samazina citi apkārtesošie komponenti, piemēram, apaugums, telpiskā struktūra. Arī TIN5 teritorija atrodas pietiekamā attālumā.
Ietekmes mērogs	Mazs	Ietekme ir netieša un vizuāli neliela.
Ietekmes nozīmīgums	Zems	Tā kā kopējais ietekmes vērtējums ir zems, tad paredzētās darbības realizācijā nav nepieciešami papildu pasākumi ietekmes mazināšanai.

Lai arī, veicot novērtējumu, secināts, ka paredzētās darbības ietekme uz Zlēku kultūrvēsturisko ainavu ir zema, teritorijas apsekošanas laikā konstatēta iespējama konflikta situācija saistībā ar EPL un Zlēku luterāņu baznīcas torņa siluetu vienā skatā ar EPL.

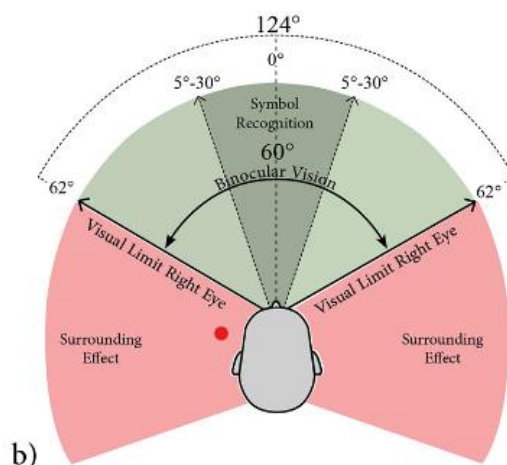

Skats no esošā EPL šķērsojuma Zlēku virzienā ar baznīcas torņa siluetu.

Skata izejas punkts un vērsums Zlēku baznīcas virzienā.

Tas ir lokāls un ļoti īss skata fokuss, kas atrodas aptuveni 1,8 km attālumā no baznīcas, kur uz autoceļa P123 īsi pirms līkuma paveras frontāls vērsums tās virzienā. Lai arī attālumam ir pietiekami liels un objekta vizuālā sasaiste uzskatāma par sekundāru, ainavas vizuālai atslogošanai rekomendējams šajā perspektīvā izvairīties no plānoto balstu izcelšanās. Pamatojoties uz pētījumu par redzes izmaiņu pakāpēm (*Mapping Degree of Visible Change for Wind Farms*)²⁵, lai gan zona, kurā cilvēka abu acu redze pārklājas (proti, šajā leņķī cilvēks uztver attēlu trīs dimensijās un spēj precīzi novērtēt attālumu), ir aptuveni 120°, attiecībā uz konkrēto situāciju diapazons, kurā vajadzētu izvairīties no balstu izvietojanas, ir aptuveni 60°. Tā ir zona, kurā mēs primāri atpazīstam simbolus, krāsas u. tml.

Vizuālās ietekmes zonu sadalījums pa skatu leņķiem horizontālās redzes laukumam.
Attēla avots: *Mapping Degree of Visible Change for Wind Farms*

²⁵Pieejams: https://gispoint.de/fileadmin/user_upload/paper_gis_open/DLA_2022/537724062.pdf

8. Ainavas ietekmes novērtējums uz Nabes ezeru ainavu, Kuldīgas novads

Teritorijas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Nabes ezeru ainava atsevišķi izdalāma unikalitātes dēļ. Proti, tā ir unikāla ne tikai ar ūdens plaknes apjomu, bet arī veidoto dabiskuma koptēlu. To veido ar kanālu savienotu divu ezeru (Lielā Nabes ezera un Mazā Nabes ezera) ainava, kas caur Nabes upi savienojas ar Ventu. Plakanais reljefs paver plašas skatu līnijas gan no ezeriem, gan uz tiem. Nabes ezeri ir populāra tūrisma vieta.</p>	<p>Vizuālā skata pieejamība garāmbraucējiem tiek nodrošināta no reģionālas nozīmes autoceļa P108 (Ventspils–Kuldīga–Saldus), no kura atsevišķās vietās starp kokiem paveras ainaviski skatu atvērumi uz Lielo Nabes ezeru. Vienā no posmiem ierīkots arī nosacīts atpūtas laukums autoceļa malā. Šajā posmā tuvākais attālums līdz elektrolīnijai ir >1,2 km, un tas ir pietiekams, lai balsti ainavā nedominētu. Arī skata vērsums orientēts garenskatā attiecībā pret trasi. Citādi ir ar lokālo ainavu telpu pie Nabes ezeru kanāla, kas atrodas starp abiem ezeriem un kuru tiešā veidā šķērso plānotā EPL trase. Šajā teritorijā jaunais trasējums tiek virzīts, maksimāli izmantojot esošo trasējumu, tādējādi izvairoties ar darbību ietekmēt apkārtesošās vērtības. Tā kā trasējums atradīsies teritorijā starp abiem ezeriem, radot lielu ietekmi uz konkrēto ainavu, paredzams, ka šajā zonā varētu būt nepieciešams gan rūpīgi izvērtēt balstu izvietojumu attiecībā pret skatiem uz šo teritoriju, gan domāt par balstu risinājumu, kas veiksmīgāk iekļautos esošajā ainavā.</p>

Skats uz Lielo Nabes ezeru no autoceļa P108. Šis skata vērsums sakrīt ar Kuldīgas novada Ainavu plānā noteiktajiem skatu punktiem. Papildus jāatzīmē, ka aptuvenais attālums līdz EPL ir nepilns kilometrs.

Nabes ezeru ainava pie Nabes kanāla.

Kritērijs	Vērtība	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Augsts	Ainava ir unikāla ar dabisku koptēlu, plašām skatu līnijām, tā ir būtiska tūrisma vērtība.
Ainavas jutīgums	Augsts	Tā ir populāra tūrisma vieta ar unikāliem dabas elementiem. Šāda ainava ir ļoti jutīga pret jebkādām vizuālām vai fiziskām izmaiņām.
Ietekmes mērogs	Liels	Līnija šķērso kritisko zonu starp ezeriem, kas rada lielu vizuālo ietekmi uz šo ainavu. Plakanais reljefs un kanāla tuvums jaunos balstus padara dominējošus vietējā līmenī. Konkrētajā situācijā jau esošie balsti ir uzskatāmi par neiederīgu lielformāta objektu, taču plānotās konstrukcijas, kas būs apjomīgākas, radīs vēl izteiktāku mēroga nesaderību.
Ietekmes nozīmīgums	Nozīmīgs	Konkrētajā ainavā paredzētajai darbībai būs augsts ietekmes nozīmīgums. Standarta risinājumā ietekme būs negatīva.

Situācijā, kad trases izvietojumam jārespektē ne tikai ainaviskais, bet arī ekoloģiskais aspekts – putni, biotopi un citas aizsargājamas teritorijas –, veids, kā varētu mēģināt samazināt ietekmes būtiskumu, ir rūpīga balstu izvietojuma izvērtēšana, izskatot iespēju uzstādīt vieglākas konstrukcijas elementus vai veidot unikālu balstu dizainu, kas vienlaikus funkcionētu kā apskates vērts vides objekts. Turpinājumā redzama fotomontāža ar iespējamiem dizaina balstiem, kas varētu tikt izmantoti elektrolīnijas izbūvei pie Nabes ezera.

Konceptuāla vizualizācija vides kontekstā ar skatu uz dizaina balstiem pie Nabes ezera.

9. Ainavas ietekmes novērtējums uz Padures ainavu, Kuldīgas novads

Teritorijas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Spēkā esošajos plānošanas dokumentos konkrētā ainavu telpa nav izdalīta kā atsevišķa vienība. Tomēr Kuldīgas novada Ainavu plānojumā tā ir definēta kā kultūrvēsturiski nozīmīga teritorija – Padures kultūrvēsturiskā telpa. Apkopojot visas esošās vērtības un izvērtējot trases novietojumu attiecībā pret konkrēto teritoriju, ietekmi uz to nolemts vērtēt kā uz vienotu kompleksu.</p> <p>Padure vēsturiski veidojusies ap Padures muižas centru. Muižas apbūve (pils, parks un klēts) ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis: Padures muižas dzīvojamā ēka (Nr. 6368) un Padures muižas apbūve (Nr. 6367). Minētais objekts saglabājamo vērtību sarakstā iekļauts gan ar celtnes/būves telpisko risinājumu ainavā, vidē (pilsētvides ainavā, lauku ainavā), gan ar parka telpisko kompozīciju, plānojumu u. c.</p> <p>Padures ainavisko vērtību paaugstina uzplūdinātais Padures dīķis. Papildu akcentu videi piešķir Padures aleja, kas vēsturiski savienoja muižas apbūvi ar galveno ceļu tīklu.</p> <p>Kuldīgas novada Ainavu plānojumā šajā zonā ir noteikti vairāki vērtīgi skatu punkti.</p>	<p>Padures vēsturiskais centrs izvietojies ciema centrālajā daļā, un tieša ietekme no elektrolīnijas, kas pasliktinātu muižas apbūves vērtību, nav fiksēta. Muižas apbūve atrodas aptuveni 1,3 km attālumā, to norobežo gan koku grupu veidotais apaugums, gan esošā ciema apbūves struktūra. Tiešā veidā gan tiks skarta Padures aleja, kas ir dabas piemineklis un nozīmīgs objekts ne tikai no vēsturiskā un ainaviskā viedokļa, bet arī ņemot vērā ekoloģisko aspektu. Tā ir nepilnu 1 km gara, par vizuāli vērtīgāko posmu varētu tikt uzskatīts apmēram 400 m garš sākuma posms no Padures ciema puses, ko veido blīvas liepu rindas. Tālāk koku stādījumi kļūst nevienmērīgāki, ar atsevišķiem atvērumiem. Pārējā posmā ir sastopami vairāku sugu koki, tostarp ozoli, kļavas, bērzi, liepas, apses, oši un zirgkastaņas, kas, savukārt, to padara par nozīmīgu tieši no ekoloģiskā aspekta. Aleja ir daļa no Padures muižas parka, taču to jau šķērso esošās 110 kV līnijas trasējums. Šķērsojums ir alejas nevienmērīgā stādījuma posmā, kas no ārējā skata uztveras kā ainaviska koku josla, nevis lineārs ainavas elements. Lai nebūtu jāveido jauni izcirtumi un koku stādījumus saglabātu neskartus, jauno trasējumu paredzēts virzīt pa esošās trases koridoru.</p>

Padures muižas ēka un klēts.

Padures muižas aleja.

Esošās 110 kV līnijas šķērsojums.

*Skats uz Padures ainavu no autoceļa P108 Kuldīgas virzienā, netālu no Līzesmuižas.
Attālums līdz Padures alejai – aptuveni 800 m.*

Padures aleja no autoceļa P108. Skats Kuldīgas virzienā, priekšplānā – Padures aleja. Abi iepriekšējie skati atbilst Kuldīgas novada Ainavu plānojumā noteiktajiem vērtīgajiem skatu punktiem.

Kritēriji	Vērtība	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Augsts	Ainavai ir kultūrvēsturisks raksturs mantojuma un dabas vērtību dēļ, līdz ar to tā uzskatāma par augstvērtīgu ainavas telpu. Kopumā tā paver skatu uz tipisku lauku mozaikainavu, taču tās vizuālo izteiksmību paaugstina viegli viļņotais reljefs.
Ainavas jutīgums	Augsts	Muižas apbūve un tās funkcionalitāte, definētās saglabājamās vērtības, parka telpiskā kompozīcija un dabas pieminekļa klātbūtne padara to par samērā jutīgu.
Ietekmes mērogs	Vidējs	Muižas apbūve atrodas atstatus no plānotās elektrolīnijas, un tai nav tiešas vizuālas sasaistes. Savukārt Padures aleja ar jauno elektrolīniju tiek šķērsota pa esošo trasi, neveidojot jaunus atvērumus, taču balsti un arī pati elektrolīnija mēroga ziņā būs daudz apjomīgāka nekā tagadējais risinājums, līdz ar to šis objekts būs vizuāli pamanāmāks.
Ietekmes nozīmīgums	Vidēji nozīmīgs	Ietekme ir vidēji nozīmīga. Plānotajai darbībai nav paredzama vizuāla ietekme uz muižas apbūvi, taču tā tiešā veidā skar esošo koku aleju.

Kopējā ietekme ir novērtēta kā vidēji nozīmīga. Vērtējot galvenās problēmzonas, ietekmes būtiskumu mazinošie pasākumi varētu tikt aizstāti ar lokāliem, situāciju uzlabojošiem risinājumiem.

Turpinājumā apkopots darba modelis un fotomontāža, kurā attēlots plānoto režģoto EPL balstu izvietojums. Kā modelējama skatu punkts ir izvēlēta Līzesmuižas apkārtnē, kas sakrīt ar iepriekš minēto vērtīgo ainavas vērsumu.

Fotomontāžas darba modelis.

Fotomontāža.

Balstu apjoms ir pamanāms, taču, ņemot vērā skata izejas punkta attālumu, kas ir aptuveni 600 m, un kopējo apkārtnes struktūru, tie samērā veiksmīgi iekļaujas ainavā. Tomēr jābrīdina, ka tas var radīt lokālu, nevēlamu vizuālo ietekmi uz tuvākajām dzīvojamajām ēkām.

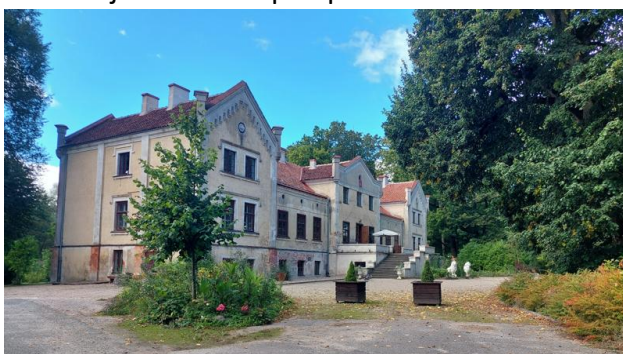
Tehnisko risinājumu kontekstā ieteicams EPL laiduma balstus maksimāli attālināt no alejas, kā arī izvēlēties estētiskākas un vizuāli vieglākas konstrukcijas, kas labāk saplūst ar apkārtējo ainavu. Vienlaikus kā papildu pasākums viennozīmīgi ir nosakāma alejas sakopšana visā tās garumā, pirms tam veicot koku inventarizāciju un stāvokļa novērtēšanu, lai garantētu dabas un ainavas vērtību saglabāšanu.

Padures ainava ir papildus izvērtēta arī potenciālā “Kuldīgas apejas” varianta (5. apakšalternatīva) kontekstā. Šis izvērtējums ir skatāms ziņojuma 3. daļā.

Konkrētajā iepriekš vērtētajā trases koridorā 2–3 km attālumā ir arī citi nozīmīgi objekti un nelielas apdzīvotas vietas. Tā, piemēram, EPL posmā Ziras–Piltene nepilna puskilometra attālumā atrodas Priednieku apmetne (Nr. 2583), kas ir reģionālas nozīmes

arheoloģiskais kultūras piemineklis, taču, tā kā noteiktās saglabājamās vērtības vairāk saistītas ar arheoloģiju, kultūrslāni, reljefu, nevis apkārtnes ainavu, kā arī plānotā trase tiešā veidā neskar saglabājamo vērtību, nepieciešamības gadījumā norādījumi ietekmes būtiskuma samazināšanai saņemami no kultūrvēsturisko pieminekļu eksperta.

Arī kultūras pieminekļi, kas izvietojušies izklaidus Kuldīgas novada teritorijā, lielākoties ir ar arheoloģisku nozīmi. Vistuvāk EPL atrodas Ābelnieku senkapi (Nr. 1247), kas ir valsts nozīmes arheoloģijas kultūras piemineklis, kam kā viena no saglabājamām vērtībām ir ārējais veidols ainavā. Lai arī attālums līdz EPL ir nepilns kilometrs, paredzētās darbības ietekme nav uzskatāma par būtisku, jo konkrētais objekts atrodas teritorijā, kurā ir intensīva lauksaimnieciskā darbība, kā arī konkrētajā posmā elektrolīnija tiek virzīta caur meža teritoriju. Arī uz turpat esošajām apdzīvotajām vietām Ķimali un Deksnī ietekme nav vērtējama kā būtiska. Kaut gan sākotnēji teritorijas attīstījušās pie kādreizējām muižām, to veidols laika gaitā ir mainījies, savukārt blīvie koku puduri nesniedz tālas un līdz ar to negatīvi ietekmējamās skatu perspektīvas.

Ķimales muižas kungu māja, attālums līdz EPL – aptuveni 1,2 km.

No Deksnī muižas palikusi apbūve, piemēram, klēts ēka, integrēta tehniskas apbūves zonā. Attālums līdz EPL – nepilns 1 km.

Ābelnieku senkapi ar Padures upes ieleju fonā (foto: <https://mantojums.lv/>).

Posmā no Nabes ezeriem līdz Kuldīgai trases labajā pusē nepilnu 3 km attālumā atrodas dabas liegums “Ventas ieleja”, kas ir “Natura 2000” teritorija. Savukārt pie Kuldīgas trase šķērso dabas lieguma teritoriju.

Lieguma ainavu struktūras pamatelements ir Ventas upes ieleja. Ainaviskās un vizuālās vērtības nosaka gan ģeomorfoloģiskie apstākļi, gan bioloģiskā daudzveidība un, protams, kultūrvēsturiskās vērtības, kas īpaši koncentrējušās Kuldīgas apvidū. Nozīmīgi ainavu elementi ir arī Ventas pietekas ar to ielejām, lauku apbūve un ceļi. Tiek uzskatīts, ka labākais veids, kā vērot lieguma ainavu, ir laivā pārvietojoties pa Ventu. Saskaņā ar dabas lieguma “Ventas ieleja” dabas aizsardzības plāna²⁶ nozīmīgo ainavu telpu un objektu plānu lokālas nozīmīgas skatu vietas ir atzīmētas dabas lieguma ziemeļu daļā pie Abavas ietekas un Kuldīgas tuvumā. Lai gan Ventas krastu apaugums ir mainīgs – no blīva meža masīviem līdz atklātām vietām, kas paver tālas vizuālās perspektīvas –, plānotās darbības ietekme nav uzskatāma par būtisku. Savukārt elektrolinijas trases novietojumu Ventas šķērsojuma vietā piesaista esošā infrastruktūra – Kuldīgas transformatoru apakšstacija.

Skats uz esošo Kuldīgas apakšstaciju.

Esošās 110 kV līnijas šķērsojums pāri Ventai dabas lieguma teritorijā.

²⁶ <https://www.daba.gov.lv/lv/ventas-ieleja>

330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve /
Ainava un vizuālā ietekme / 1. daļa

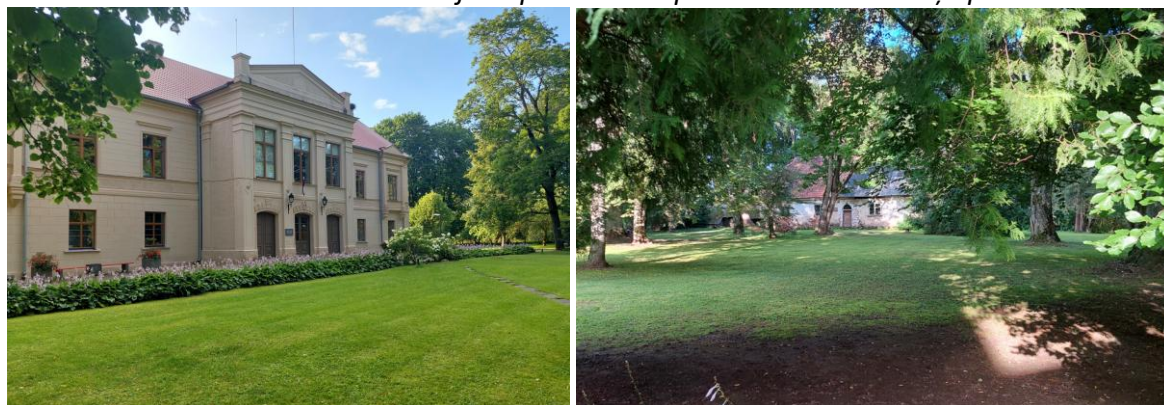
Ietekmes uz ainavu novērtējumā vērtētās teritorijas posmā Kuldīga–Brocēni, Brocēni–Baltaiskrogs un Baltaiskrogs–Latvijas/Lietuvas robeža.

10. Ainavas ietekmes novērtējums uz Vārmes ainavu, Kuldīgas novads

Teritorijas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Konkrētā vienība plānošanas dokumentos nav izdalīta kā atsevišķa ainavu telpa, taču, summējot tās esošās vērtības un ņemot vērā esošās un plānotās trases atrašanos attiecībā pret konkrēto teritorijas vienību, nolemts, ka paredzētās darbības ietekme uz to jāvērtē kā uz vienotu kompleksu. Arī Kuldīgas novada Ainavu plānojumā šī ainavu telpa atzīmēta kā kultūrvēsturiski un estētiski nozīmīga teritorija. Vārmes ciema teritorija attīstījusies pie kādreizējās Vārmes muižas centra. Muižas galvenā ēka celta 19. gadsimta sākumā, savukārt 20. gadsimta sākumā tajā izveidota Vārmes pamatskola. Līdztekus kungu mājai muižas kompleksā saglabājušās arī citas nozīmīgas ēkas, piemēram, klēts un kalpu māja. Kalpu māja (Nr. 9292) ir reģionālas nozīmes arhitektūras piemineklis, kam viena no saglabājamām vērtībām minēta celtnes/būves telpiskais risinājums ainavā, vidē (pilsētvides ainavā, lauku ainavā).</p> <p>Muižas ēku ansamblis atrodas kādreizējā muižas parka teritorijā, kurā sastopamas retas un vērtīgas koku sugas. Parkā atrodas arī estrāde. Mūsdienās Vārmes muižas komplekss ir daļa no Vārmes ciema centra.</p>	<p>Konkrētajā situācijā esošā 110 kV līnija atrodas pavisam tuvu – aptuveni 300 m no muižas ēkas. Savukārt no estrādes līnija atrodas nedaudz vairāk kā 100 m. Turklāt šobrīd elektrolīnijas trase šķērso blīvi apdzīvotu savrupmāju apbūves zonu. Esošajā situācijā, ņemot vērā balstu parametrus, elektrolīnija ir pamanāma, bet nav uzskatāma par traucējošu, taču plānotajā situācijā ar apvienoto 110/330 kV elektrolīniju, ja trasējuma koridors tiek saglabāts, tas var radīt graužošu vizuālo ietekmi.</p>

Esošā 110 kV elektrolīnija nepilnus 2 km pirms Vārmes ziemeļu pusē.

Vārmes muižas galvenā ēka – pamatskola un kalpu māja, kas ir reģionālas nozīmes kultūras piemineklis.

Esošā 110 kV elektrolīnija pie Vārmes robežas dienvidu pusē.

Kuldīgas novada Ainavu plānojumā definētais vērtīgais skatu punkts atrodas netālu no Vārmes mācītājmuižas (ēka redzama labajā malā). Šis skats ir ar tiešu vērsumu paredzētās darbības virzienā, un attālums līdz plānotajai EPL prognozējams aptuveni 450–850 m atkarībā no izvēlētās apakšalternatīvas. Līnijai apiecot Vārmes ciemata centru, attālums līdz šim punktam ir aptuveni 450 m, līdz ar to attiecīgajā posmā (atklātajā teritorijā) var tikt izskatīta iespēja izmantot vieglākas konstrukcijas balstus, kas vizuāli atslogotu apkārtējo ainavu.

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Vidējs	Ainava ir labā stāvoklī, un to raksturo gan kultūrvēsturiskas iezīmes, gan ainaviski nozīmīgas vērtības, taču kopumā tajā nav vērojamas izcilas vai citādi unikālas īpašības. Teritorijas vizuālo kvalitāti pasliktina arī teritoriju jau šķērsojošās elektrolīnijas.
Ainavas jutīgums	Augsts	Objekti (muiža, parks, estrāde, savrupmāju apbūve) atrodas tuvu cits citam, veidojot kompaktu ainavu telpu, kas rada paaugstinātu jutību īpaši liela apjoma objekta integrēšanai.

ietekmes mērogs	Liels	Ņemot vērā esošo telpas mērogu, paredzētā darbība radīs ievērojamu vizuālo dominanci un veidos konflikta situāciju gan ar esošajām kultūrvēsturiskajām vērtībām, gan sociālām funkcijām – estrādes tuvums, blīvā apdzīvotība plānotā EPL trasējuma zonā.
ietekmes nozīmīgums	Nozīmīgs	Paredzētā darbība, saglabājot to pa esošo trasējumu, radīs būtiski negatīvu ietekmi. Tādējādi ir jāmeklē risinājumi elektrolīnijas pārplānošanai, lai maksimāli samazinātu lokālo ietekmi.

Lai nepieļautu iespējamu situāciju, IVN izstrādes gaitā tika meklētas alternatīvas, lai ne tikai palielinātu attālumu no dzīvojamās apbūves un nozīmīgiem objektiem, bet arī rastu iespēju maksimāli apiet ciema teritoriju.

11. Vizuālās ietekmes novērtējums uz ainaviskā ceļa posmu Šķēde–Lutriņi (pieslēgums autoceļam P108), Saldus novads	
Skata raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Ceļa posms, kas atrodas Saldus novada ziemeļos, savieno Kuldīgas novadā esošo apdzīvoto vietu Kabili, atzarojoties no reģionālas nozīmes autoceļa P121 (Tukums–Kuldīga), un virzās Saldus virzienā, pieslēdzoties reģionālas nozīmes autoceļam P108 (Ventspils–Kuldīga–Saldus). Kopējais aptuvenais ceļa garums – 25 km, tostarp Saldus novadu šķērsojošais ainaviskais ceļa posms – nepilni 12 km. Kā ainavisks ceļa posms tas norādīts Saldus ilgtspējīgas attīstības stratēģijā. Ceļš virzās pa līdzenuma agrāro ainavu, kur atsevišķie meža masīvi un nelielie nogabali ienes mozaīkveida ainavas struktūru, nodrošinot arī skatu mainību. Kopumā gan secināts, ka skati, kas paveras no ceļa, nav raksturojami kā unikāli. Drīzāk atsevišķās vietās fiksēti ainaviski fragmenti, piemēram, skats ar Lutriņu baznīcu. Tāpat plašie lauki varētu nodrošināt skata sezonālo mainību, un īpaši izteiksmīgs skats varētu būt vasarā.</p>	<p>Elektrolīnijas trasējums šķērso ceļa posma dienvidu galu, izmantojot esošo 110 kV līnijas koridoru, kur šobrīd elektrolīnija izvietota uz apmēram 22–25 m augstiem dzelzsbetona balstiem. Lai arī jaunie balsti būs vairāk pamanāmi, jo to augstums un tehniskais risinājums būs apjomīgāks, ietekme nesniegsies uz visu ainavisko ceļa posmu, turklāt jāņem vērā, ka ceļš tiek izmantots tranzīta plūsmai, eksponēšanās paredzama virzienā uz dienvidiem un skata vērsums orientēts pret trasī garenskatā. Lutriņu baznīca atrodas aptuveni 10 km attālumā no trases, līdz ar to uz šo objektu ietekme vispār nav plānota.</p>

Skats uz Lutriņu baznīcu.

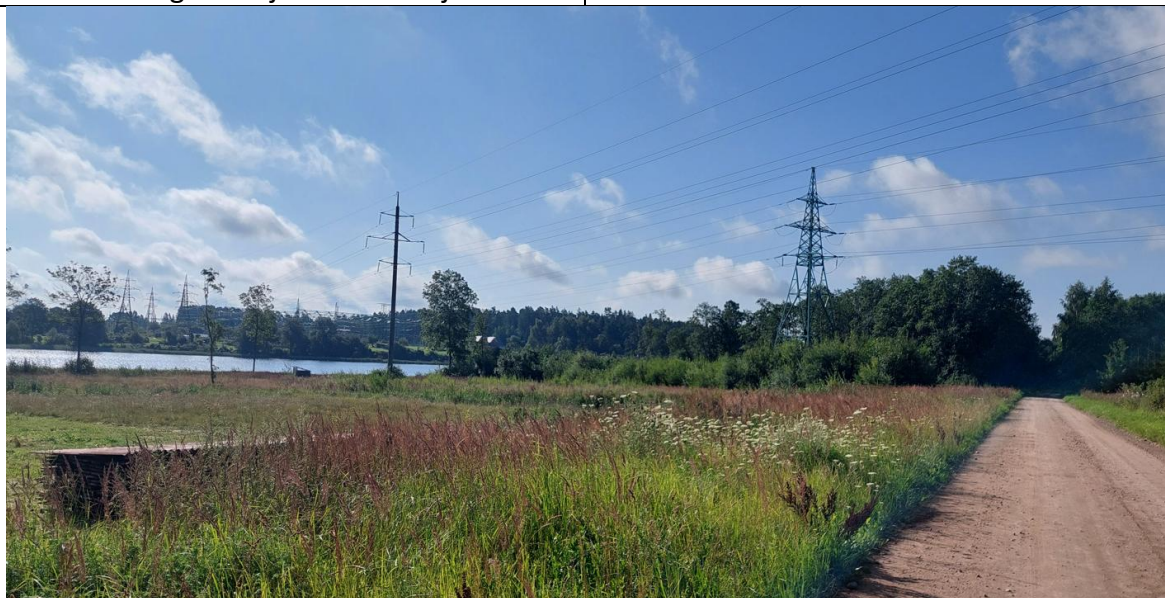

Skats netālu no pieslēguma pie autoceļa P108.

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Skata raksturs un kvalitāte	Vidējs	Skati nav unikāli, bet ir pievilcīgi un mainīgi. Ainavai raksturīga lauksaimniecības zeme ar atsevišķiem ainaviskiem fragmentiem.
Vizuālais jutīgums	Vidējs	Ceļš kalpo kā savienošais posms. Lielākā daļa ceļa lietotāju ir tranzīta satiksmes dalībnieki.
Vizuālās ietekmes mērogs	Mazs	Paredzētā darbība skar tikai pašu ceļa dienvidu galu. Vizuāli elektrolīnija būs redzama garenkatā, kam nav tik dominējoša vizuālā ietekme, kāda tā ir centrālajai perspektīvai.
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Zems	Tā kā kopējais ietekmes vērtējums ir zems, uzskatāms, ka paredzētās darbības realizācijā nav nepieciešami papildu pasākumi ietekmes mazināšanai.

12. Ainavas ietekmes novērtējums uz Cieceres ezera ainavu telpu, Saldus novads

Ainavas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Cieceres ezers un tā ainavu telpa atrodas autoceļa A9 labajā pusē virzienā uz Rīgu. Apvidū dominē paugurains reljefs un meža teritorijas, atsevišķās vietās mijoties galvenokārt ar pļavām un ganībām, kā arī apdzīvotu vietu struktūrām. Līdz ar to tiek nodrošināta skatu mainība. Ainavu telpai ir izteikti ekoloģiska vērtība, kas saistīta ar ezeru biotopiem un krastu apaugumu. Teritorijā atrodas arī dabas liegums "Cieceres ezera sala". Augstu vizuālo vērtību sniedz plašās skatu līnijas uz ūdens spoguļi. Esošā inženiertehniskā apbūve, t. sk. arī Brocēnu apakšstacija, konkrētajā apvidū nodrošina blīvo elektroapgādes infrastruktūras attīstību, tostarp šķērsojot Cieceres ezeru. Lai nodrošinātu ainavu telpas vērtību saglabāšanu, tās turpmākā pārvaldībā īpaša uzmanība jāpievērš ainavas kvalitātes saglabāšanai un iespējamajiem riskiem, maksimāli novēršot jaunu struktūru radītos draudus ainavas vērtībām un galvenajām skatu līnijām.</p>	<p>Tuvākās apkārtnes teritorijā jau šobrīd ir intensīva elektroliniju infrastruktūra gan ar vairākām 110 kV līnijām, gan arī ar 330 kV līnijām. Cieceres ezera šķērsojumu veido 2x110 kV un 1x330 kV elektrolinija. Šie šķērsojumi tiek saglabāti, arī attīstot paredzēto darbību. Paredzētās darbības ietvaros apvienojot atsevišķas līnijas, kopējā elektroliniju struktūra nedaudz tiktu sakārtota.</p> <p>Cieceres ezera kreisajā krastā gandrīz pretī Cieceres ezera salai atrodas Cieceres ezera skatu tornis, kas paver plašu skatu uz apkārtnes perimetru. Šis skatu punkts tiks vērtēts atsevišķi vizuālās ietekmes kontekstā.</p>

Skats uz Cieceres ezeru no rietumiem.

Skats no Cieceres ezera uz esošo Brocēnu transformatoru apakšstaciju.

Skats uz Cieceres ezeru no Brocēnu pludmales ar atzīmētu zonu, kur ezeru šķērso esošā elektrolinija.

Kritēriji	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Vidējs	Ainava ir jaukta – daba un rekreācija mijas ar industriālām teritorijām un infrastruktūru. Vērojami apjomīgi dabas elementi – ezers un meža teritorijas –, taču vēsturiski un arī vizuāli ezera apkārtnē attīstījusies elektroapgādes infrastruktūra, ko nosaka tuvumā esošā apakšstacija ezera krastā, tādējādi tiek samazināta telpas vizuālā kvalitāte.
Ainavas jutīgums	Augsts	Ezera ainava ar ūdens plakni uzskatāma par unikālu ainavu tipu. Ar esošo infrastruktūru telpas raksturs jau ir transformēts, taču ūdens un meža

		klātbūtne, kā arī labiekārtotās teritorijas piešķir tai zināmu jutīgumu.
ietekmes mērogs	Vidējs	Jau šobrīd ainavā ir vērojami dažādu augstumu un apjomu elektrolīniju balsti un līnijas, tās ir pamanāmas no vairākiem skatu punktiem. To koncentrāciju nosaka arī esošās apakšstacijas atrašanās vieta.
ietekmes nozīmīgums	Vidēji nozīmīga	Lai arī jaunu balstu izvietošana un esošo līniju pārbūvēšana notiek jau pielāgotā vidē un tie nav uzskatāmi par fundamentāli jaunu apjomu, jāņem vērā, ka paredzētā darbība varētu radīt pamanāmas pārmaiņas. Īpaši tas varētu attiekties uz publiski pieejamiem skatiem.

Tā kā novērtētā ietekme ir vidēji nozīmīga, tas uzsver Cieceres ezera ainavisko vērtību jutīgumu pret plānotajām izmaiņām, vienlaikus atzīstot industriālā objekta vēsturisko un funkcionālo nozīmi reģionā. Šādā situācijā iespējamais risinājums varētu tikt balstīts uz stratēģisku pieeju, par prioritāti izvirzot nevis negatīvās ietekmes mazināšanu, bet gan pozitīvās ietekmes radīšanu, piemēram, ja, izvērtējot risinājumus, balstus nav iespējams novirzīt no nozīmīgiem skatu punktiem, daļēji vai pilnībā paslēpjot, tos var veidot kā dizaina balstus un integrēt skatā.

13. Vizuālās ietekmes novērtējums no Cieceres ezera skatu torņa, Saldus novads	
Skata raksturojums	Ietekmes apraksts
Cieceres ezera skatu tornis atrodas Cieceres ezera kreisajā krastā. Koka konstrukcijas skatu tornis ir 18 m augsts, tas izbūvēts uz mākslīgi veidota uzbēruma, līdz ar to kopējais augstums sasniedz 30 m. No torņa paveras skats uz Cieceres ezeru, Brocēnu pilsētas daļu, un tālumā jaušams arī Saldus pilsētas siluets. Pie torņa iekārtota piknika vieta un peldvieta.	Saldus un Brocēnu apkārtnē jau ir intensīva elektrolīniju infrastruktūra. Daļa no tās šobrīd tiek rekonstruēta, vecos balstus aizvieto ar jauniem. Tāpat intensīvo elektrolīniju trasējumu nosaka galvenais infrastruktūras objekts – Brocēnu transformatora apakšstacija. Tā no torņa atrodas aptuveni 1,8 km attālumā, taču vizuāli nav saskatāma. Arī šobrīd apkārtnē esošie metāla balsti no torņa nav redzami, kas izskaidrojams ar apkārtesošo blīvo un samērā augsto meža apaugumu. Šajā posmā, saglabājot esošo elektrolīnijas trases koridoru, paredzēts gan pārbūvēt esošo kombinēto 110/330 kV līniju, gan blakus izbūvēt jauno 330 kV līniju, to apvienojot ar esošo 110 kV līniju. Jaunajam trasējumam paredzēts izmantot esošās trases koridoru, kas tuvākajā punktā pienāk nepilnu 1,4 km attālumā. Tā kā jaunie balsti būs augstāki par esošajiem, visticamāk, tie pacelsies virs meža apjoma, taču, ņemot vērā attālumu līdz skatu tornim, tiem nebūs dominējošs efekts. Atsevišķās vietās tie varētu tikt pilnībā aizsegti. Plānots, ka trasējums neietekmēs skatu ezera virzienā.

Skats no Cieceres skatu torņa paredzētās darbības virzienā.

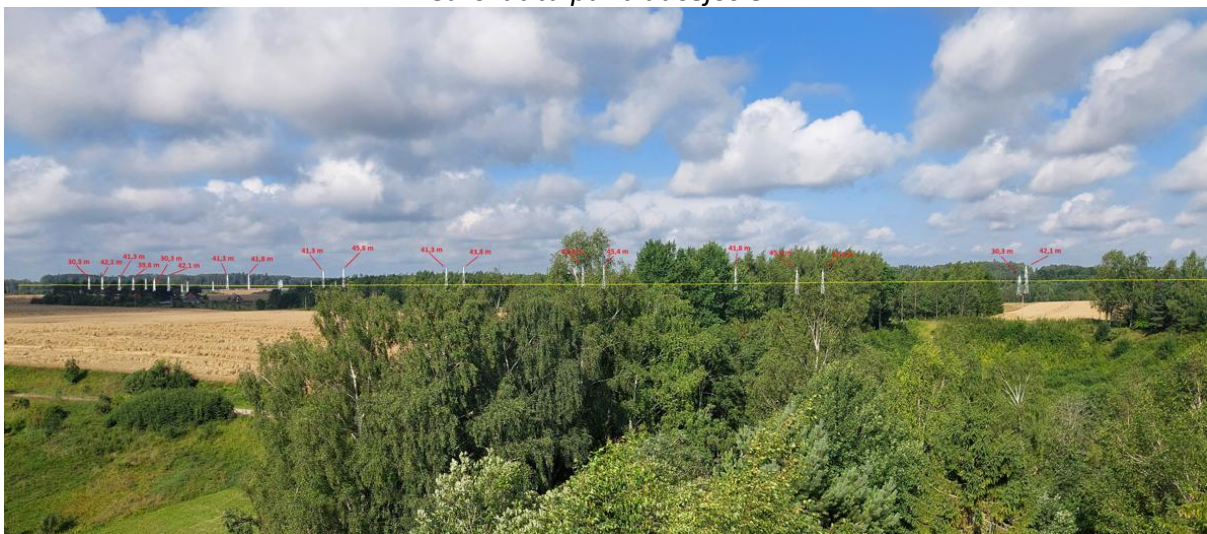
Skats no Cieceres skatu torņa Cieceres ezera virzienā, priekšplānā – Cieceres ezera sala.

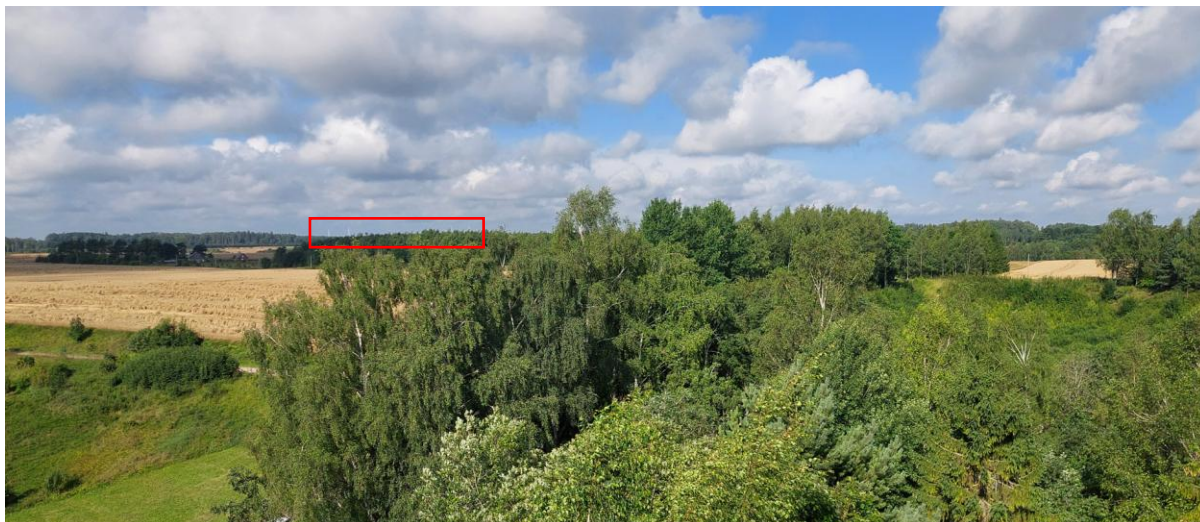
Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Skata raksturs un kvalitāte	Augsts	Ainava ir īpaši pievilcīga, tajā harmoniski apvienojas mežu masīvi, ūdens plakne un lauku ainava. Skatu vieta ir tūrisma objekts.
Vizuālais jutīgums	Vidējs	Skatu tornis ir populārs tūrisma objekts ar labiekārtotu piknika vietu un peldvietu, kas piesaista atpūtniekus un dabas baudītājus. Apkārtne un arī plānotā trasējuma koridorā jau ir esošā EPL, taču tas nav traucējis teritorijai attīstīties vairākos virzienos.
Vizuālās ietekmes mērogs	Vidējs	Kaut arī balsti ir augsti, tie atrodas pietiekamā attālumā, lai nebūtu uzskatāmi par dominējošiem. Pašreizējā situācijā tuvākajā apkārtne ir intensīvs EPL tīklojums, bet no torņa tas nav redzams, līdz ar to tiek saglabāts ainavas dabiskais tēls. Plānotie balsti to lielākā augstuma dēļ atsevišķās vietās varētu pacelties virs koku galotnēm.
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Vidējs	Vizuālās ietekmes nozīmīgums prognozējams kā vidējs. Par ietekmes mazinošajiem pasākumiem būtu jālemj pēc rūpīgākas plānotās situācijas izpētes.

Lai pieņemtu objektīvu lēmumu par ietekmi mazinošu pasākumu nepieciešamību, tika izstrādātas fotomontāžas konkrētiem skata vērsumiem no Cieceres skatu torņa. Kā redzams vizualizācijās turpinājumā, prognozējams, ka atsevišķās vietās varētu būt redzamas tikai pašu balstu smailes nenožīmīgā apjomā. Tādējādi secināts, ka pasākumi vizuālās ietekmes mazināšanai no konkrētā skatupunkta nav nepieciešami.

Fotomontāžas darba modelis ar norādītiem balstu augstumiem un fotomontāža skatam no Cieceres skatu torņa ziemeļu virzienā. Šajā skatā intensīvākā balstu koncentrācija redzama tieši tāpat kā šobrīd – Cieceres šķērsojuma vietā, taču balsti atrodas pietiekami tālu, lai tos neuzskatītu par traucējošiem.

Fotomontāžas darba modelis ar norādītiem balstu augstumiem un fotomontāža skatam no Cieceres skatu torņa rietumu virzienā. Paredzēts, ka tur teritoriju tuvākajā punktā (aptuveni 1,5 km attālumā) šķērsos divas paralēlas EPL. Arī šajā skatā konstatēts, ka balstus labi nosedz esošais apaugums un tie nav uzskatāmi par traucējošiem.

14. Ainavas ietekmes novērtējums uz Saldus urbāno telpu, Saldus novads	
Ainavas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Saldus urbānā telpa izvietojusies Cieceres ezera rietumu pusē vairāk uz ziemeļiem, un tā ietver Saldus pilsētas teritoriju ar tai piegulošo ciemu teritorijām, piemēram, Emburgu, Oškalniem, Kalnsētām, Mežvidiem, kas vēsturiski lielākoties veidojušies ap kādreizējām muižām un pusmuižām un nostiprinājušies kā nelieli ciemi ap ražošanas objektiem. Šobrīd šīs teritorijas veido Saldus pilsētas pierobežas telpisko struktūru kā dabas un apstādījumu teritorijas ar mazstāvu apbūvi, kas ir neatņemama tās daļa, veidojot vienotu urbāno telpu. Saldus pilsēta attīstījusies 16.–17. gadsimtā kā daļa no Kurzemes hercogistes, pateicoties straujai amatniecības un rūpniecības attīstībai. Šobrīd atpazīstamā pilsētas struktūra veidojusies 19. gadsimta vidū.</p> <p>Apvidus reljefs raksturojams ar būtiskām reljefa atšķirībām, kur ZR ir izteikti augstāks, bet DR – zemāks. Reljefu nosaka upju un ezeru klātbūtne.</p> <p>Viens no ainaviski nozīmīgākajiem skatiem ir panorāmas skats no Saldus skatu laukuma pie Saldus pilskalna.</p>	<p>Saldus pilsētas teritoriju gan esošā, gan plānotā elektrolīnijas trase šķērsos tikai gar DR stūri, kas ir blīva meža teritorija. Pārējā posmā trases attālums nav tuvāks par 1 km, tiešā veidā šķērsojot apkārtesošās ciema teritorijas, attālinoties no apdzīvotām zonām. Lielākoties elektrolīnijas koridori šajā daļā tiek virzīti pa āru ainavām, atsevišķās vietās caur nelieliem meža nogabaliem saglabājot esošās EPL trases koridoru.</p> <p>Saldum dienvidu pusē trase tiek virzīta pa lauku teritoriju, kur paredzēta arī jaunas apakšstacijas būvniecība, taču vizuāli no pilsētas teritorijas to norobežo blīvs meža nogabals.</p> <p>Paredzētās darbības ietekme uz Saldus panorāmas skatu tiks vērtēta atsevišķi vizuālās ietekmes kontekstā.</p>

Skats uz esošo elektroliņiju no autoceļa P109.

Saldus no putna lidojuma (foto: www.lsm.lv).

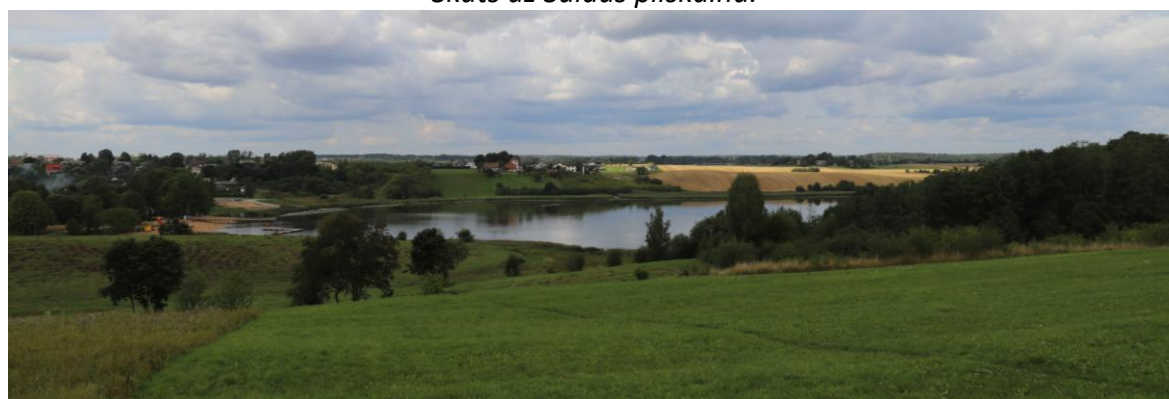
Esošā kombinētā 110/330 kV elektroliņija un 110 kV elektroliņija.

Kritēriji	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Vidējs	Saldus pilsēta saglabājusi mazpilsētas noskaņu ar mūsdienīgām iezīmēm. Konkrētajā ainavas telpas raksturā sastopama gan urbāna telpa, gan telpas daļa ar dabas vērtībām. Trasējums neskar Saldus pilsētas vēsturiski vai ainaviski vērtīgās teritorijas, savukārt šķērsotie ciemi vairs nav ar lielu vēsturisko nozīmi vai arī šķērsotie areāli neskar vērtīgās teritorijas, un trasējums tiek virzīts attālināti no apbūves zonas. Ainava ir tipiska lauku un piepilsētas teritorijai, kas ar esošajām inženierbūvēm jau ir daļēji mainīta.
Ainavas jutīgums	Zems	Tā kā trase neskar kultūrvēsturiski augstvērtīgas teritorijas un teritorijas ar dabas vērtībām, jutīgums pret lielām būvēm ir uzskatāms par zemu. Tāpat jāņem vērā, ka ainavas raksturs jau ir transformēts.
Ietekmes mērogs	Vidējs	Jau šobrīd ainavā ir vērojami dažādu augstumu un apjomu elektrolīniju balsti. Plānotās līnijas trases tiek virzītas pa esošo EPL koridoriem, kas samazina ietekmes apjomu, kaut arī paredzams, ka jaunie balsti būs mērogā lielāki.
Ietekmes nozīmīgums	Zems	Secināts, ka paredzētā darbība varētu radīt pamanāmas, bet ne dominējošas izmaiņas ainavā, turklāt ainava šīm izmaiņām spēs pielāgoties, jo tās raksturs jau ir transformēts ar esošo EPL infrastruktūru. Atsevišķās vietās jaunās elektrolīnijas izbūve nodrošinās esošās infrastruktūras sakārtošanu.

15. Vizuālās ietekmes novērtējums no Saldus skatu laukuma, Saldus novads	
Skata raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Saldus panorāmas skatu laukums ir populārs tūrisma un atpūtas objekts, kas piedāvā ainavisku skatu gan uz pilsētu, gan tās apkārtni. Skatu vieta atrodas uz Biļļu kalna, kas izvietojies tieši Saldus ezera krastā, blakus Saldus pilskalnam. Ģeogrāfiski laukums atrodas pilsētas rietumu pusē, uz robežas ar Emburgas ciemu.</p> <p>Šī vieta piesaista gan vietējos iedzīvotājus, gan tūristus, jo tā sniedz iespēju baudīt skaistu skatu, kurā labi nolasās pilsētas pakāpeniskā pāreja lauku ainavā. Plaša lauku teritorija mijas ar meža nogabaliem un atsevišķām koku un krūmu grupām. Skatu īpaši estētisku padara reljefa plastika un Saldus ezera ūdens virsma. Pilsētas pusē atrodas Saldus pilskalns (Nr. 2170), kas ir valsts nozīmes arheoloģijas kultūras piemineklis.</p>	<p>Trase šajā skatā tuvākajā punktā atrodas 2 km attālumā, kur veidojas trases lūzuma punkts. Jau šobrīd šajā skatā ietvertas vairākas 110 kV līnijas, tuvākās no tām atrodas 1,5 km attālumā. Tās gan izvietojas uz mērogā mazākiem balstiem, kas konkrētajā skatā pilnībā saplūst ar ainavu. Jaunie balsti būs gan no masīvākas konstrukcijas, gan izmēros lielāki, taču paredzams, ka tie skatā būs vāji saredzami un, ņemot vērā attālumu un ainavas struktūru, tiem nebūs būtiskas vizuālās ietekmes.</p>

Skats uz Saldus pilskalnu.

Saldus panorāmas skats.

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Skata raksturs un kvalitāte	Augsts	Ainava ir īpaši pievilcīga un ar unikālām īpašībām, harmoniski apvienojoties pilsētas pārejai lauku ainavā, reljefa plastikai un Saldus ezera ūdens plaknei.
Vizuālais jutīgums	Augsts	Skata izejas punkts ir atpazīstams un atrodas nozīmīgā vietā, kas piesaista tūristus un vietējos iedzīvotājus.
Vizuālās ietekmes mērogs	Vidējs	Ainavas mozaīkas raksturs, kā arī skata izejas punkta attālums līdz plānotajai elektrolīnijai atvieglo tās integrēšanu un samazina uztveres būtiskumu.
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Vidēji nozīmīgs	Kopējais skata ietekmes nozīmīgums vērtējams kā nozīmīgs, lielākoties ņemot vērā konkrētā skatu laukuma popularitāti un konkrētā skata atpazīstamību.

Lai objektīvi izvērtētu situāciju, konkrētajam skatam sagatavota fotomontāža ar paredzēto darbību vides kontekstā. Kā redzams, balsti ir vāji saskatāmi un kardināli neietekmē konkrēto skatu. Mozaīkainavas raksturs plānotos balstus veiksmīgi iekļauj ainavā, līdz ar to pasākumi vizuālās ietekmes mazināšanai konkrētajā zonā varētu tikt uzskatīti par sekundāriem. Taču atkārtoti tas jāvērtē būvprojekta ietvaros, saglabājot iespēju operēt ar balstu krāsojumu, ja nepieciešams, papildu uzmanību pievēršot iespējamām ainavas izmaiņām, piemēram, ja mainās apauguma struktūra vai ainavā parādās jauni elementi.

Fotomontāžas darba modelis ar norādītiem balstu augstumiem un fotomontāža skatam no Saldus skatu laukuma. Attālums līdz tuvākajiem balstiem – 2 km.

16. Ainavas ietekmes novērtējums uz Brocēnu urbāno telpu, Saldus novads	
Ainavas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Brocēnu pilsētas attīstība saistīta ar 20. gadsimta 30. gadiem, kad Brocēnos uzbūvēja cementa un šifera rūpnīcu. Pirms tam šajā vietā bija lauksaimniecības zemes un meža teritorijas. Attīstoties kā rūpnieciskai pilsētai, tās arhitektūrā izpaudās funkcionāla un praktiska ievirze (ražošanas korpusi, daudzdzīvokļu nami, apkalpojošās iestādes). Pilsētas vēsturiskais centrs ir saglabājis pilsētībūvniecisku struktūru un tēlu. Brocēnu ģeomorfoloģiju, tāpat kā Saldus, ietekmē upju</p>	<p>Plānotā elektrolīnija Brocēnos skar tādējādi, ka līnija, šķērsojot Cieceres ezeru, pievienojas esošajai apakšstacijai. Apakšstacija atrodas pilsētas rietumu pusē pašā Cieceres ezera krastā. To samērā veiksmīgi ierobežo esošās koku grupas un nelieli meža nogabali. Cieceres ezera šķērsojums paredzēts pa esošās EPL šķērsojumu. Līdz ar to secināts, ka paredzētā darbība Brocēnos fiziski faktiski neskar, jo elektrolīnijas pamatattīrījums</p>

un ezeru ielejas raksturs, lēzeni viļņots reljefs, arī pilsētas raksturā dominē mazpilsētas noskaņa. Galvenās Brocēnu ainavu vērtības saistītas ar Cieceres ezeru, savukārt kultūrvēsturisko apbūvi raksturo dzelteni ķieģeļu ēkas.

tiek virzīts pa Cieceres ezera pretējo krastu.

Brocēnu centrs – Brocēnu kultūras centrs./Brocēnu apakšstacija.

Brocēni no putna lidojuma (foto: <https://www.adrenalins.lv>).

Kritēriji	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Vidējs	Pilsētas raksturs vairāk ir saimnieciski funkcionāls, tomēr kvalitāti paaugstina Cieceres ezers, kas ir nozīmīga dabas vērtība. Lai arī pilsētā nav konstatēti nozīmīgi kultūrvēsturiski objekti, tostarp kultūras pieminekļi ar oficiālu statusu, mazpilsētas noskaņa paaugstina pilsētas kopējo kultūrvēsturisko vērtību.
Ainavas jutīgums	Vidējs	Ainavu telpā, īpaši teritorijā, kas tieši saistīta ar paredzēto darbību, jau šobrīd atrodas industriāli objekti. Esošā apakšstacija nosaka inženiertehnisko tīklu koncentrēšanos ap sevi. Šis mezgls atrodas Cieceres ezera pretējā krastā, kas nodrošina vizuālu sasaisti ar Brocēnu urbāno telpu.

Vizuālās ietekmes mērogs	Mazs	Infrastruktūra koncentrējas Cieceres ezera pretējā krastā, kas dod vizuālu sasaisti ar Brocēnu urbāno telpu, bet EPL fiziski neskar pilsētas teritoriju. Cieceres ezera šķērsojums paredzēts pa esošo EPL koridoru, kas atrodas nost no pilsētas centra un ikdienas skatiem pilsētas kontekstā. Arī esošā apakšstacija izvietojas tā, ka pilsētas ainavā vizuāli neeksponējas.
Ietekmes nozīmīgums	Zems	Ietekmes nozīmīguma vērtējums veido zemu ietekmi, jo konkrēto telpu paredzētā darbība fiziski skar ļoti minimāli. Turklāt plānotie risinājumi maksimāli funkcionāli integrēti esošajā trasējumā.

17. Ainavas ietekmes novērtējums uz Sātiņu dīķu ainavu telpu, Saldus novads

Ainavas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Sātiņu dīķu ainavu telpa atrodas aiz Saldus DR virzienā un aptver diezgan plašu teritoriju. To pārdala autoceļš V1180 (Saldus–Pampāji). Gan šis posms, gan tā turpinājums (Kareļi–Baltaiskrogs–Nīgrande) ir noteikts kā ainavisks ceļa posms. Teritorijā dominē viegli viļņots reljefs un dažādu lielumu ūdenstilpes. Ainavu telpā ietilpst dabas liegums “Sātiņu dīķi”, to raksturo izteiktas dabas un ekoloģiskās vērtības, daudzveidīgie un dabiskie meži, mozaīkveida ainava ar ūdens teritorijām, tālām skatu perspektīvām un ainavisko kompozīciju. Ainavu telpas ZR pusē starp Lieknas un Grebūtnieku dīķi atrodas Sātiņu putnu novērošanas tornis, no kura paveras visaptverošs skats uz apkārtni.</p>	<p>Sātiņu ainavas lielāko daļu aizņem dabas liegums “Sātiņu dīķi”, kas vairāk ir nozīmīgs ekoloģiski, nevis estētiski. Estētisko raksturu nodrošina mozaīkainavas struktūra ar viļņoto reljefu. Konkrēto ainavu telpu EPL trase šķērso tikai tās dienvidu daļā. Pārējā posmā tā atrodas pārsimt metru attālumā.</p> <p>Minētais ainaviskais ceļš, kas ved caur ainavu telpu, no elektrolīnijas atrodas aptuveni 2–4 km attālumā, un tas ir pietiekami, lai elektrolīnija un tās balsti neveidotu nozīmīgu vizuālo ietekmi.</p> <p>Konkrētajā teritorijā kultūras pieminekļi ir reti sastopami. Piemēram, netālu no trases – aptuveni 1 km attālumā – atrodas Eglīšu apmetnes vieta (Nr. 2164), kura robežas ainavā nav saskatāmas intensīvās lauksaimniecības dēļ. Savukārt plānotā EPL tiešā veidā skar divus arheoloģijas kultūras pieminekļus – Kupes senkapus (Nr. 2161) un Bāliņu senkapus (Nr. 2154). To lielākā vērtība ir no arheoloģiskā aspekta. Konkrētajā situācijā konflikts veidojas kultūras pieminekļu un elektrolīnijas aizsargzonu pārklāšanās dēļ, līdz ar to viedoklis par ietekmes būtiskumu un nepieciešamajiem aizsardzības pasākumiem ir kultūras pieminekļu eksperta kompetencē. No ainavas aspekta būtu svarīgi saglabāt esošo reljefu un apaugumu arī pieminekļu aizsargzonā un maksimāli atkāpties ar balstiem.</p> <p>Attālums no Sātiņu putnu novērošanas torņa līdz EPL ir nepilni 6 km, līdz ar to skats no šī torņa netiks ietekmēts vispār.</p>

Skats no autoceļa V1180./Skats no Sātiņu putnu novērošanas torņa.

Skats uz Sātiņu dīķu ainavu telpu./Bāliņu senkapi (puduris ceļa labajā pusē).

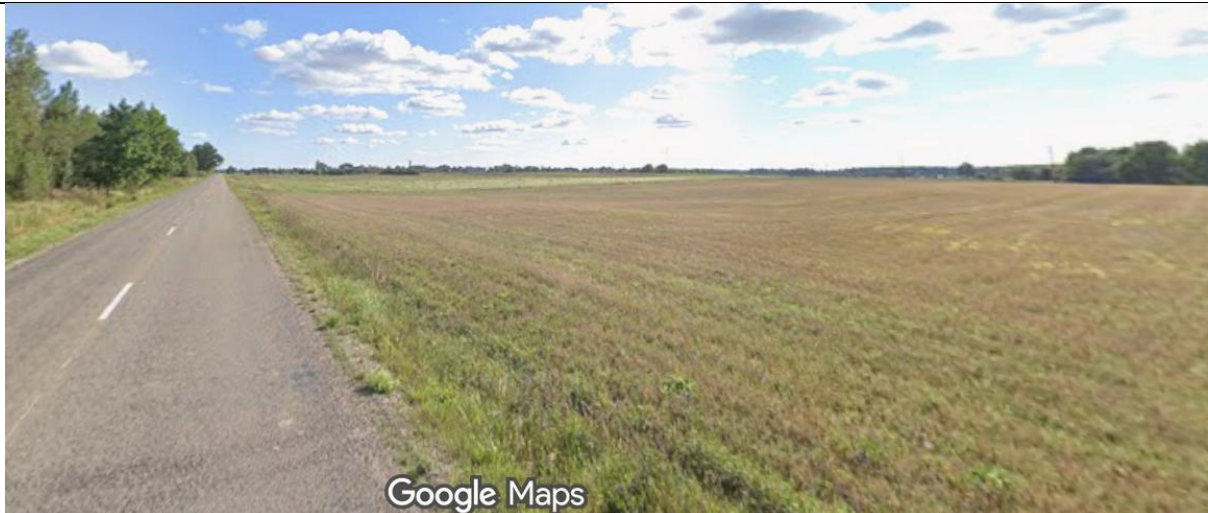
Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs	Augsts	Ainavai ir izteiktas dabas un ekoloģiskās vērtības, tā ir mozaīkveida ar viļņotu reljefu. Teritorijā sastopami arī kultūras pieminekļi, un to šķērso ainavisks ceļa posms.
Ainavas jutīgums	Vidējs	Ainavas jutīgumu paaugstina konkrētajā areālā esošais ainaviskais ceļa posms, tūrisma objekti, piemēram, putnu novērošanas tornis, kā arī kultūras pieminekļi. Tie ir svarīgi ainavas jutīgumu noteicošie faktori. Konkrētās ainavu telpas robežās EPL neskar ainavisko ceļu, tāpat tā atrodas pietiekami tālu no putnu novērošanas torņa, samazinot tiešu vizuālo ietekmi uz to. Saistībā ar tuvumā esošajiem arheoloģiskajiem pieminekļiem ainavu jutīgums – vismaz lokālās vietās – ir vērtējams kā augsts, taču konkrētajiem pieminekļiem prioritāra ir arheoloģiska nozīme. Fiziskas darbības to tuvumā nav paredzētas, turklāt plānotā EPL tiek virzīta pa esošo elektrolīnijas trasi, kas lielākoties atrodas lauksaimniecības teritorijā.
Ietekmes mērogs	Mazs	Plānotie balsti ir ar vizuāli apjomīgu struktūru un salīdzinājumā ar esošo EPL infrastruktūru ir ievērojami lielāki. Taču attālums līdz nozīmīgajām teritorijām un objektiem ir pietiekams, lai tie neveidotu dominējošu efektu. Mozaikas ainavas raksturs vizuāli daudz vieglāk ļauj integrēt lielāka apjoma objektus.
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Zems	Tā kā kopējais ietekmes vērtējums ir zems, uzskatāms, ka paredzētās darbības realizācijā nav nepieciešami papildu pasākumi ietekmes mazināšanai.

18. Ainavas ietekmes novērtējums uz Kareļu ainavu telpu, Saldus novads

Ainavas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Kareļu ainavu telpa aptver teritoriju, kas saskatāma no autoceļa Kareļi–Franči ziemeļu virzienā no Kareļiem, kuru veido mozaīkveida struktūras ar atsevišķām plašākām āru teritorijām. Teritorijā izklaidus izvietojušās viensētas. Minētais autoceļš ir daļa no ainaviskā ceļa posma (Saldus–Sesile–Pampāļi–Kareļi–Baltais krogs–Nīgrande). Teritorija ir noteikta kā nozīmīga ainavu telpa, lai saglabātu ainavas vēsturisko struktūru, tradicionālo saimniecības veidu.</p> <p>Kareļu ciems sākotnēji attīstījies ap bijušo Kareļu pusmuižu. No vēsturiskās muižas apbūves līdz mūsdienām saglabājusies tikai smēde, kuras vienā daļā pašlaik darbojas veikals. Savukārt pārējā ciema teritorijā dominē padomju periodam raksturīgā apbūve un plānojuma struktūra.</p>	<p>Esošā 110 kV līnija gar minēto autoceļu virzās aptuveni 400–500 m attālumā, līdz ar to, šajā zonā izbūvējot kombinēto 110/330 kV līniju, ietekme uz apkārtni palielināsies. Taču, vērtējot telpai definētās vērtības, secināms, ka, izbūvējot jauno EPL, nav paredzama ietekme uz tām.</p> <p>Ietekme uz ainavisko ceļa posmu papildus tiks vērtēta kā vizuālās ietekmes zona. Teritorijā arī nav sastopami kultūras pieminekļi. Lai maksimāli samazinātu vizuālo ietekmi, šajā posmā tiek piedāvāta alternatīva, kas vienā posmā paredz EPL iztaisnošanu, līdz ar to samazinot balstu skaitu. Tas būtiski samazinātu ietekmi gan uz Kareļu ciemu, gan ainavisko ceļa posmu.</p>

Skats uz Kareļu ainavu telpu no Frančiem Kareļu virzienā.

Plaši atvērts skats no autoceļa Kareļi–Franči.

Kareļi.

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Zems	Tā ir tipiska lauku ainava, bez īpaši izteiksmīgiem elementiem. Arī tās ainaviskā vērtība vairāk orientēta uz tautsaimniecības procesiem.
Ainavas jutīgums	Vidējs	Par augstu ainavas jutīguma indikatoru varētu uzskatīt ainaviskā ceļa esību, kas vienā no alternatīvām posmā starp Kareļiem un Baltaiskrogu atrodas ļoti tuvu.
Ietekmes mērogs	Vidējs	Plānotie balsti būs apjomīgāki nekā esošie, taču gan ainavas raksturs ar izteikti plašiem skatiem, gan skata vērsums garenvirzienā samazinās balstu iespējamo nomācošo ietekmi.
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Vidējs	Secināts, ka paredzētā darbība ainavā varētu radīt pamanāmas, bet ne dominējošas izmaiņas. Vērtējot ainavas esošās kvalitātes, secināts, ka ainava šīm izmaiņām ir spējīga pielāgoties, īpaši tad, ja tiek realizēta alternatīva, kas trasējumu atvirza no blakusesošā ceļa.

19. Vizuālās ietekmes novērtējums no ainaviskā ceļa Saldus–Sesile–Pampāļi–Kareļi–Baltaiskrogs–Nīgrande, Saldus novads

Skata raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Konkrētais ceļa posms, kas kā ainavisks ceļš noteikts Saldus novada ilgtermiņa attīstības stratēģijā, līdz Nīgrandei sasniedz nepilnus 50 km. Tas šķērso gan klajākas vietas, gan meža teritorijas, kur novērojamas arī reljefa svārstības, kas kopumā nodrošina samērā mainīgus, bet ne kardināli atšķirīgus skatus. Skati, kas paveras uz apkārtni, lielākoties ir ar plašiem atvērumiem un tālām skatu līnijām, lielākoties eksponējot teritorijas, kas raksturo tradicionālu saimniecisko darbību. Posmā no Pampāļiem līdz Baltaiskrogam ainaviskais ceļš atrodas pietuvināti esošajai 110 kV elektrolīnijai, līdz ar to jau šobrīd tajā ir vērojama EPL infrastruktūras klātbūtne.</p>	<p>Tā kā jaunā kombinētā trase tiek virzīta pa esošo 110 kV līnijas koridoru, tieša vizuālā sasaiste ar paredzēto darbību ir aptuveni 15 km posmam no Pampāļiem līdz Baltaiskrogam, kur EPL ne tikai pietuvinās, bet divās vietās arī šķērso minēto ceļu. Plānotā trase no Saldus līdz Franciem virzās pa ainaviskā ceļa dienvidu pusi aptuveni 4–6 km attālumā, šķērsojot gan meža teritorijas, gan plašākas ainavas nogabalus, kam, paredzams, vizuālās ietekmes nebūs vispār. Vistuvāk – nepārsniedzot 1 km, atsevišķās vietās esot tikai pāris desmitu metru attālumā – trase atrodas posmā Franci–Kareļi–Baltaiskrogs. Zonā, kur trase pienāk ceļam pavisam tuvu, IVN procesa gaitā tika meklētas arī trasējuma iespējamās alternatīvas, to maksimāli atvērto. Viena no alternatīvām dod iespēju trasi no ceļa atvirzīt nedaudz vairāk kā 900 m, atsevišķās zonās līniju virzot caur teritoriju ar blīvāku apaugumu, kas to nedaudz aizsedz. Pie Baltaiskroga paveras arī tālumā esošie vēja parki Lietuvas teritorijā, līdz ar to vizuāli vienviet koncentrējot enerģijas ainavas iezīmes.</p>

Esošā 110 kV elektrolīnija, kas šķērso ainavisko ceļu.

Ainavisko ceļu šķērsojošā 110 kV elektrolīnija aiz Baltaiskroga. Ceļa kreisajā pusē redzams noslēdzošais esošās līnijas balsts, un no tā paredzēts izbūvēt pilnīgi jaunu EPL uz Lietuvu.

Pie Baltaiskroga redzamās vēja stacijas aprises Lietuvas teritorijā.

Kritērijs	Vērtējums	Pamatojums
Skata raksturs un kvalitāte	Vidējs	Lai arī ceļš ir definēts kā ainavisks, tajā nav izceļami vizuāli nozīmīgi vai unikāli elementi. Dominē skati ar intensīvu lauksaimniecību, taču kopējais ceļa posma garums nodrošina skatu mainību.
Vizuālais jutīgums	Zems	Lielākoties ceļš tiek izmantots tranzītam. Tas nav noteikts kā nozīmīgs tūrisma maršruts. Posms, kas vizuāli tiešā veidā ir saistīts ar paredzēto darbību, ir neliels. Tuvākajā apkārtnē EPL posmā arī nav sastopami objekti ar augstu vizuālo jutību
Vizuālās ietekmes mērogs	Mazs	Plānotā līnija tiek virzīta lielākoties pa esošās līnijas trajektoriju. Lai arī tehniskais risinājums un balsti ir mērogā apjomīgāki par esošajiem, procesa gaitā ir atrastas alternatīvas trases atvirzīšanai, un atsevišķās vietās tie tiek ievirzīti caur meža nogabaliem, kas nodrošina papildu aizsegšanas iespējas.

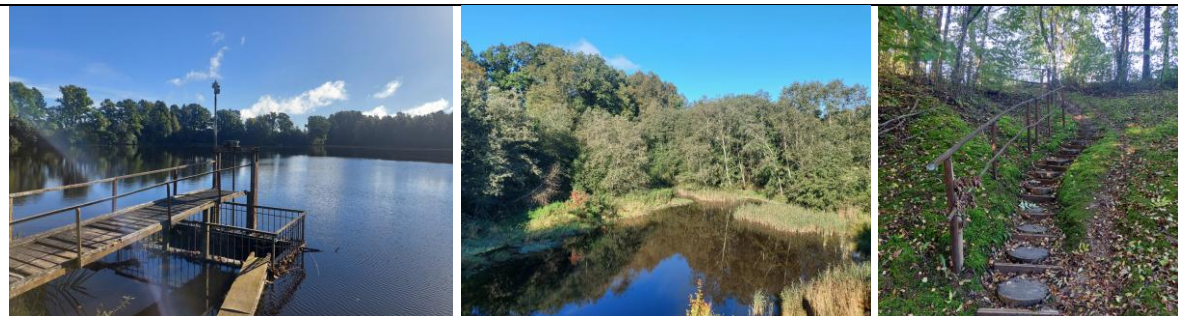
Vizuālās ietekmes nozīmīgums	Nenozīmīgs	Realizējot alternatīvu ar trases maksimālu atvirzīšanu, ietekmes vērtējums būs nenozīmīgs.
------------------------------	------------	--

20. Ainavas ietekmes novērtējums uz Ventas upes ainavu, Saldus novads

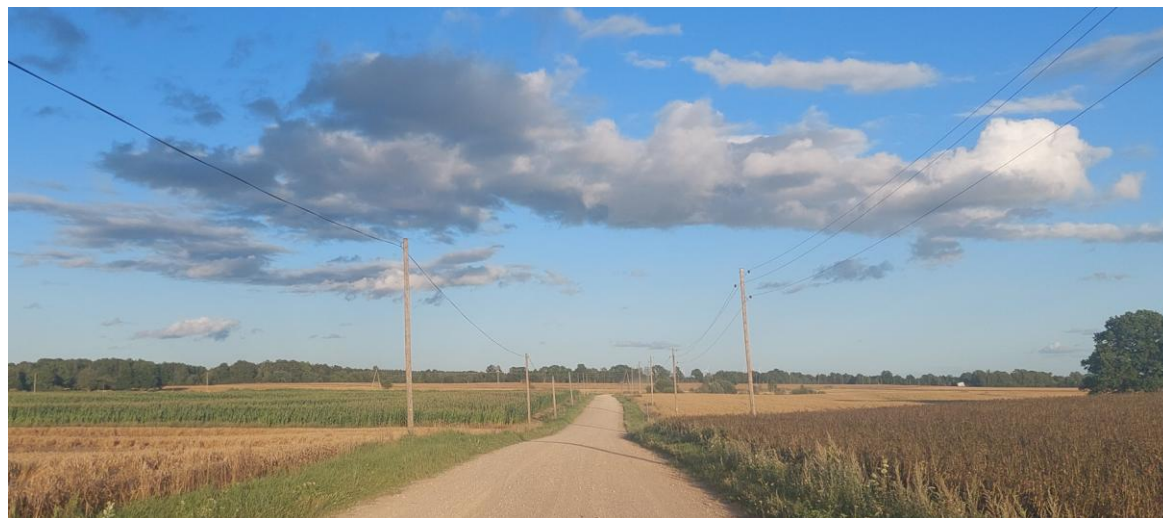
Ainavas raksturojums	Ietekmes apraksts
<p>Ventas upes ainava aptver plašu teritoriju Saldus novada DR daļā. Tajā un tiešā tās tuvumā atrodas vairākas apdzīvotas vietas – Nīgrande, Baltaiskrogs, Kalni. Ainavā dominē viegli viļņots reljefs ar daudzveidīgiem skatiem uz apkārtējo ainavu. Ventas upes ainavu telpai ir augsta ekoloģiskā un dabas vērtība, kas saistīta ne tikai ar upes esību, bet arī ar dažādām aizsargājamām dabas teritorijām – tajā atrodas vairākas aizsargājamās teritorijas, no kurām paredzētās darbības tuvumā atrodas dabas pieminekļi “Zaņas lejtecis atsegumi”, “Kalnu atsegums”, kā arī dažādi dendroloģiskie stādījumi un citas vērtīgas teritorijas, piemēram, Zaņas dzirnavdīķis, Griezes parks, dabas taka “Zaņas līkloči”. Potenciālie ainavu riski saistīti ar ekoloģisko vērtību noplicināšanu un vizuālām ietekmēm – telpiskās kompozīcijas izmaiņām saistībā ar jaunām inženiertehniskām struktūrām.</p>	<p>Ventas upes ainavu telpu plānotā trase šķērso, sākot no Baltaiskroga uz leju līdz pat Latvijas/Lietuvas robežai. Šajā posmā paredzēta gan esošās 110 kV trases pārbūve, apvienojot to ar jauno 330 kV trasi, gan pilnīgi jaunas 330 kV trases izbūve. Plānojot jauno trasējumu, ainavas vērtību dēļ tas virzīts tā, lai maksimāli apietu vērtīgās teritorijas, kā arī ņemot vērā esošo apaugumu, lai tajā maksimāli mazāk būtu jāveido jauni koridori, tādējādi saglabājot ainavas viengabalainību, skatu daudzveidību un mainību, kā arī neskarot esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. No vērtīgām teritorijām EPL trase skar pastaigu taku “Zaņas līkloči”, kas ir nozīmīga vieta vietējiem. Takas sākums ir pie Zaņas dzirnavu aizsprosta, tālāk ved gar stāvajiem Zaņas upes krastiem Ventas virzienā. Taka orientēta uz upes krastu baudīšanu, nevis uz atvērtiem skatiem. Pietuvinoties Lietuvas robežai, skatam paveras tur esošie vēja parki. Jaunais trasējums virzīts tā, lai maksimāli izvairītos no pietuvošanās esošajām dzīvojamām ēkām.</p>

110 kV trases nobeigums pie Baltaiskroga.

Zaņas dzirnavdīķis./Zaņas upe./Dabas takas “Zaņas līkloči” infrastruktūra.

Kalnu ceļš.

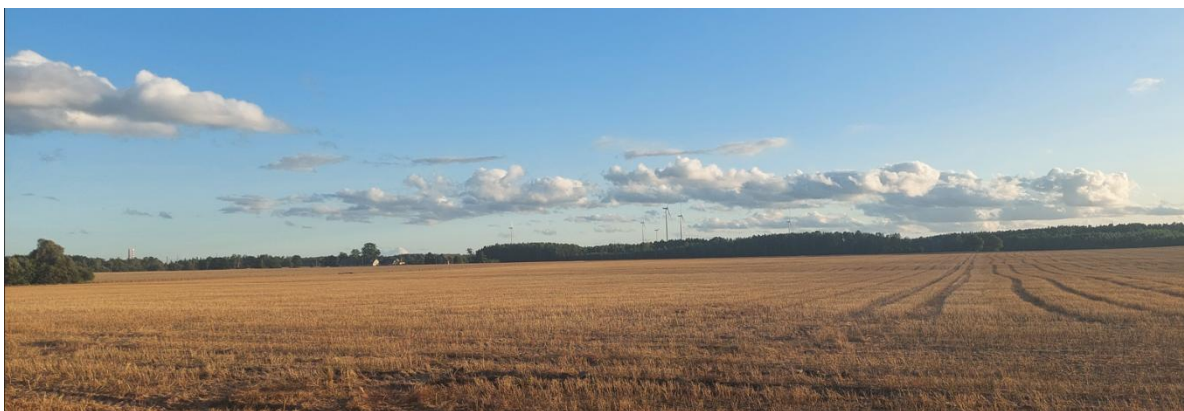
Kritēriji	Vērtējums	Pamatojums
Ainavas raksturs un kvalitāte	Augsts	Ainavai piemīt augsta ekoloģiskā un dabas vērtība, ko apliecina aizsargājamo teritoriju un nozīmīgu dabas pieminekļu klātbūtne. Tai piemīt estētiskas iezīmes, īpaši vietās, kur ir izteiktākas reljefa svārstības un mozaīkainavas raksturs.
Ainavas jutīgums	Augsts	Kā ainavu telpas vienībai teritorijā ir vērtīgas teritorijas, kas saistītas ne tikai ar bioloģisko, bet arī ar ainavisko vērtību, piemēram, dažādi atsegumi, dendroloģiskie stādījumi, parki un dabas takas, kas to padara par samērā jutīgu zonu. Jutību paaugstina Zaņas un Ventas upju līkumotais tecējums.
Ietekmes mērogs	Vidējs	Ietekmes mērogs ir vidējs. Lai gan plānotie balsti būs pilnībā jauns elements un apjoma ziņā samērā pamanāmi, rūpīga trases plānošana samazina ainavas pārveidošanu. Jaunā trase ir plānota tā, lai apietu aizsargājamās un vērtīgās teritorijas, kā arī tiek virzīta pa trajektoriju, lai maksimāli izvairītos no blīvā apauguma izciršanas lielā apjomā, īpaši gar upju krastiem. Tāpat trasējums virzīts, izvairoties no nepieciešamības pietuvināties dzīvojamai apbūvei.
Ietekmes nozīmīgums	Vidēji nozīmīgs	Secināts, ka paredzētā darbība ainavā varētu radīt pamanāmas, bet ne kritiskas izmaiņas. Tas pamatojams arī ar to, ka šajā posmā trase tiek izbūvēta no jauna, taču, vērtējot situāciju kopumā, konkrētais trasējums respektē apkārtesošās vērtības.

Kopumā arī šajā posmā ir sastopamas teritorijas un objekti, kas nav ietverami nevienā no plašākām ainavu zonām vai nozīmīgu skatu punktu trajektorijās, taču, vērtējot esošās vērtības, tie identificēti kā nozīmīgi lokāli punkti. Tā, piemēram, gleznotāja J. Rozentāla dzimtās mājas (Nr. 94), kas ir valsts nozīmes kultūras piemineklis. Plānojot jauno trasējumu, tika meklēti risinājumi, lai maksimāli atvirkštos no tām. Savukārt, veicot apsekojumu dabā saistībā ar netālu esošo Birēnu viduslaiku kapsētu (Nr. 2171), kas ir vietējas nozīmes arheoloģiskais kultūras piemineklis un kam kā saglabājamā vērtība ir arī ārējais veidols ainavā, secināts, ka tas jau šobrīd atrodas intensīvi apstrādātā lauksaimniecības zemes teritorijā un tuvumā atrodas vairākas tehniska rakstura būves, līdz ar to plānotā EPL trase, kas paredzēta aptuveni 500 m attālumā, neradīs būtisku ietekmi uz to. Ietekme nav paredzama arī uz Lutriņu parku, kas atrodas nepilnu 600 m attālumā un, atrodoties Lutriņu ciema centrālajā daļā, ir iecienīta pagasta iedzīvotāju atpūtas vieta.

Vērtējot paredzētās darbības – 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve – vizuālo ietekmi pārrobežu kontekstā, jāņem vērā, ka ainava mainās pakāpeniski. To vizuāli sadala un norobežo dažādi elementi: ceļi, upes, grāvji un mežu nogabali, taču tas netraucē plašāko apkārtni uztvert kā vienotu telpisku struktūru. Ģeomorfoloģiski un strukturāli Lietuvas pierobežā esošais ainavas raksturs ir ļoti līdzīgs Latvijas pusē vērojamajam.

Viegli viļņotais reljefs pakāpeniski pāriet līdzenumā, kur joprojām dominē agroainava, ko noslēdz atsevišķu meža masīvu sienas, līdz ar to panorāmas skati ir plaši un atvērti. Ņemot vērā minēto, ietekmes būtiskums konceptuāli ir vērtējams līdzvērtīgi kā Latvijas pusē – paredzētā darbība pārrobežu ainavā varētu radīt pamanāmas, tomēr ne kritiskas izmaiņas.

Vienlaikus jāatzīmē, ka nepilnu 1,5 km attālumā uz dienvidiem no vietas, kur plānotajai 330 kV EPL paredzēts šķērsot Latvijas un Lietuvas valsts robežu, atrodas apjomīgs industriāls objekts – uzņēmumam “ORLEN Lietuva” piederošā naftas pārstrādes rūpnīca. Turpat netālu DR virzienā izvietots arī “Ignitis Renewables” piederošais Mažeiku vēja parks.²⁷

Skats no Kalnu ceļa Lietuvas robežas virzienā. Tālumā redzama daļa no Mažeiku vēja parka, nedaudz pa labi – naftas bāzes torņi.

Lietuva šobrīd ieņem vadošo pozīciju vēja enerģētikas attīstībā Baltijas valstīs, ko apliecina vairāki vēja parki, kas izvietojušies tiešā Latvijas robežas tuvumā. Šādi objekti ir cieši saistīti ar

²⁷<https://ignitisrenewables.com/wp-content/uploads/2023/06/Non-technical-summary-Mazeikiai-wind-park.pdf>

plašāku enerģētikas infrastruktūras attīstību, tādēļ paredzētās darbības ietekme pārrobežu kontekstā pierobežas apvidū nav uzskatāma par būtisku. Šajā teritorijā jau ir koncentrēta cita apjomīga tehniskā infrastruktūra, kuras klātbūtne nosaka reģiona industriālo raksturu.

6. Kumulatīvā ietekme.

Enerģijas ainava ir jebkura cilvēku mākslīgi veidota vai pārveidota struktūra ainavā, kas saistīta ar enerģijas ieguvī, ražošanu, uzglabāšanu vai transportēšanu. Konkrētajā situācijā pamatā to veido esošās augstsprieguma un daļēji arī zemsprieguma līnijas, kā arī transformatora apakšstacijas, ap kurām blīvi koncentrējas elektropārvades tīklu infrastruktūra. Nenoliedzami, daļu kumulatīvās ietekmes veido arī esošie un plānotie vēja un saules parki.

Esošās un plānotās apakšstacijas un elektropārvades tīkli.

Ar paredzēto darbību plānots skart šādas esošās apakšstacijas: “Ventspils”, “Ventspils nafta” “Tārgale”, “Kuldīga”, “Vārme”, “Brocēni” un “Kūmas”, atsevišķā variantā – arī “Venta”. Pie šīm apakšstacijām paredzēts veikt neliela apjoma rekonstrukcijas darbus, nepaplašinot apakšstaciju teritorijas. Lielākoties darbi saistīti ar infrastruktūras sakārtošanu un apvienošanu ar plānoto EPL. Atsevišķos plānotās trases posmos paredzēta arī jaunu apakšstaciju būvniecība. Atkarībā no izvēlētās alternatīvas vienu apakšstaciju paredzēts izbūvēt Ventspilī, netālu no SIA “Vitol Terminal Latvia” ražošanas teritorijas (A alternatīva). Savukārt, ja tiks realizēta B alternatīva, tad jauna apakšstacija tiks izbūvēta netālu no Zirām. Papildu apakšstacijas neatkarīgi no konkrētās alternatīvas paredzēts izbūvēt pie Saldus.

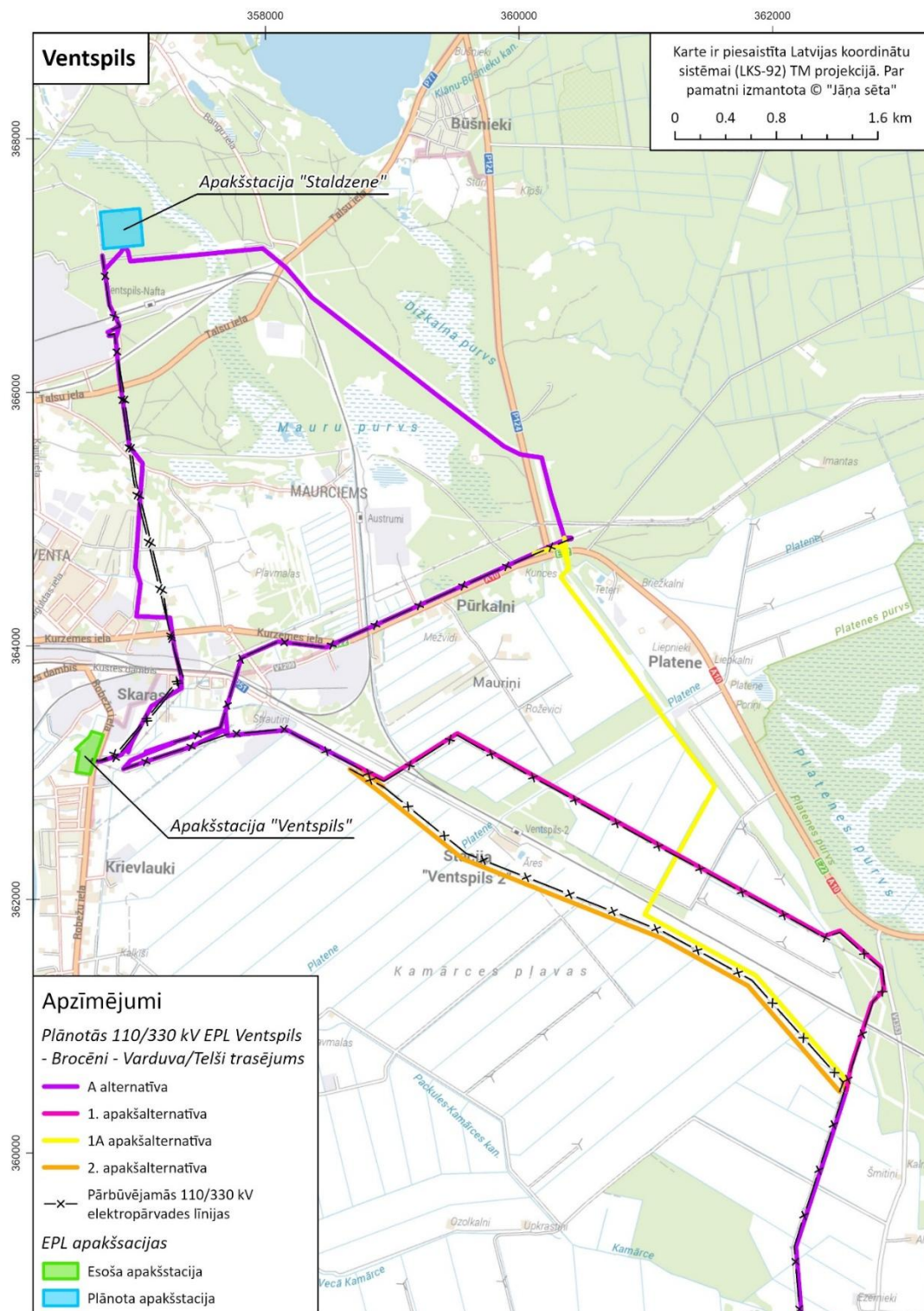
Vieta, kur paredzēts izbūvēt apakšstaciju A alternatīvas (attēls pa kreisi) ietvaros un B alternatīvas (attēls pa labi) ietvaros.

Esošā apakšstacija "Ventspils" un no tās pienākošā/izejošā elektrotīklu infrastruktūra. Paredzētās darbības ietvaros daļu no pienākošajām 110 kV līnijām paredzēts apvienot uz vieniem balstiem ar plānoto 330 kV EPL, kas nodrošinātu esošo līniju sakārtošanu, tādējādi uzlabojot teritorijas integritāti.

Shēmā turpinājumā apvienoti plānotās EPL mezgla izbūves varianti pie Ventspils (A alternatīva), kas paredz gan jaunu līniju būvniecību, gan esošo pārbūvi. Kopumā šis mezgls ir viens no visblīvākajiem esošās energoapgādes infrastruktūras ziņā. Lai gan mezgla ietvaros vizuāli nozīmīgas teritorijas netiek skartas, ainaviskā aspektā atbalstāms ir risinājums, kas skar

pēc iespējas mazāk neskartu teritoriju, piemēram, 2. apakšalternatīva, kuras ietvaros netiek plānots apgūt jaunas platības. Turklāt šī apakšalternatīva paredz vairāku esošo līnijas posmu pilnīgu demontāžu.

*Shēma ar plānotajiem pārbūves risinājumiem Ventspils tuvumā
 A alternatīvas ietvaros.*

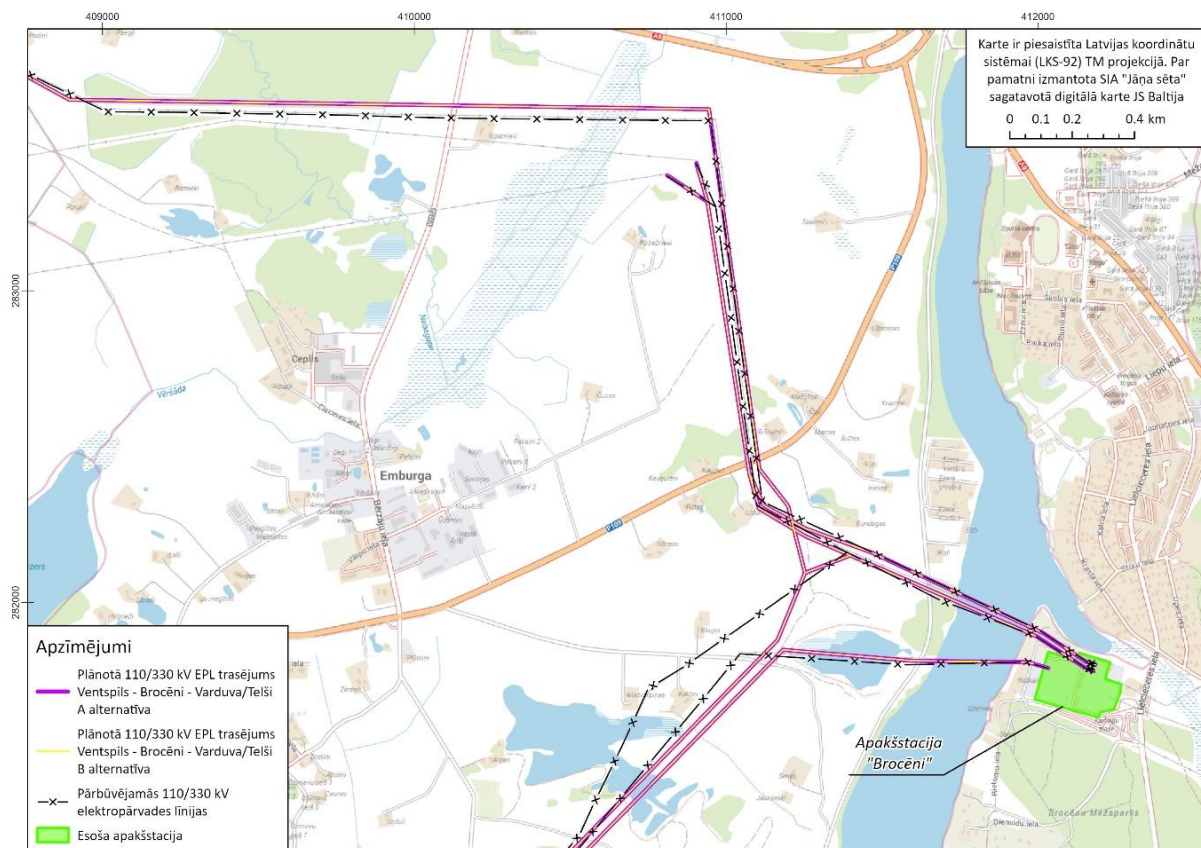
Skats uz esošo apakšstaciju "Vārme". Paredzētās darbības ietvaros plānots apvienot kreisajā pusē esošo 110 kV elektrolīniju ar plānoto 330 kV līniju, izvietojot tās uz režģotajiem metāla balstiem.

Esošais Cieceres ezera EPL šķērsojums.

Turpinājumā redzamā shēma attēlo esošās infrastruktūras sakārtošanas darbus, kuru ietvaros paredzēts demontēt divas esošās EPL, tās apvienojot ar jauno 330 kV līniju. Ezera šķērsojuma vieta tiek saglabāta esošā.

330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve /
Ainava un vizuālā ietekme / 1. daļa

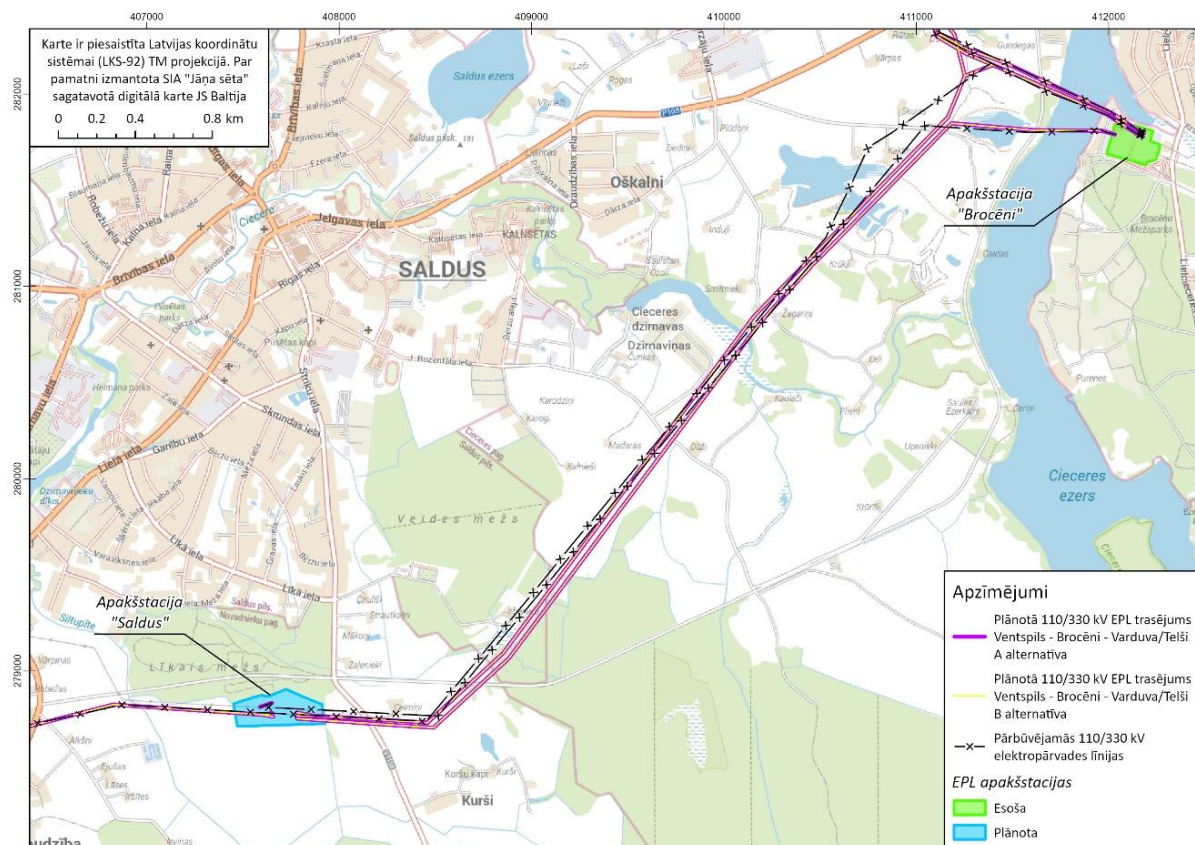
Shēma ar plānotajiem pārbūves risinājumiem esošās apakšstacijas "Brocēni" tuvumā.

Plānotās jaunās apakšstacijas vieta (attēlā pa kreisi) un blakus esošās EPL infrastruktūra.

Paredzētās darbības ietvaros arī šajā teritorijā plānota esošo līniju apvienošana ar plānotajām 330 kV ELP esošās līnijas demontējot. Skatīt nākamo shēmu.

330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve /
 Ainava un vizuālā ietekme / 1. daļa

Fragments ar plānoto risinājumu posmā no apakšstacijas "Brocēni" līdz paredzētajai jaunajai apakšstacijai "Saldus".

Skats uz esošo apakšstaciju "Kūmas". Kreisajā pusē redzama apakšstacija, labajā pusē – pienākošā esošā 110 kV elektrolinija. Paredzētās darbības ietvaros esošo līniju plānots pārcelt otrpus ceļam (apakšstacijas pusē) un apvienot ar jauno 330 kV līniju.

Secināts, ka elektroliniju vizuālais sablīvējums visbiežāk ir sastopams tieši esošo apakšstaciju tuvumā. Lai arī plānotais risinājums paredz apjomīgākus balstus pie nozīmīgākām apakšstacijām, tas nodrošinās esošās infrastruktūras sakārtošanu un viennozīmīgi paaugstinās objekta drošību.

Saistībā ar zemsprieguma elektrolīnijām jānorāda, ka vizuāli pie tām ir pierasts un visbiežāk tās netiek uztvertas kā vidi degradējoši vai vizuāli traucējoši elementi. Apsekojot plānotās elektrolīnijas trases koridoru, secināts, ka atsevišķās vietās tās var veidot fizisku konflikta situāciju ar plānoto trasējumu, piemēram, abu trašu šķērsojumu vietās. Šajās vietās būtu jāizskata zemsprieguma līnijas ierakšana zemē, tādējādi ne tikai nodrošinot normatīvajiem aktiem atbilstošus risinājumus, bet arī samazinot vizuālo ietekmi.

Vēja un saules parki.

Lai arī gan vēja, gan saules parki veido summāro ietekmi uz ainavu ar paredzēto darbību, jāatzīst, ka ir ļoti problemātiski sniegt objektīvu vērtējumu par reālo šā brīža situāciju, jo pieejamā informācija nav viennozīmīga, īpaši saistībā ar vēja parkiem, kam šobrīd tiek veikts IVN vai ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Savukārt saules parku attīstība norit vēl neprognozējamāk, jo to izbūvē nav tik striktu prasību, kādas tās ir vēja parkiem.

Tā kā saules parki neveido apjomīgus vertikālus akcentus, tad kumulatīvajā vērtējumā ar paredzēto darbību tie uzskatāmi par sekundāriem, lai arī ir fiksēts, ka atsevišķās vietās tie atrodas netālu no plānotā trasējuma, piemēram, 4 km attālumā uz dienvidiem no apakšstacijas “Kūmas” Saldus novadā, 5 km attālumā no trases pie Vārmes. Savukārt A alternatīvas ietvaros piedāvātā 1. apakšalternatīva netālu no Ventspils šķērso esošo saules parku.

Attiecībā uz vēja parku attīstību jānorāda, ka plānotā EPL trases tuvumā atrodas gan esoši vēja parki, gan tiek izstrādāti jauni projekti. Analizējot esošos vēja parkus Ventspils tuvumā, secināms, ka kumulatīvā ietekme uz apkārtni būtiski nepieaugs, ja jaunais EPL trasējums tiks virzīts esošajā koridorā. Savukārt attiecībā uz plānotajiem vēja parkiem kumulatīvās ietekmes prognozēšana ir apgrūtināta, jo pieejamā informācija par vēja elektrostaciju skaitu un parametriem ir vispārīga. Tas attiecas gan uz projektiem, kam IVN process vēl norit, gan uz tiem, kur tas jau pabeigts, jo staciju skaits, izvietojums un augstums var tikt precizēts arī būvprojekta izstrādes stadijā.

Līdz ar to kumulatīvās ietekmes ietvaros tiek apskatīti tie VES parki, kuru izpētes teritorijas pārklājas vai tiešā veidā pieguļ plānotās EPL līnijas trasējuma koridoram. Šobrīd (informācija aktualizēta 07.04.2026.) zināms, ka iecerēto jauno EPL trasējumu no plānotajiem VES parkiem varētu šķērsot vai tiešā veidā tam piekļauties šādi vēja parki:

- “Tārgale II”, Tārgales pagasts, Ventspils novads, kam šobrīd tiek veikts IVN process un kas realizācijas gadījumā veidos vienotu vēja parka apjomu ar parkiem “Platene” un “Tārgale I”²⁸;
- “TVE-2”, Tārgales un Piltenes pagasts, Ventspils novads. Šim parkam ir piemērots IVN process un iecere paredz uzstādīt līdz 14 VES stacijām.²⁹
- “Ventspils 1”³⁰, ko attīsta SIA “Latvijas vēja parki”. Šim parkam tiek veikts IVN process un ir zināms, ka VES parkā paredzēts uzstādīt līdz 60 vēja elektrostacijām. Šobrīd nav pieejama informācija par VES dimensijām, bet paredzams, ka tās būs jaunākās paaudzes VES ar orientējošo kopējo augstumu ~ 260 -280 metri.

²⁸<https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-elektrostaciju-parka-targale-ii-buvnieciba-targales-pagasta-ventspils-novada-sia-tck>

²⁹<https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-elektrostaciju-parka-tve-2-buvnieciba-ventspils-novada-targales-un-piltenes-pagastos-sia-tve>

³⁰<https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-ventspils-1-un-ta-saistitas-infrastruktur-projekta-istenosana-ventspils-novada-popes-ugales-piltenes-un-targales-pagastos-sia-latvijas-veja-parki>

- “Ventspils 2”, Ventspils novada Ziru pagastā un Kuldīgas novada Ēdoles un Padures pagastos. Saskaņā ar pieejamo informāciju VES parka teritorijā paredzēts uzstādīt līdz 60 VES.^{31/32} Parka teritorija Z, ZR robeža pieguļ EPL trases Ziru posmam.
- “Ošenieki”³³ un “Vārme”³⁴ Saldus novada Jaunlutriņu pagastā un Kuldīgas novada Vārmes pagastā. Abi vēja parki plānoti viens otram blakus. Vārmes VES parkam ir noslēdzies IVN process un ir saņemts atzinums no Valsts vides dienesta par VES parka attīstību ar līdz 18 stacijām. Savukārt Ošenieku VES parkam šobrīd norit IVN process;
- SIA “VPSP” attīstītais vēja parks Saldus novada Novadnieku un Kursišu pagastā, kurā paredzēts uzstādīt 12 jaunākā tipa vēja elektrostacijas³⁵. VES parkam ir noslēdzies IVN process un šobrīd pamatojoties uz pieejamo informāciju Būvniecības informācijas sistēmā notiek VES parka būvprojektu izstrādes stadija.
- “Kareļi”, ko attīsta SIA “EWE Neue Energien 6”. Tam ir piemērots IVN process un saskaņā ar pieejamo informāciju parkā paredzēts uzstādīt līdz 17 VES ar kopējo stacijas augstumu 280 metri.

Lai samazinātu iespējamo ietekmi, piemēram, mēroga un elementu vizuālās nesaderības aspektā, starp plānoto EPL un potenciālajiem vēja parkiem, rekomendējams izvairīties no abu darbību tiešas vizuālās pārklāšanās, proti, nekombinēt gan vēja elektrostaciju, gan elektrolīniju balstu izvietojumu vienkopos. Tā vietā VES un EPL balstus izvietot, ņemot vērā dabā esošos vizuālos robežšķēršļus, piemēram, ceļus, meža nogabalus.

---

³¹<https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-ventspils-2-un-ta-saistitas-infrastrukturas-projekta-istenosana-ventspils-novada-ziru-pagasta-un-kuldigas-novada-edoles-un-padures-pagastos-sia-latvijas-veja-parki>

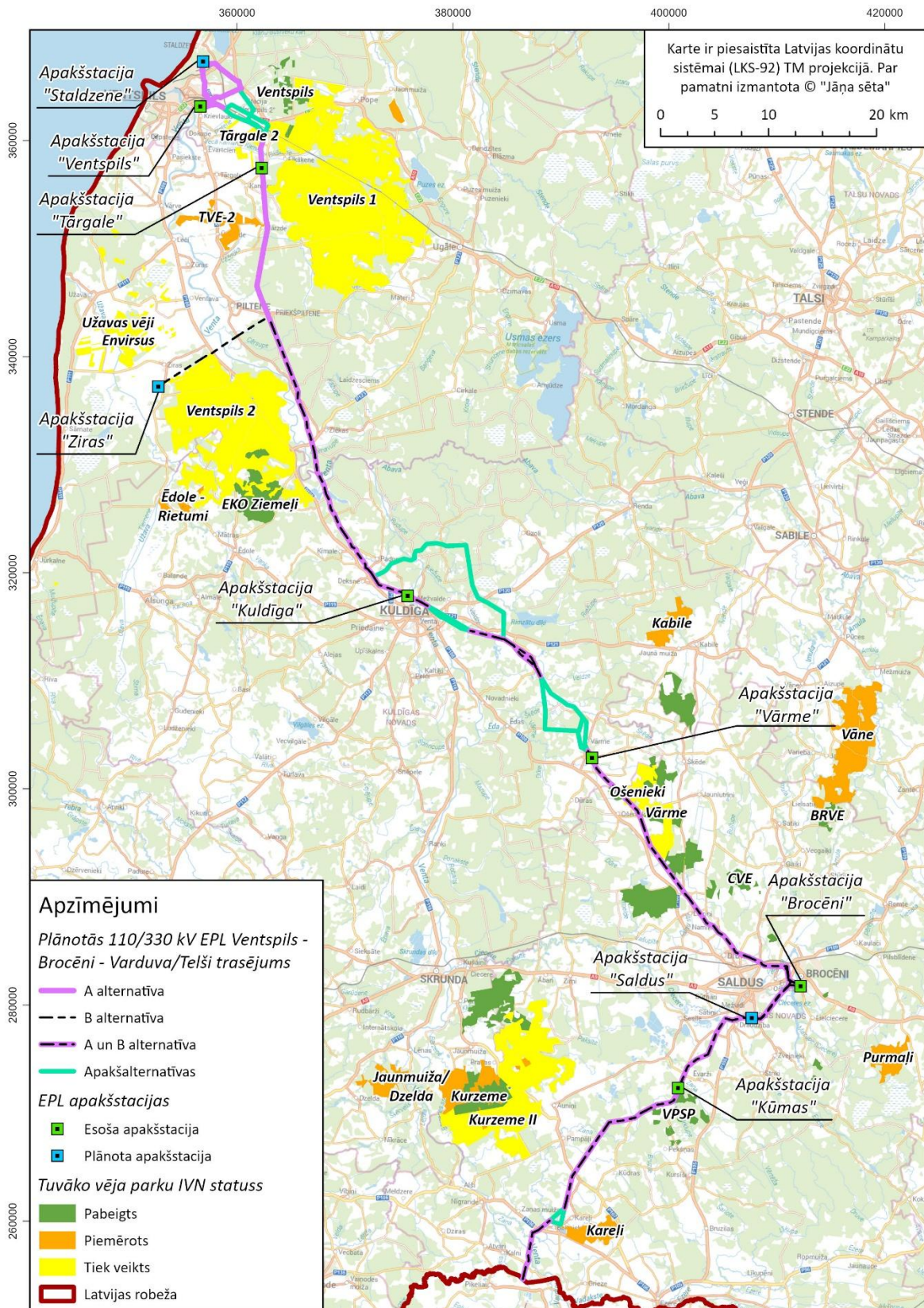
³²https://www.enviro.lv/files/VES_parks_Ventspils2_SA/

³³<https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-osenieki-un-ta-saistitas-infrastrukturas-izbuve-saldus-novada-jaunlutrinu-pagasta-un-kuldigas-novada-varmes-pagasta-sia-vindr-latvia>

³⁴<https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-varme-un-ta-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba-sia-sp-venta>

³⁵ <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-elektrostaciju-izbuve-saldus-novada-novadnieku-un-kursisu-pagastos-sia-vpsp>

330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve /
 Ainava un vizuālā ietekme / 1. daļa

Paredzētajai EPL tuvumā plānotie vēja parki un to statuss

7. Alternatīvu vērtējums.

IVN procesa ietvaros tika vērtētas divas pamatalternatīvas un vairākas apakšalternatīvas atsevišķiem posmiem.

A un B pamatalternatīvas atšķiras ar EPL sākumposma trasējumu. A alternatīva paredz jaunās līnijas sākumu veidot, izbūvējot apakšstaciju Ventspils valstspilsētas ziemeļu daļā. Savukārt B alternatīva risinājumu paredz izvietot apakšstaciju Ziru tuvumā, tādējādi izslēdzot nepieciešamību pēc elektrolinijas posma Ventspils–Piltene.

Skats uz teritoriju, kur A alternatīvas ietvaros paredzēts izbūvēt jaunu apakšstaciju un no tās sākt jauno EPL.

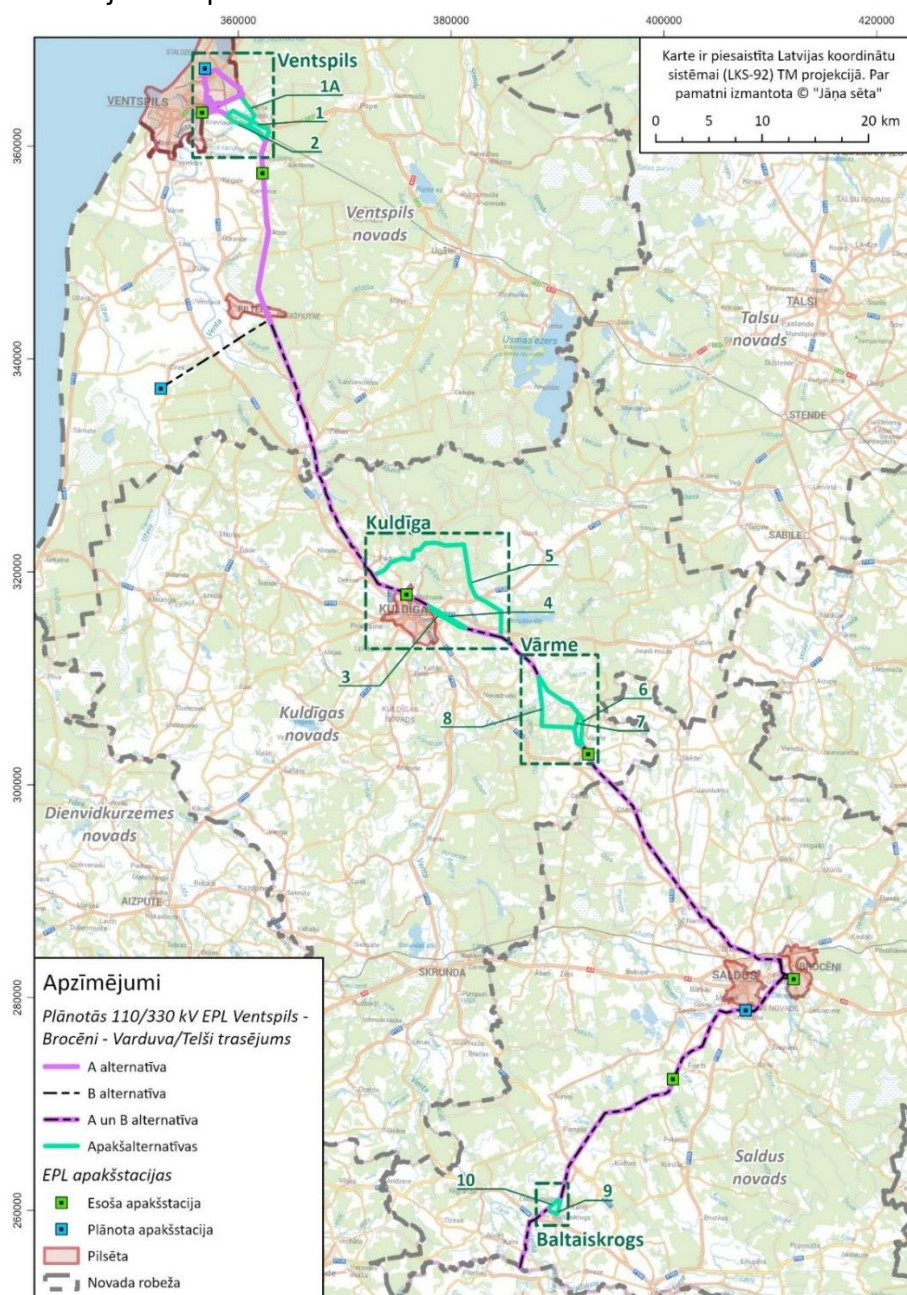

Esošā EPL, kur B alternatīvas ietvaros paredzēts izbūvēt vēl vienu paralēlo līniju un jaunu apakšstaciju trases kreisajā pusē.

Sākotnēji, izvērtējot trases garumu, B alternatīva šķiet tehniski efektīvāka. Tomēr, detalizēti analizējot esošo infrastruktūru un vizuālos aspektus, secināts, ka ainavas viedokļa nozīmē atbilstošāka ir A alternatīva, kas paredz līnijas sākumpunktu Ventspilī. Būtisks arguments par labu A alternatīvai ir tās nodrošinātā elastība nākotnē, tostarp iespēja izveidot nepieciešamos pieslēgumus potenciālajiem atkrastes vēja parkiem.

Ventspils posma sākums atrodas tuvāk jūras krastam, arī infrastruktūras ziņā Ventspils jau šobrīd ir nozīmīgs enerģētikas mezgls – pretēji Zirām, kam apkārt ir plašas lauku teritorijas, netālu atrodas dabas parks “Užavas lejtece”, kā arī rastos nepieciešamība pilnīgi klajā un labi pārredzamā vietā izbūvēt jaunu apakšstaciju. Līdz ar to secināts, ka, izvēloties B alternatīvu, paredzētajai darbībai būtu lielāka vizuālā ietekme uz apvidus ainavu un tās vērtībām pretēji tam, kā plānots A alternatīvā, kur apakšstacija tiks izbūvēta blakus jau esošai intensīvai ražošanas teritorijai, turklāt blīvā meža teritorija no apkārtnes to vizuāli norobežos. Gan jāatzīmē, ka perspektīvā plānotie VES parki to realizācijas gadījumā arī Ziru apkārtnē piešķirs zināmu industriālu raksturu, kas var veicināt B alternatīvas veiksmīgāku integrēšanos.

Savukārt plānotās apakšalternatīvas vairāk vērstas uz aizsargājamu teritoriju saglabāšanu, paredzētās darbības ietekmes samazināšanu uz putniem un to dzīvotnēm, kā arī trases attālināšanu no ainaviski vērtīgām teritorijām, kultūrvēsturiski nozīmīgiem objektiem un vietām un dzīvojamās apbūves.

Shēma ar EPL apakšalternatīvām.

No ietekmes uz ainavu un vizuālā aspekta attiecināmās alternatīvas ir posms:

- pie Kuldīgas – apakšalternatīva Nr. 3 un Nr. 4, kā arī Nr. 5 – “Kuldīgas apeja”;
- pie Vārmes – apakšalternatīva Nr. 6, Nr.7 un Nr. 8;
- pie Kareļiem – apakšalternatīva Nr. 9 un Nr. 10.

Risinājumi Kuldīgas tuvumā ir detalizēti izvērtēti ziņojuma atsevišķās nodaļās: 3. un 4. apakšalternatīva analizēta 2. nodaļā, savukārt 5. apakšalternatīva – 3. nodaļā. Izvērtējuma gaitā secināts, ka 3. un 4. apakšalternatīva radītu būtisku vizuālo ietekmi uz UNESCO pasaules mantojuma objektu “Kuldīgas vecpilsēta”. Tādēļ no vizuālā aspekta par daudz piemērotāku risinājumu atzīta 5. apakšalternatīva “Kuldīgas apeja”.

Vārmes alternatīvas veidotas, lai nodrošinātu atkāpšanos no Vārmes ciema, apkārtesošās dzīvojamās apbūves un Vārmes muižas kalpu mājas, kas ir reģionālas nozīmes kultūrvēsturiskais piemineklis, kā arī Vārmes pamatskolas, kas ir kādreizējās muižas dzīvojamā māja. Kopumā tiek piedāvātas trīs alternatīvas. Viena no tām (Nr. 6) piedāvā saglabāt esošo trasējumu, taču, kā secināts, no vizuālā aspekta tas varētu radīt būtisku ietekmi uz minētajiem objektiem. Alternatīva Nr. 7 piedāvā nelielu trases posmu pārcelt uz rietumiem, to ievirzot mežā. Savukārt alternatīva Nr. 8 tiek paredzēta ar kardināli atšķirīgu risinājumu, proti, jau aptuveni 6 km pirms Vārmes mainot trasējuma koridoru, to ievirzot mežā un tālāk izbūvējot gar esošajiem meža ceļiem. Kaut arī šīs alternatīvas realizācija palielina trases kopējo garumu, tā būtiski atslogo Vārmes ciema ainavu no jaunas tehniskas infrastruktūras izbūves, tādēļ šis risinājums uzskatāms par vispiemērotāko.

Kareļu ciema tuvumā tiek piedāvātas divas alternatīvas. Alternatīva Nr. 9 paredz jauno kombinēto 110/330 kV elektrolīniju virzīt pa esošo 110 kV līnijas koridoru, savukārt otra alternatīva – Nr. 10 – paredz trases posma iztaisnošanu un līdz ar to arī atvirzīšanu no esošās lauku apbūves un Kareļu ciema, kā arī blakus esošā ainaviskā ceļa posma Pampāji–Kareļi–Baltaiskrogs. Šīs alternatīvas ietvaros tiktu samazināts balstu kopējais skaits, kas nodrošinātu nozīmīgu vizuālo ainavas atslogošanu. Izvērtējot piedāvātos risinājumus, secināts, ka attiecībā uz vizuālo aspektu atbalstāma ir alternatīva Nr. 10.

Kā minēts iepriekš, atsevišķi risinājumi tika izvērtēti un atlasīti jau IVN procesa darba grupu sanāksmju laikā, tādējādi ziņojumā noteiktās zonās piedāvājot tikai vienu pamatoto alternatīvu. Šis princips izmantots trases noslēdzošajā posmā, kur risinājums izvēlēts, vispusīgi izvērtējot dabas, vizuālās, ekonomiskās un sociālās vērtības. Tāpat šāda pieeja pielietota teritorijā gleznotāja J. Rozentāla dzimto māju tuvumā (Nr. 94), kur trases novietojums tika plānots maksimāli iespējamā attālumā no kultūrvēsturiski nozīmīgā objekta.

8. Iespējamie pasākumi ietekmes mazināšanai.

Tā kā IVN ietvaros tiek izstrādāts arī detalizēts EPL trasējums ar provizorisko balstu izvietojumu un augstumiem, tas samērā precīzi ļauj identificēt problemātiskās vietas. Tas savukārt dod iespēju pietiekami skaidri noteikt iespējamās ietekmes mazināšanas pasākumus, kam jāpievērš uzmanība būvprojekta izstrādes gaitā.

Vispārīgi vērtējot, jau sākotnējā iecere, kas paredz jaunās 330 kV trases virzīšanu pa esošo 110 kV trases koridoru un šo abu EPL apvienošanu, ir uzskatāma par optimālu gan no sociālā, gan ekonomiskā, gan dabas vērtību aspekta, jo paredz, ka maksimāli maz būs jāveido pilnīgi jauns trasējums, skarot jaunas teritorijas. Īpaši tas attiecas uz aizsargājamām teritorijām, meža teritorijām, kā arī upju un ceļu šķērsojumiem. Galvenais ieguvums ainavas kontekstā – kardināli netiek mainīta esošā ainavu struktūra, kā arī tiek samazināta nepamatota ainavas fragmentēšana vai nevēlamu skatu atvērums veidošana. Šādās vietās

vispārīgi rekomendējams ņemt vērā galvenās vizuālās uztveres īpatnības – kad konkrētais objekts no dominējoša pakāpeniski kļūst par iekļaujošu. Piemēram, ceļu tuvumā, īpaši tad, ja tie tiek šķērsoti, EPL balsti ir maksimāli jāatvirza no skata izejas punkta. Ierastākais balstu augstums ir 40–45 m, standarta laidums starp tiem sasniedz 300–340 m, kas attiecībā pret skata izejas punktu, ja tas tiek iecentrēts, ļauj atkāpties vairāk nekā 100 m attālumā. Jo balsts atrodas tālāk, jo lielāka iespēja to uztvert nevis kā apjomīgu, draudīgu elementu, bet kā ainavas sastāvdaļu, jo, pieaugot skatu līnijas garumam, pieaug arī telpas vizuālās informācijas daudzums. Īpaši šāds princips ir svarīgs vietās, kur balsti uztveras līnijā ar spēcīgu perspektīvas asi. Šo principu ieteicams izmantot arī nozīmīgu objektu un teritoriju tuvumā. Balstus jācenšas izvietot maksimāli atstāt statusu citu no cita, to izvietošana jāplāno nevis vienlaidus, sākot no viena gala, bet gan izmantojot prioritāro principu, proti, balstus sākt izvietot no fokusa punkta un pārējos secīgi pielāgojot atbilstoši situācijai. Tikpat svarīgi ir censties balstus atvirzīt no upju krastiem, tādējādi samazinot ne tikai upju krastu erozijas iespējas, bet arī vizuālo ietekmi skatā no upes, piemēram, laivošanas ceļiem. Ja atsevišķās vietās, piemēram, posmā Piltene–Ziras (A alternatīva) vai posmā pie Saldus, plānots izbūvēt divas paralēlas līnijas, tad rekomendējams izvēlēties viena izmēra un tipa balstus, kas izvietojami blakus viens otram, nevis pamīšus.

Praksē tiek pielietoti dažādi iespējamie ietekmi mazinošie pasākumi. Tie aplūkoti turpinājumā.

Kabeļu ieguldīšana zemē ir viens no efektīvākajiem risinājumiem vizuālās ietekmes mazināšanai, tomēr, neskatot augstās izmaksas, šai alternatīvai ir vairāki tehniski trūkumi:

- pazemes kabeļiem ir nepieciešama pastāvīga, plaša virszemes aizsargjosla, kas var noplicināt esošo ainavu, uzturot platos aizsargjoslu koridorus, kā arī kardināli izmainīt ainavas struktūru pēc būtības;
- elektrolīnijas avārijas vai pārbūves gadījumā darbi ar pazemes komunikācijām ir sarežģītāki, ilgstošāki un var radīt plašākas neērtības apkārtējai videi un iedzīvotājiem.

Kabeļu ieguldīšanu zemē ieteicams apsvērt kā mērķtiecīgu risinājumu mazāka sprieguma EPL izbūvē vai arī kā kompensējošo pasākumu, ierokot zemē esošās zemsprieguma līnijas, kas šķērso plānoto EPL trasi.

Viens no visbiežāk pielietotajiem ietekmi mazinošiem pasākumiem ir **balstu krāsošana**, kas nodrošina vieglāku vizuālo iekļaušanos konkrētajā vidē. Esošie balsti pamanāmo kontrastu visbiežāk veido cinkošanas procesā iegūtā metāla spīduma dēļ, kas īpaši izceļas saulainā laikā, atspīdot saules gaismai un tādējādi radot vizuālu kairinājumu. Nereti šādos gadījumos metāla konstrukcijas tiek krāsotas, krāsu izvēloties atbilstoši konkrētajā vidē dominējošajiem toņiem. Tā kā cinkotam nerūsējošam tēraudam ārēju faktoru ietekmē pakāpeniski norit cinka pasivēšanās, ar laiku tas dabiski kļūst matēts, tumšāks un pelēcīgāks un tādējādi arī vizuāli mazāk uzkrītošs. Šis process vizuāli ir pamanāms pēc 1–2 gadiem atkarībā no vides tipa – mazāka gaisa piesārņojuma dēļ lauku vidē šis process norit mazliet lēnāk nekā pilsētā. Savukārt balstu krāsošanai ir tūlītējs efekts, taču šādā gadījumā rūpīgi jāizvērtē, kuri balsti ir jākrāso, lai nodrošinātu, ka no viena skatu punkta redzami vienas krāsas balsti vai vismaz vienlaidus posms.

Vizuālo ietekmi dimensiju ziņā ir iespējams samazināt, arī **izmantojot vieglākas konstrukcijas balstus**, piemēram T tipa jeb tubulāros balstus. Atšķirībā no tradicionālajiem režģotajiem torņiem, šāda tipa balsti ainavā ir vizuāli mazāk uzkrītoši un uztverami kā “vieglāki” elementi.

Dažādi risinājumi T tipa jeb tubulārajiem elektrolīnijas balstiem.

Vērtējot citu valstu pieredzi, secināts, ka arvien biežāk vietās, kas atrodas tuvu nozīmīgām teritorijām, vizuālo “defektu” apzināti izmanto kā resursu, lai veidotu unikālus, estētiskus vai uzmanību piesaistošus objektus. Kā piemēru var minēt **dizaina balstu izmantošanu**, veidojot atpazīstamus objektu siluetus vai interesantas figūras. Vienlaikus tas var kalpot kā tūrisma piesaistes punkts, jo konkrētam skatam var piešķirt papildu vizuālo vērtību. Turpinājumā aplūkoti dažādi piemēri no ārvalstu prakses.

Harku-Lihula-Sindi 330/110 kV augstsprieguma tīkla tornis “Purva lapsa”. Augstums – 47 m. Uzstādīts 2021. gadā. Autors: igauņu arhitektūras birojs “Part” (<https://www.rdmv.lv/lv/news/aktualitates-lv/iesakam/purva-lapsa>).

Arhitektu biroja “Choi+Shine Architects” radīts dizaina koncepts “Land of Giants” elektrolīniju balstiem Islandes ainavai. Līdz šim brīdim ideja nav realizēta (<https://choishine.com/Giants.html>).

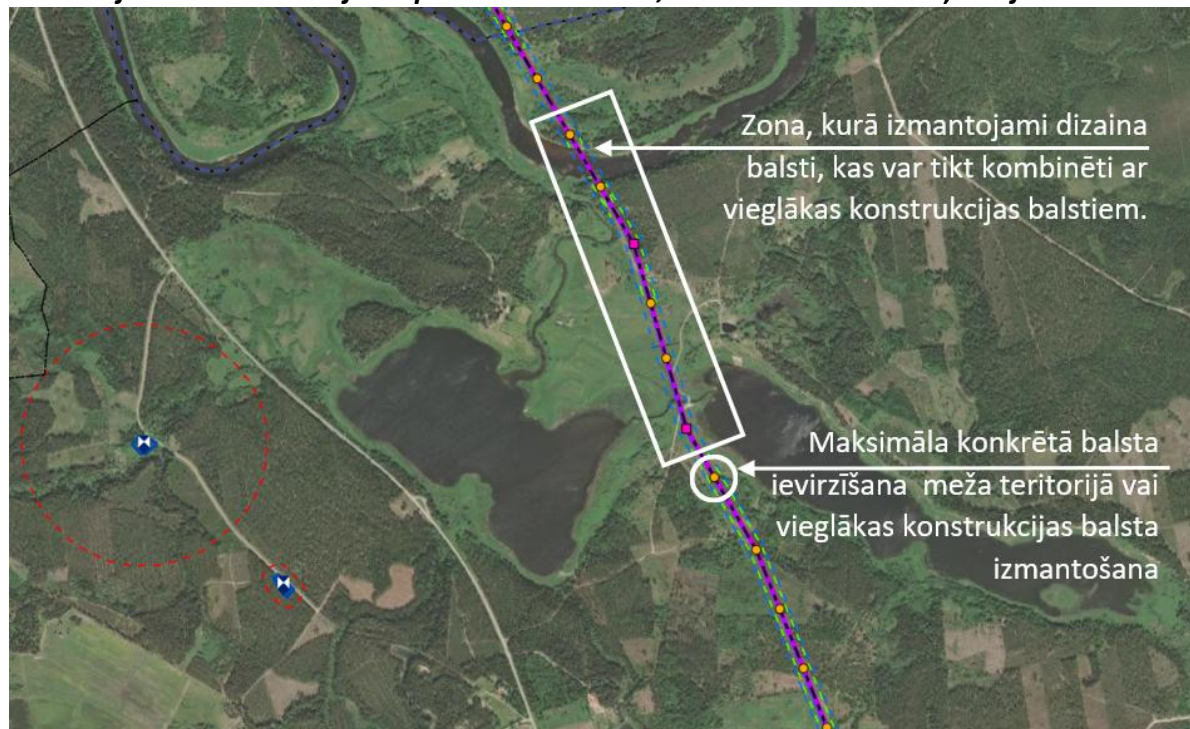
Saskaņā ar veikto novērtējumu ir identificētas vairākas vietas, kurām, izstrādājot būvprojektu, ir jāpievērš īpaša uzmanība, kā arī projekta izstrādes laikā jāpiesaista kvalificēti atbilstošas jomas speciālisti, tostarp arhitekti, ainavu arhitekti, dizaineri, piemērotāko risinājumu izvēlei. Lielākoties tās ir teritorijas un skati, kam vizuālās vai ainavas ietekmes vērtība ir identificēta kā vidēji nozīmīga vai nozīmīga vai arī ietekme ir vidēja, taču, izvērtējot vietas kontekstu, var būt piemērojami papildu risinājumi ietekmi mazinošiem pasākumiem.

Tabulā apkopotas konkrētas teritorijas un iespējamie kompensējošie vai ietekmi mazinošie pasākumi. Vietas numurs norādīts saskaņā ar 5. nodaļā vērtēto teritoriju un vietu secību.

Vietas nr.	Vietas nosaukums	Ietekmes vērtējums	Piedāvātie ietekmi mazinošie pasākumi
4	Ventas lejteces ainava, Ventspils novads	Vidēji nozīmīgs	Novērtējuma ietvaros secināts, ka šīs trīs vietas ietekmi mazinošo pasākumu kontekstā skatāmas kompleksi, jo tās ir savstarpēji saistītas. Visjutīgākā zona varētu būt EPL trases posms no autoceļa P123 ar trases ievirzīšanu mežā, kur tā būs redzama Valleskalna – pilskalna fonā. Šajā zonā var tikt izmantoti vieglākas konstrukcijas balsti vai variēts ar balstu tonalitāti, lai samazinātu kontrastu ar fona ainavu.
5	Ainavisks ceļa posms no Lagzdīnes pilskalna līdz Zlūkām (pa autoceļu P122), Ventspils novads	Vidēji nozīmīgs	
6	Skats no tilta pār Ventu (pie Zlūkām no autoceļa P123), Ventspils novads	Vidējs (ZA virziens)/vidēji nozīmīgs (DA virziens)	
7	Zlēku kultūrvēsturiskā ainava, Ventspils novads	Zems	Būvprojekta izstrādes laikā atkārtoti jāprecizē balstu izvietojums, lai tiktu saglabāts skats uz Zlēku ciema siluetu ar baznīcas spīci no autoceļa P123. Skata zonā uz baznīcu balsti jāatvirza no ceļa, lai tie neeksponētos vienā skata tvērumā ar baznīcu. Attiecībā pret konkrēto situāciju diapazons, kurā vajadzētu izvairīties no balstu izvietojuma, ir aptuveni 60° leņķis.
8	Nabes ezera ainava, Kuldīgas novads	Nozīmīgs	Izskatīt iespēju izmantot dizaina balstus un sakārtot teritorijas infrastruktūru rekreācijas vajadzībām. Mērķis ir izveidot kvalitatīvu, vizuāli izteismīgu zonu, kas

		<p>kalpotu arī kā tūrisma piesaistes punkts. Šādi risinājumi piešķirtu vietai papildu vērtību, transformējot industriālā objekta klātbūtni pozitīvā pieredzē.</p> <p>Kā sekundāra var tikt izskatīta iespēja vieglākas konstrukcijas balstu izvietošanai.</p> <p>Tā kā teritorija atrodas plūdu zonā (ar 10 procentu applūšanas varbūtību), balstu pamatu konstrukcijas paredzams izbūvēt uzbērumā. Uzbērumam jāveido plastiska forma ar lēzenām nogāzēm, kas harmoniski saplūst ar esošo reljefu.</p> <p>Būvprojekta izstrādes gaitā attiecīgajai pašvaldībai un/vai atbildīgajiem dienestiem ir tiesības izvirzīt papildu specifiskas prasības balstu materiālam, konstrukcijai un krāsu risinājumiem..</p>
--	--	---

Izmantojamo balstu zonējums pie Nabes ezeriem, ietverot arī Ventas šķērsojumu.

9	Padures ainava, Kuldīgas novads	Vidēji nozīmīgs	<p>Kompensējošie pasākumi orientēti uz lokāliem situācijas uzlabojumiem vides kontekstā attiecībā uz esošo aleju. Jaunās EPL trasējuma koridoru saglabāt, maksimāli pietuvinoties esošajai līnijai, lai nebūtu vajadzība alejā veidot jaunus atvērumus. Būvprojekta ietvaros veikt pilnu esošās alejas inventarizāciju un novērtēšanu un sagatavot norādījumus tās sakopšanai būvniecības laikā, nodrošināt tās galveno vizuālo un ekoloģisko vērtību saglabāšanu. Papildus ieteicams maksimāli palielināt attālumu starp plānotajiem balstiem un aleju, kā arī tuvākos balstus uz abām pusēm paredzēt no vieglākas konstrukcijas, piemēram, tubulārajiem balstiem. Būvprojekta izstrādes gaitā attiecīgajai pašvaldībai un/vai atbildīgajiem dienestiem ir tiesības izvirzīt specifiskas prasības balstu materiālam, konstrukcijai un krāsu risinājumiem.</p>
---	------------------------------------	-----------------	--

Izmantojamo balstu zonējums pie Padures neatkarīgi no izvēlētās apakšalternatīvas turpinājumā.

10	Vārmes ainava, Kuldīgas novads	Nozīmīgs	<p>Vārmes ciema ainavas galvenais konflikts ar plānoto EPL veidojas ciema kultūrvēsturisko vērtību un sociālo funkciju, t. sk. tuvumā esošo blīvi apdzīvoto zonu, dēļ, tāpēc konkrētajā situācijā ietekmi mazinoši pasākumi saistīti ar kardinālām trasējuma izmaiņām, lai maksimāli atkāptos no Vārmes ciema. Iespējamie trasējumi aplūkoti nodaļā par alternatīvu vērtējumu. No vizuālā viedokļa prioritāri atbalstāma ir 8. alternatīva, savukārt 6. alternatīva nav atbalstāma. Atbalstāmās alternatīvas ietvaros, lai nodrošinātu būtisko skatu punktu saglabāšanu atklātās ainavās, posmos paredzēts izmantot vieglākas konstrukcijas balstus. Būvprojekta izstrādes gaitā attiecīgajai pašvaldībai un/vai atbildīgajiem dienestiem ir tiesības izvirzīt papildu specifiskas prasības balstu materiālam, konstrukcijai un krāsu risinājumiem.</p>
----	-----------------------------------	----------	---

Izmantojamo balstu zonējums pie Vārmes.

12	Cieceres ezera ainavu telpa, Saldus novads	Vidēji nozīmīgs	Vietās, kur balstu vertikālais apjoms ir redzams vairāk nekā 2/3 un skata attālums no izejas punkta atrodas līdz 1 km, ja nav iespējams balstus pārvirzīt, rekomendējams izmantot dizaina balstus, tos integrējot skatā.
15	Skats no Saldus skatu laukuma, Saldus novads	Vidēji nozīmīgs	Ietekmi mazinošie pasākumi nav nepieciešami, ja balsti būvprojekta ietvaros netiek tuvināti skata izejas punktam vai ja kardināli nemainās ainavu struktūra zonā no skata izejas punkta līdz plānotajai EPL. Nepieciešamības gadījumā var tikt izmantoti vieglākas konstrukcijas balsti vai mainīts balstu krāsojums.
Lokāli pasākumi visas trases garumā atkarībā no situācijas			<ul style="list-style-type: none"> - Ceļa un upju šķērsojumos laidumu starp balstiem centrēt attiecībā pret šķērsojumu, lai nodrošinātu balstu maksimālu atvirzīšanu no ceļa vai upes krasta. - Vietās, kur plānotas divas paralēlas līnijas, piemēram, netālu no Ventspils un Saldus tuvumā, līniju balstus izvietot vienu otram blakus, nevis pamīšus. - Vietās, kur plānotā EPL šķērso esošās zemsprieguma līnijas vai atrodas tām pietuvināti, izskatīt iespēju zemsprieguma līniju ierakt zemē. - Vietās, kur tiek izmantoti tubulārie balsti, rekomendējams izmantot dzelzsbetona konstrukcijas balstus, lai izvairītos no metāliskā spīduma un gaismas atstarošanas. Ja tiek izvēlēta metāla konstrukcija,

	<p>principiālie risinājumi saskaņojami ar konkrētās pašvaldības atbildīgajiem speciālistiem.</p> <p>Nepieciešamības gadījumā jā sagatavo 3D vizualizācijas vides kontekstā.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ja trasējums tiek virzīts caur meža teritoriju, pirmo balstu neizvietot pie meža malas, bet ievirzīt to meža teritorijā. - Lai mazinātu negatīvu ietekmi, kas saistīta ar mēroga neatbilstību un vizuālo piesātinājumu, plānotās EPL un potenciālo vēja parku izvietojumā rekomendējams izvairīties no abu infrastruktūras objektu tiešas vizuālās pārklāšanās. Proti, nav ieteicams kombinēt vēja elektrostaciju un elektrolīnijas balstu izvietojumu vienā skatu laukā. Tā vietā VES un EPL izvietot, ņemot vērā dabas ainavā esošos vizuālos robežšķērējus, piemēram, ceļus vai meža nogabalus.
--	--

Turpinājumā redzams konceptuāls vizuālais modelis jau iepriekš apskatītajam iespējamam balstu dizaina variantam “Bura” pie Nabes ezera, kas piedāvāts kā stilizēta atsauce uz Ventu un ūdens klātbūtni kopumā.

Piedāvātais dizaina balstu koncepts "Bura".

Konkrētais balstu dizaina piedāvājums ir tikai vīzija, kas radīta diskusijas uzsākšanai, – tas netiek piedāvāts kā galarisinājums. Lēmums par objektu dizainu, izpildījumu, skaitu un izvietojumu būtu jāpieņem, rīkojot atklātu konkursu un vērtēšanas procesā iesaistot arī attiecīgās pašvaldības un vietējās kopienas.

Ainavas un vizuālās ietekmes novērtējums 2. daļa

Ietekmes novērtējums 3. un 4. apakšalternatīvai uz UNESCO pasaules mantojuma objektu "Kuldīgas vecpilsēta"

Paredzētā darbība – 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve

Ierosinātājs: AS "Augstsprieguma tīkls"

Reģ. nr. 40003575567

Dārziema iela 86, Rīga

IVN izstrādātājs: SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment"

Reģ. nr. 40003374818

Vīlandes iela 3–6, Rīga

Novērtējuma izstrādātājs: Gunita Čepanone

Ainavu arhitekta

LAAA sert. nr. 45-2011

2025./2026. gads

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU**

SATURS

Vizuālās ietekmes novērtējums	4–24
Alternatīvu vērtējums	24–32
Iespējamie pasākumi ietekmes mazināšanai	32–33

Novērtējuma 2. daļa ietver paredzētās darbības – 330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve – ietekmes novērtējumu uz UNESCO pasaules mantojuma sarakstā iekļauto objektu “Kuldīgas vecpilsēta”. Vispārīga informācija par ainavas aizsardzības politikas un normatīvu regulējumiem, kā arī esošās situācijas raksturojums skatāms novērtējuma 1. daļā.

Vērtējot paredzētās darbības vizuālo ietekmi uz Kuldīgu, prioritāri tiek ņemts vērā, ka Kuldīgas vecpilsēta ir UNESCO pasaules mantojuma objekts. Kritērijs, kurā iekļaujas Kuldīgas vecpilsēta, ir: *v) jābūt izcilam tradicionālas cilvēku apdzīvotas vietas, zemes izmantojuma vai jūras izmantojuma paraugam, kas atspoguļo kultūru (vai kultūras) vai cilvēka mijiedarbību ar vidi, jo īpaši, kad neatgriezenisku izmaiņu ietekmē tā kļūst neaizsargāta.*¹

*Kuldīgas vecpilsēta ir izcils labi saglabājušās pilsētībūvniecības paraugs, kas pārstāv tradicionālo Baltijas valstu arhitektūru un pilsētībūvniecību, kā arī vairākus vēsturiskos periodus – no 13. līdz 20. gadsimta sākumam. Tās vēsturiskajā pilsētībūvnieciskajā audumā ietilpst gan tradicionālās vietējās guļbūves arhitektūras būves, gan arī lielā mērā ārvalstu ietekmētas ķieģeļu, mūra un koka karkasa māju celtniecības tehnikas un stili, kas ilustrē vietējās amatniecības integrāciju ar ārvalstu ietekmi no citām Hanzas pilsētām un centriem ap Baltijas jūru, kā arī no Krievijas. Amatniecības prasmes ir redzamas funkcionālajās un dekoratīvajās ēku detaļās visā pilsētā, un amatnieki tās izmanto arī mūsdienās. Māla dakstiņu kā jumta seguma materiāla pārsvars veicina Kuldīgas pilsētas ainavas harmoniju.*²

Tās vienumu veido vairāku faktoru un elementu kopums un to savstarpējā mijiedarbība:

- **pilsētas struktūra un vēsturiskais periods**, kas ietver viduslaiku pilskalnu, Kalnamiesta rajonu, kā arī hercogistes laikā attīstītās pilsētas daļas;
- **arhitektūra un amatniecība**, kas apvieno vietējo guļbūvju tradīcijas ar ārzemju ietekmēm (ķieģeļu un koka karkasa mājas) no citām Hanzas pilsētām. Tā liecina par Kurzemes un Zemgales hercogistes laikmeta uzplaukumu, tirdzniecības sakariem un kultūras apmaiņu;
- **dabas ainava**, ko veido pilsētas apkārtējā ainava, jo tai ir būtiska nozīme pilsētas attīstībā. Tā ietver Ventu un ūdenskritumu, kas bija svarīgi elementi pilsētas izaugsmei par tirdzniecības centru.

Galvenie elementi (atribūti), kas veido un izceļ Kuldīgas izcilās universālās vērtības (OUV) un ir cieši saistītas ar ainavu:

- **Ventas rumba**: platākais ūdenskritums Eiropā, kas bija nozīmīgs tirdzniecības attīstībā un ir pilsētas dabiskās ainavas pamatelements. Tas iekļauts arī dabas parka “Ventas ieleja” teritorijā;
- **Vecais ķieģeļu tilts**: tilts pār Ventas rumbu, kas celts 1874. gadā. Tā arhitektūra ir unikāls vēsturisks elements, kas atspoguļo pilsētas inženierbūves mantojumu. No tā paveras gleznains skats gan uz vecpilsētu, gan Ventas rumbu un Ventas upes ieleju. Tilts no dažādiem rakursiem ir arī atpazīstams Kuldīgas identitātes simbols;
- **Alekšupīte**: senā apbūve gar to atspoguļo tradicionālo Kurzemes arhitektūru. Savukārt tās ieteka Ventā ir pilsētas struktūras elements, kas veicina tās ainavisko vērtību;

¹ <https://whc.unesco.org/en/guidelines/>

² <https://whc.unesco.org/en/list/1658>

- **Kuldīgas viduslaiku pils vieta:** vieta, kur atradās viduslaiku pils. Tā ir pilsētas vēsturiskā sirds un tās izcelsmes punkts. No pils dārza skatu platformām paveras ainaviski skati uz pretējo Ventas krastu;
- **mazās ieliņas un koka apbūve:** Kalnamiesta viduslaiku teritorija, kā arī pilsētas kopējā vēsturiskā struktūra ar raksturīgajām šaurajām ieliņām, saglabātām koka arhitektūras ēkām un ēku dekoratīvo apdari, kas atspoguļo vietējās tradīcijas un noteikta laika perioda arhitektūras ietekmi.

1. Vizuālās ietekmes novērtējums

Lai nodrošinātu konkrētā UNESCO pasaules mantojuma objekta vizuālo aizsardzību no potenciālajām darbībām, kam varētu būt negatīva ietekme, pēc Kuldīgas novada pašvaldības pasūtījuma 2024. gadā tika veikts pētījums “Skatu punktu analīze UNESCO pasaules mantojuma objektam “Kuldīgas vecpilsēta””³ (turpmāk – skatu punktu analīze). Lai arī pētījums un tā rezultāti orientēti uz vēja parku attīstību, atsevišķi no tajā identificētajiem skatu punktiem ir attiecināmi arī uz plānoto darbību, līdz ar to izstrādātais materiāls un tā metodoloģija tika piemērota arī plānotā EPL trasējuma ietekmes novērtēšanai.

Skatu punktu izvēle

No skatu punktu analīzē definētajiem 15 skatu punktiem paredzētās darbības kontekstā detalizēti vērtēti četri. Skati izvēlēti, pamatojoties uz labu pārredzamību attiecībā pret paredzēto darbību, tajā skaitā ņemot vērā noteiktā skata izejas punkta atrašanās vietu un noteikto skata līmeņa nozīmīgumu pilsētas kontekstā, kā arī skatu savstarpējo pārklāšanos. Tāpat tika ņemta vērā skatu vietas publiskā pieejamība.

Skatam no Ķieģeļu tilta (POI Nr. 4) tika vērtēts vēl viens papildu skata vērsums, kas sakrīt ar frontālu vērsumu paredzētās darbības virzienā. Tāpat, vērtējot plānoto EPL trases izvietojumu, teritorijas apsekošanas laikā tika identificēts viens papildus vērtējams skats, kas šī novērtējuma ietvaros atzīmēts kā Nr. 16. Tas sakrīt ar frontālu vērsumu paredzētās EPL trases virzienā, un no tā paveras arī ainavisks skats uz apkārtni un UNESCO atribūtiem.

Turpinājumā apkopota informācija par vērtētajiem skatiem. Skatu numerācija dota saskaņā ar skatu punktu analīzē norādīto.

POI Nr.	Skatu punkta nosaukums	Skata veids	Nozīmīguma līmenis	Skata raksturojums un izvēles pamatojums
2	Kuldīgas novada muzejs	Atsevišķais skatu punkts/īpašais skata koridors (balkons)	A+ (viens no 4 būtiskajiem attiecībā uz OUV)	Dod plašu skata tvērumu pāri Ventas rumbai paredzētās darbības virzienā. Skata izejas punkts atrodas paaugstinājumā.
4N	Ķieģeļu tilts (skats uz ziemeļiem)	360° skats (zemes līmenis)	A+ (viens no 4 būtiskajiem attiecībā uz OUV)	Dod plašu un gleznainu skatu uz Ventas ieleju. Konkrētais vērsums orientēts arī virzienā, kur EPL šķērso Ventu.
4S	Ķieģeļu tilts (skats uz dienvidiem)			Dod unikālu skata vērsumu Ventas rumbas virzienā, kas daļēji vērsts arī plānotā EPL trasējuma virzienā.

³ https://kuldigasnovads.lv/wp-content/uploads/2025/10/Pielikums-Nr.-1- originals Viewshed-Analysis-for-the-Old-town-of-Kuldiga-dokuments_eng.pdf

4E	Ķieģeļu tilts (skats uz austrumiem)			Skata vērsums papildus skatu punktu analīzē noteiktajam. Ir 360° skata no Ķieģeļu tilta daļa. Dod frontālu skatu paredzētās darbības virzienā.
11	Skatu punkts no dabas takas ziemeļos	Atsevišķais skatu punkts/īpašais skata koridors (zemes līmenis)	A+ (viens no 4 būtiskajiem attiecībā uz OUV)	Ļoti vērtīgs skats tajā redzamo atribūtu kontekstā – Venta, Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas tornis un Ķieģeļu tilts. Redzams arī Pārventas skatu tornis.
13	Skatu tornis Pārventas parkā – 3 skati (ziemeļu, ZA, austrumu virzienā)	360° skats (tornis)	A	Unikāls ar to, ka dod visaptverošu skatu gan UNESCO objekta virzienā, gan uz pārējo apkārtni. Vienlaikus tas izgaismo arī konflikta zonas ar vizuālajām nesaderībām – traucējošu elementu redzamība, piemēram, sakaru torņi. Arī attiecībā pret paredzēto darbību šis skats būs vistiešāk ietekmēts.
16	Skats no Pils dārza skatu laukuma pāri Ventai	Atsevišķais skatu punkts (zemes līmenis)	–	Papildu skatu punkts , kas uzskatāms par ļoti nozīmīgu tieši paredzētās darbības kontekstā, jo no tā paveras vairāki nozīmīgi atribūti – Ventas rumba, Mārtiņšala, Ķieģeļu tilts. Tas ir vērsti frontāli paredzētās darbības virzienā.

Par nozīmīgu skatu punktu uzskatāms arī skats no Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa (POI Nr. 6). Tas ir A līmeņa skatu punkts vienā no pilsētas augstākajām vietām (skatu platforma atrodas 25 m augstumā), atklājot plašu panorāmu uz apkārtni. Kā B līmeņa skatu punkts, kas paceļas virs Kuldīgas pilsētas aptuveni 15 m augstumā, definēts Adatu tornis (POI Nr. 15). Tas atrodas nozīmīgā pilsētas daļā, un no tā var labi nolasīt Kuldīgas sartos dakstiņu jumtus, kas mijas ar pilsētas zaļo struktūru. Šie skatu punkti tika apsekoti, taču izvērsti netika vērtēti, jo to apmeklējums ir ierobežots, pretēji jaunajam skatu tornim, kas ir pieejams 24 stundas diennaktī, kā arī dod tuvāku, tiešu un mazāk piesātinātu skatu uz paredzētās darbības teritoriju.

Skats no Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa paredzētās darbības teritorijas virzienā.

Skats no Adatu torņa paredzētās darbības teritorijas virzienā.

Skatu punktu vērtēšana

Izvēlētie skatu punkti vērtēti, izmantojot skatu punktu analīzes ietvaros piedāvāto metodi. Tiek vērtēti tādi kritēriji kā elementa vertikālā un horizontālā redzamība, dominance, ņemot vērā elementa attālumu attiecībā no skata izejas punkta. Dominances raksturlielumi attiecībā uz EPL balstiem tika noteikti, pamatojoties uz šī novērtējuma ietvaros iepriekš veikto citu esošu EPL apsekošanu dabā, kuras mērķis bija gūt vizuālu priekšstatu par balstu saskatāmību un to uztveramību atkarībā no ainavu telpas rakstura un skatu izejas punkta attāluma. Vispārīgu apkopojumu skatīt šī novērtējuma 1. pielikumā “Augstsprieguma balstu vizuālās uztveres raksturojums ainavā”.

Vērtējot katru no kritērijiem, tika piešķirti punkti no 0 līdz 3, kur zemāko vērtējumu saņēma mazākā ietekme, savukārt augstāko – būtiskākā ietekme. Pēc tam, summējot iegūtos punktus atkarībā no rezultāta, tiek noteikts ietekmes līmenis. Vērtējamo kritēriju tabula ar raksturlielumiem un ietekmes līmeņa noteikšanas punktu sistēma skatāma tabulās turpinājumā.

Skatu punktu vērtējamie kritēriji

Kritēriji	Vērtēšanas pamatojums (raksturlielums)	Punkti
Elektrolīnijas balstu vertikālā redzamība	Redzama lielākā daļa no balsta (vismaz 2/3), neatkarīgi no redzamo balstu skaita.	3
	Redzama ne vairāk kā 1/3 no balsta, neatkarīgi no redzamo balstu skaita.	2
	Balstu redzamība ir neliela, atsevišķiem balstiem skatā redzami vien to gali.	1
	Balsti nav redzami vispār.	0
Elektrolīnijas balstu horizontālā redzamība	Redzami visi vai lielākā daļa no skatā objektīvi uztveramiem balstiem, neatkarīgi no redzamā vertikālā apjoma. Vairāki (vismaz 3) no redzamajiem balstiem izvietojas līnijā cits aiz cita. Atrodas skata vērsuma centrālajā (frontālajā) daļā.	3
	Redzami atsevišķi balsti, bet skaitliski mazākā daļa no skatā ietvertajiem, neatkarīgi no redzamā vertikālā apjoma.	2
	Redzami atsevišķi (1–2) skatā ietvertie balsti, neatkarīgi no redzamā vertikālā apjoma.	1
	Balsti nav redzami vispār.	0

Elektrolīnijas balstu dominance skatu zonā	Balsti ir uzskatāmi par vizuāli dominējošiem, pārvades līnija varētu būt saskatāma un novērst uzmanību no citiem apkārtesošajiem vērtīgajiem elementiem. (Tuvākā redzamā balsta attālums ir <500 m.)	3
	Balsti ir saskatāmi, bet uztveras, ja vienkopus redzami vairāki. (Tuvākā redzamā balsta attālums ir 500–1000 m.)	2
	Balsti kļūst tikko saredzami un ir vizuāli nenozīmīgi. (Tuvākā redzamā balsta attālums ir >1000 m.)	1
	Balsti nav redzami vispār.	0

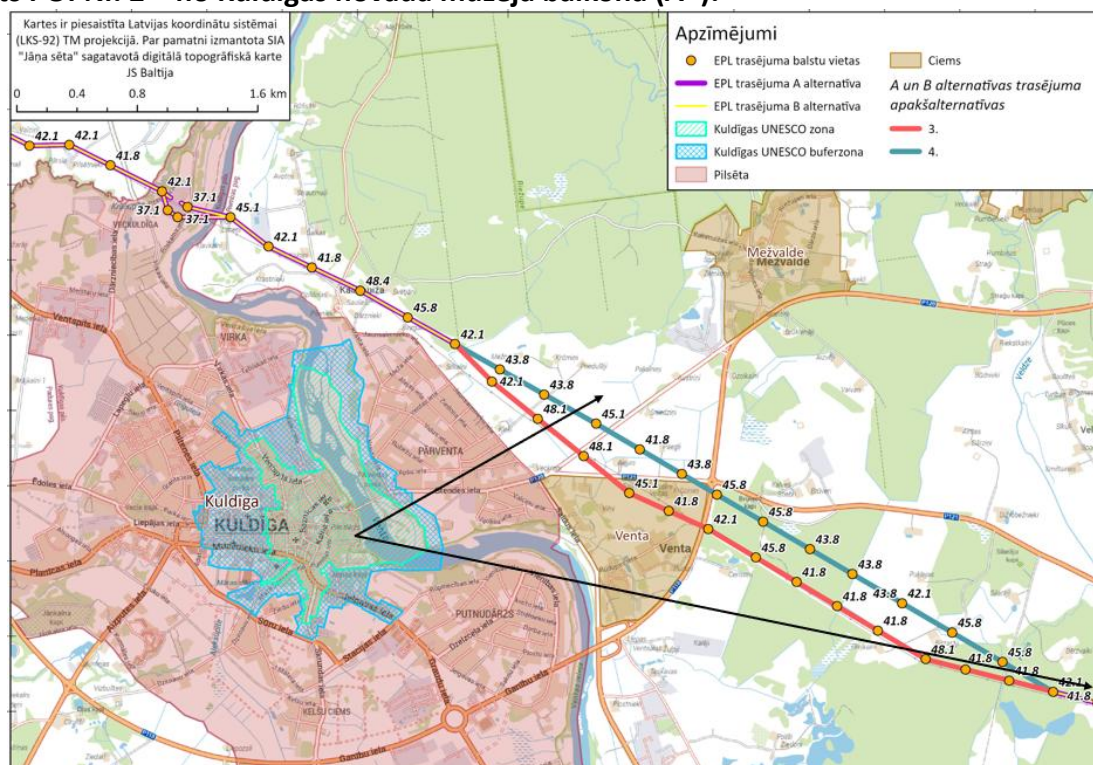
Ietekmes līmeņa noteikšana

Ietekmes līmenis	Ietekmes novērtējums	Punkti
(III)	Liela–ļoti liela ietekme	8–9
(II)	Vidēja ietekme	6–7
(I)	Neliela ietekme	3–5
(0)	Nav ietekmes vai tā ir nenozīmīga	0–2

Lai vērtējums būtu objektīvs un sniegtu reālu priekšstatu par paredzēto darbību, visiem vērtējamiem skatiem tika sagatavotas fotomontāžas un to darba modeļi, diviem no skatiem tika sagatavota arī redzamības karte.

Turpinājumā apkopots vērtējums par katru no minētajiem skatu punktiem. Fotomontāžas sagatavotas apakšalternatīvai Nr. 4, kas saskaņā ar divām piedāvātajām apakšalternatīvām ir izvēlēta kā iespēju robežās labākā. Atsevišķas fotomontāžas apakšalternatīvai Nr. 3 skatīt nākamajā nodaļā “Alternatīvu vērtējums”.

Skats POI Nr. 2 – no Kuldīgas novada muzeja balkona (A+).

Skata punkta POI Nr. 2 atrašanās vieta un vērsums.

Skata punkta POI Nr. 2 fotomontāžas darba modelis.

POI Nr. 2	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skats no Kuldīgas novada muzeja balkona	0/1 Teorētiski balstus varētu neredzēt vispār vai arī kādam no balstiem varētu būt redzams pats gals nenozīmīgā apjomā.	0/1 Pieņemts saistībā ar EPL balstu provizorisko vertikālo redzamību.	0 (tuvākā balsta attālums ir 1,7 km.)	0/2	(0) Ietekmes nav vai tā ir nenozīmīga.

Teorētiski balstiem nevajadzētu būt redzamiem, jo tos nosedz priekšplānā esošais apaugums. Taču, tā kā balstu gali gandrīz sakrīt ar pašām koku galotnēm, tika veikts dubultais novērtējums, proti, punktu skaits vienā variantā tika dots situācijai, kad balsti nav redzami, bet otrā – kad balstu gali ir redzami.

Skats POI Nr. 4 – no Ķieģeļu tilta (A+)

Skats sastāv no diviem pamatvērsumiem – ziemeļu (POI Nr. 4N) un dienvidu (POI Nr. 4S) virzienā, taču, tā kā skatu punktu analizē ir minēts, ka vērsums aptver 360° virzienā, attiecībā pret plānotās darbības teritoriju tika pieņemts vērtēt vēl vienu konkrētā skata papildu vērsumu – austrumu virzienā, kas sakrīt ar frontālu skatu paredzētās darbības virzienā.

Skata punkta POI Nr. 4N fotomontāžas darba modelis un fotomontāža ziemeļu vērsumam.

POI Nr. 4N	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skats no tilta uz ziemeļiem	3 2 no skatā ietvertajiem balstiem redzamais apjoms varētu sasniegt 2/3.	3 Kopumā būs redzami 3 balsti frontālā tvērumā Ventas ielejas skatu zonā cits citam blakus.	0 (tuvākā balsta attālums ir 1,6 km). Balstu saredzamība tiek prognozēta kā vāja.	6	(II) Vidēja ietekme

Šī ziemeļu skata ietekmes līmenis vērtēts kā vidējs. Kaut gan, ņemot vērā balstu attālumu no skata izejas punkta, to saskatāmība ir prognozēta kā vāja, secināts, ka skata frontālajā vērsumā, kas tiešā veidā saistīts ar Ventas ainavas koridoru, redzamais balstu vertikālais un horizontālais apjoms veidos būtisku vizuālo ietekmi.

Skata punkta POI Nr. 4S fotomontāžas darba modelis dienvidu vērsumam.

POI Nr. 4S	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skats no tilta uz dienvidiem	0	0	0 (tuvākā balsta attālums 1,8 km)	0	(0) Nav ietekmes

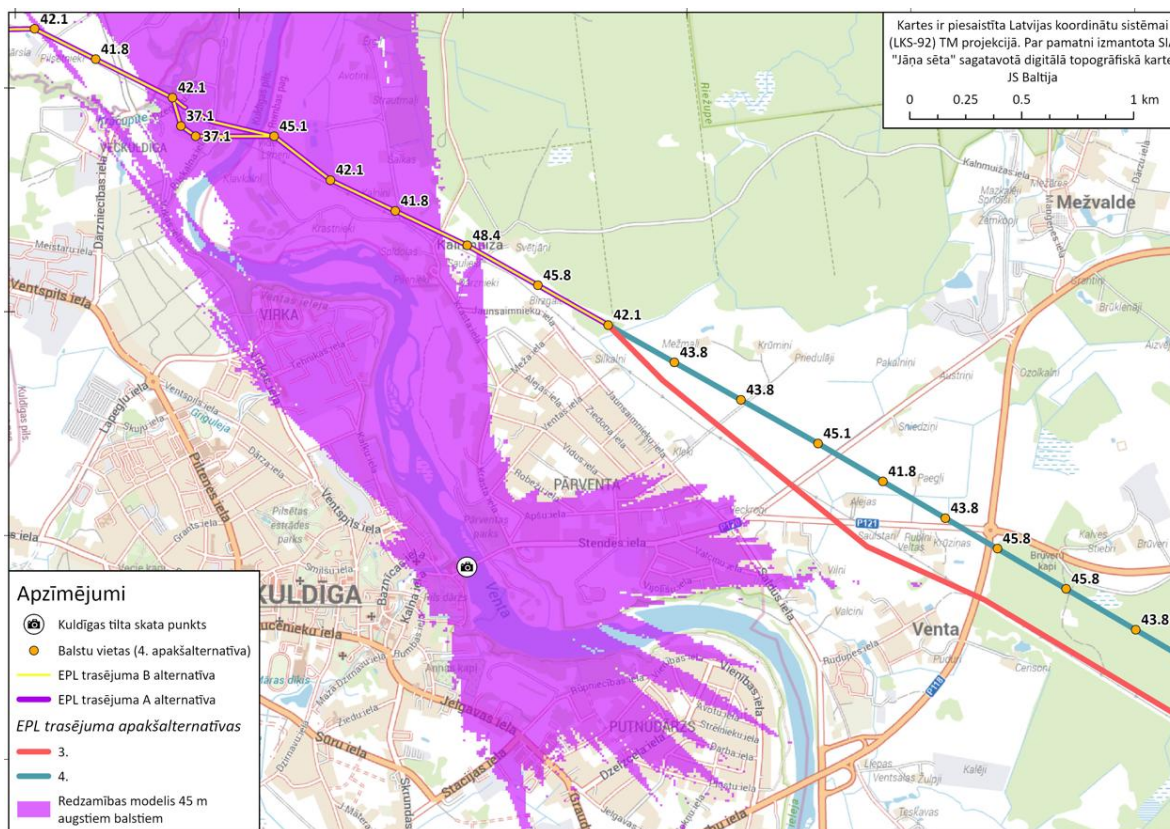
Konstatēts, ka konkrētajā dienvidu skatā balsti tiek aizsegti gan ar apaugumu, gan priekšplānā esošo apbūvi, tādēļ tiem nevajadzētu būt redzamiem vispār.

Skata punkta POI Nr. 4E fotomontāžas darba modelis austrumu vērsumam.

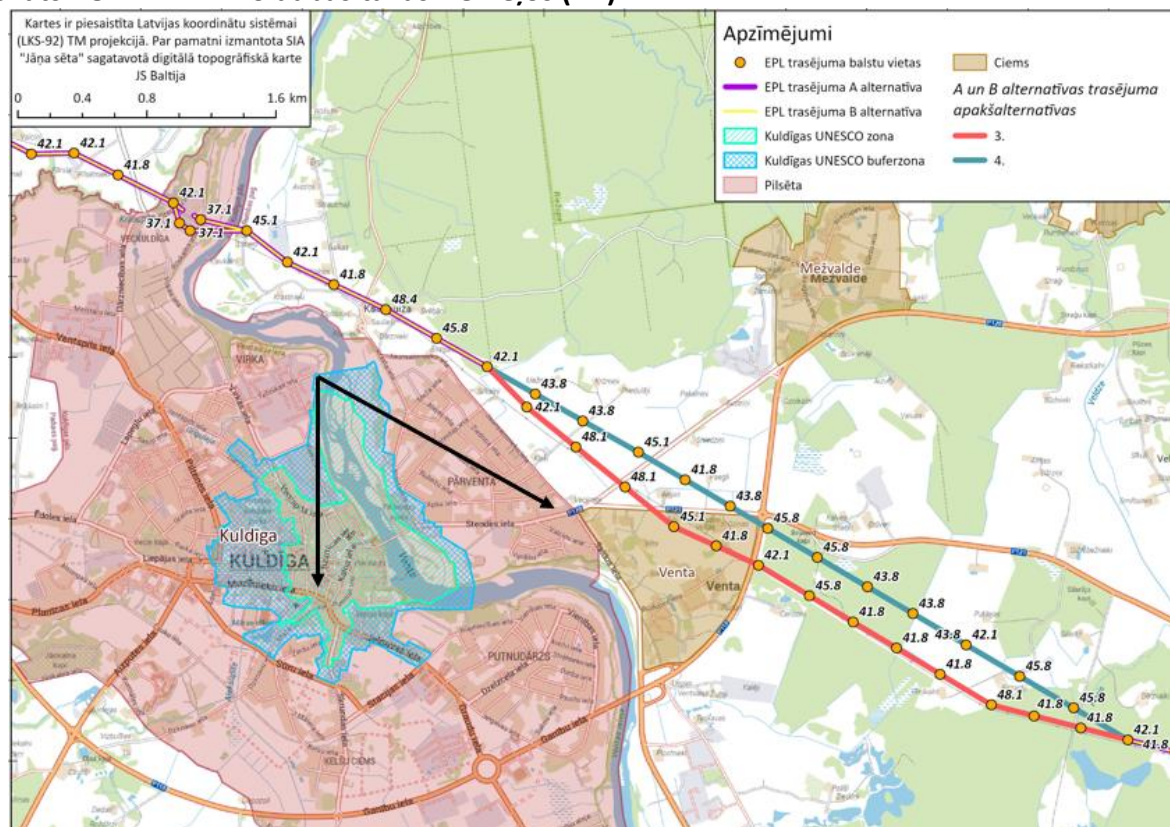
Papildu skata vērsums, POI Nr. 4E	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skats no tilta uz austrumiem	0	0	0 (tuvākā balsta attālums 1,3 km)	0	(0) Nav ietekmes

Arī skata austrumu vērsumam vizuālā ietekme nav sagaidāma. To apstiprina šim skatam ģenerētā redzamības karte. Saskaņā ar to balstu redzamība prognozējama tikai ziemeļu virzienā.

Skata punkta POI Nr. 4 redzamības karte. Balstu augstums pieņemts konstants visiem balstiem – 45 m.

Skats POI Nr. 11 – no dabas takas ziemeļos (A+)

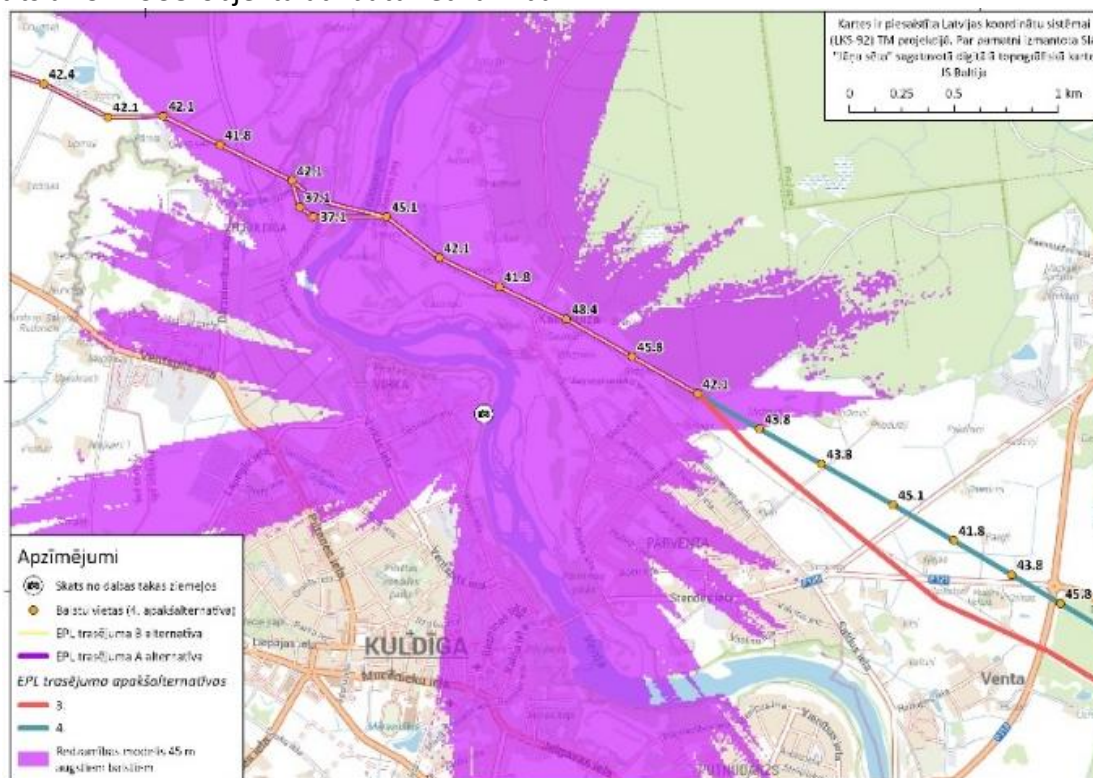
Skata punkta POI Nr. 11 atrašanās vieta un vērsumi.

Skata punkta POI Nr. 11 fotomontāžas darba modelis.

POI Nr. 11	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skats no dabas takas ziemeļos	0	0	0	0	(0) Nav ietekmes

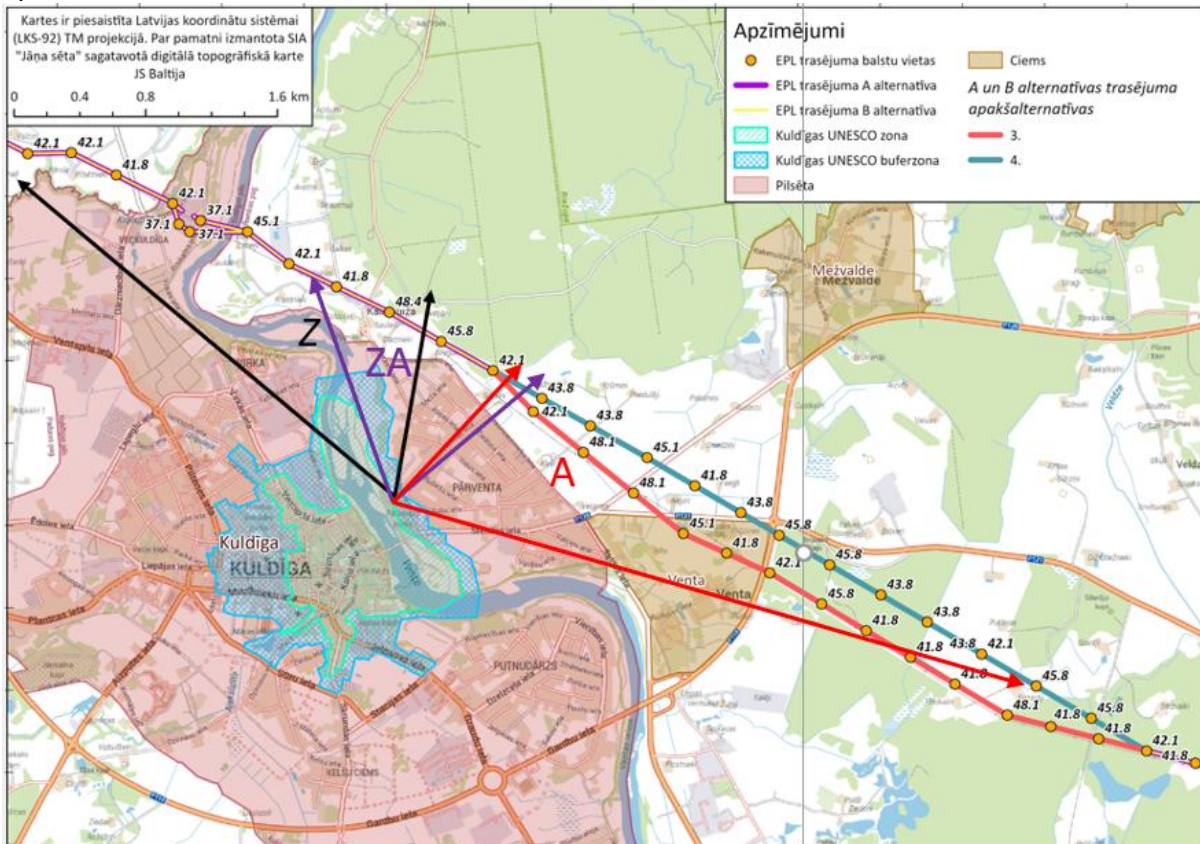
Arī šajā skatā nav paredzama plānotās EPL balstu redzamība, jo vērtīgais skata vērsums, iekļaujot skatu zonā arī Sv. Katrīnas luterāņu baznīcu, aizslīd garām plānotās EPL trasējumam. Saskaņā ar sagatavoto redzamības karti, kurā pieņemts, ka visu balstu augstums ir 45 m, tie varētu būt redzami, ja skata vērsums būs uz ziemeļiem, taču šāds vērsums nav saistīts ar UNESCO objekta atribūtu redzamību.

Skata punkta POI Nr. 11 redzamības karte.

Skats POI Nr. 13 – no skatu torņa Pārventā (A)

Skatu tornis, lai arī UNESCO kontekstā tiek vērtēts neviennozīmīgi, ir pieejams 24/7 režīmā un kļuvis par iecienītu apmeklētāju vietu. Visos aplūkotajos vērsumos plānotā EPL trase atrodas apmēram 1 km attālumā.

Skata punkta POI Nr. 13 atrašanās vieta un vērsumi uz ziemeļiem, ZA un austrumiem.

Skata punkta POI Nr. 13Z fotomontāžas darba modelis un fotomontāža ziemeļu vērsumam.

POI Nr. 13Z	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skats no torņa uz ziemeļiem	3 3 no skatā ietvertajiem balstiem redzamais apjoms varētu pārsniegt 2/3.	3 Kopumā būs redzami 4 balsti cits aiz cita. 3 balsti izvietojas skatu zonā ar Ventas ieleju.	1 (>1 km)	7	(II) Vidēja ietekme

*Skata punkta POI Nr. 13ZA fotomontāžas darba modelis un fotomontāža
 ZA vērsumam.*

POI Nr. 13	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skats no torņa uz ZA	2 Paredzams, ka vismaz 2 no 4 balstiem vertikālā redzamība varētu sasniegt 1/3 no apjoma.	3 Visi 4 balsti būs redzami. Atrodas līnijā cits aiz cita.	2 (0,9 km)	7	(II) Vidēja ietekme

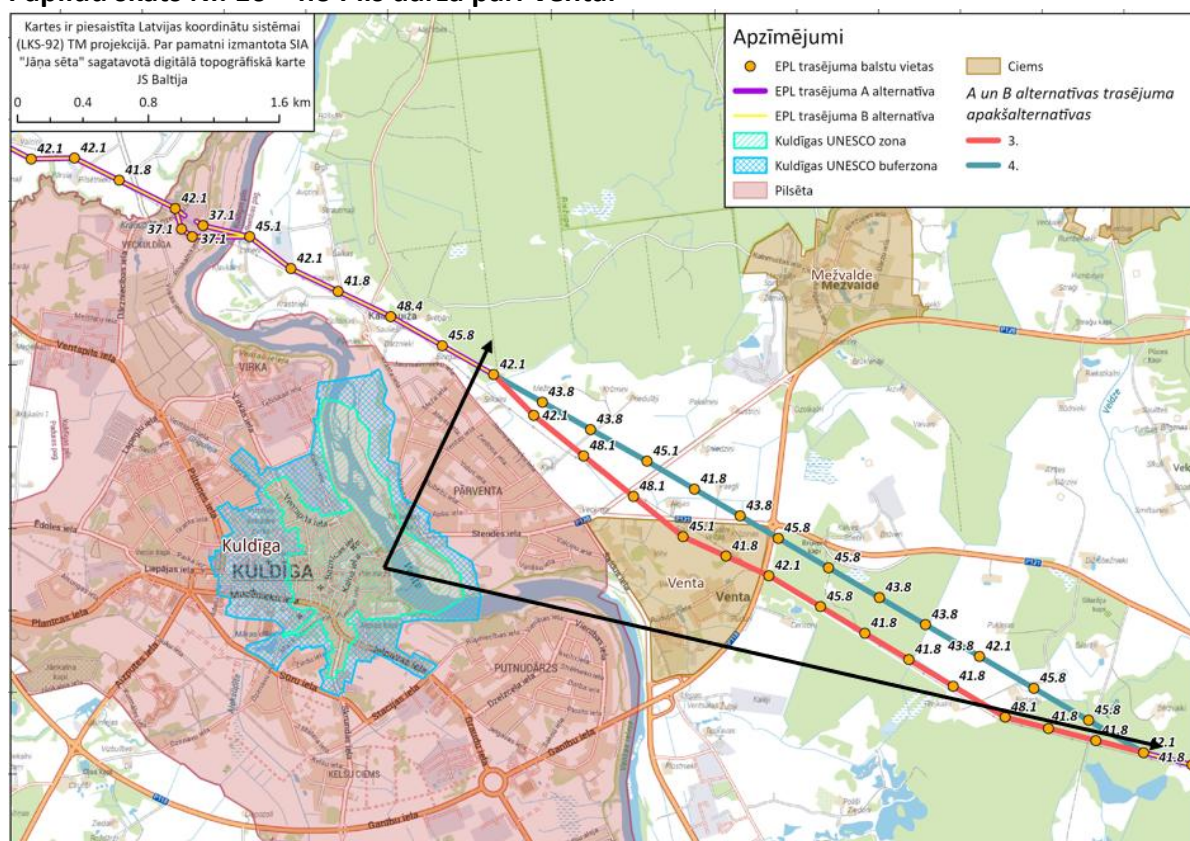

*Skata punkta POI Nr. 13A fotomontāžas darba modelis un fotomontāža
austrumu vērsūmam.*

POI Nr. 13	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skats no torņa uz austrumiem	3 Paredzams, ka vismaz 2 no 4 balstiem vertikālā redzamība sasniegs 2/3 no apjoma.	3 Redzami 4, bet objektīvi uztverami 3 balsti cits aiz cita.	1 (>1,0 km)	7	(II) Vidēja ietekme

Nemot vērā torņa atrašanās vietu un augstumu, jau sākotnēji bija paredzams, ka labās pārskatāmības un nelielā attāluma līdz plānotajai EPL dēļ ietekme no tā varētu būt pietiekami liela. Saskaņā ar visu trīs skatu punktu novērtējumu nozīmīgākā ietekme saistībā ar UNESCO objektu ir vērsums ziemeļu, ZR virzienā, kur faktiski vizuālajā konflikta zonā ietilpst arī skatā POI Nr. 4N (ziemeļu vērsums) aplūkotie balsti. Savukārt abi pārējie vērsumi – ZA un austrumu virzienā –, lai arī nav tieši saistīti ar UNESCO objekta atribūtiem, tik un tā dod unikālu skatu un vizuālu sasaisti ar vērsumu Kuldīgas pilsētas virzienā.

Papildu skats Nr. 16 – no Pils dārza pāri Ventai

Skata punkta Nr. 16 atrašanās vieta un vērsums.

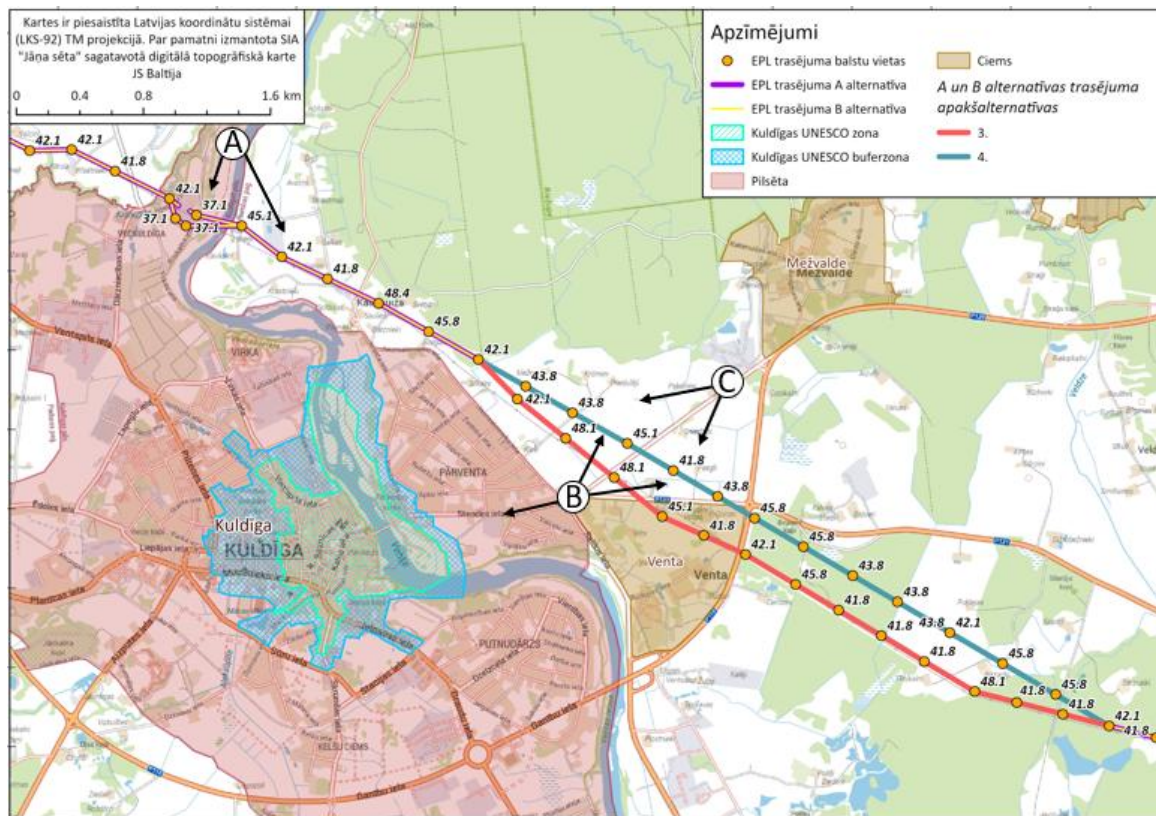
Skata punkta Nr. 16 fotomontāžas darba modelis.

Papildu izvēlēts skats Nr. 16	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skats no Pils dārza pāri Ventai	0	0	0	0	(0) Nav ietekmes

Lai arī skata vērsums attiecībā pret plānoto EPL ir frontāls, tomēr priekšplānā esošā apbūve un blīvās apauguma grupas, kā arī pietiekami lielais attālums – aptuveni 1,5 km – izslēdz balstu redzamību. Tādējādi konkrētajam skatam ietekme nav paredzama.

Papildus apskatītās teritorijas un vietas

Papildus vērtīgo skatu novērtēšanai attiecībā uz UNESCO objektu tika aplūkotas arī citas Kuldīgai nozīmīgas vietas, kas saistītas gan ar vizuālo ietekmi, gan citu atpazīstamu skatu ietekmēšanu. Konkrētajā gadījumā tās ir Veckuldīgas pilskalns ar senpilsētu (kartē turpinājumā norādītā skatu zona A), Stendes iela pie Kuldīgas pilsētas robežas (kartē turpinājumā norādītā skatu zona B) un skats no autoceļa P120 (Talsi–Stende–Kuldīga) Kuldīgas virzienā (kartē turpinājumā norādītā skatu zona C), kuru šķērso plānotā EPL.

Shēma ar papildus vērtētajām teritorijām un skatiem.

Veckuldīgas pilskalns ar senpilsētu (Nr. 1232) ir valsts nozīmes arheoloģijas kultūras piemineklis. Pilskalns atrodas gandrīz 800 m uz ziemeļiem no esošās Kuldīgas apakšstacijas, attālums līdz tuvākajam balstam Ventas labajā krastā sasniedz aptuveni 800 m.

Pilskalnam ir blīvs perimetrāls apaugums, kas bezlapu periodā dod nedaudz caurspīdīgāku, tomēr vēl aizvien ierobežotu skatu. Plaši atvērts skats atrodas pilskalna pakājē ar vēsumu vecpilsētas virzienā, taču, kā secināts, skatā nav redzams pilsētas siluets, kā arī kopējā ainavas struktūra ir pietiekami piesātināta, lai EPL balsti neizceltos.

Skats no Kuldīgas pilskalna kādreizējās apmetnes vietas virzienā. Frontāls skats attiecībā pret esošo Kuldīgas apakšstaciju.

Skats uz pilskalnu no priekšpili atdalošā vaļņa.

Skats no pilskalna ar vēsumu paredzētās darbības teritorijas virzienā./Plaši atvērts skats pilskalna pakājē ar vēsumu vecpilsētas virzienā.

Stendes iela veido spēcīgu vizuālo raksturu, kas nodrošina konkrētās vietas (ielas) vizuālo atpazīstamību un sasaisti ar Kuldīgu. Tai ir arī emocionālais raksturs, jo, Stendes ielai pārejot Baznīcas ielā, tiek šķērsots Ķieģeļu tilts, kas nodrošina arī konkrētās vietas telpisko sasaisti ar Kuldīgas vecpilsētu.

Tās vērtības nozīmīgumu pastiprina arī divi vēsumi ar pilnībā dažādu raksturu – Stendes ielas blīvā savrupmāju apbūve skatam rietumu virzienā un plaša lauku ainava austrumu virzienā, kas atduras pret tālāk esošo meža sienu.

Esošā 110 kV līnija atrodas apmēram 300 m attālumā no skata izejas punkta, savukārt apakšalternatīvas Nr. 4 risinājumā EPL tiek atvirzīta aptuveni 500 m no Stendes ielas skatu punkta, tādējādi nedaudz, tomēr samazinot vizuālo ietekmi.

Stendes iela ar vērsumu pilsētas virzienā.

Vērsums no Stendes ielas paredzētās darbības teritorijas virzienā uz autoceļu P120.

Fotomontāža ar plānoto EPL skatā no Stendes ielas.

Plānotās EPL redzamo balstu aptuvenie attālumi: >500 m kreisajā pusē, >700 m labajā pusē. Balsta novietojums skata labajā pusē pie šā brīža piedāvātā balstu izvietojuma nenobloķē esošo skatu, tādējādi saglabājot atvērto skatu. Līdz ar to nebūtu pieļaujama konkrētā balsta novirzīšana tuvāk ceļam. Savukārt kreisajā pusē, kur skatā diezgan labi eksponējas plānotais balsts, priekšplānā var tikt veidotas nelielas koku grupas skata ierobežošanai. Kumulatīvās ietekmes mazināšanai var tikt izskatīta priekšplānā esošo zemsprieguma kabeļu ierakšana zemē.

Skats no autoceļa P120 (Talsi–Stende–Kuldīga) dod frontālu skatu Kuldīgas virzienā. Skata apsekošana izvēlēta, lai pārliecinātos, ka konkrētajā vērsumā un attālumā nav nolasāms Kuldīgas pilsētas siluets vai redzami citi pilsētas siluetu veidojošie elementi, piemēram, baznīcu torņi, kas varētu radīt iespējamās vizuālas konfliktsituācijas. Attālums līdz Kuldīgas pilsētas robežai (Stendes ielas sākums) no šī skata izejas punkta ir aptuveni 850 m. Savukārt esošā 110 kV līnija izvietojas apmēram 500 m attālumā.

Skats no autoceļa P120 ar vērsumu pilsētas virzienā, esošā situācija.

Fotomontāža ar plānoto situāciju skatam no autoceļa P120 paredzētās darbības teritorijas virzienā apakšalternatīvai Nr. 4.

Fotomontāža ar plānoto situāciju skatam no autoceļa P120 paredzētās darbības teritorijas virzienā bez esošiem zemsprieguma kabeļiem.

Kā secināts, konkrētajā skatā nav redzams pilsētas siluets. Attālums līdz tuvākajam balstam ir >300 m, līdz nākamajam – secīgi >600 m. Kumulatīvās ietekmes mazināšanai izskatāma arī priekšplānā esošo zemsprieguma kabeļu ierakšana zemē.

2. Alternatīvu vērtējums

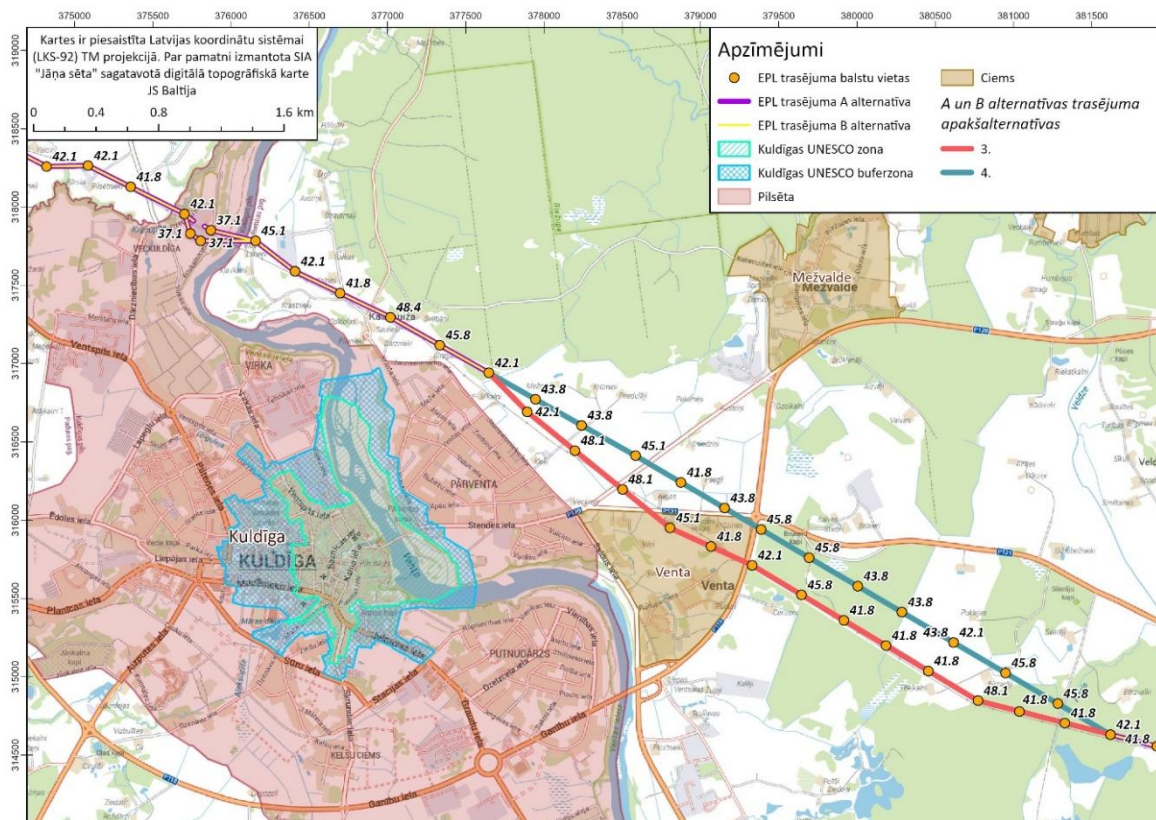
Kuldīgas ietvaros piedāvātās alternatīvas saistītas ar divām apakšalternatīvām – Nr. 3 un Nr. 4 –, kuras var tikt realizētas neatkarīgi no izvēlētās pamatalternatīvas. Piedāvātie varianti neparedz kardināli atšķirīgus risinājumus, jo plānotā trase tiešā veidā saistīta ar esošās infrastruktūras izmantošanu – apakšstaciju “Kuldīga” un 110 kV trasējumu, kā arī blakus esošajām dabas vērtībām.

Pamatalternatīvas trase tiek virzīta no ZR gar esošo apakšstaciju, lai Ventu šķērsotu pa esošo šķērsojumu. Pēc tam tā tiek virzīta aptuveni 1,7 km garā gandrīz taisnā posmā, no kura atzarojas divas piedāvātās apakšalternatīvas, kas aptuveni 2,5 km aiz apdzīvotas vietas Venta secīgi apvienojas vienā.

Lai arī novērtējuma ietvaros secināts, ka jutīgajos skatu punktos, piemēram, ziemeļu skatā no Ķieģeļu tilta un Pārventas skatu torņa, konkrētais taisnais posms no Ventas šķērsojuma līdz apakšalternatīvu atzarojumam veido galveno vizuālo konflikta zonu, ņemot vērā esošos ierobežojumus – dabas parka “Riežupe” atrašanos vienā pusē un esošo apbūvi otrā pusē –, trases iespējamais koridors konkrētajā zonā ir samērā ierobežots.

Apakšalternatīva Nr. 3 jauno trasi paredz virzīt, lielākoties izmantojot esošās 110 kV trases koridoru, atsevišķās vietās apejot izklaidus izvietoto lauku apbūvi. Savukārt apakšalternatīva Nr. 4 trasējumu paredz pavirzīt nepilnus 300 m tālāk no esošās trases, tādējādi nedaudz, tomēr palielinot attālumu no Kuldīgas pilsētas robežas. Piedāvātais risinājums neparedz kardināli mainīt trasējuma konfigurāciju, taču, atvirzot trasi, tā tiek iztaisnota, un tas samazina ne tikai balstu skaitu un augstumu, bet arī nepieciešamo enkurbalstu daudzumu.

330 kV elektropārvades līnijas Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve /
 Ainava un vizuālā ietekme / 2. daļa

EPL plānotais trasējums Kuldīgas apkārtnē ar iespējamām apakšalternatīvām.
 Posms sarkanā krāsā – apakšalternatīva Nr. 3. Posms zilā krāsā – apakšalternatīva Nr. 4.

Vērtējot apakšalternatīvu vizuālo ietekmi uz UNESCO pasaules mantojuma objektu “Kuldīgas vecpilsēta”, apskatīti tie vērtīgie skatu punkti, kuri vērsti paredzētās darbības alternatīvu virzienā.

Fotomontāžas darba modelis un fotomontāža skatam POI Nr. 4E **apakšalternatīvai Nr. 3.**

Fotomontāžas darba modelis un fotomontāža skatam POI Nr. 4E apakšalternatīvai Nr. 4.

Fotomontāžas darba modelis un fotomontāža skatam POI Nr. 13A **apakšalternatīvai Nr. 3.**

Fotomontāžas darba modelis un fotomontāža skatam POI Nr. 13A **apakšalternatīvai Nr. 4.**

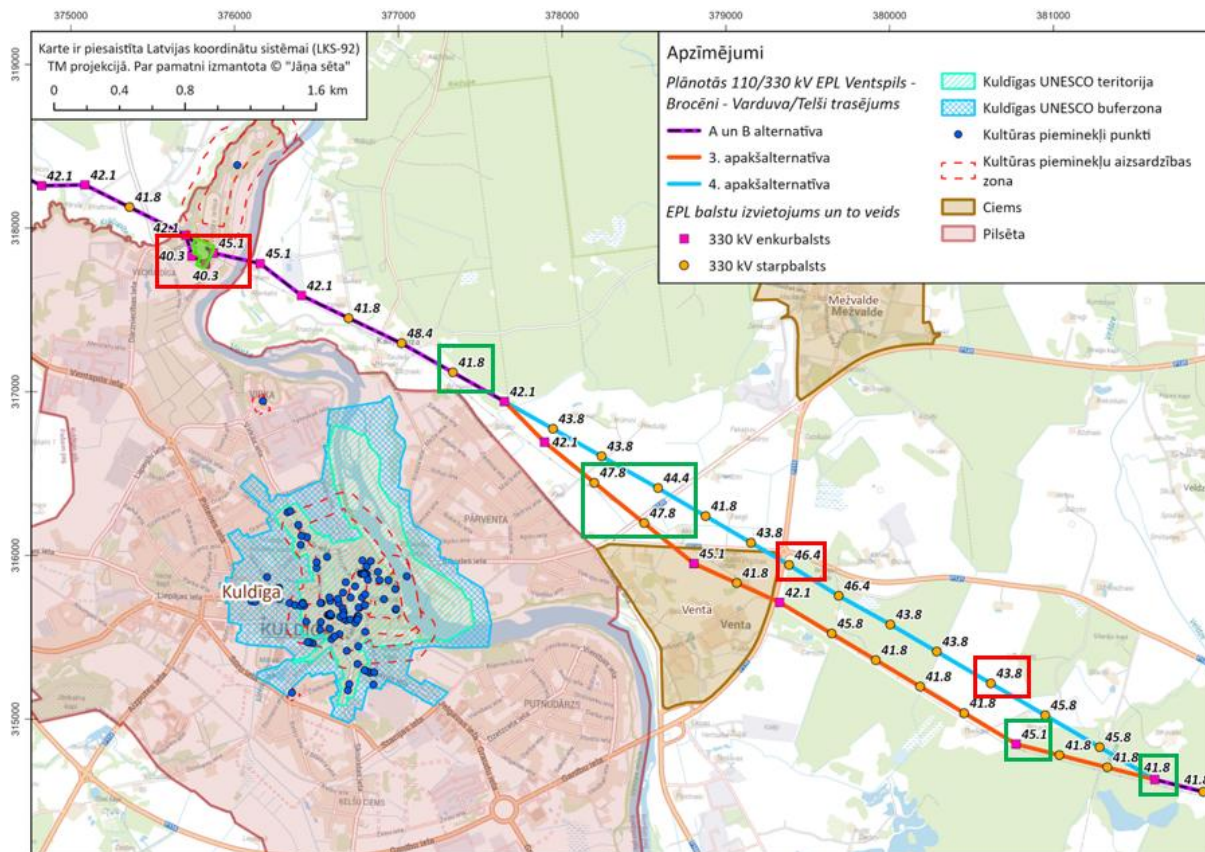

*Fotomontāžas darba modelis un fotomontāža papildu skatam Nr.16 **apakšalternatīvai Nr. 4.***

Kā redzams sagatavotajos fotomontāžas darba modeļos un fotomontāžās, apakšalternatīvu vizuālās ietekmes atšķirības nolasās vāji skatā no Pils dārza pāri Ventai, kur apakšalternatīvas Nr. 3 risinājumā daļēji redzams viens EPL balsts. Savukārt austrumu skatā no Pārventas skatu torņa EPL balsti būs redzami abās apakšalternatīvās, un, kaut arī apakšalternatīvā Nr. 4 balsti atrodas nedaudz tālāk no skata izejas punkta, vizuāli tas nenolasās. Līdz ar to secināts, ka abas apakšalternatīvas kopumā rada līdzīgu vizuālo ietekmi, taču nedaudz labāks risinājums ir apakšalternatīva Nr. 4, kas trasi atvirza no Kuldīgas. Tas uzlabotu situāciju arī no Stendes ielas skata pie Kuldīgas robežas. Taču vienlaikus jāatzīst, ka neviena no apakšalternatīvām šobrīd neatrisina situāciju ar balstiem pie Ventas šķērsojuma pirms apakšalternatīvu atzarojuma, kas rada būtiskāko vizuālo ietekmi uz UNESCO objektu.

Darba procesa ietvaros abas alternatīvas tika vairākkārt pārskatītas, gan optimizējot balstu augstumus, gan trases konfigurāciju, lai nodrošinātu nepieciešamos kabeļu augstumus no zemes virsmas, kā arī respektētu apkārtējos elementus. Lielākas izmaiņas veiktas tieši balstu augstumos, kas atsevišķās vietās ir gan paaugstināti, gan samazināti. Tā, piemēram, pie Kuldīgas transformatoru apakšstacijas balstu augstums, kas sākotnēji tika paredzēts 37,1 m, līdz ar precizējumiem tika paaugstināts līdz 40,3 m un 45,1 m. Savukārt apakšalternatīvā Nr. 3 un Nr. 4 atsevišķās vietās balsti augstumā samazināti par 1–4 m. Vērtējot mainīto balstu augstumu attiecībā pret vērtīgajiem skatu punktiem, secināts, ka ietekme būtiski neizmainās un problemātiskās zonas saglabājas tās pašas, kas sākotnēji vērtētajā redakcijā.

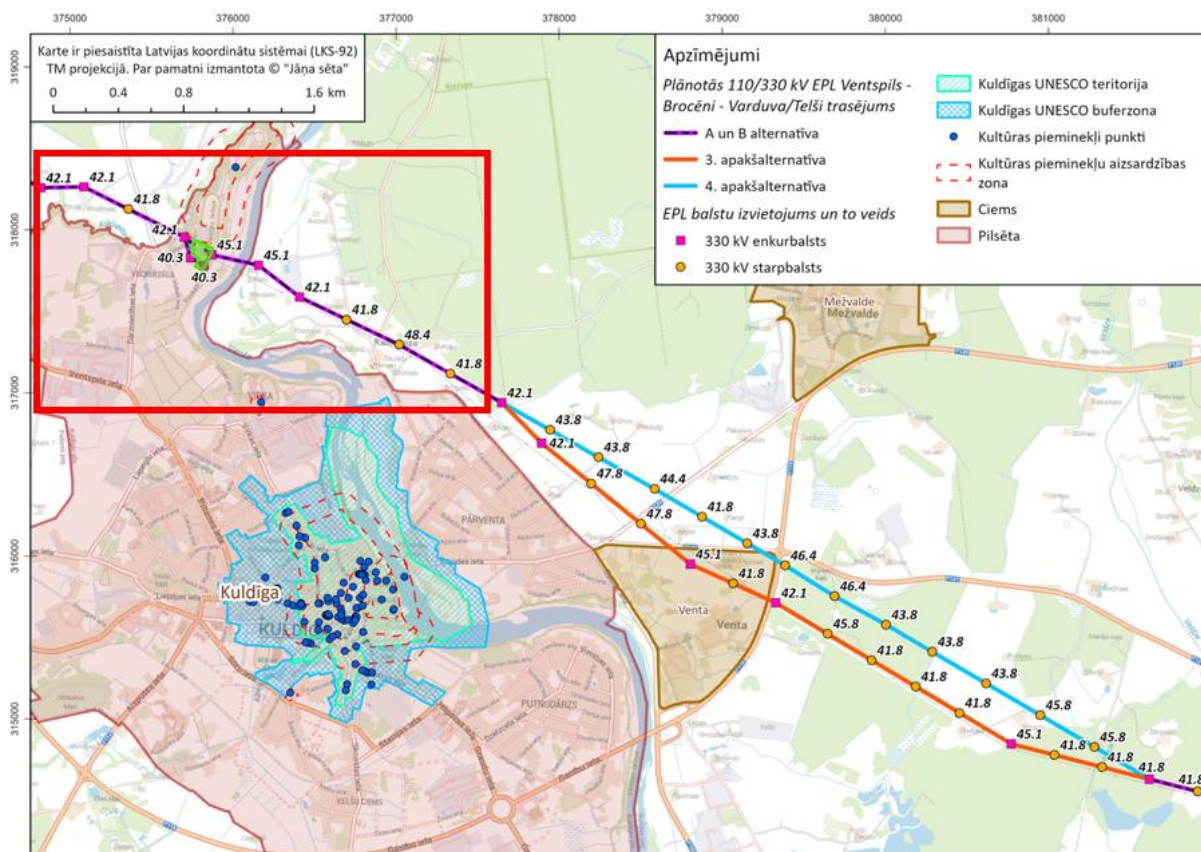

Karte ar apakšalternatīvas Nr. 3. un Nr. 4 balstu augstumu precizējumiem. Ar sarkano kontūru atzīmēti balsti, kuru augstums attiecībā pret sākotnējo risinājumu tiek paaugstināts, ar zaļu – samazināts.

3. Iespējamie pasākumi ietekmes mazināšanai

Vispārīga informācija par praksē pielietotajiem ietekmi mazinošiem pasākumiem sniegta novērtējuma 1. daļā. Šajā daļā apskatīti iespējamie ietekmi mazinošie risinājumi Kuldīgas tuvējā apkārtnē.

Kā secināts ietekmes novērtēšanas ietvaros, attiecībā uz esošajām UNESCO pasaules mantojuma vērtībām tiešā problēmozona ir EPL trases daļa, kas pienāk no ZR, minimālā zona ir nepilns 1 km pirms trases ienākšanas Kuldīgas apakšstacijā. Piedāvātajā trasējumā šajā zonā iekļauti 2–3 balsti, kuru augstums variē no 41,8 līdz 42,1 m. Šis posms atrodas nedaudz vairāk kā 2 km attālumā no tuvākā skatu analizē definētā A+ līmeņa vērtīgā skatu punkta (skatu punkts POI Nr. 11 – no dabas takas ziemeļos). Tāpat par problemātisku uzskatāms minētā posma turpinājums līdz apakšalternatīvu sazarojumam. Šajā zonā – posmā aiz Ventas šķērsojuma līdz apakšalternatīvu sazarojuma sākumam – balstu augstums svārstās no 41,8 līdz 45,8 m (sākotnējā redakcijā) un no 41,8 līdz 48,4 m (precizētajā redakcijā).

Shēma ar EPL trasi un norādītu galveno vizuālās ietekmes problemātisko zonu attiecībā uz UNESCO pasaules mantojuma objektu.

Iespējamie ietekmi mazinošie pasākumi saistībā ar šobrīd piedāvāto trases risinājumu:

- konkrētu balstu augstuma samazināšana, lai samazinātu to redzamo apjomu;
- vieglākas konstrukcijas balstu (piemēram, tubulāro balstu) izmantošana;
- krāsu tonalitātes pārdomāta izvēle, piemēram, pelēkie toņi, lai nodrošinātu veiksmīgāku iekļaušanos ainavā un novērstu gaismas atstarošanu.

Apkopojot novērtējuma rezultātus un ņemot vērā sarunas ar pašvaldību, kura, pamatojoties uz aktuālo EPL trasējumu, veikusi konceptuālu analīzi kopā ar ārvalstu sadarbības partneri *Institute for Heritage Management*, secināts, ka plānotā EPL rada tiešus vizuālus draudus nozīmīgos skatu punktos, kas vērsti uz ziemeļiem un ZR. Šobrīd piedāvātie ietekmi mazinošie pasākumi atzīstami par nepietiekamiem, lai pilnībā novērstu vizuālo ietekmi uz UNESCO pasaules mantojuma objektu.

Ņemot vērā minēto, secināts, ka ir nepieciešams izstrādāt jaunu apakšalternatīvu, kas nodrošinātu maksimālu trases atvirzīšanu, lai pilnībā apietu Kuldīgas pilsētas teritoriju.

**Ainavas un vizuālās ietekmes novērtējums
3. daļa**

**Ietekmes novērtējums 5. apakšalternatīvai – UNESCO
pasaules mantojuma objekta “Kuldīgas vecpilsēta” apejai**

**Paredzētā darbība –
330 kV elektropārvades līnijas
Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve**

Ierosinātājs: AS “Augstsprieguma tīkls”

Reģ. nr. 40003575567

Dārziema iela 86, Rīga

IVN izstrādātājs: SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”

Reģ. nr. 40003374818

Vīlandes iela 3–6, Rīga

Novērtējuma izstrādātājs: Gunita Čepanone

Ainavu arhitekta

LAAA sert. nr. 45-2011

2025./2026. gads

**DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU**

SATURS

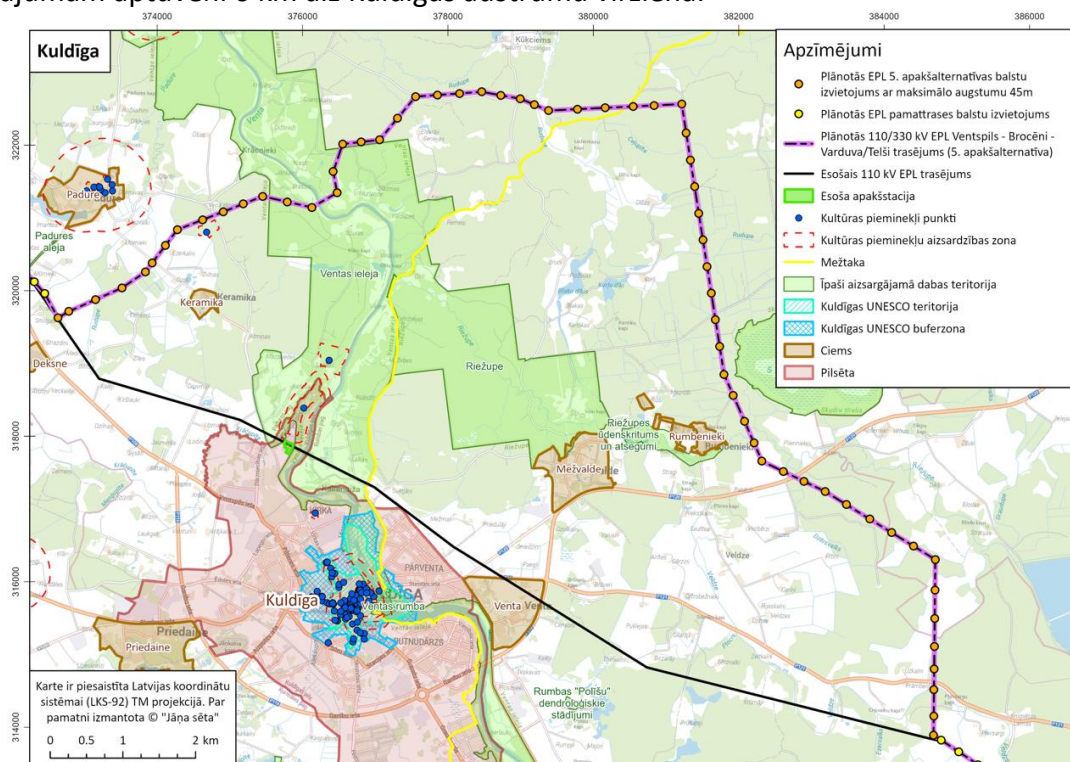
Paredzētās darbības 5. apakšalternatīvas apraksts _____	3–5
5. apakšalternatīvas ietekmes uz ainavu novērtējums _____	5–18
5. apakšalternatīvas ietvaros iespējamie tehniskie risinājumi esošās 110 kV līnijas pārbūvei _____	18–25
Iespējamie pasākumi ietekmes mazināšanai _____	25–29

Novērtējuma 3. daļa ietver paredzētās darbības – 330 kV EPL Ventspils–Brocēni–Varduva/Telši (LT) izbūve – ietekmes novērtējumu uz ainavu pilnīgi jaunam posmam (turpmāk – 5. apakšalternatīva), kas piedāvāts, pamatojoties uz 2. daļā veikto paredzētās darbības ietekmes novērtējumu uz UNESCO pasaules mantojuma sarakstā iekļauto objektu “Kuldīgas vecpilsēta”. Tās ietvaros secināts, ka sākotnēji plānotā EPL 3. un 4. apakšalternatīva no atsevišķiem nozīmīgiem skatiem rada tiešus vizuālus draudus UNESCO objektam. Savukārt piedāvātie iespējamie ietekmi mazinošie pasākumi uzskatāmi par nepietiekamiem, lai novērstu jebkādu vizuālo ietekmi uz UNESCO pasaules mantojuma objektu. Līdz ar to pieņemts lēmums izstrādāt pilnībā jaunu trases posmu, kas nodrošinātu maksimālu atvirzījumu, lai pilnībā apietu Kuldīgas pilsētas teritoriju.

Vispārīga informācija, tostarp par ainavu aizsardzības politiku, normatīvo regulējumu, kopējo EPL trasējumu un esošās situācijas raksturojumu, pieejama novērtējuma 1. daļā. Sākotnēji plānotā trasējuma ietekmes novērtējums uz UNESCO objektu atrodams novērtējuma 2. daļā, savukārt šajā – 3. – daļā iekļauta informācija, kas tieši saistīta ar 5. apakšalternatīvu un tās trasējuma ietekmes izvērtējumu.

Paredzētās darbības 5. apakšalternatīvas apraksts

5. apakšalternatīva maina sākotnēji plānoto 330 kV trasējuma virzienu nepilnu 1 km aiz Padures alejas šķērsojuma, kur plānotais trasējums vairs netiek virzīts pa esošo 110 kV trasi, bet pagriezts par 90° austrumu virzienā, tālāk to virzot lielākoties caur meža masīvu. Saskaņā ar Kuldīgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju blīvās un plašās vienlaidus meža platības ir noteiktas kā viena no novada nozīmīgākajām dabas un ainavas vērtībām. Vienlaikus jāatzīmē, ka mežs ir pateicīgs apjoms dažādu vizuāli pamanāmu objektu norobežošanai no publiskiem skatu punktiem. Trasējums tiek virzīts 2,5–7 km attālumā no Kuldīgas pilsētas administratīvās robežas. Trase vijas gar pilsētas austrumu daļu un pieslēdzas sākotnējam risinājumam aptuveni 6 km aiz Kuldīgas austrumu virzienā.

Karte ar 5. apakšalternatīvas trasējumu.

Piedāvātais trases novietojums izvēlēts, lai maksimāli atvirzītu to no apdzīvotām vietām un dzīvojamās apbūves, kā arī, primāri izmantojot meža teritorijas, nodrošinātu EPL vizuālo norobežošanu. Atsevišķās vietās, kur tas iespējams, trasējums virzīts gar meža ceļu taisnajiem posmiem, tādējādi vienuviet koncentrējot vairākus infrastruktūras elementus.

Plašas, vienlaidu meža platības vizuāli efektīvāk absorbē lineāro infrastruktūru, kas citādi fragmentētu ainavu, jo tās ļauj saglabāt meža kā ainavas dominējošā elementa uztveri. Savukārt, šķērsojot mazākus meža nogabalus, kas raksturīgi mozaikainavām, trases koridors rada izteiktu ainavas elementu fragmentāciju, kas ir vizuāli uztveramāka un negatīvāk ietekmē ainavas struktūru.

Nemot vērā IVN procesa ietvaros veiktos balstu augstuma aprēķinus, kā arī modelējot paredzēto darbību, maksimālais balstu augstums 5. apakšalternatīvas posmā ir noteikts 45 m ar nosacījumu, ka jācenšas izmantot pēc iespējas zemākus balstus. Plānotā balstu standarta konstrukcija – režgoti metāla balsti. Atsevišķās vietās, lai mazinātu vizuālo ietekmi uz apkārtni un tajā esošajām vērtībām, izmantojami vizuāli vieglākas konstrukcijas vai dizaina balsti.

5. apakšalternatīvas posma aptuvenais garums ir 20 km, tostarp 1,7 km garumā tiek šķērsota dabas lieguma “Ventas ieleja” teritorija, tajā skaitā Ventas upe.

Tabulā turpinājumā apkopota informācija par 5. apakšalternatīvas plānotā trasējuma skartajiem areāliem un tajos vai blakus areālos esošajām vērtībām, kas ir saistītas ar 5. apakšalternatīvas EPL trasējumu.

Areāls/novads	Īss areāla (skartās zonas) raksturojums	Vērtības	Areāla jutīgums
Ķīmales pazeminājuma viļņota reljefa agrārā mozaikainava (Kuldīgas novads)	Mozaikainavas raksturu veido meža teritoriju mija ar lielu pārsvaru esošās lauksaimniecības teritorijas. Kultūrvēsturisko noslāņojumu veido kādreizējo muižu apbūve. Reljefs – viegli viļņots. Skati – tāli un atvērti. EPL posmam tuvākā apdzīvotā vieta ir Padure, kas atrodas nepilna 1 km attālumā, un Keramika, kas izvietojas apmēram 0,6 km attālumā.	Padures kultūrvēsturiskā ainava ar Padures muižas dzīvojamo ēku (Nr. 6368), Padures muižas apbūvi (Nr. 6367), Padures aleju.	3
Pieventas līdzenumu meža ainava (Kuldīgas novads)	Ainavā dominē līdzenumu meža ainava. Konkrētā zona atrodas Ventas kreisajā krastā. Skati – ierobežoti.	Padures vecās skolas senkapi (Nr. 9192), daļa dabas lieguma “Ventas ieleja” teritorijas.	3
Lejasventas ainava (Kuldīgas novads)	Areāla galvenais elements ir Venta, kas vietām nolasās ar plaši atvērtiem skatiem, vietām – ar ierobežotiem skatiem koku un krūmu apauguma dēļ. Skati – no plaši atvērtiem līdz tuviem un ierobežotiem. Konkrētajā areālā plānots arī šķērsojums pāri Ventai.	Daļa dabas lieguma “Ventas ieleja” teritorijas ar Ventas upes šķērsojumu, vērtīgās skatu vietas pār Ventu pie Riežupes smilšu alām.	5

Dabas lieguma “Maņģenes meži” meža ainava (Kuldīgas novads)	Ainavā dominē vienlaidus meža masīvs, ko sadala meža ceļu tīklojums. Konkrētā posma tiešā tuvumā atrodas ĪADT – dabas liegums “Skudru tīrelis” (apmēram 0,2 km). Konkrētais posms areālu šķērso nepilnu 10 km garumā. Dabas lieguma “Maņģenes meži” teritorija netiek skarta, tā atrodas 2,2 km attālumā uz ziemeļiem.	Dabas liegums “Skudru tīrelis”, Mežtakas 93. posms Kuldīga–Renda.	5
Veldzes agrārā ainava (Kuldīgas novads)	Viļņota reljefa agrārā ainava. Konkrētais posms tiek virzīts gar areāla ZA, austrumu malu, kur atrodas arī blīvāki meža nogabali. Areālā dominē vidēji tāli skati, kur tie noslēdzas ar meža sienām.	Estētiski augstvērtīga ainava gar autoceļu P121 (Tukums–Kuldīga) netālu no Pļavsargu kapiem.	1
Kabiles meža ainava (Kuldīgas novads)	Areālam raksturīgs viļņota reljefa meža ainavas tips, un faktiski vairāk nekā 90 % no kopējās teritorijas aizņem meža un dabas pamatnes struktūra, kur dominējošās ir meža teritorijas, kuras šķērso samērā blīvs meža ceļu tīklojums. Skati – ierobežoti, un 5. apakšalternatīvas posms šo areālu šķērso ar aptuveni 0,3 km garu posmu gar pašu areāla rietumu galu.	Estētiski augstvērtīga ainava gar autoceļu P121 (Tukums–Kuldīga) netālu no Pļavsargu kapiem.	3

5. apakšalternatīvas plānotais EPL trasējums salīdzinājumā ar kopējo trasējumu šķērso vienu jaunu areālu – Kabiles meža ainavu, kam jutīgums attiecībā uz lielu ražošanas objektu integrēšanu ir novērtēts kā vidēji jutīgs, iegūstot vērtējumu 3. Taču, vērtējot iespējamās paredzētās darbības ietekmes vietas un objektus, secināts, ka šajā areālā attiecībā pret šķērsojamo apjomu tādi nav fiksēti. Savukārt pārējos areālos paredzētās darbības ietekme 5. apakšalternatīvas trasējumam ir vērtējama gan iepriekš skatītu, gan pilnībā jaunu objektu kontekstā. Tie apkopotī novērtējuma 1. daļā, kā arī šīs daļas nākamajā nodaļā. Jāatzīmē, ka arī 5. apakšalternatīvas trasējums, šķērsojot areālus ar ļoti augstu jutību pret paredzēto darbību, piemēram, dabas lieguma “Maņģenes meži” un Lejasventas ainavas, ir izstrādāts, respektējot tajos noteiktās aizsargājamās vērtības

5. apakšalternatīvas ietekmes uz ainavu novērtējums

Padures kultūrvēsturiskā ainava ietver gan kultūrvēsturiskas vērtības, piemēram, muižas apbūvi ar dzīvojamo ēku, kas ir valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi, gan dabas vērtības – Padures aleju. Kā jau minēts iepriekš, tās vērtību paaugstina uzplūdinātais Padures dīķis ar savu spoguļa plakni.

Līdz ar 5. apakšalternatīvas piedāvāto risinājumu plānotā EPL tiks virzīta arī gar Padures ciema dienvidu, DA pusi, tuvākajā punktā sasniedzot apmēram 1 km attālumu. Paredzams, ka konkrētais posms no Padures muižas dzīvojamās ēkas tiešā veidā

neeksponēsies apkārtesošās apbūves un apauguma dēļ, taču nav izslēgts, ka atvērtajās ainavas daļās EPL balsti varētu būt redzami no muižas dzīvojamās ēkas kāpnēm un augstāko stāvu logiem. Gan jāatzīmē, ka būtiskāku ietekmi uz skatu no muižas ēkas atstāj priekšplānā esošie mazdārziņi un apbūve.

Skats uz Padures muižas dzīvojamo ēku. Attālums no Padures muižas dzīvojamās ēkas līdz plānotajai EPL ir >1,3 km.

Skats uz apkārtni no dzīvojamās ēkas kāpnēm. Foto: Aigars Kronbergs

Skats paredzētās darbības virzienā no Padures muižas ēkas.

Skata orientācijas ziņā konkrētais posms neatrodas tiešā muižas galveno skatu asu vērsumā. EPL trase virzās gar skata vienu malu aptuveni 1,2–1,5 km attālumā. Pamatojoties uz šī novērtējuma 1. pielikumu “Augstsprieguma balstu vizuālās uztveres raksturojums ainavā”, secināts, ka šādā attālumā balsti pakāpeniski saplūst ar vidi. Turklāt konkrētajā situācijā ir paredzams, ka balsti nebūs redzami pilnā apjomā. Līdz ar to secināts, ka skata vērsuma un attāluma dēļ ietekme uz Padures kultūrvēsturiskajām vērtībām ir vērtējama kā sekundāra.

Nedaudz lielāka balstu redzamība prognozējama no Pils ielas, no kuras paveras plaši atvērts skats paredzētās darbības virzienā. Paredzams, ka no minētās vietas, kā arī caur alejā

esošajiem skatu atvērumiem būs saskatāmi tie balsti, kas izvietoti ārpus meža teritorijām. Jāatzīmē, ka saskaņā ar Kuldīgas novada Ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematisko plānojumu¹ (turpmāk – Ainavu tematiskais plānojums) no Pils ielas ir fiksēti divi nozīmīgi skatu punkti, taču ar vērsumu Padures muižas virzienā.

Skats no Pils ielas paredzētās darbības teritorijas virzienā. Attālums līdz EPL ir >1 km.

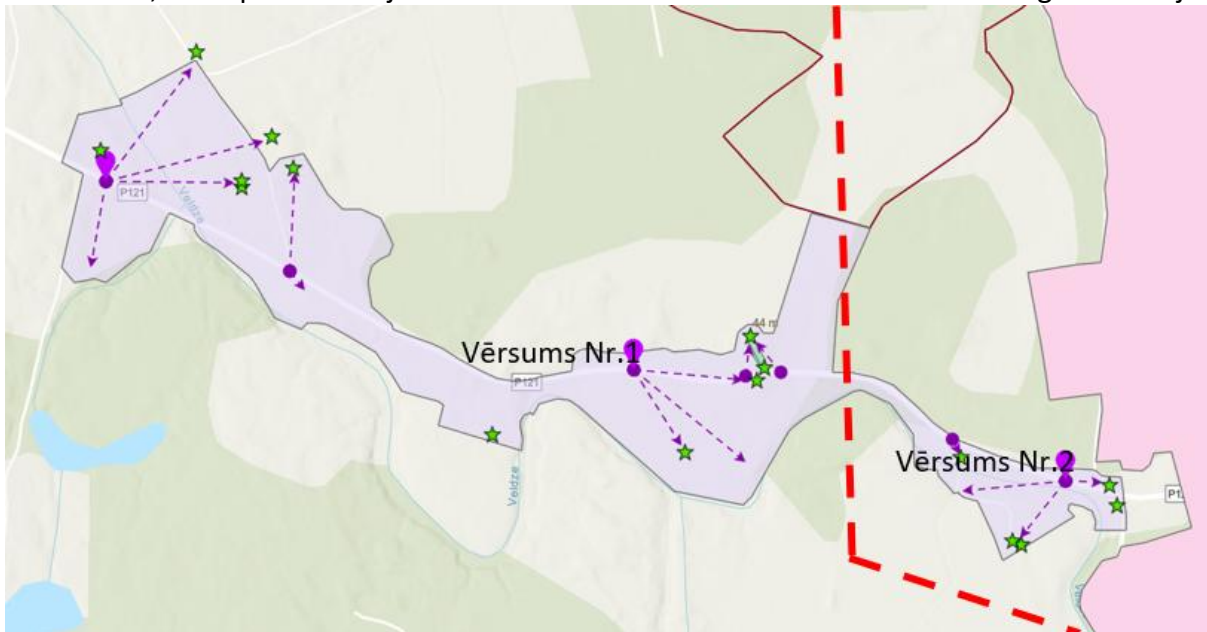
Skats no Pils ielas Padures muižas ēkas virzienā.

Ainavu tematiskā plānojuma kontekstā saistībā ar plānoto 5. apakšalternatīvu jāatzīmē vēl viena vizuāli estētiski augstvērtīga zona, kas aptver autoceļa P121 (Tukums–Kuldīga) apkārtni. Plānotā EPL trase, virzoties gar Pļavusargu kapiem, atrodas starp diviem nozīmīgiem skatu

---

¹<https://kuldiga.maps.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html?webmap=00ef28ca1c8149ff863a60cba69cc86b>

vērsumiem, kas paver vidēji tālus skatus uz lauku ainavas un meža nogabalu miju.

Fragments no Ainavu tematiskā plānojuma ar atzīmētiem vērtīgajiem skatu punktiem, kas aplūkoti plānotās EPL 5. apakšalternatīvas kontekstā. Ar sarkanu līniju iezīmēta plānotā EPL trase.

Vērtīgais skatu punkts (vērsums Nr. 1) no autoceļa P121 Tukuma virzienā.

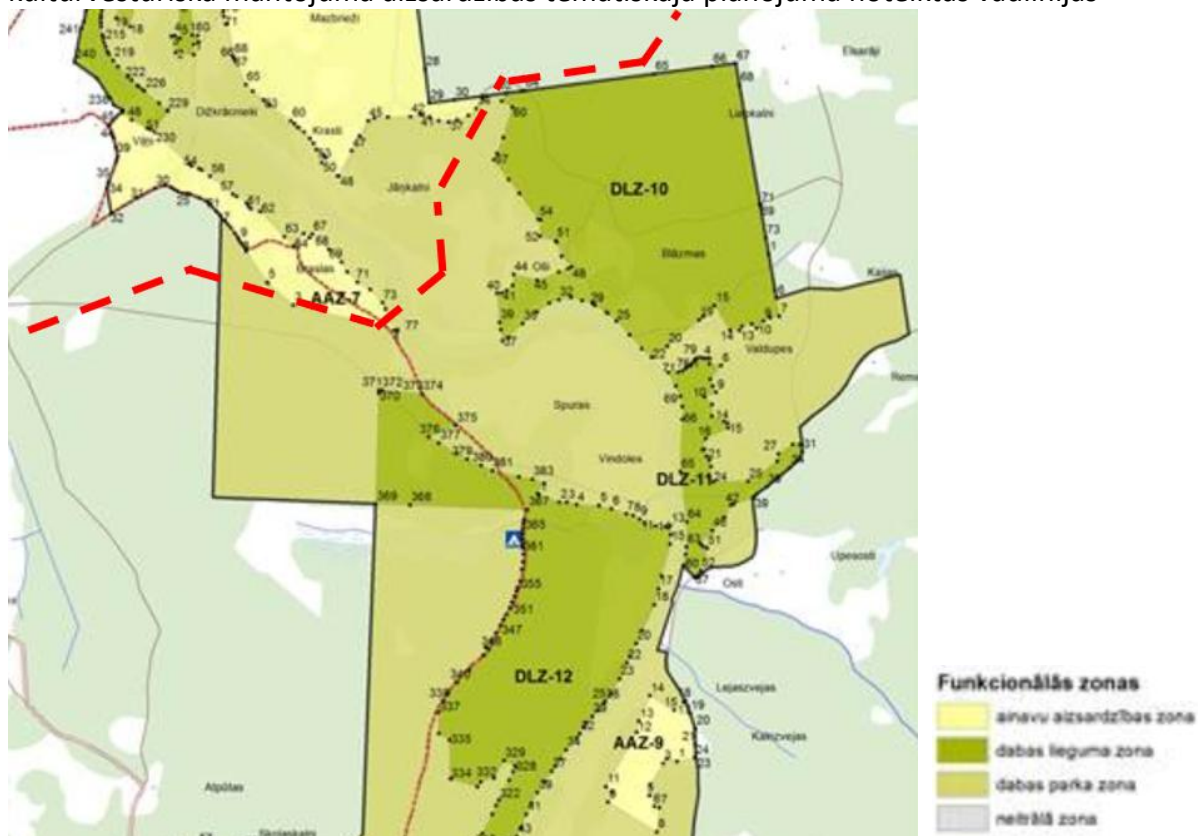

Vērtīgais skatu punkts (vērsums Nr. 2) no autoceļus P121 Kuldīgas virzienā.

Abos minētajos vērsumos EPL plānotais trasējums atrodas aptuveni 1 km attālumā. Tā kā šajā posmā trase tiek virzīta cauri apmežotām teritorijām, būtiska negatīva ietekme uz šiem skatu vērsumiem netiek prognozēta.

Attiecībā uz Padures vecās skolas senkapiem (Nr. 9192),² kas ir valsts nozīmes arheoloģijas kultūras piemineklis, – tā kā to definētās saglabājamās vērtības ir saistītas ar inventāru un senlietām, nevis vietas vizuālajām vērtībām, norādījumi par nepieciešamajiem ietekmi mazinošajiem pasākumiem saņemami no kultūrvēsturisko pieminekļu eksperta. Līdzīga situācija ir ar dabas lieguma “Skudru tīrelis” teritoriju, kas ir vērtīgs ar tajā sastopamo aizsargājamo biotopu un putnu sugu daudzveidību,³ tādējādi nepieciešamības gadījumā norādījumi saņemami no attiecīgās jomas ekspertiem.

Dabas lieguma “Ventas ieleja” šķērsojuma zona izvēlēta, kompleksi izvērtējot visu iesaistīto ekspertu atzinumus. Ainavu aspektā ņemtas vērā gan dabas lieguma “Ventas ieleja” dabas aizsardzības plānā definētās vērtības, gan iepriekš minētajā Kuldīgas novada Ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskajā plānojumā noteiktās vadlīnijas

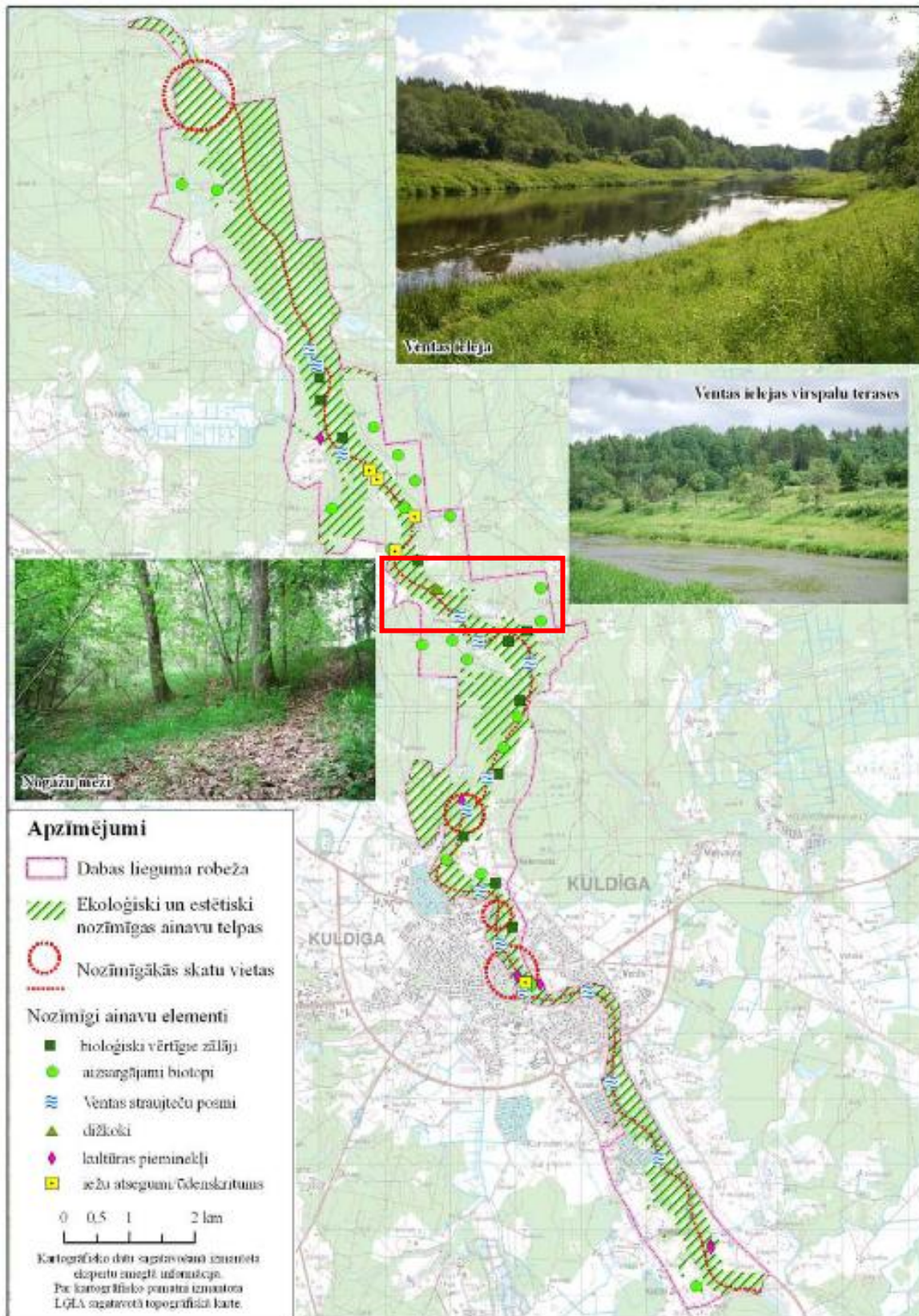

Fragments no dabas lieguma “Ventas ieleja” individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu⁴ 1. pielikuma “Dabas lieguma “Ventas ieleja” funkcionālā zonu shēma” (2. lapa). Ar sarkanu līniju iezīmēts 5. apakšalternatīvas trasējums.

² <https://mantojums.lv/cultural-objects/9186>

³ <https://www.daba.gov.lv/lv/skudru-tirelis>

⁴ <https://likumi.lv/doc.php?id=268921>

Dabas lieguma "Vents ieleja" dabas aizsardzības plāna no 2010. gada līdz 2020. gadam⁵ karte "Nozīmīgo ainavu telpu un objektu karte". Izceltā zona – EPL trases šķērsojums.

⁵ <https://www.daba.gov.lv/lv/media/3436/download?attachment>

Plānotais trasējums skar dabas lieguma “Ventas ieleja” ainavu aizsardzības zonas (AAZ 7) DA malu, taču tiešā veidā neietekmē dabas aizsardzības plānā norādītās nozīmīgās skatu vietas izņemot Ventas šķērsojumu, jo upe visā tās garumā noteikta par vērtīgu skatu izejas vietu. Konkrētajā šķērsojumā, lai maksimāli samazinātu jebkādu vizuālo ietekmi balsti tiek maksimāli atvirzīti no Ventas krasta un virzīti tā, lai tos aizsegtu apauguma josla. Pietam, pamatojoties uz saņemto Kuldīgas novada pašvaldības komentāru, Ventas šķērsojuma vietās novada teritorijā, tiks paredzēti dizaina balstu izvietošana katrā Ventas krasta pusē.

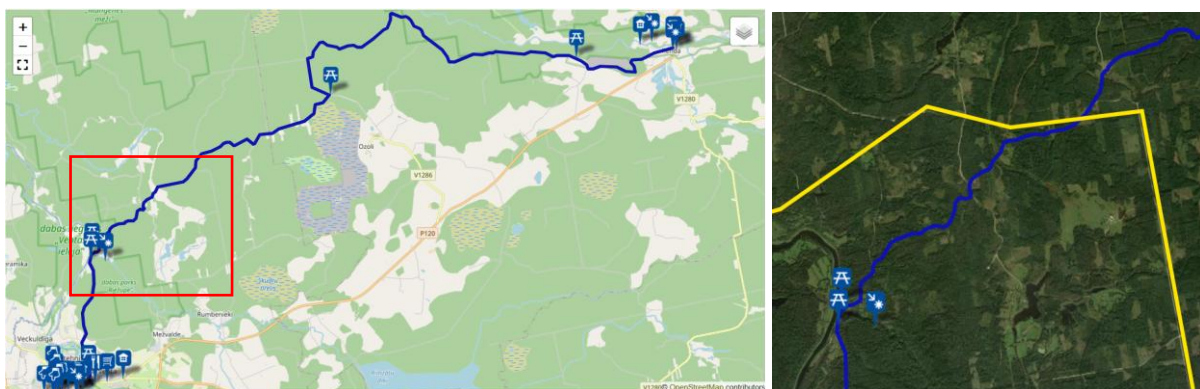
Ainavu tematiskajā plānojumā kā vērtīga skatu izejas vieta EPL kontekstā minēts Ventas labais krasts netālu no Riežupes smilšu alām. Šī vieta nodrošina tiešu piekļuvi upes krastam un paver plašu, tālu skatu pa Ventu ziemeļu un dienvidu virzienā. Attālums no šī skatu punkta līdz plānotajam EPL šķērsojumam pār Ventu ir aptuveni 1,5 km. Gan esošā apauguma, gan upes līkuma dēļ secināms, ka paredzētā darbība šo skatu neietekmēs.

Skats uz Ventu pie Riežupes smilšu alām.

5. apakšalternatīvas trasējumu šķērso arī Mežtakas 93. posms (Kuldīga–Renda). Tas ir Eiropas garās distances pārgājienu maršruta E11 daļa Baltijas valstīs, kas ved cauri Latvijas, Lietuvas un Igaunijas mežiem, reģionālajiem, dabas un nacionālajiem parkiem.

Konkrētais posms ir 32 km garš, sākas Kuldīgā no Ķieģeļu tilta pār Ventu un beidzas pie Rendas luterāņu baznīcas. Lielākā maršruta daļa novirzīta caur Rendas mežu masīva ceļiem.⁶ Neliels 5. apakšalternatīvas EPL posms tiek virzīts pietuvināti Mežtakas posmam un vienā vietā to šķērso. Taču šī posma tuvumā neatrodas nedz nozīmīgi apskates objekti, nedz atpūtas vietas, nedz citi objekti, uz ko paredzētajai darbībai būtu negatīva ietekme.

Attēlā pa kreisi – Mežtakas 93. posma maršruts, pa labi – pietuvināts posma (zilā līnija) fragments ar plānotās EPL trases (dzeltenā līnija) šķērsojumu.

⁶ <https://baltictrails.eu/lv/forest/route/day/120/info>

Saistībā ar UNESCO pasaules mantojuma objekta “Kuldīgas vecpilsēta” vizuālo aizsardzību, kura dēļ arī tika meklēta 5. apakšalternatīva, paredzētās darbības objektīvai ietekmes novērtēšanai tika izvēlēti trīs no 2024. gadā veiktajā pētījumā “Skatu punktu analīze UNESCO pasaules mantojuma objektam “Kuldīgas vecpilsēta””⁷ identificētajiem 15 vērtīgajiem skatu punktiem. Konkrētie skatu punkti izvēlēti no augstākajām vietām un dod tālu skatu perspektīvas paredzētās darbības teritorijas virzienā, kā arī ir tiešā veidā saistīti ar UNESCO objekta atribūtiem.

Turpinājumā uzskaitīti trīs skatu punkti un vērtētie vērsumi. Skatu numerācija dota saskaņā ar skatu punktu numerāciju iepriekš minētajā pētījumā:

- **POI Nr. 4N** – skats no Ķieģeļu tilta ziemeļu virzienā (A+ līmeņa skatu punkts);
- **POI Nr. 6** – skats no Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa: divi skatu vērsumi – ziemeļu un ZA virzienā (A līmeņa skatu punkts);
- **POI Nr. 13** – skats no skatu torņa Pārventas parkā: trīs skatu vērsumi – ziemeļu, ZA, austrumu virzienā (A līmeņa skatu punkts).

Turpinājumā skatāmi sagatavotie minēto skatu punktu fotomontāžu darba modeļi un fotomontāžas. Kā minēts iepriekš, modelēšana veikta ar noteikto maksimāli iespējamo balstu augstumu – 45 m.

Skatu punktu ietekmes vērtējums veikts, pamatojoties uz šī novērtējuma ietvaros jau iepriekš izmantoto skatu punktu analīzes metodoloģiju (skatīt novērtējuma 2. daļu), uzmanību pievēršot paredzētās darbības vertikālajai un horizontālajai ietekmei, kā arī balstu dominancei, ņemot vērā EPL attālumu līdz konkrētā skata izejas punktam.

Skats POI Nr. 4N – skats no Ķieģeļu tilta ziemeļu virzienā (A+)

⁷ https://kuldigasnovads.lv/wp-content/uploads/2025/10/Pielikums-Nr.-1- originals Viewshed-Analysis-for-the-Old-town-of-Kuldiga-dokuments_eng.pdf

POI Nr. 4N	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Ķieģeļu tilts (Z virziens)	0/1	0/1	0	0/2	(0) Nav ietekmes vai tā ir nenozīmīga

Veicot modelēšanu, secināts – šajā skatā pastāv iespēja, ka atsevišķu balstu pats gals varētu sniegties pāri koku galotnēm (zona atzīmēta ar sarkanu kontūru), taču, tā kā tuvāko balstu attālums no konkrētā skatu punkta ir aptuveni 5,5 km, kā arī ņemot vērā kopējo ainavas struktūru, balstu redzamība varētu tikt uzskatīta par nebūtisku. Turklāt nav izslēgts, ka konkrētajā posmā var tikt izmantoti zemāki balsti, un tas pilnībā izslēgtu balstu redzamību.

Skats POI Nr. 6 – skats no Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa ziemeļu virzienā (A)

POI Nr. 6	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas tornis (Z virziens)	0/1	0/1	0/1	0/3	(I) Neliela ietekme

Skats no Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa ir A līmeņa skatu punkts, kas atrodas vienā no pilsētas augstākajām vietām – skatu platforma atrodas 25 m augstumā, atklājot plašu panorāmu uz apkārtni. Ņemot vērā 45 m augstos balstus, pastāv varbūtība, ka no šī skatu punkta virs koku galotnēm varētu būt saskatāmi vairāku balstu augšējie fragmenti (zona atzīmēta ar sarkanu kontūru). Tomēr, tā kā tuvākie balsti atrodas aptuveni 5,4 km attālumā, to vizuālā ietekme ir būtiski samazināta. Līdz ar to, lai arī sākotnēji ietekmes līmenis novērtēts kā neliels, reālos apstākļos tas uzskatāms par nebūtisku

Skats POI Nr. 6 – skats no Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa ZA virzienā (A)

POI Nr. 6	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas tornis (ZA virziens)	0	0	0	0	(0) Nav ietekmes

Skatā no Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa ZA virzienā modelētā situācija ar 45 m augstiem balstiem parāda, ka tie pilnībā tiks nosēgti un nebūs redzami. Tuvākais EPL attālums līdz konkrētajam skata izejas punktam – 5,7 km.

Skats POI Nr. 13 – skats no skatu torņa Pārventas parkā ziemeļu virzienā (A)

POI Nr. 13	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skatu tornis Pārventas parkā (Z virziens)	0/1	0/1	0	0/2	(0) Nav ietekmes vai tā ir nenozīmīga

Modelējot ziemeļu skatu no Pārventā esošā skatu torņa, kas vērstš Ventas ielejas virzienā, secināts – arī šajā situācijā ir ļoti niecīgas iespēja, ka 1–2 balstu ar augstumu 45 m pašu gali varētu pacelties virs koku galotnēm. Attālums no skata izejas punkta līdz plānotajai EPL šajā vērsumā ir nedaudz vairāk kā 5 km, kas nodrošina ļoti vāju balstu reālo saredzamību.

Skats POI Nr. 13 – skats no skatu torņa Pārventas parkā ZA virzienā (A)

POI Nr. 13	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skatu tornis Pārventas parkā (ZA virziens)	0	0	0	0	(0) Nav ietekmes

Skata ZA vērsumā 45 m augsti balsti nebūs redzami.

Skats POI Nr. 13 – skats no skatu torņa Pārventas parkā austrumu virzienā (A)

POI Nr. 13	EPL balstu vertikālā redzamība	EPL balstu horizontālā redzamība	EPL balstu dominance skatu zonā	Punktu summa	Ietekmes līmenis
Skatu tornis Pārventas parkā (A virziens)	0	0	0	0	(0) Nav ietekmes

Arī austrumu skatā balstus pilnībā nosedz blīvais meža masīvs, turklāt konkrētā apvidus ģeomorfoloģija, kā arī attālums, kas pārsniedz 5,3 km, balstus nosegtu arī tad, ja tie būtu augstāki.

Vērtējot 5. apakšalternatīvas plānoto 330 kV līnijas trasējumu, secināts – lai arī 45 m augstu balstu redzamība nav izslēgta, to vizuālā ietekme uz UNESCO pasaules mantojuma objektu ir uzskatāma par nenozīmīgu. Tas pamatojams ne tikai ar EPL balstu vertikālo redzamību, bet arī ar attālumu, kādā tie atrodas no konkrētā skata izejas punkta, kā arī kopējās ainavas struktūru. Taču tas neizslēdz nepieciešamību balstus vēl vairāk samazināt, lai izslēgtu jebkādu vizuālo ietekmi. **Izvērtējot novērtējuma 2. daļā aplūkoto 3. un 4. apakšalternatīvu un šajā daļā apskatīto 5. apakšalternatīvu, secināms, ka no vizuālās ietekmes aspekta attiecībā uz UNESCO pasaules mantojuma objektu “Kuldīgas vecpilsēta” atbalstāma ir 5. apakšalternatīva.**

5. apakšalternatīvas ietvaros iespējamie tehniskie risinājumi esošās 110 kV līnijas pārbūvei

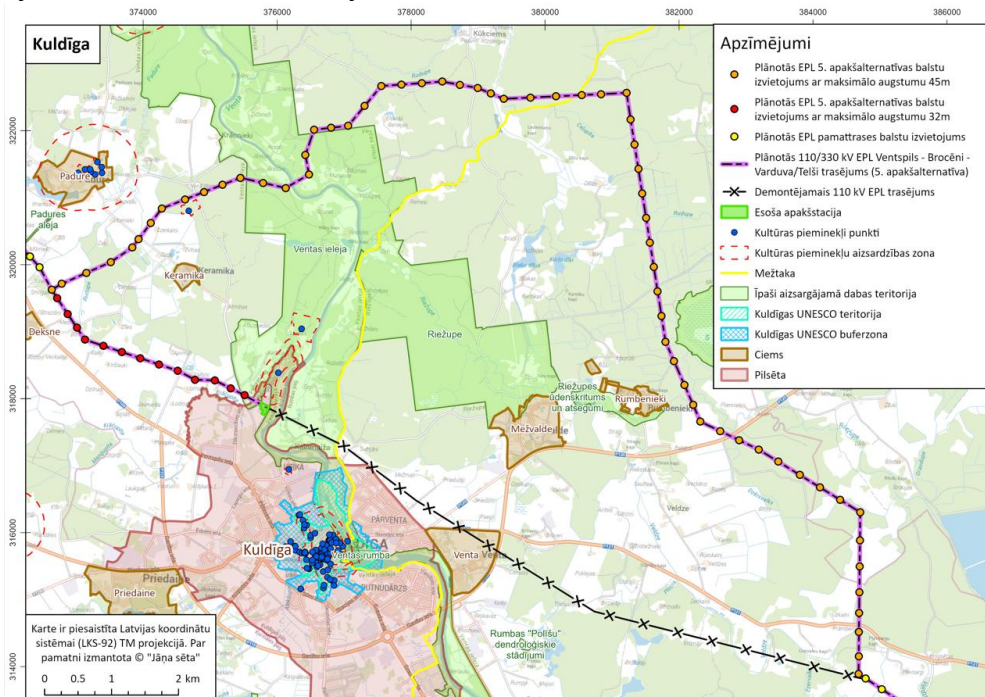
Lai arī turpmāk nodrošinātu atbilstošu un ilgtspējīgu elektroapgādi Kuldīgas pilsētai, realizējot 5. apakšalternatīvas risinājumu, vēl aizvien saglabājas nepieciešamība pārbūvēt esošo 110 kV EPL, kas nodrošina pieslēgumu Kuldīgas apakšstacijai.

Konkrētajā situācijā tiek piedāvāti divi risinājumi:

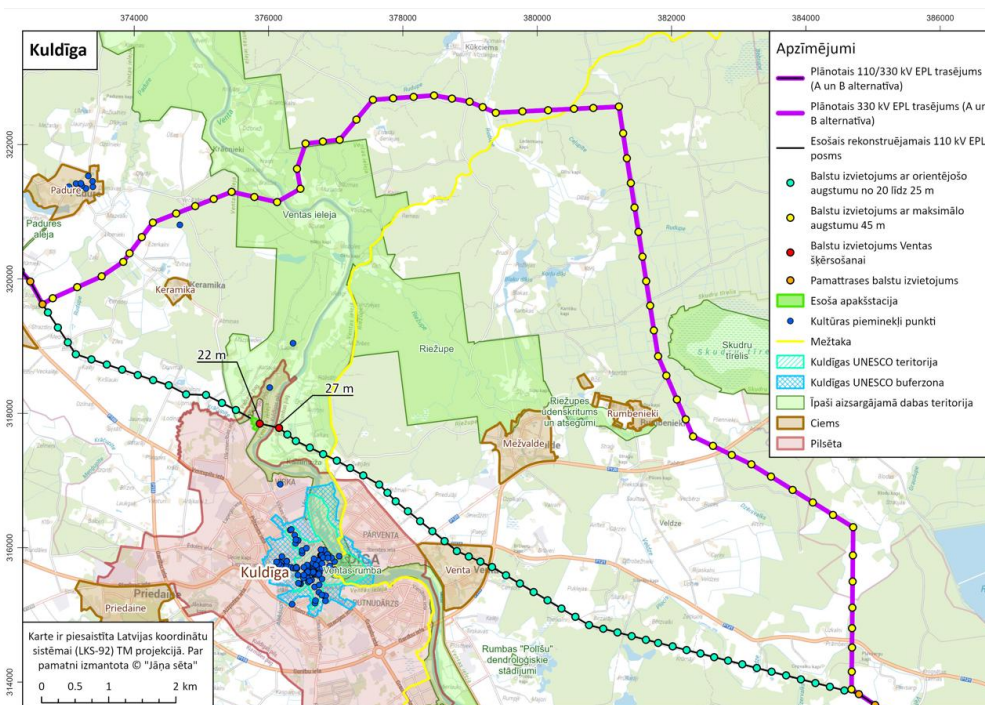
- **risinājums Nr. 1** – esošās 110 kV līnijas pārbūve par 2 x 110 kV līniju līdz Kuldīgas apakšstacijai un tālākās trases demontāža. Tas paredz 110 kV līniju, kas atzarojas no 5. apakšalternatīvas trases, pārbūvēt par 2 x 110 kV un izvietot to uz režģotiem metāla vai vizuāli vieglākas konstrukcijas, piemēram, tubulārajiem, balstiem, kuru kopējais augstums nepārsniedz 32 m;

- **risinājums Nr. 2** – esošās 110 kV līnijas pārbūve, palielinot caurlaides spēju un saglabājot trasējumu pilnā garumā. Tas paredz saglabāt 110 kV līniju, līdz ar to jaunie balsti

varētu būt tubulārie, tādā pašā augstumā kā esošie (20–25 m) un ar līdzīgu balstu izvietojuma soli. Pie Kuldīgas apakšstacijas Ventas šķērsojumam nepieciešams izmantot paaugstinātus balstus. Pašreizējie aprēķini liecina, ka nepieciešamais balsta augstums Ventas kreisajā krastā ir 21,6 m, savukārt labajā krastā – 26,6 m. Tā kā, palielinot EPL caurlaidības spēju, pieaugs arī līnijas vadu šķersgriezums, plānotajiem zemākajiem balstiem salīdzinājumā ar esošajiem prognozējama masīvāka konstrukcija.

Karte ar 5. apakšalternatīvas ietvaros iespējamo risinājumu Nr. 1 esošās 110 kV līnijas pārbūvei.

Karte ar 5. apakšalternatīvas ietvaros iespējamo risinājumu Nr. 2 esošās 110 kV līnijas pārbūvei.

Atkarībā no tā, kurš no piedāvātajiem risinājumiem tiktu attīstīts, mainīsies 5. apakšalternatīvas EPL komplektācija. Ja tiks izvēlēts risinājums Nr. 1, tad 5. apakšalternatīvas EPL tiks veidota kā kombinētā, uz vieniem balstiem apvienojot gan 330 kV, gan 110 kV EPL. Ja tiks attīstīts risinājums Nr. 2, tad 5. apakšalternatīvas EPL sastāvētu tikai no 330 kV līnijas. Neatkarīgi no izvēlēta risinājuma noteiktais maksimālais balstu augstums – 45 m – netiks pārsniegts.

Vispārīgi izvērtējot piedāvātos risinājumus, pamatojoties uz gūto pieredzi un praktiskiem likumsakarību principiem, secināms – pat ja risinājumā Nr. 2 tiek izmantoti tubulārie balsti, bet risinājumā Nr. 1 – režģotie metāla balsti, no vizuālā aspekta pieņemamāks ir risinājums Nr. 1 – esošās 110 kV līnijas pārbūve par 2x110 kV līniju līdz Kuldīgas apakšstacijai un tālākās trases demontāža. Tas ne tikai atslogotu skatu austrumu virzienā no Kuldīgas augstākajiem punktiem, bet arī uzlabotu vizuālo situāciju, kura aplūkota novērtējuma 2. daļā, saistībā ar autoceļu P120 (Talsi–Stende–Kuldīga) un Stendes ielu, kas veido spēcīgu vizuālo raksturu, nodrošinot konkrētās vietas (ielas) vizuālo atpazīstamību, kā arī ielas telpisko sasaisti ar Kuldīgas vecpilsētu.

5. apakšalternatīvas EPL komplektācija būs atkarīga no izvēlēta tehniskā risinājuma. Izvēloties risinājumu Nr. 1, EPL tiks veidota kā kombinētā līnija, uz vieniem balstiem apvienojot gan 330 kV, gan 110 kV tīklus. Savukārt risinājuma Nr. 2 gadījumā 5. apakšalternatīvas EPL sastāvēs tikai no 330 kV līnijas. Neatkarīgi no izvēlēta risinājuma maksimālais balstu augstums (45 m) netiks pārsniegts.

Lai tam gūtu pamatojumu, abiem tehniskajiem risinājumiem tika sagatavotas fotomontāžas no jau iepriekš apskatītajiem trim vērtīgajiem skatu punktiem, ņemot vērā konkrētos vērsumus.

Tehniskajam risinājumam Nr. 1 situācija modelēta ar 32 m augstiem režģotiem metāla balstiem. Taču ir pieļaujami arī tabulārie balsti, kas uz apkārtni varētu radīt mazāku vizuālo ietekmi. Savukārt tehniskais risinājums Nr. 2 modelēts ar balstu augstumu 20 m, apzinoties, ka atsevišķās vietās balsti varētu būt augstāki, sasniedzot 25 m.

Skats POI Nr. 4N – skats no Ķieģeļu tilta ziemeļu virzienā (A+)

*Fotomontāžas darba modelis un fotomontāža **5. apakšalternatīvas tehniskajam risinājumam Nr. 1.** Attālums līdz līnijai – 2,3 km. Fotomontāžas modelī ar zilu kontūru atzīmēta zona, kur šajā skatā izvietojas pārbūvējamās 110 kV līnijas posms. Balsti nav redzami.*

*Fotomontāžas darba modelis un fotomontāžas konkrētās zonas palielinājums **5. apakšalternatīvas tehniskajam risinājumam Nr. 2.** Attālums līdz līnijai – 1,5 km. Ar sarkanu kontūru iezīmēti pārbūvējamās 110 kV līnijas balsti, kas šajā skatā varētu būt redzami.*

Skats POI Nr. 6 – skats no Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa ziemeļu virzienā (A)

Fotomontāžas darba modelis un fotomontāžas konkrētās zonas palielinājums **5. apakšalternatīvas tehniskajam risinājumam Nr. 1**. Attālums līdz tuvākajam balstam – 2,2 km. Ar zilu kontūru atzīmēti pārbūvējamās 110 kV līnijas balsti, kas šajā skatā varētu būt redzami.

Fotomontāžas darba modelis un fotomontāža **5. apakšalternatīvas tehniskajam risinājumam Nr. 2**. Attālums līdz līnijai – 1,3 km. Ar sarkanu kontūru iezīmēti pārbūvējamās 110 kV līnijas balsti, kas šajā skatā varētu būt redzami.

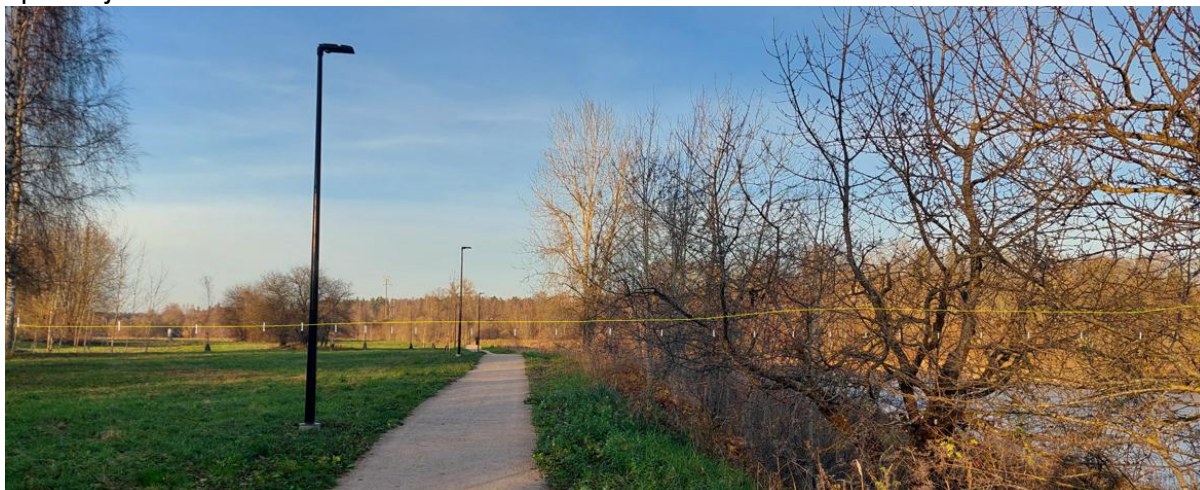
Skats POI Nr. 13 – skats no skatu torņa Pārventas parkā ziemeļu virzienā (A)

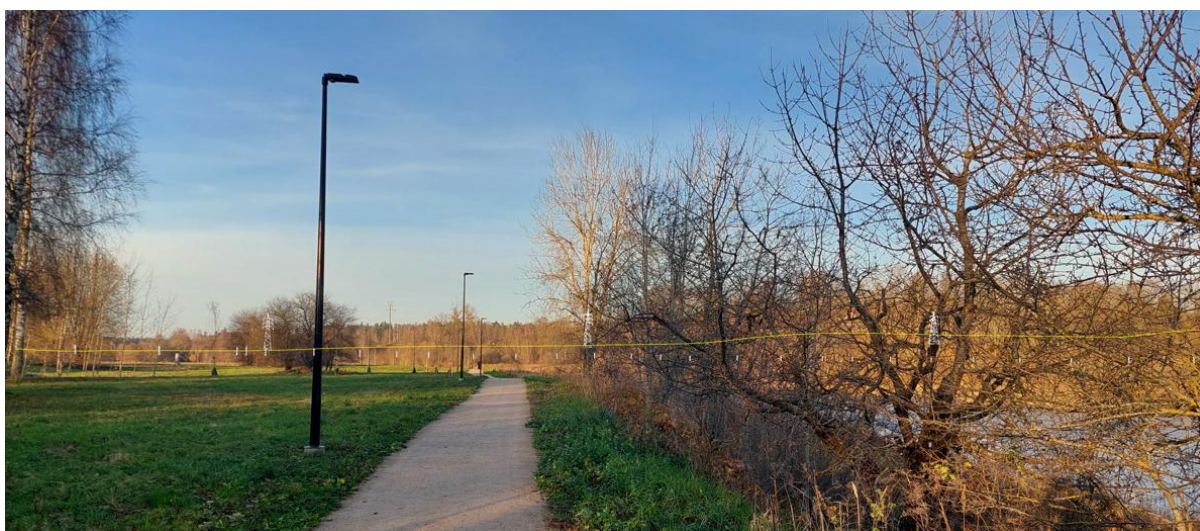
Fotomontāžas darba modelis un fotomontāžas konkrētās zonas palielinājums **5. apakšalternatīvas tehniskajam risinājumam Nr. 1.** Attālums līdz tuvākajam balstam – 2,1 km. Ar zilu kontūru atzīmēti pārbūvējamās 110 kV līnijas balsti, kas šajā skatā varētu būt redzami.

Fotomontāžas darba modelis un fotomontāža **5. apakšalternatīvas tehniskajam risinājumam Nr. 2.** Attālums līdz līnijai – 1,3 km. Ar sarkanu kontūru iezīmēti pārbūvējamās 110 kV līnijas balsti, kas šajā skatā varētu būt redzami.

Papildus aplūkots vēl viens Kuldīgas skatu punkts – skats no dabas takas ziemeļos (POI Nr. 11), kas tiešā veidā saistīts ar UNESCO objekta izcilajām universālajām vērtībām un saskaņā ar skatu punktu analīzi⁸ ir noteikts kā A+ līmeņa skats. Konkrētajā gadījumā modelēts ir nevis noteiktais vērsums, bet gan skats uz pretējo pusi – paredzētās darbības teritorijas virzienā. Šis ir vērtīgais skatu punkts, kas atrodas vistuvāk paredzētās darbības teritorijai. Lai arī vērsums, kas ietver noteiktās izcilās universālās vērtības, vērsts uz Kuldīgas pilsētu, ļoti svarīgs ir arī apkārtējās vides konteksts.

Fotomontāžas darba modelis 5. apakšalternatīvas tehniskajam risinājumam Nr. 1. Attālums līdz līnijai – 1,3 km, kas faktiski sakrīt ar attālumu līdz Kuldīgas apakšstacijai. Konkrētajā vērsumā apakšstacija nav redzama, līdz ar to risinājumam Nr. 1 uz konkrēto skatu vizuālā ietekme nav paredzama vispār.

Fotomontāžas darba modelis 5. apakšalternatīvas tehniskajam risinājumam Nr. 2. Attālums līdz tehniskā risinājuma Nr. 2 līnijai – 0,55 km. Mērogā sīkākie balsti ir 5. apakšalternatīvas balstu izvietojums. Konkrētos balstus nosedz priekšpusē esošais apaugums, taču, mainoties skatu izejas punktam un balstu augstumam pārsniedzot modelētos 20 m, pastāv liela iespēja, ka to gali būs redzami lielākā apjomā.

⁸ https://kuldigasnovads.lv/wp-content/uploads/2025/10/Pielikums-Nr.-1- originals Viewshed-Analysis-for-the-Old-town-of-Kuldiga-dokuments_eng.pdf

Arī izvērtējot modelēto situāciju tieši saistībā ar 5. apakšalternatīvas iespējamajiem tehniskajiem risinājumiem esošās 110 kV līnijas pārbūvei, apstiprinās sākotnēji paredzētais, ka vizuāli mazāku ietekmi uz galveno vērtīgo skatu punktu vērsumiem atstātu risinājums Nr. 1. Tas nav saistīts tikai ar balstu eksponēšanās zonām un balstu augstumu, bet arī ar balstu un EPL attālumu no konkrētā skata izejas punkta, kā arī vērsumu pret to. Tehniskā risinājuma Nr. 2 gadījumā balsti nonāk tieši skata centrālajā asī, tādējādi vizuāli konkurējot ar Ventas ielejas ainavu, kas ir bagāta ar dabas vērtībām. Savukārt tehniskajā risinājumā Nr. 1, kur EPL trase līdz Kuldīgas apakšstacijai pienāk no kreisās puses, pilsētas apbūves fonā jau atrodas citi tehniskas nozīmes objekti, kas ļauj jaunus balstus vizuāli vieglāk integrēt apkārtējā vidē.

Vizuālās saskatāmības kontekstā liela nozīme ir attālumam – cik tālu no skata izejas punkta atrodas konkrētais objekts. Tehniskajā risinājumā Nr. 1 trase no vērtīgajiem skatu punktiem atrodas lielākoties >2 km attālumā, kas balstiem ļauj labāk iegult ainavā. Attālums samazinās trases noslēgumā, pie Kuldīgas apakšstacijas sasniedzot 1,3 km skatam no dabas takas ziemeļos (POI Nr. 11). Taču, kā secināts, šajā vērsumā apakšstacija un līdz ar to arī balsti nav redzami. Savukārt tehniskajā risinājumā Nr. 2, kur trase tiek virzīta arī gar pilsētas austrumu robežu, attālums ir vidēji 1,3 km, taču papildus vērtētajā skatā no dabas takas ziemeļos trasējums pietuvojas 0,55 km attālumā, un tas uz konkrēto skatu tiešā veidā var radīt negatīvu vizuālo ietekmi.

Izvērtējot 5. apakšalternatīvas piedāvātos tehniskos risinājumus esošās 110 kV līnijas pārbūvei, par atbalstāmu uzskatāms tehniskais risinājums Nr. 1 – esošās 110 kV līnijas pārbūve par 2 x 110 kV līniju līdz Kuldīgas apakšstacijai un tālākās trases demontāža. Vienlaikus jāievēro visi iespējamie vizuālo ietekmi mazinošie pasākumi.

Iespējamie pasākumi ietekmes mazināšanai

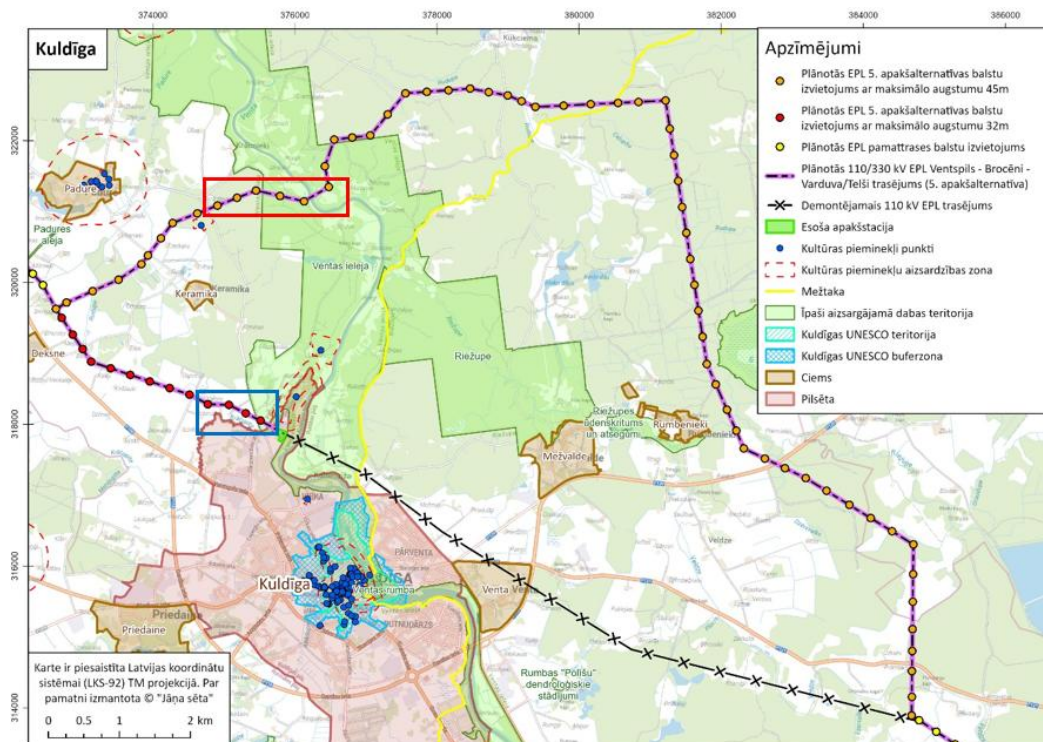
5. apakšalternatīvas trasējums jau tā plānošanas brīdī tika veidots, rēķinoties ar esošo situāciju, maksimāli izvairoties skart vērtīgas un nozīmīgas teritorijas. Tāpat trasējums lielākoties virzīts caur meža teritorijām, lai iespēju robežās izslēgtu balstu eksponēšanos pilnā apjomā. Īpaši liela uzmanība pievērsta tieši paredzētās darbības ietekmes novērtēšanai attiecībā uz UNESCO pasaules mantojuma objektu “Kuldīgas vecpilsēta” – prioritārais mērķis ir maksimāli samazināt vizuālo ietekmi uz to.

Balstu augstums 45 m, kas tika izvēlēts skatu modelēšanai ar plānoto situāciju, pieņemts kā maksimālais pieļaujamais augstums konkrētās 330 kV līnijas izbūvei arī tad, ja šī līnija tiek kombinēta ar 110 kV EPL.

Modelējot konkrētos parametrus, konstatēts, ka atsevišķos vērtīgajos skatos ir iespējama plānoto balstu redzamība. Lai arī tā paredzama kā niecīga un uzskatāms, ka tai nebūs negatīvas ietekmes uz UNESCO pasaules mantojuma objektam noteiktajām izcilajām universālajām vērtībām, par labo praksi uzskatāma maksimāla rezultāta sasniegšana – pilnīga balstu vizuālā izslēgšana no vērtīgajiem skatu punktiem. Modelējot plānoto EPL, ir identificēta zona, kur balstu daļas ar kopējo balstu augstumu 45 m no aplūkotajiem skatiem varētu būt saredzamas. Konkrētais posms atrodas meža teritorijā, līdz ar to skatos no tuvākās apkārtnes šim posmam nav paredzama vizuālā ietekme. Tas savukārt ļauj operēt arī ar balstu skaitu, proti, balstu augstumu samazināšana tiešā veidā ir saistīta ar balstu skaita palielināšanu, kas šajā situācijā ir pieļaujama, jo balstu skaita palielinājums neradīs būtisku vizuālo ietekmi skatos no tuvējās apkārtnes.

Līdzīgi ir arī ar 5. apakšalternatīvas ietvaros atbalstāmo esošās 110 kV līnijas pārbūves tehnisko risinājumu Nr. 1. Lai arī konstatēts, ka šajā risinājumā pārbūvējamās 110 kV EPL novietojums attiecībā pret vērtīgajiem skatu punktiem, kā arī balstu redzamais un

saskatāmais apjoms ir necīgs, jāizmanto jebkura iespēja un rīki vizuālās ietekmes apjomīgākai samazināšanai vai pilnīgai izslēgšanai. Arī modelējot šo EPL posmu, identificēta zona, kurā esošie balsti no vērtētajiem skatu punktiem vāji, tomēr ir redzami. Tas nozīmē, ka šajā posmā varētu tikt noteikti vizuālās ietekmes mazināšanas pasākumi.

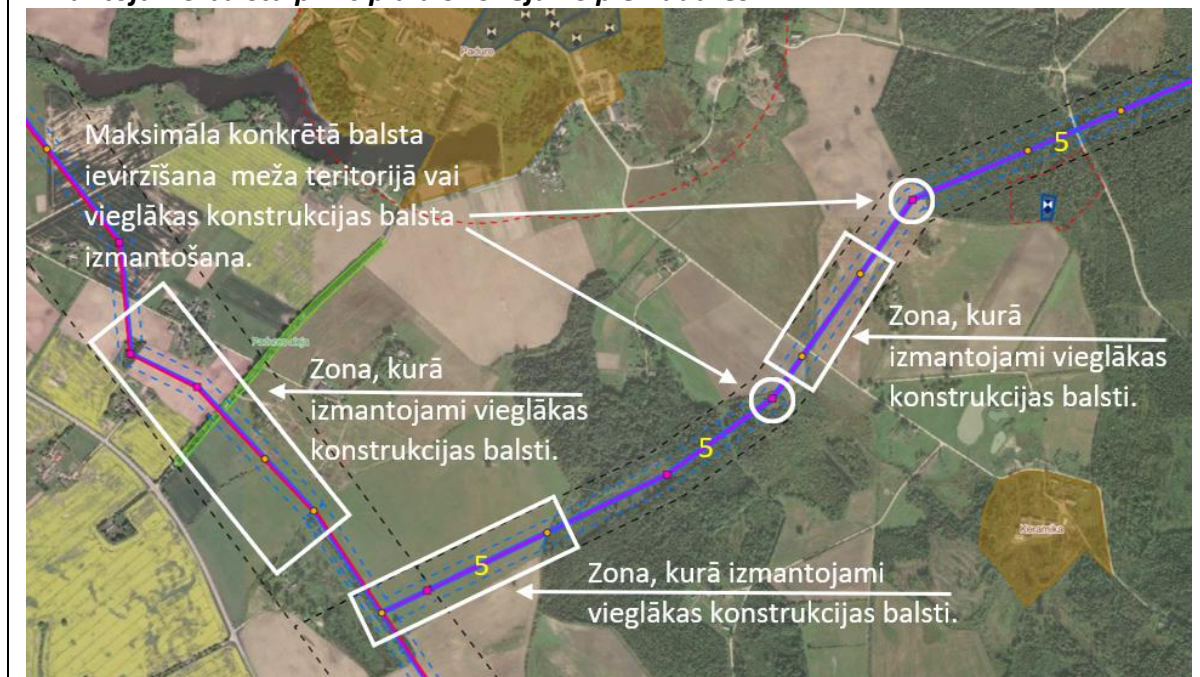
Karte ar apvienotu 5. apakšalternatīvu un esošās 110 kV līnijas pārbūves tehnisko risinājumu Nr.1, kā arī norādītām identificētajām teorētiskajām EPL konflikta zonām attiecībā uz UNESCO objektu. Plānotai 330 kV EPL (5. apakšalternatīva) – sarkana kontūra. Pārbūvējamajai esošajai 110 kV EPL (tehniskais risinājums Nr. 1) – zila kontūra.

Ietekmi mazinošo pasākumu apkopojums 5. apakšalternatīvai un esošās 110 kV līnijas pārbūvei skatāms turpmākajā tabulā.

Apakšalternatīva	Apraksts	Ietekmi mazinošie pasākumi
5. apakšalternatīva	<p>Plānotais 330 kV trasējums 5. apakšalternatīvas ietvaros aptuveni 1 km aiz Padures alejas šķērsojuma tiek pagriezts par 90° austrumu virzienā, tālāk to virzot lielākoties caur meža masīvu.</p> <p>Piedāvātais trasējums tiek virzīts, attālinoties 2,5–7 km no Kuldīgas</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Visas trases garumā izmantot balstus ar maksimāli zemāko (<45 m) iespējamo balstu augstumu. - Visas trases garumā <u>NAV atļauts palielināt balstu augstumu virs 45 m.</u> - <u>Izskatīt balstu augstuma samazināšanu norādītajā konflikta zonā.</u> Balstu augstuma samazināšana šajā zonā var tikt kompensēta ar balstu skaita palielinājumu (1–2 gab.), neizvirzoties ārpus meža teritorijas. - Būvprojekta izstrādes gaitā atkārtoti modelēt skatus no: <ul style="list-style-type: none"> - Ķieģeļu tilta ziemeļu virzienā;

	<p>pilsētas administratīvās teritorijas robežas.</p> <p>Trase tiek virzīta gar pilsētas austrumu pusi un pie sākotnēji plānotā trasējuma posma pieslēdzas aptuveni 6 km aiz Kuldīgas austrumu virzienā.</p> <p>Maksimālais balstu augstums – 45 m.</p> <p>Balstu tips – režgoti metāla balsti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - skatu torņa Pārventas parkā ziemeļu virzienā; - Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa ziemeļu virzienā. <p>Atbildīgās iestādes būvprojekta izstrādes gaitā ir tiesīgas noteikt papildu skatu modelēšanu no Kuldīgas vecpilsētas saglabāšanas un aizsardzības likuma 1. pielikumā definētajiem vērtīgajiem skatu punktiem.</p> <p>Būvprojekta izstrādes gaitā attiecīgajai pašvaldībai un/vai atbildīgajiem dienestiem ir tiesības izvirzīt papildu specifiskas prasības balstu materiālam, konstrukcijai un krāsu risinājumiem.</p> <p>Pamatojoties uz IVN procesa ietvaros saņemtajiem komentāriem no Kuldīgas novada pašvaldības, <u>5. apakšalternatīvas Ventas upes šķērsojumam izmantot dizaina balstus neatkarīgi no balstu atrašanās vietas.</u> Šķērsojot Ventu, maksimāli atvirzīt balstus no tās krastiem.</p> <p>Ja tiek šķērsojots nekustamais īpašums “Braslas” (kad. nr. 62720080012), balstu izvietojums plānojams tā, lai konkrētajā zemesgabalā tiktu izvietots ne vairāk kā viens balsts.</p>
--	--	---

Izmantojamo balstu principiālais zonējums pie Padures.

<p>5. apakšalternatīvas tehniskais risinājums Nr. 1</p>	<p>Esošā 110 kV līnija no 5. apakšalternatīvas trasējuma atzarojuma (pie Padures) līdz Kuldīgas apakšstacijai tiek pārbūvēta par 2x110 kV līniju, un posmā no Kuldīgas apakšstacijas līdz pieslēgumam pie 5. apakšalternatīvas trases atzara esošā 110 kV līnija tiek demontēta.</p> <p>Maksimālais balstu augstums – 32 m.</p> <p>Balstu tips – režģoti metāla vai tubulārie balsti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Visas trases garumā izmantot balstus ar maksimāli zemāko (<32 m) iespējamo balstu augstumu. - Visas trases garumā <u>NAV atlaufs</u> palielināt balstu augstumu virs 32 m. - Režģoto metāla balstu vietā izmantot tubulāros balstus. Tubulārajiem balstiem rekomendējams izmantot dzelzsbetona konstrukciju. Principiālo risinājumu, kā arī metāla daļu krāsu tonalitāti būvprojekta izstrādes gaitā saskaņot ar Kuldīgas novada pašvaldību, sagatavojot 3D vizualizāciju vides kontekstā. - Pamatojoties uz IVN procesa ietvaros saņemtajiem Kuldīgas novada pašvaldības komentāriem, pie apakšstacijas “Kuldīga” rekomendējams izvietot dizaina balstu. - Būvprojekta izstrādes gaitā atkārtoti modelēt skatus no: <ul style="list-style-type: none"> - skatu torņa Pārventas parkā ziemeļu virzienā; - Sv. Katrīnas luterāņu baznīcas torņa ziemeļu virzienā.
<p>5. apakšalternatīvas tehniskais risinājums Nr. 2</p>	<p>Esošā 110 kV līnija no 5. apakšalternatīvas trasējuma atzarojuma (pie Padures) visā garumā līdz otram trases pieslēgumam pie 5. apakšalternatīvas trasējuma tiek pārbūvēta, palielinot EPL caurlaides spēju.</p> <p>Plānotais balstu augstums – esošo balstu augstumā (20–25 m), izmantojot masīvāku konstrukciju. Ventas šķērsojumā pie Kuldīgas apakšstacijas balsti ir paredzēti augstāki: Ventas kreisajā krastā</p>	<p>Piedāvātais tehniskais risinājums nav atbalstāms.</p>

	balsts ar augstumu 34 m, labajā – 37 m. Balstu tips – tubulārie balsti.	
--	--	--

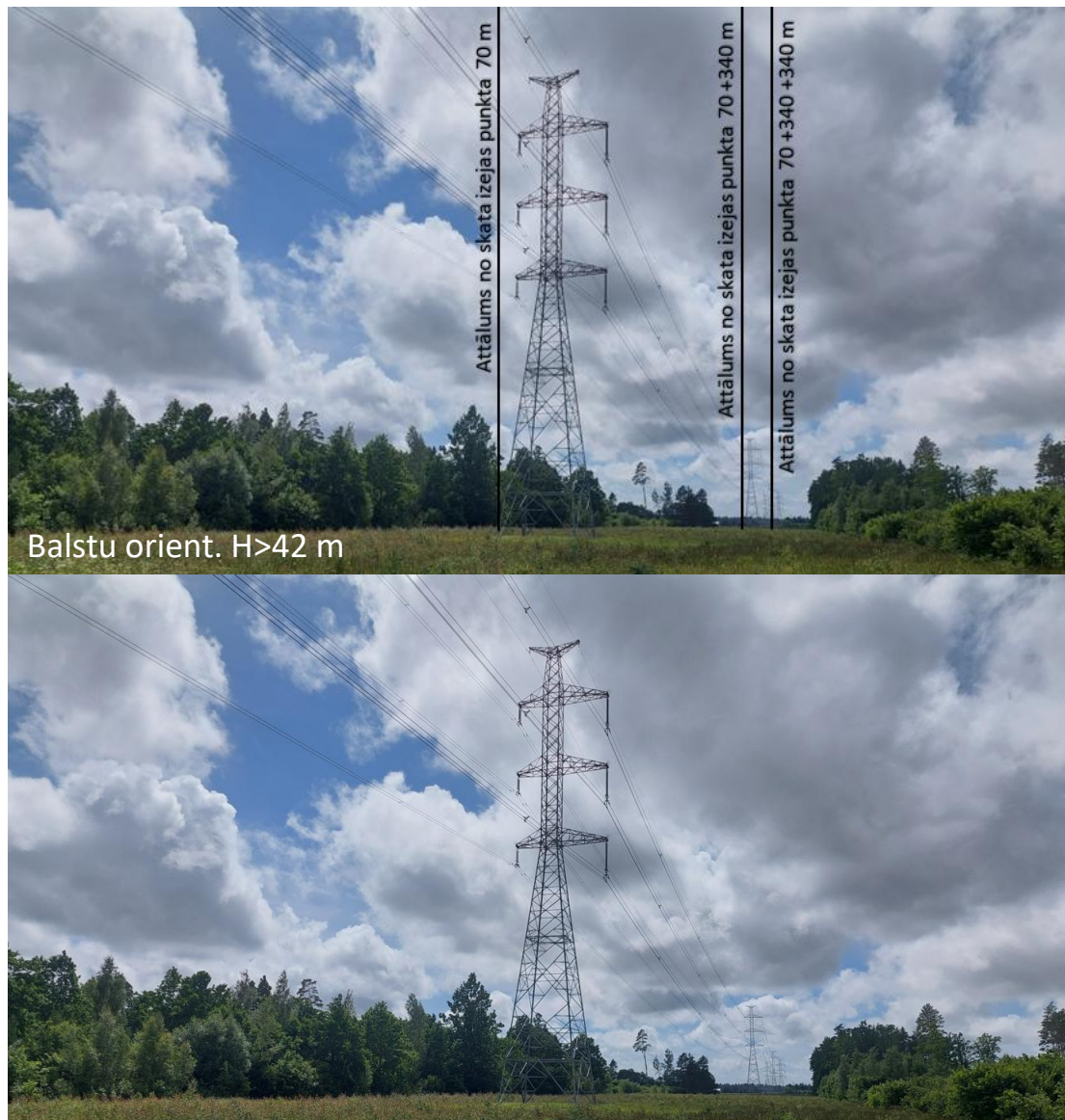
Būvprojekta izstrādes gaitā ar Kuldīgas novada pašvaldību jāsaskaņo visu balstu vizuālais izskats un tehniskie parametri. Vietās, kur paredzēts izmantot dizaina balstus, to vizuālajam un tehniskajam risinājumam jāatbilst vides kontekstam.

Vispārīgos norādījumus ietekmi mazinošajiem pasākumiem skatīt novērtējuma 1. daļā, īpašu uzmanību pievēršot izvirzītajām prasībām upju un ceļu šķērsojumiem: EPL laidumi starp balstiem maksimāli jāiecentrē attiecībā pret šķērsojumu, lai balstus pēc iespējas atvirzītu no ceļa vai upes krasta, it īpaši gadījumos, ja tie atrodas atklātā ainavā.

*Pielikums Nr. 1
paredzētās darbības ietekmes uz ainavu novērtējumam*

**Augstsprieguma balstu vizuālās uztveres raksturojums
ainavā**

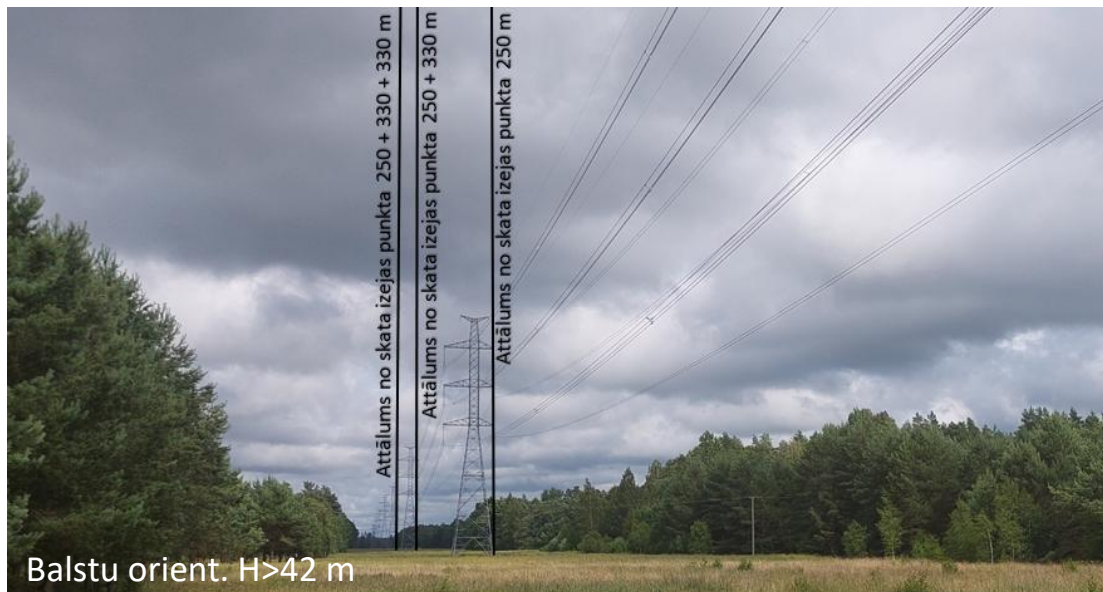
Mozaīkainava.

Skats Nr. 1. EPL posmā Piltene–Ziras no autoceļa P122 rietumu virzienā.

- Balsti izvietoti ainavā ar mozaīkas raksturu, ko veido nevienmērīgs apaugums un dziļumplānā nolasāmā plašāka ainavu telpa.
- Pirmie trīs balsti izvietoti līnijā, savukārt nākamie – ar nelielu nobīdi, tādējādi pārtraucot izteikti lineāro virzienu. Balstu nobīde no sākotnējās taisnās līnijas nedaudz mazina monotonu ainavas uztveri.
- Priekšplānā esošais balsts, kas atrodas aptuveni 70 metru attālumā, rada nomācošu efektu. Savukārt katrs nākamais balsts pakāpeniski iekļaujas ainavā. Grupa, kas atrodas vēl tālāk, uztveras jau kā sekundāri fona elementi.
- Nomācošo efektu rada arī skata vērsums ar izteiktu lineāro perspektīvu.

Meža ainava.

Skats Nr. 2. EPL posmā Piltene–Ziras no autoceļa P122 austrumu virzienā.

- Balsti izvietoti meža ainavā, elektrolīnijas trasējums veido izteiktu koridora ainavu, kas uztveras ar spēcīgu perspektīvas efektu. Vizuāli to mērogs attiecībā pret meža apaugumu uztveras neproporcionāli. Aizsargjoslu koridoru veidošana mežā rada tā mākslīgu fragmentēšanu, tādējādi ainava zaudē viengabalainību un dabiskumu.
- Pirmais balsts, kas atrodas aptuveni 250 m attālumā no skata izejas punkta, ir labi saskatāms, taču attālums ir pietiekami liels, lai balsts tiktu uztverts kā daļa no apkārtesošās ainavas. Nākamais balsts, kas atrodas vairāk nekā puskilometra attālumā, ir labi redzams, taču tas kļūst mazāk aktīvs, savukārt tālākie balsti pakāpeniski kļūst par sekundāriem uztveres elementiem. Šajā skatā tālākie balsti ir labi redzami, jo tie atrodas vienkopus vairāki.
- Lai arī balsti, pakāpeniski attālinoties, saplūst ar apkārtni, elektrolīnijas veidotā skatu ass kompleksi uztveras kā ļoti spēcīgs vizuālais elements, ko vēl vairāk pastiprina gar malām esošā meža sienu kulise.

Āru ainava.

Skats Nr. 3. EPL posms pie Zirām, skats rietumu virzienā.

- Klajā ainavā jebkurš elements ir labi pamanāms, taču vienlaikus tam nav jākonkurē ar citiem elementiem, kas samazina konfliktsituācijas iespējas saistībā ar proporciju un mēroga nesaderību.
- Balsti līdzenumu ainavai piešķir dinamiku, un ne vienmēr tas vērtējams negatīvi, īpaši tad, ja vizuāli netiek ietekmēti citi apkārtesošie ainaviskie un kultūrvēsturiskie elementi.
- Konkrētajā skatā pirmais balsts atrodas aptuveni 100 m attālumā. Ņemot vērā, ka tam apkārt nav citu skatu ierobežojošu elementu, tam nav tik nomācoša efekta. Nākamais balsts pie aptuvenā 440 m attāluma faktiski vairs tik viegli neuztveras, lai gan skata vērsums ir ar izteiktu lineāru perspektīvu.

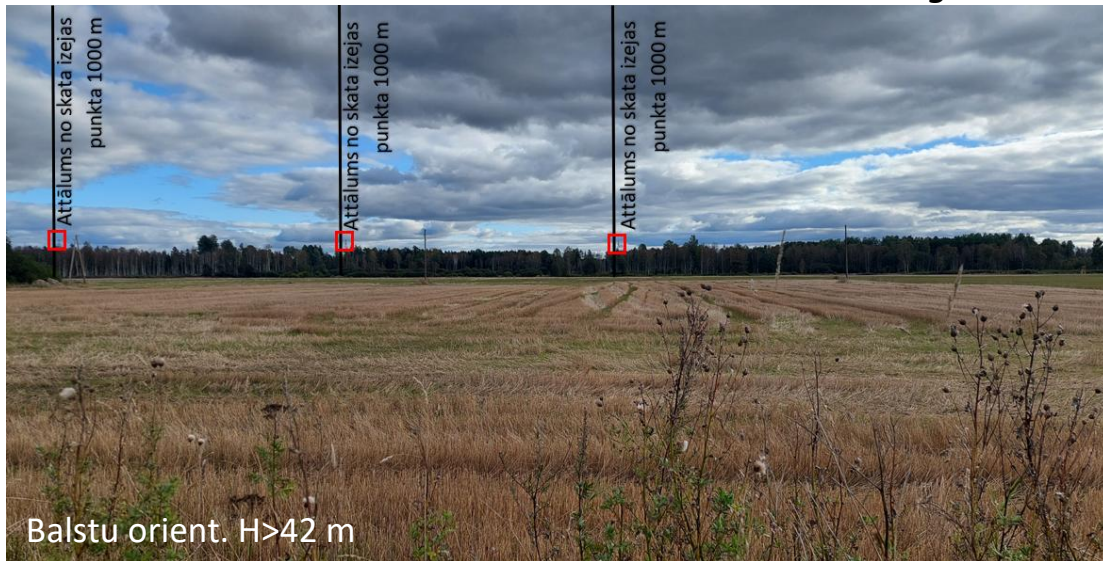
Mozaīkas ainava ar EPL garenskatā.

Skats Nr. 4. EPL posmā Ventspils–Gārzde netālu no Tārgales, skats dienvidu virzienā.

- Elektrolīnija atrodas lauku mozaīkainavā. Skats uz elektrolīniju vērsti no sāna – garenskatā. Konkrētajā situācijā līnija, lai gan ir labi redzama un uztverama, samērā veiksmīgi iegulst ainavā, pateicoties daudzveidīgajam apaugumam, kas vietām izvirzās priekšplānā.
- Šādā vērsumā elektrolīnijas balsti ir mazāk uzkrītoši gan tādēļ, ka skats neveido izteiktu perspektīvu, gan tādēļ, ka daudzveidīgais apaugums kā struktūrā, tā augstumā veido ļoti piesātinātu un dinamisku vidi, kur balsti uztveras kā ainavas sastāvdaļa, nevis dominējošs elements.
- Tuvāk esošais balsts, kas atrodas nepilnu 500 m attālumā, ir labi redzams un uztverams, taču nākamie balsti pakāpeniski saplūst ar apkārtni, līdz pie 1,5 km attāluma tie jau ir vāji saskatāmi un nolasās tikai to siluets.

Meža ainava ar EPL garenskatā.

Skats Nr. 5. Elektrolīnija posmā Piltene–Ziras starp Zirām un autoceļu P108, skats dienvidu virzienā.

- Pretēji meža ainavas skatam ar izteiktu lineāro perspektīvu, meža siena, kas atrodas balstiem priekšplānā garenskata virzienā veido blīvu skata ierobežojumu, tādējādi gandrīz pilnībā aizsedzot elektrolīnijas balstus. Atkarībā no balstu un meža apauguma augstuma un meža tuvuma attiecībā pret skata izejas punktu tie var būt aizsegti daļēji vai pilnībā, kā tas vērojams skata labajā pusē, kur blīvais koku stāvs pilnībā aizsedz balstus visā to augstumā.
- Šāda veida ainavā un skata vērsumā, pat ja balstu apjoms būtu redzams vairāk, nav izslēgts, ka balsti pat netiktu pamanīti.
- Konkrētajā skatā attālums līdz balstiem ir aptuveni 1000 m.

Galvenie secinājumi

Skata izejas attāluma kontekstā:

- **balstu attālums <100 m** no skata izejas punkta – balstiem ir izteikti dominējošs, pat nomācošs efekts;
- **balstu attālums 100–500 m** no skata izejas punkta – balsti ir vizuāli dominējoši. EPL esot šādā attālumā, tā ir ļoti labi saskatāma un var novērst uzmanību no citiem apkārtesošajiem elementiem. Balsti ir redzami samērā detalizēti;
- **balstu attālums 500–1000 m** no skata izejas punkta – balsti ir saskatāmi, taču labāk uztverami, kad vienkopus redzami vairāki. Pakāpeniski attālinoties, konstrukcijas detaļas vairs nav tik viegli saskatāmas un balsti nolasās drīzāk kā fona elementi;
- **balstu attālums >1000 m** no skata izejas punkta – balsti kļūst tikko saredzami un biežāk uztveras tikai kā siluets.

Skata vērsuma kontekstā:

- **vērsums ar izteiktu lineāro perspektīvu** ir viens no kritiskākajiem vērsumiem attiecībā pret EPL. Īpaši nomācošs tas ir koridora tipa ainavā, kurā ir ierobežojošas sānu kulises. Vizuālās ietekmes mazināšanai var tikt izmantots risinājums, kad kāds no balstiem tiek novirzīts no taisnā trasējuma, veidojot vizuālu pārrāvumu. Šāda veida perspektīvie skati ar elektrolīnijām ir sastopami, taču vērsuma fiksējums kustībā ir īslaicīgs – brīdī, kad tā tiek šķērsota. Izņēmums ir situācijā, kad elektrolīnija atrodas tuvu ceļam un trase tiek virzīta tam paralēli. Ja nepieciešams, atsevišķus posmus trasē var novirzīt sāņus;
- **vērsums garenskatā** ir biežāk sastopams vērsums – elektrolīniju var redzēt, īpaši tad, ja ainava ir atvērta. Tas eksponējas, ilgāku laika posmu pārvietojoties elektrolīnijas virzienā, līdz tās trasējums tiek šķērsots, ja tas krusto skata izejas punkta trajektoriju. Garenskata vērsums ir vizuāli iekļaujošāks un nav tik nomācošs, arī pietuvinoties trasei.

Ainavas rakstura kontekstā:

- **meža ainava** atkarībā no skata izejas vietas un vērsuma var funkcionēt gan kā labs norobežojošs elements, ja meža siena izvirzās elektrolīnijai priekšplānā, gan kā skata dominanci pastiprinošs efekts, kad, piemēram, trase atrodas meža koridorā. Mežu kā labu skata ierobežotāju var izmantot vietās, kur nepieciešams maksimāli noslēpt balstu eksponēšanos, piemēram, pie nozīmīgiem objektiem, dzīvojamām zonām vai skatu punktiem;
- **āru jeb lauku ainava** ar izteiktiem plašiem skatiem ir plakne, uz kuras balsti eksponējas ļoti pamanāmi, taču vienlaikus, ja apvidū nav citu konkurējošu elementu, tie var ienest arī pozitīvu dinamiku;
- **mozaikainava** ar daudzveidīgu un mainīgu struktūru ir viens no pateicīgākajiem ainavu tipiem apjomīgāku objektu integrēšanai, jo šāda ainava ir ļoti daudzveidīga, īpaši apauguma ziņā. Tajā var būt gan lielāki meža masīvi, gan nelielas koku grupas un puduri, kas integrētajam objektam var atrasties gan fonā, gan priekšplānā, to daļēji nosedzot.